

**Interreg**

**Polska-Saksonia**

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



# Cztery pory roku • Vier Jahreszeiten



**Cztery pory roku**

**Vier Jahreszeiten**

# Impressum



Publikacja powstała w ramach projektu „Groß für Klein – Duzi dla małych: Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada”, i została sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020 oraz ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego i Powiatu Görlitz.

## Koncepcja:

Sabina Czajkowska-Prokop (Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu)  
Dr Regina Gellrich (Saksońska Placówka ds. Wczesnej Nauki Języków Krajów Sąsiedzkich / Powiat Görlitz)

## Opieka merytoryczna:

Sabina Czajkowska-Prokop (Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu)

Scenariusze „Cztery pory roku” zostały opracowane przez nauczycielki i nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz uczennice i uczniów kształcących się w zawodzie wychowawca w Zespole Szkół Zawodowych w Görlitz, którzy uczestniczyli w 2. kursie pilotażowym polsko-niemieckiego doskonalenia „Groß für Klein – Duzi dla małych” w roku szkolnym 2018/2019.

## Autorki i Autorzy:

Linda Bernig, Justyna Damjan, Agata Depciuch, Danuta Dubieńska, Julita Dygnas, Jolanta Dyško, Jasmin Freer, Sarah Friedrich, Leni Fuhrmann, Birgit Gayh, Marta Gołdon, Martin Heimann, Antonia Heine, Ayleen Heinze, Arleta Jagielska, Angelika Jarosz, Anna Karlińska, Kevin Klein, Barbara Krajewska, Michelle Lindner, Sophie Mai, Joanna Majchrowska, Marzenna Marculak, Magdalena Masłowska, Lisa Mätzold, Linda Müller, Agnieszka Olejniczak, Corinna Opitz, Izabela Pasoń, Yasmin Rekitt, Krzysztof Rozenbajger, Emma Selement, Danuta Sitek, Kinga Sojda, Beata Solińska, Karolina Stasiuk, Joanna Szkudlarek, Susi Uchlier, Jessy Vogel, Emma-Josephine Wehner, Elżbieta Wódkiewicz, Jadwiga Zielińska, Carla Zinke

## Redakcja:

Sabina Czajkowska-Prokop, Ewa Engel (Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu)  
Dr Regina Gellrich, Doreen Koch (Saksońska Placówka ds. Wczesnej Nauki Języków Krajów Sąsiedzkich / Powiat Görlitz)

## Tłumaczenie wierszy i piosenek:

Sabina Czajkowska-Prokop, Ewa Engel

## Layout:

Noemi Nikończuk-Kowalczyk  
(Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, Filia w Legnicy)

ISBN 978-83-941331-3-9

## Wydawca:

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, 53-025 Wrocław, ul. Skarbowców 8a

**Nakład: 150 egzemplarzy**

## Druk:

Reprotechnika Wrocław  
ul. Piłsudskiego 23  
50-044 Wrocław

## Egzemplarz bezpłatny

Wrocław / Görlitz 2019

Die Publikation ist im Rahmen des Projektes „Groß für Klein – Duzi dla małych: Grenzüberschreitende Zusammenarbeit zur Förderung der interkulturellen und nachbarsprachigen Bildung im Bereich der Vorschulerziehung“ entstanden. Sie wurde finanziert aus Mitteln des Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung im Rahmen des Kooperationsprogramms INTERREG Polen-Sachsen 2014-2020 sowie aus Mitteln der Selbstverwaltung der Woiwodschaft Niederschlesien und des Landkreises Görlitz.

## Konzept:

Sabina Czajkowska-Prokop (Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut in Wrocław)  
Dr. Regina Gellrich (Sächsische Landesstelle für frühe nachbarsprachige Bildung / Landkreis Görlitz)

## Fachliche Leitung:

Sabina Czajkowska-Prokop (Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut in Wrocław)

Die Bausteine zum Thema „Vier Jahreszeiten“ wurden von den am 2. Pilotkurs der deutsch-polnischen Fortbildung „Groß für Klein – Duzi dla małych“ im Schuljahr 2018/19 teilnehmenden Kita-Pädagoginnen und -Pädagogen sowie Schülerinnen und Schülern der Erzieher-Fachschulklasse SPE18 des Beruflichen Schulzentrums Görlitz erarbeitet.

## Autorinnen und Autoren:

## Redaktion:

Sabina Czajkowska-Prokop, Ewa Engel (Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut in Wrocław)  
Dr. Regina Gellrich, Doreen Koch (Sächsische Landesstelle für frühe nachbarsprachige Bildung / Landkreis Görlitz)

## Übersetzung von Gedichten und Liedern:

Sabina Czajkowska-Prokop, Ewa Engel

## Layout:

Noemi Nikończuk-Kowalczyk  
(Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut in Wrocław, Filiale in Legnica)

ISBN 978-83-941331-3-9

## Herausgeber:

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, 53-025 Wrocław, ul. Skarbowców 8a

**Auflagenhöhe: 150 Exemplare**

## Druck:

Reprotechnika Wrocław  
ul. Piłsudskiego 23  
50-044 Wrocław

## Kostenfreies Exemplar

Wrocław / Görlitz 2019

# Spis treści

<b>Przedmowa – Vorwort</b>	<b>5</b>
<b>Cztery pory roku</b>	<b>7</b>
1. Es kommt der Frühling – Nadchodzi wiosna (Jolanta Dyśko)	9
2. Der Frühlingsanfang – Nadejście wiosny (Danuta Dubieńska)	13
3. Der Kuckuck – Piosenka o kukułce (Julita Dygnas)	17
4. Die Tiere auf der Farm – Zwierzęta na farmie (Izabela Pasoń)	23
5. Bienchen und Blümchen – Bawimy się w pszczołki (Elżbieta Wódkiewicz)	27
6. Das Sonnenkäfer-Lied – Piosenka o biedronkach (Beata Solińska)	31
7. Wir essen Obst und Gemüse – Jemy owoce i warzywa (Agata Depciuch)	33
8. In meinem Garten – W moim ogrodzie (Jadwiga Zielińska)	39
9. Wir gehen schwimmen – Idziemy popływać (Karolina Stasiuk)	43
10. Die Sonnenblume – Słonecznik (Magdalena Masłowska)	47
11. Das Gemüselied – Piosenka o warzywach (Marta Gołdon)	53
12. Der Herbst ist da – Nadeszła jesień (Krzysztof Rozenbajger)	59
13. Blätter fallen – Liście spadają (Arleta Jagielska)	69
14. Was machen wir im Herbst? – Co robimy jesienią? (Kinga Sojda)	73
15. „Der Apfelriese“ – Opowieść taty jeża (Anna Karlińska)	77
16. Kleine Igel schlafen gern – Jeże zimą (Danuta Sitek)	81
17. Das Wetter im Herbst – Pogoda jesienią (Justyna Damjan)	87
18. Der Winter ist da – Nadeszła zima (Marzenna Markulak)	93
19. Das Vogelhäuschen – Karmnik dla ptaków (Barbara Krajewska)	99
20. Der Schneemann – Bałwan (Angelika Jarosz)	107
21. Der tanzende Schneemann – Tańczący bałwanek (Joanna Majchrowska)	111
22. Fünf Schneeflocken – Zabawa paluszkowa (Joanna Szkudlarek)	115
23. Wir spielen im Schnee – Bawimy się na śniegu (Agnieszka Olejniczak)	119
<b>Vier Jahreszeiten</b>	<b>127</b>
24. Kukułka – Der Kuckuck (Ayleen Heinze & Jessy Vogel)	129
25. Bocian – Der Storch (Corinna Opitz & Michelle Lindner)	135
26. Jesteśmy żaby – Wir sind Frösche (Lisa Mätzold & Carla Zinke)	139
27. Kolorowe lato – Bunter Sommer (Susi Uchlier & Sophie Mai)	145
28. Kupujemy sobie lody – Wir holen uns ein Eis (Yasmin Rekitt)	151
29. Letnie warzywa – Sommergemüse (Emma-Josephine Wehner & Emma Selement)	157
30. Jesienna pogoda – Herbstwetter (Antonia Heine & Leni Fuhrmann)	161
31. Deszczuk pada – Nieselregen (Linda Bernig & Linda Müller)	165
32. Zwierzęta lasu – Tiere des Waldes (Birgit Gayh)	169
33. Bałwanek – Der Schneemann (Martin Heimann & Kevin Klein)	173
34. Sanna – Schlittenfahrt (Jasmin Freer & Sarah Friedrich)	179
Sylwety/Stabfiguren „Biedronka”, „Maus”	184





# Przedmowa

## **Szanowne Czytelniczki, Szanowni Czytelnicy,**

do Państwa rąk trafia niniejszym już trzecia polsko-niemiecka publikacja, która powstała w ramach projektu „Groß für Klein – Duży dla małych: Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada”. Nawiązuje ona do wydanych w 2018 r. materiałów metodycznych na temat zwyczajów w obu krajach sąsiedzkich (publikacja „Święta i tradycje w Polsce i w Niemczech” i kolorowanka „Z Biedronką i Maus przez cały rok”), i poświęcona jest tematowi „Cztery pory roku”.

Publikacja została opracowana przez polskich i niemieckich nauczycieli i nauczycielki wychowania przedszkolnego oraz uczniów i uczennice, kształcących się w zawodzie wychowawca w Berufliches Schulzentrum Görlitz. Uczestniczyli oni w roku szkolnym 2018/19 w drugiej edycji naszego polsko-niemieckiego kursu doskonalącego, zdobywając wiedzę i umiejętności w zakresie wczesnego uwrażliwiania dzieci na język i kulturę kraju sąsiada. Szczególne znaczenie miała przy tym wymiana wiedzy i doświadczeń oraz wzajemne poznanie codziennej praktyki przedszkolnej w kraju sąsiada. Polscy i niemieccy uczestnicy i uczestniczki doskonalenia zastanawiali się wspólnie, jak włączyć język i kulturę kraju sąsiada w treści kształcenia dotyczące czterech pór roku. Powstały w ten sposób scenariusze zajęć z różnorodnymi inspiracjami i materiałami – począwszy od kolorowanek, poprzez piosenki, wiersze, zabawy, aż do pomysłów na prace plastyczno-techniczne. Publikację uzupełnia płyta CD, zawierająca zarówno scenariusze, jak i teksty wierszy i piosenek, nagrane przez rodzime użytkowniczki języka.

Wszystkie publikacje udostępniamy zainteresowanym nauczycielom i nauczycielkom w naszym regionie w wersji elektronicznej – do pobrania na stronach internetowych <https://dodn.dolnoślask.pl/projekty/gros-fur-klein-duzi-dla-malych/publikacje> oraz <https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/de/gross-fuer-klein-duzi-dla-maych.html>.

W tym miejscu serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom i uczestniczkom projektu za ich zaangażowanie. Podziękowania łączymy z życzeniem, aby nasze polsko-niemieckie materiały towarzyszyły im na co dzień w pracy w przedszkolach i zagościły w wielu innych placówkach na dolnośląsko-saksońskim pograniczu.

Następującym osobom składamy podziękowania za rysunki, które mogliśmy zamieścić w naszej publikacji: Hanna Prokop, Michał Engel, Krzysztof Prokop, Dorota Spila, Małgorzata Kulanica, Agnieszka Słonecka i Danuta Kowalska. Dziękujemy także p. Joannie Ziomek i Zuzannie Ziomek za nagrania piosenek.

*Dr Jolanta Horyń*  
Dyrektor  
Dolnośląskiego Ośrodka  
Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

*Bernd Lange*  
Starosta  
Powiatu Görlitz

*Sabina Czajkowska-Prokop*  
Dolnośląski Ośrodek  
Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

*Dr Regina Gellrich*  
Saksońska Placówka ds. Wczesnej  
Nauki Języków Krajów Sąsiedzkich

# Vorwort

## Sehr geehrte Leserinnen und Leser,

mit der vorliegenden deutsch-polnischen Handreichung für die Kita-Praxis halten Sie die bereits dritte Publikation in Ihren Händen, die im Projekt „Groß für Klein – Duzi dla małych: Grenzüberschreitende Zusammenarbeit zur Förderung der interkulturellen und nachbarsprachigen Bildung im Bereich der Vorschulerziehung“ entstanden ist. Sie knüpft an die im Jahre 2018 herausgegebenen methodischen Materialien zum Thema „Bräuche in beiden Nachbarländern“ an (die Handreichung „Feste und Traditionen in Polen und Deutschland“ und das Malbuch „Mit Biedronka und Maus durch das Jahr“), und widmet sich dem Thema „Vier Jahreszeiten“.

Erarbeitet wurde sie von deutschen und polnischen Kita-Fachkräften sowie Schülerinnen und Schülern der Erzieher-Fachschule am Beruflichen Schulzentrum Görlitz. Sie haben im Schuljahr 2018/19 am 2. Pilotkurs unserer deutsch-polnischen Fortbildung teilgenommen und sich gemeinsam im Bereich der frühen nachbarsprachigen Bildung qualifiziert. Im besonderen Fokus standen dabei der grenzüberschreitende Wissens- und Erfahrungsaustausch und das gegenseitige Kennenlernen der Kita-Praxis im Nachbarland. So haben die deutschen und polnischen Kursteilnehmenden u.a. auch gemeinsam überlegt, wie sie die Beschäftigung mit den Jahreszeiten in der Kita mit der Heranführung der Kinder an die Sprache des Nachbarn methodisch verknüpfen können. Entstanden sind daraus methodische Bausteine mit vielfältigen Anregungen und Materialien – vom Ausmalbild über Lieder, Gedichte, Spiele bis hin zu Bastelideen – für die Durchführung von Lernangeboten oder Projekten. Sie sind in die vorliegende Handreichung eingeflossen und wurden komplettiert durch eine CD, auf der die Gedichte und Liedtexte von Muttersprachlerinnen vorgesprochen werden.

Alle Publikationen stehen Interessierten auch zum Herunterladen auf den Internetseiten <https://dodn.dolnyslask.pl/projekty/gros-fur-klein-duzi-dla-malych/publikacje> sowie <https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/de/gross-fuer-klein-duzi-dla-maych.html> frei zur Verfügung und können so in vielen Kindereinrichtungen in unserer Region genutzt werden.

Unser Dank gilt an dieser Stelle allen Projektteilnehmenden für ihr großes Engagement. Wir verbinden dies mit dem Wunsch, dass die erarbeiteten deutsch-polnischen pädagogischen Materialien nachhaltig in ihre Arbeit in den Kitas einfließen und auf viele weitere Kitas der sächsisch-niederschlesischen Grenzregion ausstrahlen.

Wir bedanken uns ebenso für die vielen Ausmalbilder, die in die Publikationen aufgenommen werden durften, bei: Hanna Prokop, Michał Engel, Krzysztof Prokop, Dorota Spila, Małgorzata Kulanica, Agnieszka Słonecka und Danuta Kowalska. Wir danken auch Frau Joanna Ziomek und Zuzanna Ziomek für die Liedaufnahmen.

*Dr. Jolanta Horyń*  
Direktorin  
Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut  
in Wrocław

*Bernd Lange*  
Landrat  
Landkreis Görlitz

*Sabina Czajkowska-Prokop*  
Niederschlesisches Lehrerfortbildungsinstitut  
in Wrocław

*Dr. Regina Gellrich*  
Sächsische Landesstelle für frühe  
nachbarsprachige Bildung

# Cztery pory roku

Winter	Frühling	Sommer	Herbst
Schnee	Regen	Sonne	Mond
Baum	Nest	Apfel	Stern
Wolke	Blume	Wiese	Wind
Vogel	Katze	Schmetterling	Igel



# Es kommt der Frühling – Nadchodzi wiosna

1

Autorka: Jolanta Dyśko

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają i rozumieją ogólnie treść piosenki „Immer wieder kommt ein neuer Frühling“.
- Dzieci poznają niektóre słowa z piosenki.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 30 – 45 minut.

## 4. Słownictwo:

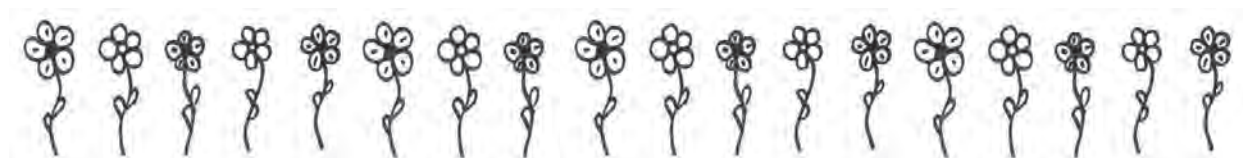
- Rzeczowniki związane z wiosną: *der Frühling* (wiosna), *der Krokus* (krokus), *die Meise* (sikorka), *der Hase* (zając).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Immer wieder kommt ein neuer Frühling“.
- Zdjęcia wiosennych kwiatów.
- Kolorowanki (załącznik).

## 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) wita niemieckiego gościa – Myszkę Maus. Mówi, że poprosiła Myszkę o przygotowanie czegoś, co pozwoli dzieciom odgadnąć temat zajęć. Myszka przygotowała teledysk z piosenką. Jest ciekawa, czy dzieci właściwie odgadną temat.
- Po obejrzeniu teledysku każde dziecko wypowiada się, co jego zdaniem jest tematem zajęć. Myszka cieszy się, że dzieci poprawnie wykonały zadanie, i uczy dzieci słowa „wiosna” w języku niemieckim: *Frühling*. Dzieci powtarzają słowo za Myszką – chórem, cicho, głośno, melodyjnie etc.
- Nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o wiosnie: Kiedy zaczęła się wiosna? Po jakiej porze roku przyszła? Jakie pory roku nastąpią po wiosnie? Jak nazywają się wiosenne miesiące? Jakie są oznaki wiosny?
- Ponowne oglądanie teledysku – zadaniem dzieci jest zapamiętanie, jakie oznaki wiosny są tam przedstawione, oraz jakie zwierzęta i kwiaty w nim występują. Po obejrzeniu nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o tym, co wiosną dzieje się z zającami, motylami, biedronkami, kwiatami itp.
- Myszka pyta dzieci, czy chcą poznać treść piosenki, i prosi nauczyciela(kę) o przetłumaczenie jej. Nauczyciel(ka) tłumaczy piosenkę i rozmawia z dziećmi na temat jej treści.
- Myszka Maus przyniosła dla dzieci prezenty – kolorowanki. Czyta dzieciom umieszczone na nich słowa – *Frühling*, *Krokus*, *Hase*, *Meise*. Dzieci dowiadują się, że słowo krokus brzmi w obu językach tak samo. Dzieci kolorują obrazki, słuchając przy tym piosenki.





## 7. Tekst piosenki:

### „Immer wieder kommt ein neuer Frühling“

Refrain:

Immer wieder kommt ein neuer Frühling,  
immer wieder kommt ein neuer März.  
Immer wieder bringt er neue Blumen,  
immer wieder Licht in unser Herz.

Hokuspokus steckt der Krokus  
seine Nase schon ans Licht.

Refrain

Auch das Häschen  
steckt sein Näschen  
frech heraus aus seinem Bau.

Refrain

Still und leise  
hat die Meise  
sich ein neues Nest gebaut.

Refrain

Und die Sonne  
strahlt voll Wonne,  
denn der Winter ist vorbei.  
Musste sich geschlagen geben,  
ringsherum will alles leben.  
Farbenpracht aus Schnee und Eis,  
so schließt sich der Lebenskreis.

### „Znów nadchodzi nowa wiosna“

Refren:

Znów nadchodzi nowa wiosna,  
znów pojawia się nowy marzec.  
Znów przynosi nowe kwiaty,  
raz po raz światło do naszych serc.

Hokus-pokus oto krokus  
wystawia już swój nos do światła.

Refren

Zajączek również  
wystawia zuchwale nosek  
ze swojej norki.

Refren

Cicho, cichuteńko  
sikorka  
zbudowała już sobie nowe gniazdo.

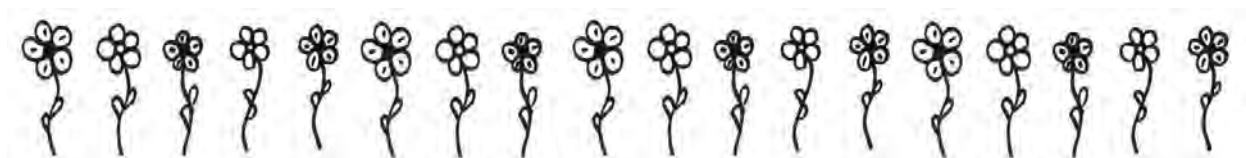
Refren

A słońce  
promienieje z rozkoszą,  
ponieważ zima się już skończyła.  
(Zima) musiała dać za wygraną,  
wszystko dookoła chce żyć.  
Przepych kolorów śniegu i lodu,  
tak zamyka się życia krąg.

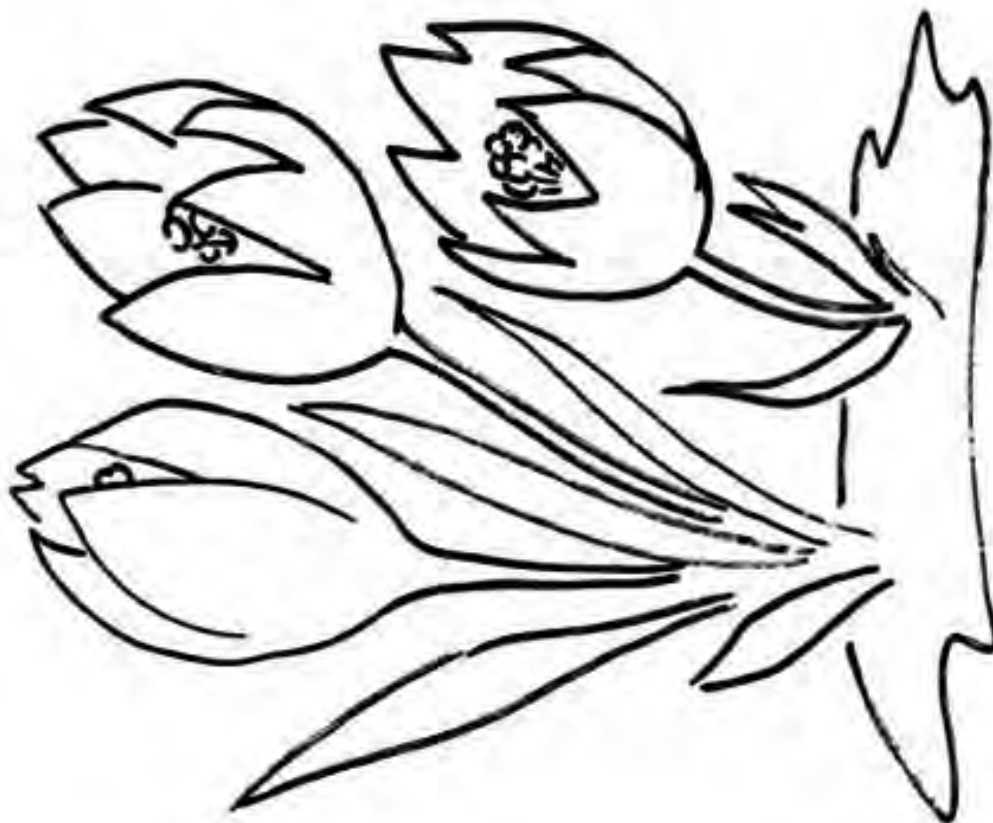
- Muzyka i słowa: Rolf Zuckowski
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=JwVuIKssSVY>.

## 8. Załączniki:

- Kolorowanki:
  - o Sikorka (rys. Michał Engel).
  - o „Kwitnące krokusy”, Nata Silina, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/kwitnace-krokusy>, licencja: CC BY 4.0. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>
  - o „Wiosna kwitnące gałęzie”, Lena London, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/wiosna-kwitnace-galezie>, licencja: CC BY 4.0. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>
  - o „Słodki zając”, Lena London, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/slodki-zajac>, licencja: CC BY 4.0. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>



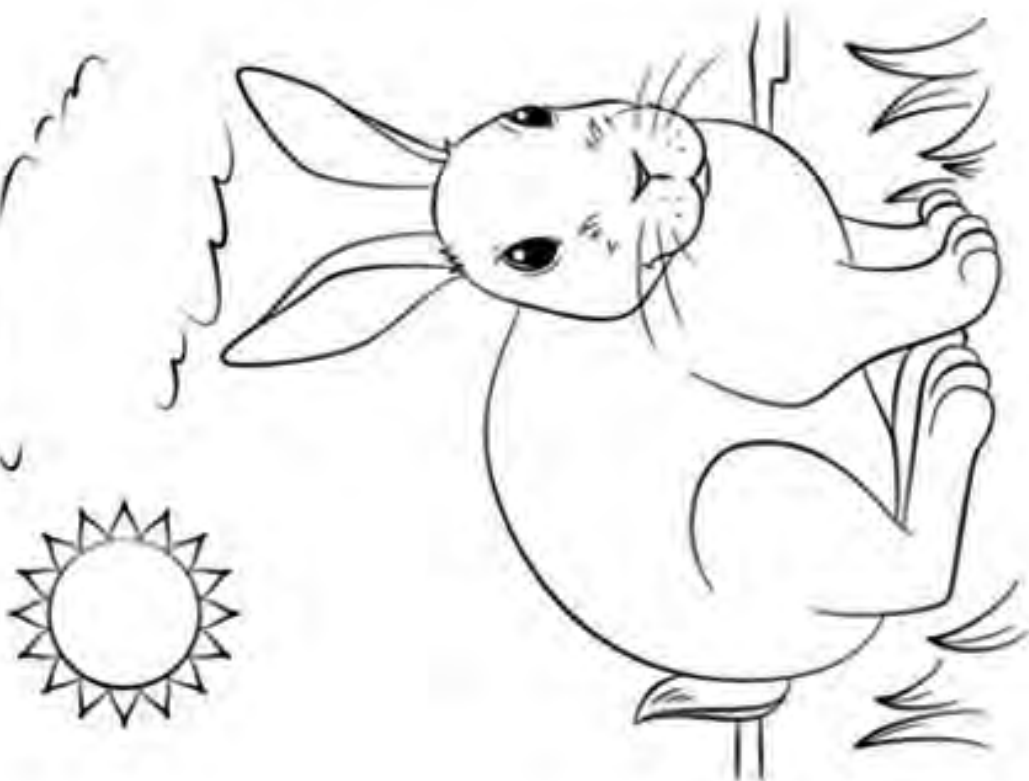
KROKUS



FRÜHLING



HASE



MEISE



# Der Frühlingsanfang – Nadejście wiosny

2

Autorka: Danuta Dubieńska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólne treści piosenki „Komm doch, lieber Frühling”.
- Dzieci ilustrują ruchem wybrane fragmenty piosenki.
- Dzieci poznają słownictwo związane z wiosną.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 45 – 60 minut.

## 4. Słownictwo:

- Rzeczowniki związane z wiosną: *der Frühling* (wiosna), *der Vogel* (ptak), *die Sonne* (słońce), *das Blümlein* (kwiatusek).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Komm doch, lieber Frühling”.
- Sylweta Myszki Maus.
- Duże obrazki przedstawiające słońce, ptaszka, wiosnę i kwiatek, komplet takich obrazków dla każdego dziecka (załącznik).
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Kredki.

## 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi na temat aktualnej pory roku. Pyta dzieci, jakie zmiany zauważyły na dworze w pogodzie, co się dzieje z roślinami, jak ubierają się ludzie.
- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że Myszka Maus przyniosła ze sobą niemiecką piosenkę o wiosnie.
- Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, pokazując równocześnie obrazki ilustrujące jej treść. Następnie pyta dzieci, czy domyślają się, o czym jest piosenka, a potem tłumaczy ją na język polski.
- Zabawa przy piosence ilustrowana ruchem. Nauczyciel(ka) wyjaśnia, w jaki sposób można ilustrować ruchem treść piosenki. Dzieci słuchają jej ponownie i wykonują – wspólne z nauczycielem(ką) – odpowiednie ruchy:
  - Przy pierwszej zwrotce piosenki dzieci robią z rączek dziób, naśladując śpiew ptaka.
  - Przy każdym refrenie łąpią się w dwójkach za ręce i tańczą w kółko.
  - Przy drugiej zwrotce dzieci naśladują kwiatek i delikatnie powiewają na wietrze.
  - Przy trzeciej zwrotce dzieci stojąc naprzeciw siebie, podnoszą ręce do góry i ruszając paluszkami naśladują świecące słońce.
- Dzieci otrzymują po 4 obrazki przedstawiające słońce, ptaszka, kwiatka i wiosnę. Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno słowa w języku niemieckim, a dzieci podnoszą do góry właściwy obrazek. Następnie dzieci powtarzają za nauczycielem(ką) słowa w języku niemieckim – w chórze, głośno, cicho, melodyjnie etc.
- Nauczyciel(ka) zaprasza dzieci do stolików i proponuje, aby narysowały obrazek, ilustrujący treść piosenki, ze wszystkimi elementami – wiosna, ptak, słońce, kwiat. W trakcie pracy dzieci słuchają piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

### „Komm doch, lieber Frühling“

Singt ein Vogel, singt ein Vogel,  
singt im Märzenwald,  
kommt der helle, der helle Frühling,  
kommt der Frühling bald.

Refrain

Komm doch, lieber Frühling, lieber Frühling, komm  
doch bald herbei.

Jag den Winter, jag den Winter fort  
und mach das Leben frei!

Blüht ein Blümlein, blüht ein Blümlein,  
blüht im Märzenwald,  
kommt der helle, der helle Frühling,  
kommt der Frühling bald.

Refrain

Scheint die Sonne, scheint die Sonne,  
scheint im Märzenwald,  
kommt der helle, der helle Frühling,  
kommt der Frühling bald.

Refrain

- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=EnCVzvjhW4w>.

### „Chodźże, droga wiosno“

Gdy śpiewa ptaszek, śpiewa ptaszek,  
śpiewa w marcowym lesie,  
nadchodzi jasna, jasna wiosna,  
wkrótce nadejdzie wiosna.

Refren

Chodźże droga wiosno, droga wiosno,  
chodźże tutaj wkrótce.

Wypędź zimę, wypędź zimę  
i napełnij nasze serca nadzieją!

Gdy kwitnie kwiatuzzek, kwitnie kwiatuzzek,  
kwitnie w marcowym lesie,  
nadchodzi jasna, jasna wiosna,  
wkrótce nadejdzie wiosna.

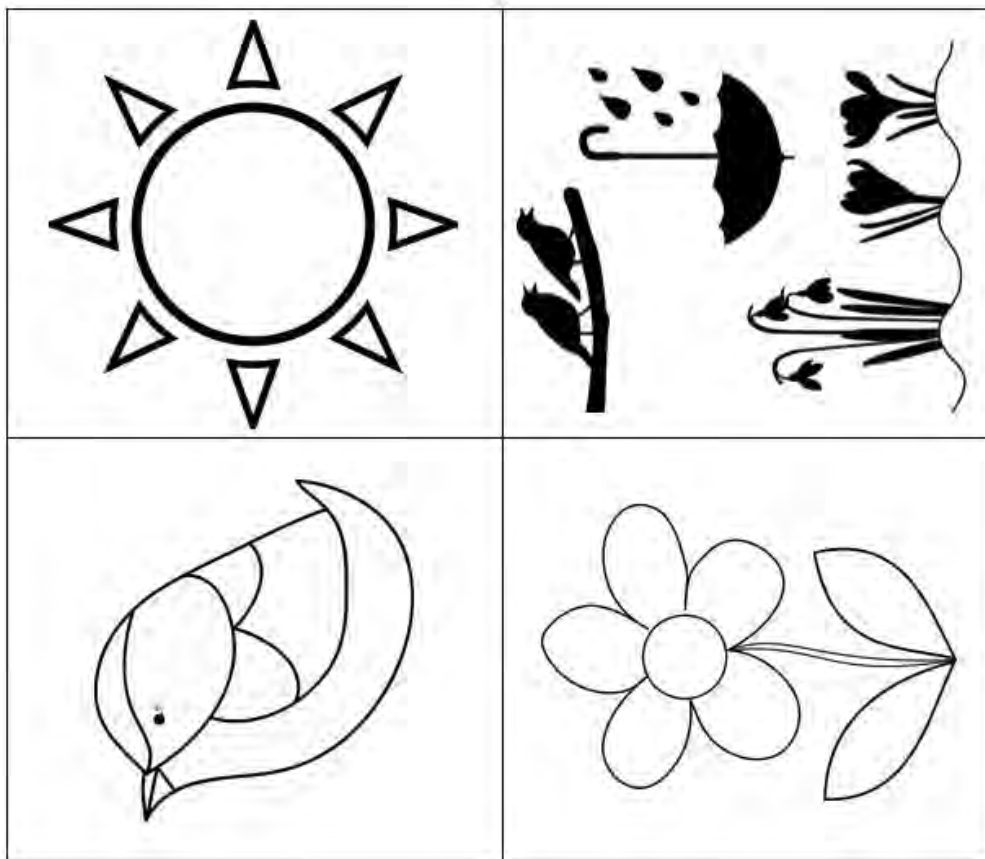
Refren

Gdy słońce świeci, słońce świeci,  
świeci w marcowym lesie,  
nadchodzi jasna, jasna wiosna,  
wkrótce nadejdzie wiosna.

Refren

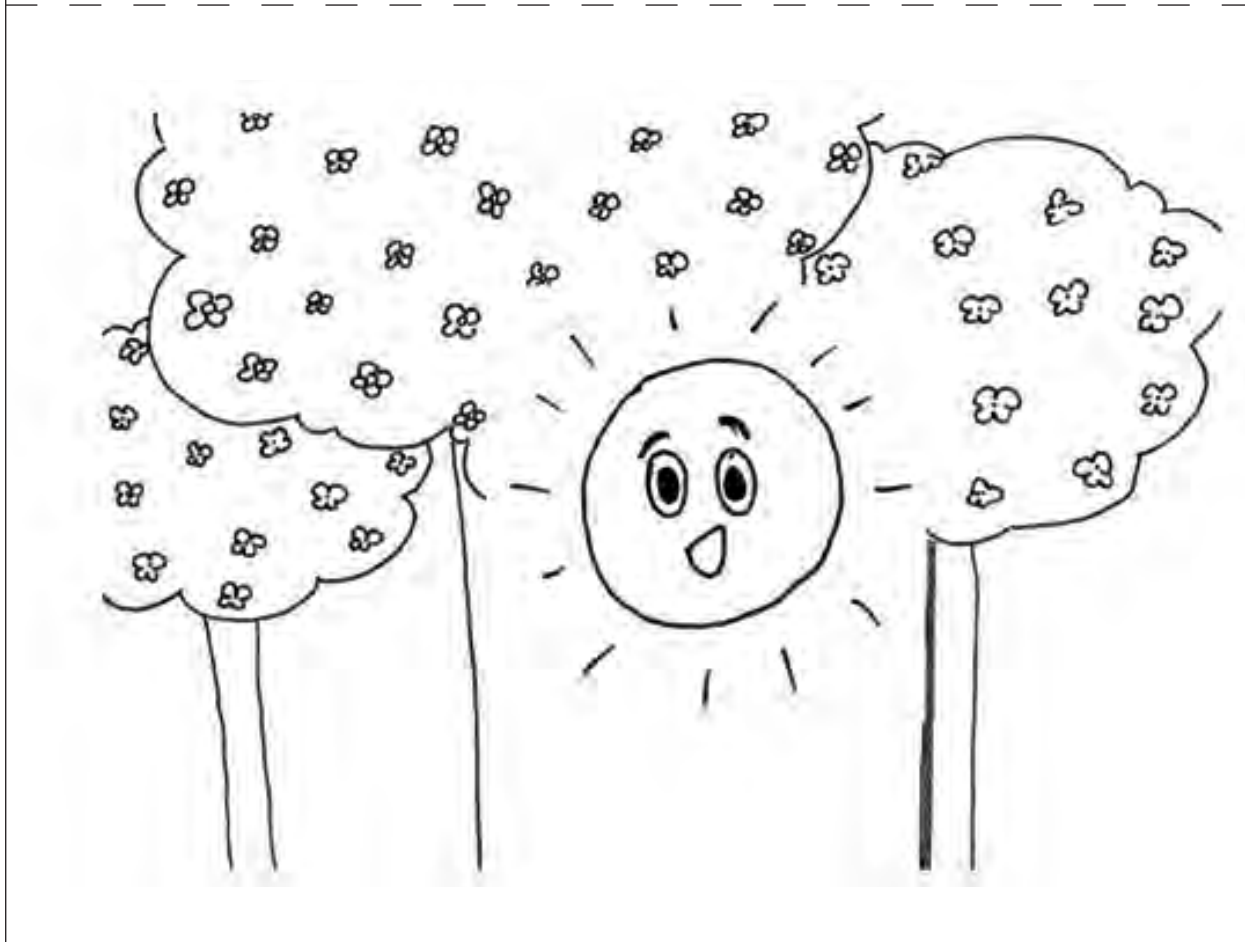
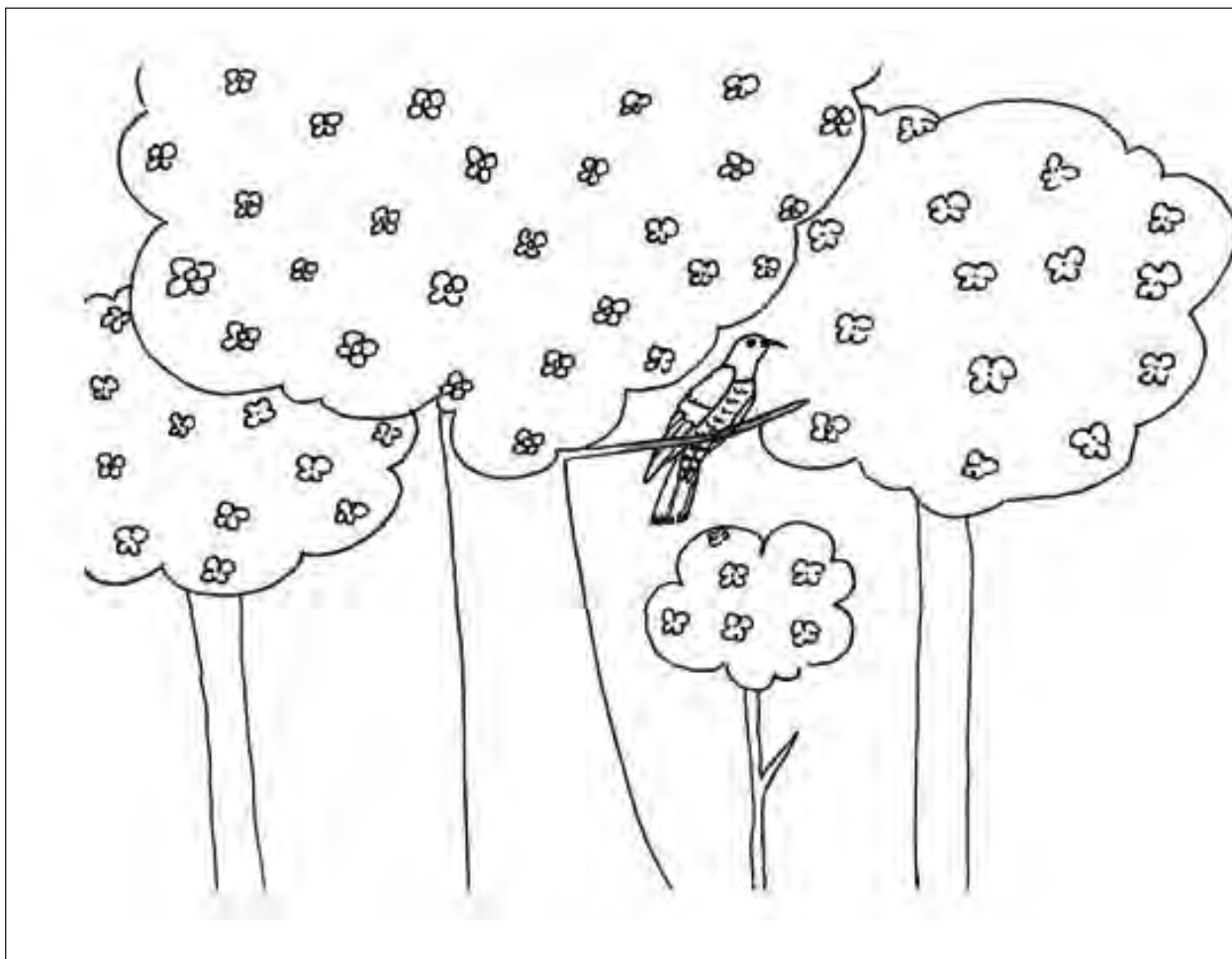
## 8. Załączniki:

- Komplet obrazków dla każdego dziecka: ptaszek, słońce, kwiatek, wiosna. Źródła:  
<https://pixabay.com/pl/illustrations/ptak-ptaszek-wiosna-lato-natura-2402612/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/jasne-niebo-słońce-słoneczny-149826/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/valborg-zawilce-krokus-przebiśnieg-2260152/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/kwiat-stokrotka-wiosna-konspektu-297798/>

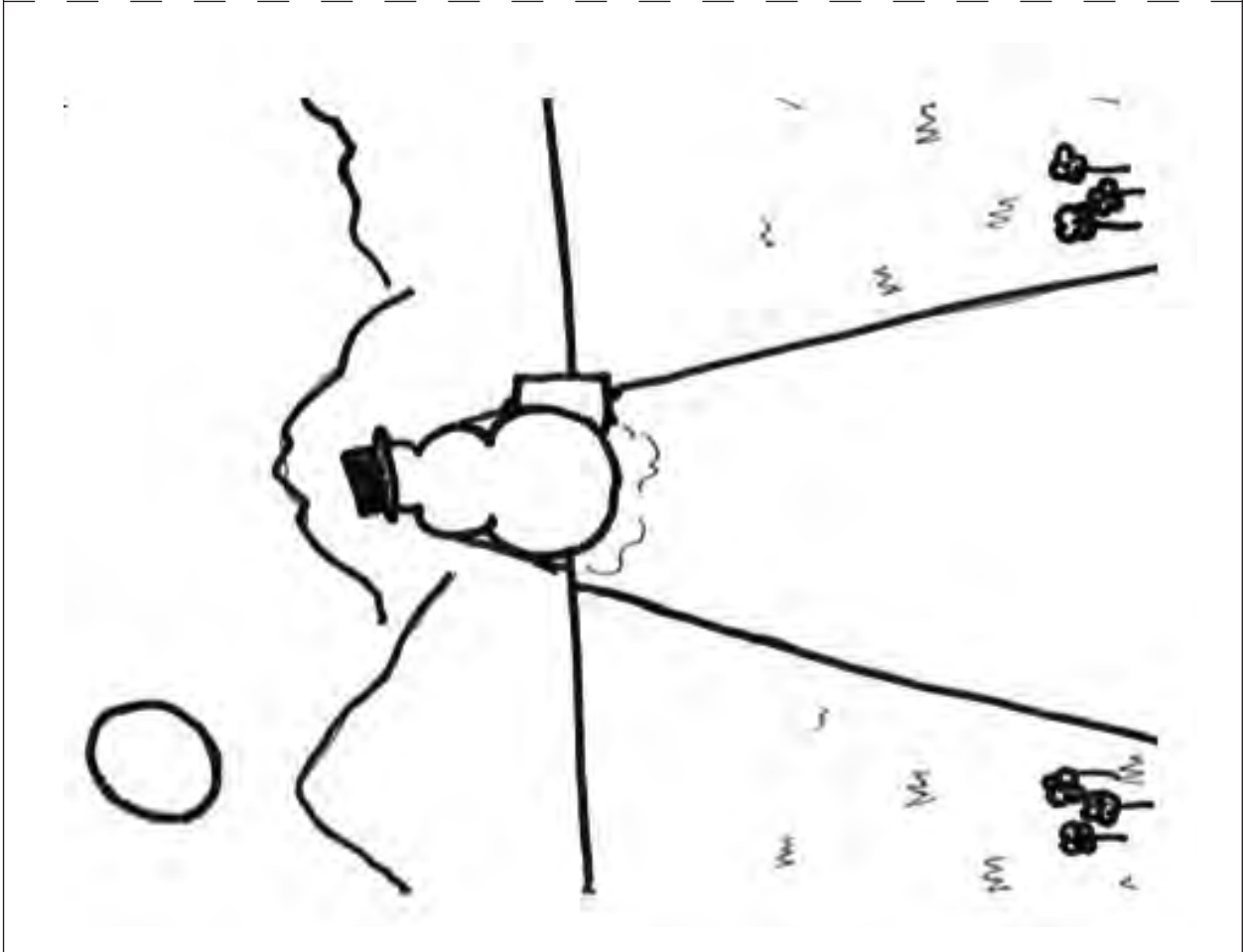
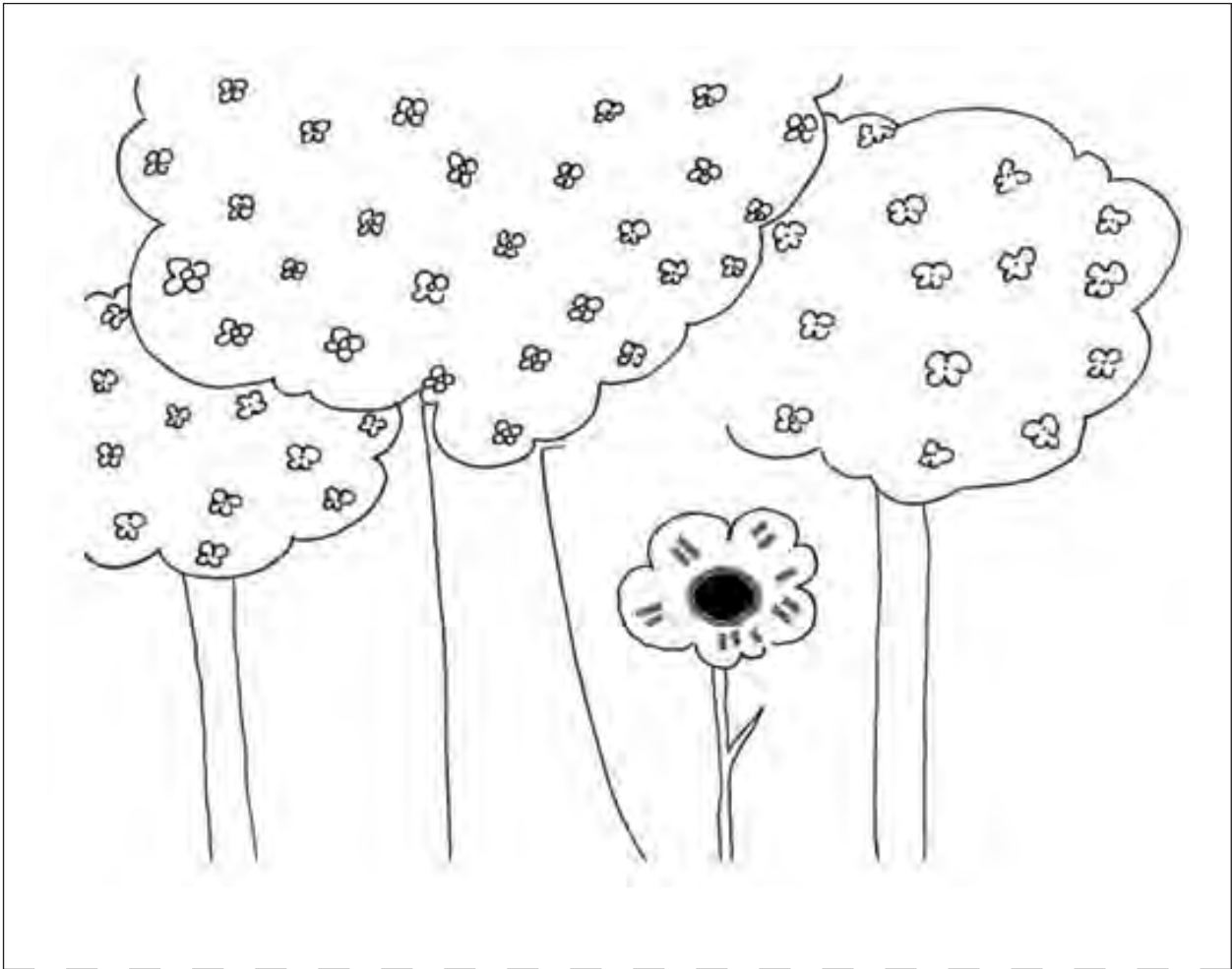




- Obrazki ilustrujące treść piosenki (rys. Hanna Prokop).







# Der Kuckuck – Piosenka o kukułce

3

Autorka: Julita Dygnas

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Kuckuck, Kuckuck, ruft’s aus dem Wald”.
- Dzieci rozumieją wybrane słowa z piosenki.
- Dzieci poznają ciekawostki o życiu kukułek.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 60 minut.

## 4. Słownictwo:

- Rzeczowniki: *der Kuckuck* (kukułka), *kuckuck!* (kuku!), *der Frühling* (wiosna), *der Winter* (zima).
- Czasowniki: *singen* (śpiewać), *tanzen* (tańczyć), *springen* (skakać, podskakiwać).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Kuckuck, Kuckuck, ruft’s aus dem Wald”.
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Film „Karmienie młodej kukułki”: [https://www.youtube.com/watch?v=D\\_hMazOtwRw](https://www.youtube.com/watch?v=D_hMazOtwRw).
- Pudełka akustyczne.
- Kolorowanka – kukułka (załącznik).
- Puzzle: Kukułka podrzuca jajko (załącznik).

## 6. Przebieg:

- Na tablicy multimedialnej wyświetlone jest zdjęcie przedstawiające kukułkę. Dzieci próbują odgadnąć jej nazwę i opowiadają, co o niej wiedzą.
- Nauczyciel(ka) opowiada dzieciom o środowisku życia i zwyczajach kukułek.
- Dzieci oglądają film „Karmienie młodej kukułki”.
- Nauczycielka prosi dzieci o bardzo uważne wysłuchanie piosenki o kukułce. Ich zadaniem jest usłyszenie, jak się nazywa kukułka w języku niemieckim (*Kuckuck*). Dzieci dowiadują się także, że *Kuckuck* oznacza zarówno kukułkę, jak i odgłos wydawany przez nią (kuku!).
- Dzieci słuchają piosenki i oglądają do niej animację (<https://www.youtube.com/watch?v=LhY-8fkLGGlg&t=8s>). Ich zadaniem jest zapamiętanie, jakie postaci występują w animacji i co robią (W pierwszej scenie widoczny jest zimowy krajobraz, Pani Zima oraz zwierzęta: zające, borsuk, lis i kukułka. Pani Zima tańczy i bawi się ze zwierzętami – zgodnie z treścią pierwszej zwrotki. W kolejnej scenie pojawia się Pani Wiosna, nieśmiało wyglądając zza drzewa. Następnie Pani Wiosna i Pani Zima spotykają się i bawią się przez chwilę razem. W kolejnych sekwencjach widać coraz więcej oznak wiosny, Pani Zima żegnana jest przez zwierzęta i Panią Wiosnę i odchodzi.) Po obejrzeniu animacji nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o tym, co zobaczyły.
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki przedstawiające kukułkę, zimę, wiosnę oraz tańczące, śpiewające i skaczące dzieci i wypowiada odpowiednie słowa / zdania w języku niemieckim: *Kuckuck*, *Winter*, *Frühling*, *Wir tanzen*, *Wir singen*, *Wir springen*. Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, w jaki sposób pokażą za pomocą pantomimy wiosnę, zimę i kukułkę. Następnie wypowiada ponownie kolejno słowa i zdania j.w., dzieci odpowiednio reagują.
- Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę i zaprasza dzieci do wspólnego tworzenia akompaniamentu do piosenki. Dzieci wykorzystując pudełka akustyczne naśladowują dźwięk wydawany przez kukułkę.
- „Przedstawienie” – Dzieciom przydzielane są role: kukułki, Pani Zimy, Pani Wiosny, zwierząt. Dzieci otrzymują po jednym małym obrazku przedstawiającym poszczególne postaci. Kolorują obrazki i przyklejają je do paska z papieru, tworząc opaski na głowę. Piosenka odtwarzana jest ponownie, a dzieci odgrywają role jak w animacji.

- Praca plastyczna „Kukułka” – kolorowanie według wzoru. Podczas pracy dzieci słuchają ponownie piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

### „Kuckuck, Kuckuck ruft’s aus dem Wald”

Kuckuck, Kuckuck ruft’s aus dem Wald.  
Lasset uns singen, tanzen und springen.  
Frühling, Frühling wird es nun bald.

Kuckuck, Kuckuck lässt nicht sein Schrei’n.  
Komm in die Felder, Wiesen und Wälder.  
Frühling, Frühling, stelle dich ein.

Kuckuck, Kuckuck, trefflicher Held.  
Was du gesungen, ist dir gelungen.  
Winter, Winter räumt das Feld.

### „Kuku, kuku, słychać z lasu”

Kuku, kuku, słychać z lasu.  
Zaśpiewajmy, zatańczmy i poskaczmy!  
Wiosna, wiosna, wkrótce będzie wiosna!

Kukułka, kukułka nie przestaje wołać.  
Chodź na pola, łąki i lasy!  
Wiosno, wiosno, przybądź!

Kukułko, kukułko wspaniały bohaterze!  
To co (za)śpiewałaś, udało Ci się!  
Zimo, zimo odejdz (ustąp pola)!

- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=LhY8fkLGGlg&t=8s>.
- Nuty dostępne na: <http://www.franzdorfer.com/kuckuck-rufts-aus-dem-wald>.

## 8. Podstawowe informacje realizowawcze:

Piosenka pt.: „Kuckuck, Kuckuck, ruft’s aus dem Wald” jest jedną z najbardziej znanych i lubianych niemieckich piosenek wiosennych dla dzieci.

Tekst został napisany przez Augusta Heinricha Hoffmanna von Fallerslebena (1798-1874) w 1835 roku. Od tego czasu piosenka zyskała dużą popularność, która trwa do dnia dzisiejszego.

Melodia: pieśń ludowa z Austrii.

Źródło: [http://www.liederlexikon.de/lieder/kuckuck\\_kuckuck\\_ruft\\_aus\\_dem\\_wald](http://www.liederlexikon.de/lieder/kuckuck_kuckuck_ruft_aus_dem_wald).

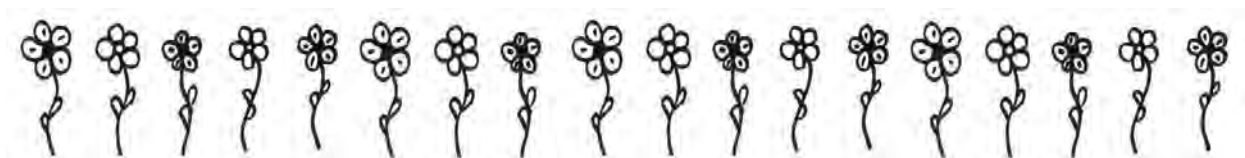
## 9. Informacje o kukułce:

Kukułka to ptak wielkości gołębia z szarym grzbietem i ciemno prążkowanym białym brzuszkiem. Jest bardzo płochliwa i trudno ją zaobserwować. Najłatwiej jest ją rozpoznać po charakterystycznym kukaniu, którym samiec nawołuje samiczkę. Kukułki to ptaki owadożerne. Główny element ich diety stanowią gąsienice motyli i chrząszcze. Kukułki nie budują własnych gniazd. Jajka podrzucają do gniazd innych ptaków. Kukułcze piskłę z reguły wykluwa się wcześniej niż jego przybrane rodzeństwo i wypycha resztę jajek z gniazda, eliminując tym samym ewentualną konkurencję. Kukułki są gośćmi z Afryki, którzy przylatują do nas na lato. Przybywają do Polski między połową kwietnia a początkiem maja; wtedy to można usłyszeć charakterystyczne kukanie w większości miejsc w kraju. Więcej informacji można znaleźć na: <http://www.springalive.net/pl-pl/springalive/cuckoo>.

Ciekawe zdjęcia, autorstwa Grzegorza Ryńskiego, przedstawiające kukułkę dostępne są na stronie: <http://www.birdwatching.pl/galerie-autorskie/1156-rynski/zdjecie/6500>.

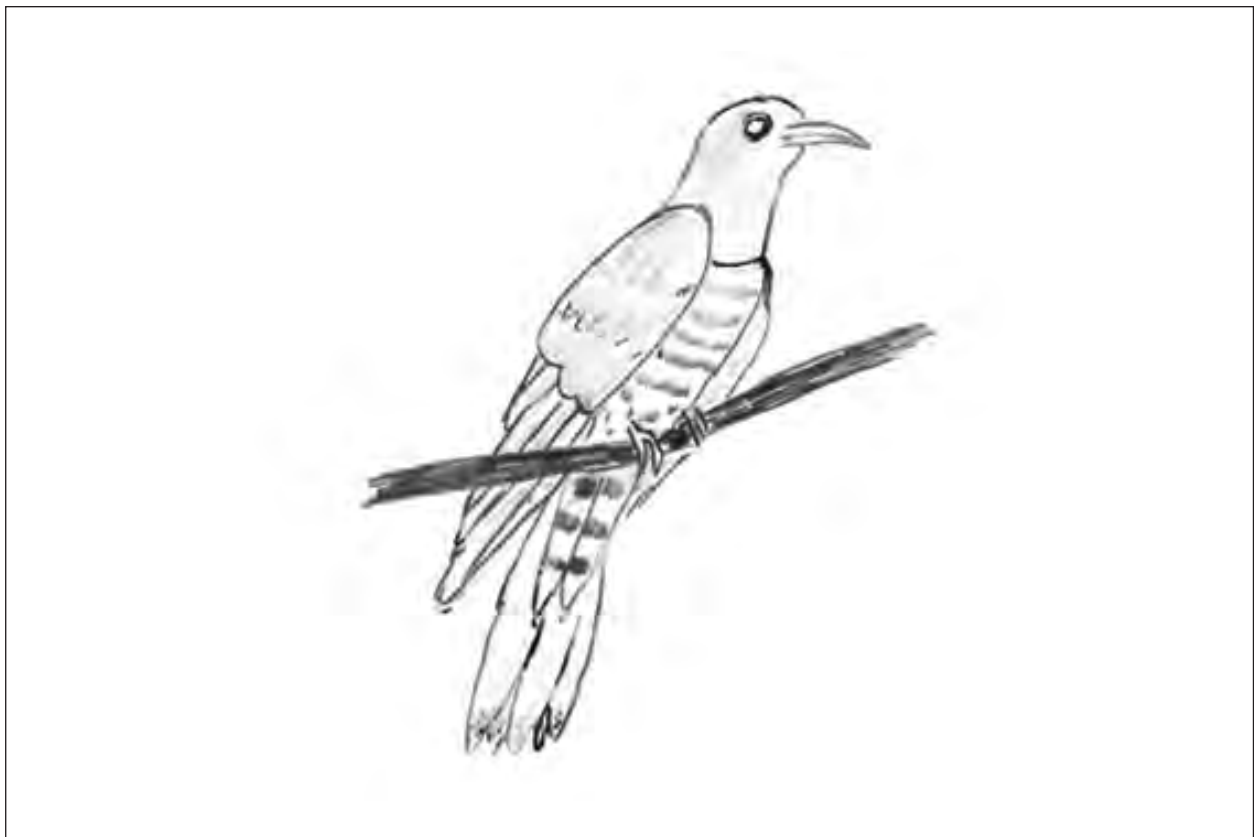
## 10. Załączniki:

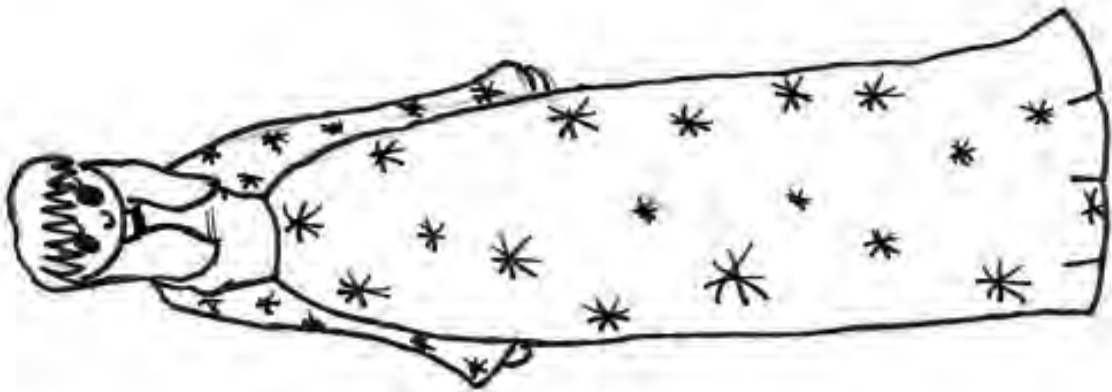
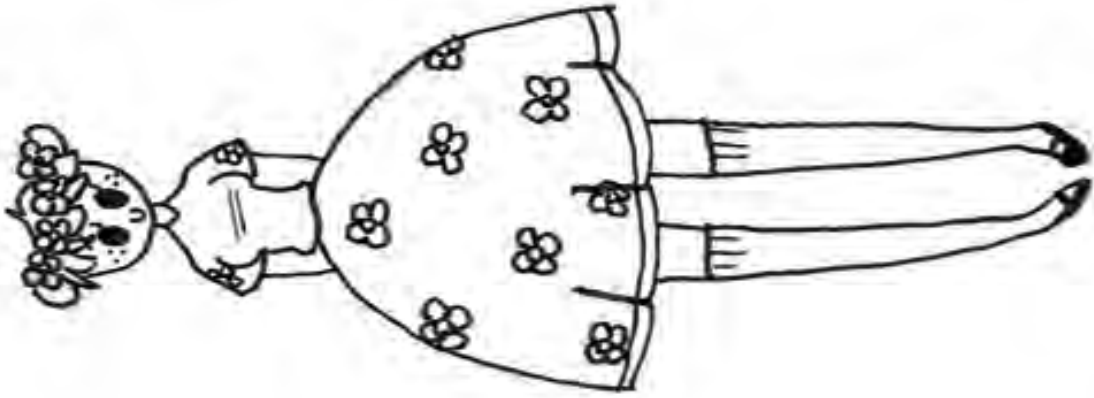
- Kolorowanka: „Kukułka”, Lena London, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/kukulka-1>, licencja: CC BY 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).



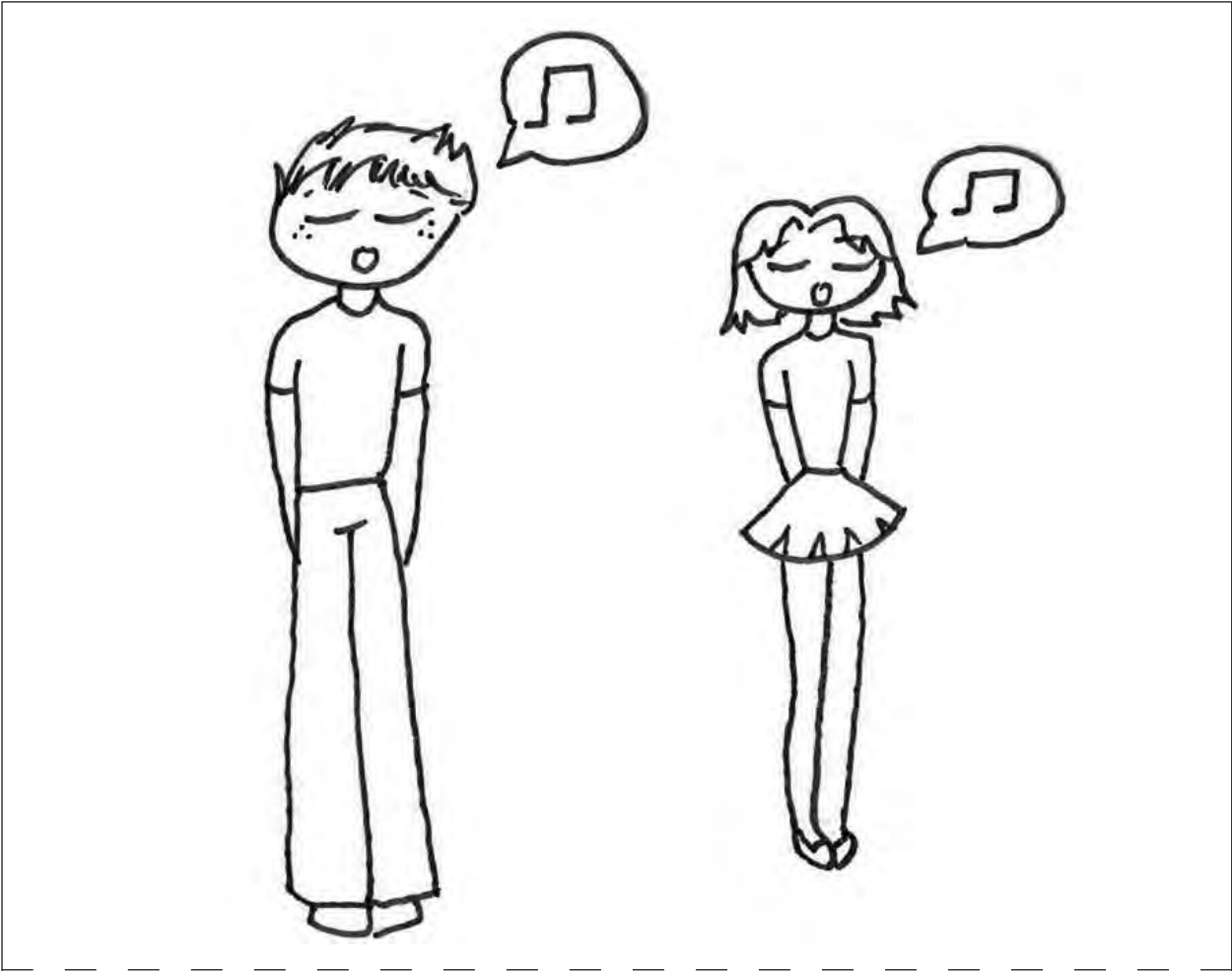


- Obrazki: kukułka (rys. Krzysztof Prokop), Pani Wiosna, Pani Zima, tańczące, skaczące i śpiewające dzieci (rys. Hanna Prokop).











- Puzzle: Kukułka podrzuca jajko. Źródła: <https://pixabay.com/pl/vectors/ptak-gałąź-kwiat-bez-tła-liście-2957208/>, <https://pixabay.com/pl/vectors/gniazdo-jaj-ptaki-oddział-310183/>.



# Die Tiere auf der Farm – Zwierzęta na farmie

4

Autorka: Izabela Pasoń

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Old Mac Donald hat 'ne Farm”.
- Dzieci rozumieją nazwy zwierząt domowych w języku niemieckim.
- Dzieci rozumieją odgłosy zwierząt domowych w języku niemieckim.
- Dzieci utrwalają nazwy kolorów w języku niemieckim.
- Dzieci wiedzą, że odgłosy zwierząt w języku polskim i niemieckim są różne.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 45 minut (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Nazwy zwierząt domowych w liczbie mnogiej: *die Hühner* (kury), *die Hunde* (psy), *die Schweine* (świnie), *die Pferde* (konie), *die Kühe* (krowy).
- Odgłosy zwierząt: *gack gack* (ko ko), *wau wau* (hau hau), *grunz grunz* (chrum chrum), *wieher!* (i-haaa), *muh muh* (muu muu).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *schwarz* (czarny), *braun* (brązowy), *weiß* (biały), *rosa* (różowy), *gelb* (żółty).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Komplet obrazków przedstawiających zwierzęta domowe dla każdego dziecka (załącznik).
- Kolorowanka: Na farmie (załącznik).

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) wita dzieci i zapowiada temat zajęć „Wiosna w zagrodzie”. Pyta dzieci o zwiastuny wiosny i wspólną rozmową naprowadza je na temat narodzin zwierząt domowych wiosną. Pyta dzieci, jakie znają zwierzęta mieszkające na wsi.
- Nauczyciel(ka) zapowiada, że dzieci posłuchają znanej im piosenki „Stary McDonald farmę miał”, ale w języku niemieckim. W tej wersji piosenki występują następujące zwierzęta: kury, konie, świniki, krowy i psy. Każde dziecko dostaje komplet 5 obrazków ze zwierzętami z piosenki. Ich zadaniem jest ułożyć podczas słuchania obrazki w takiej kolejności, w jakiej występują w piosence.
- Po wysłuchaniu piosenki dzieci porównują swoje wersje. Aby ostatecznie sprawdzić poprawność dzieci słuchają piosenki ponownie, oglądając równocześnie animację. (Jeśli w przedszkolu nie ma możliwości odtworzenia animacji, nauczyciel(ka) podaje prawidłową kolejność).
- Nauczyciel(ka) pokazuje kolejno obrazki przedstawiające zwierzęta (minimum dwa – liczba mnoga!) w różnych kolorach, np. trzy czarne konie, dwa brązowe konie, cztery białe kury, dwie żółte kury itp. Przy każdym obrazku nauczyciel(ka) podaje liczbę zwierząt i pyta o kolor, np.:
  - *Hier sind drei Pferde. Wie sind die Pferde – schwarz oder weiß?*
  - *Hier sind vier Hühner. Wie sind die Hühner – gelb oder schwarz?*
  - *Hier sind zwei Pferde. Wie sind die Pferde? etc.*

Ćwiczenie to pozwoli dzieciom kilkakrotnie usłyszeć nazwy zwierząt. Ich zadaniem jest podanie tylko przymiotników – nie wymagamy od dzieci formułowania całych zdań.

- Nauczyciel(ka) przedstawia za pomocą pantomimy zwierzęta występujące w piosence, równocześnie wypowiadając ich nazwy w języku niemieckim. Dzieci naśladują jej/jego ruchy.
- Nauczyciel(ka) wymienia nazwy zwierząt w języku niemieckim, a dzieci podnoszą obrazki do góry.
- Zabawa ruchowa: Nauczyciel(ka) dzieli dzieci na 5 grup: pieski, krówki, świniki, konie i kury. Dzieci siedzą na krzeselkach w kole, nauczyciel(ka) stoi w środku kręgu. Nauczyciel(ka) wymienia w języku niemieckim poszczególne zwierzęta (liczba mnoga). Zadaniem dzieci jest (po usłyszeniu nazwy

swojego zwierzątka), szybka zamiana miejsc w kręgu. Nauczyciel(ka) również szuka sobie miejsca. Osoba, która nie zdąży usiąść, zaczyna zabawę od początku (zabawa wzorowana na popularnej „Sałatce owocowej”).

- Na zakończenie dzieci słuchają jeszcze raz piosenki. Gdy w piosence pojawia się „ich” zwierzę, dzieci wstają i podskakują do góry.

## Dzień 2

- Przypomnienie nazw zwierząt z piosenki: Nauczyciel(ka) wypowiada nazwy zwierząt w języku niemieckim, dzieci naśladują je za pomocą pantomimy.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, jakie odgłosy wydają zwierzęta z piosenki w języku polskim. Następnie prosi dzieci, aby skupiły się słuchając piosenki w języku niemieckim na odgłosach zwierząt. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, zatrzymując po każdej zwrotce – dzieci podają usłyszane odgłosy. Po wysłuchaniu całej piosenki nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o tym, że także zwierzęta mówią w swoim języku.
- Nauczyciel(ka) pokazuje poszczególne obrazki i wypowiada odpowiedni odgłos w języku niemieckim. Dzieci naśladują te odgłosy. Następnie nauczyciel(ka) wypowiada poszczególne odgłosy, a dzieci naśladują zwierzęta pantomimicznie.
- Następnie nauczyciel(ka) prosi chętne dzieci o pokazanie za pomocą pantomimy wybrane zwierzę, a pozostałe dzieci wydają odpowiednie odgłosy.
- Praca plastyczna: Dzieci malują lub wyklejają z plasteliny ulubione zwierzę występujące w piosence. Słuchają jej przy tym raz lub dwa.

## 7. Tekst piosenki:

### „Old McDonald hat 'ne Farm”

Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!  
Da laufen viele Hühner rum  
Eee i Eee i Oh!  
Mit nem gack gack hier  
Und 'nem gack gack da  
Hier ein gack, da ein gack  
Überall ein gack gack  
Old McDonald hat 'ne Farm  
Ee i ee i oh!

Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!  
Da laufen viele Hunde rum  
Eee i Eee i Oh!  
Mit nem wau wau hier  
Und 'nem wau wau da  
Hier ein wau, da ein wau  
Überall ein wau wau  
Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!

Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!  
Da laufen viele Schweine rum  
Eee i Eee i Oh!  
Mit 'nem grunz grunz hier  
Und nem grunz grunz da  
Hier ein grunz, da ein grunz  
Überall ein grunz grunz  
Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!

### „ Stary MacDonald farmę ma”

Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!  
Tutaj biega wiele kur  
ija, ija o!  
Ko, ko tu,  
ko, ko tam,  
tu ko, ko, tam ko, ko,  
wszędzie ko, ko.  
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!

Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!  
Tutaj biega wiele psów  
ija, ija o!  
Hau, hau tu,  
hau, hau tam,  
hau tu, hau tam,  
wszędzie hau, hau.  
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!

Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!  
Tutaj biega wiele świnek  
ija, ija o!  
Chrum, chrum tu,  
chrum, chrum tam,  
tu chrum, tam chrum,  
wszędzie chrum, chrum.  
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!

Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!  
Da laufen viele Pferde rum  
Eee i Eee i Oh!  
Mit 'nem wieher hier  
Und nem wieher da  
Hier ein wieher, da ein wieher  
Überall ein wieher  
Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!

Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!  
Da laufen viele Kühe rum  
Eee i Eee i Oh!  
Mit nem muh muh hier  
Und nem muh muh da  
Hier ein muh, da ein muh  
Überall ein muh muh  
Old McDonald hat 'ne Farm  
Eee i Eee i Oh!

Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!  
Tutaj biega wiele koni  
ija, ija o!  
I-haaa, i-haaa tu,  
i-haaa, i-haaa tam,  
tu i-haaa, tam i-haaa,  
wszędzie i-haaa, i-haaa.  
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!

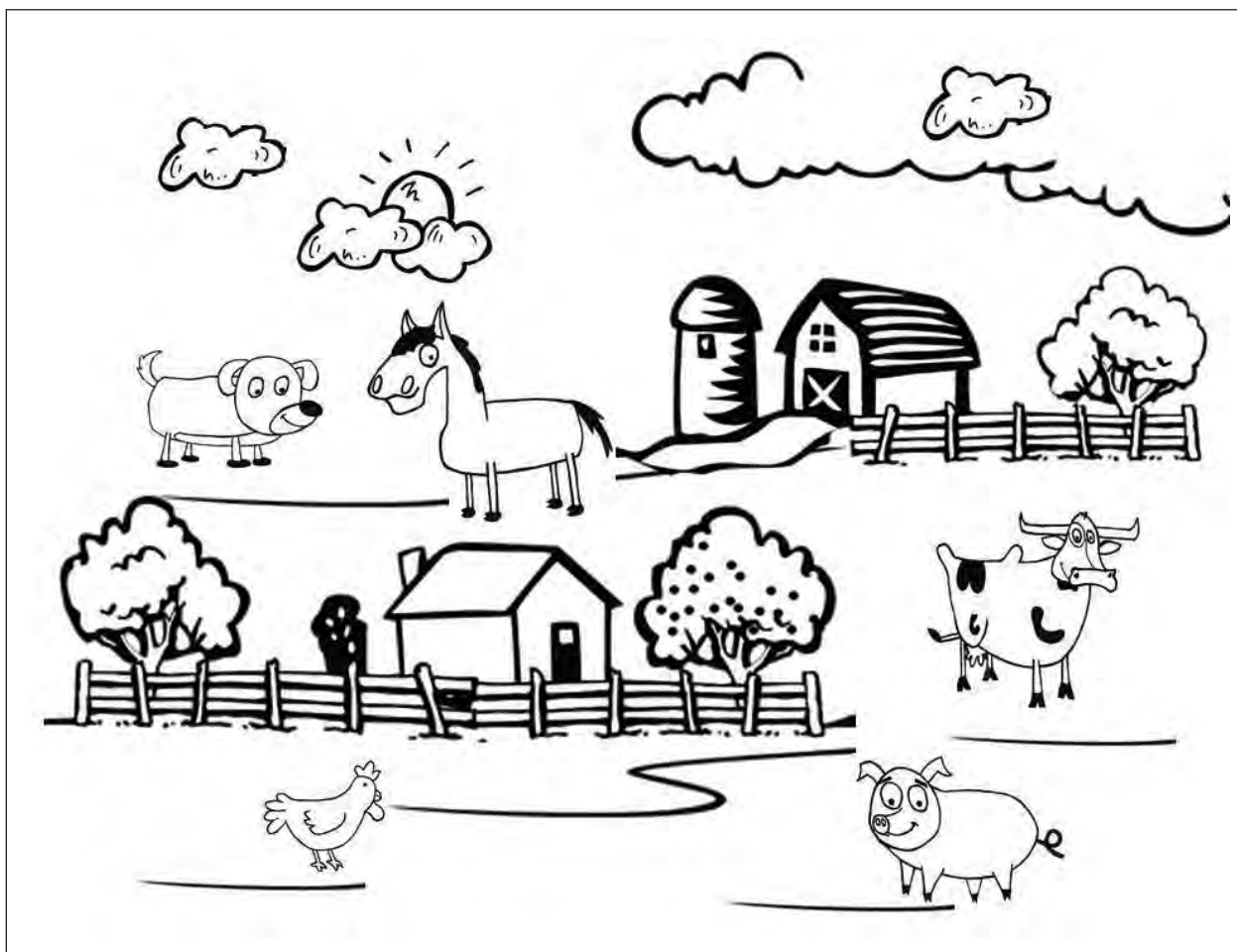
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!  
Tutaj biega wiele krów  
ija, ija o!  
Muu, muu tu,  
muu, muu tam,  
tu muu, tam muu,  
wszędzie muu, muu.  
Stary MacDonald farmę ma,  
ija, ija o!

- Piosenka dostępna online: <https://www.youtube.com/watch?v=ts-ixPSjqVY>.

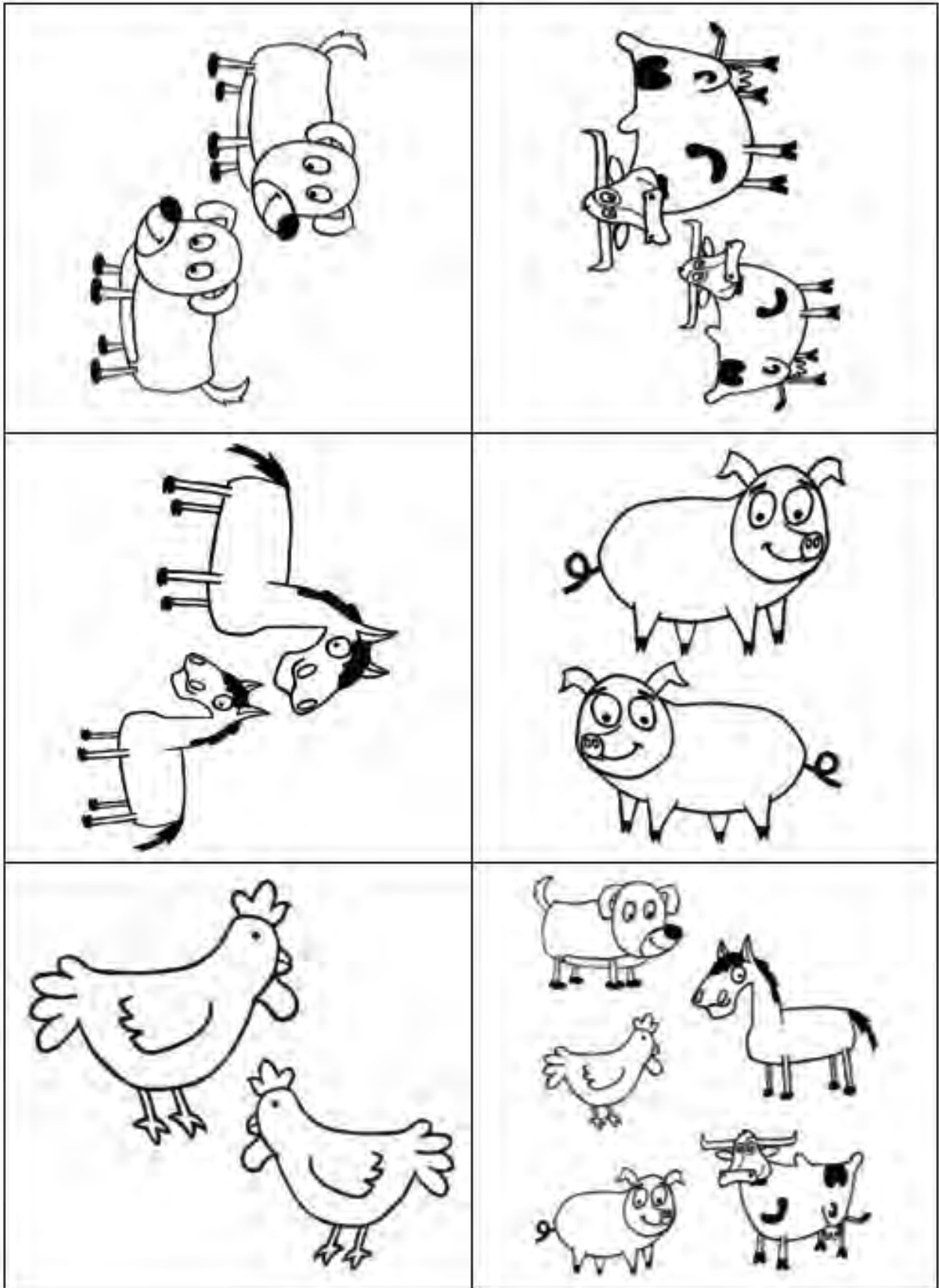
## 8. Załączniki:

- Kolorowanka: Na farmie.

Źródło: <https://pixabay.com/de/vectors/landschaft-ländlich-dorf-bereich-33145/> , rys. zwierząt: Michał Engel.







# Bienchen und Blümchen – Bawimy się w pszczołki

5

Autorka: Elżbieta Wódkiewicz

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają i rozumieją treść piosenki „Summ, summ, summ“.
- Dzieci uczą się jednego wersu z piosenki.
- Dzieci poznają znaczenie kilku słów związanych z piosenką.
- Dzieci dowiadują się, że odgłosy zwierząt w języku polskim i niemieckim są różne.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 3 – 4 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 60 minut.

## 4. Słownictwo:

- Wers: „*Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum*“.
- Rzeczowniki: *die Biene* (pszczoła), *das Bienchen* (pszczołka), *die Blume* (kwiatek), *das Blümchen* (kwiatusek).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Summ, summ, summ“.
- Sylweta Myszki Maus.
- Obrazki – kolorowanki przedstawiające: pszczołę, pszczołkę, kwiatka, kwiatuszka (załącznik).
- Pocięte na 4 części obrazki przedstawiające dane elementy (dla 4 grup).
- Materiały plastyczne: rolka po papierze toaletowym, farby, gotowe elementy do pszczołki: oczka, czółka, skrzydełka itp.
- Karta pracy: Znajdź 8 różnic (załącznik).

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) wita się z dziećmi i z niemieckim gościem – Myszką Maus.
- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że przygotowała obrazkową zagadkę i dzieci mają odgadnąć, co znajduje się na zasłoniętym obrazku. Nauczyciel(ka) odkrywa kolejne części obrazka – dzieci podają swoje propozycje oraz nazywają odsłonięte elementy w języku polskim.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, jaki odgłos wydają pszczoły (bzzz, bzzz). Myszka Maus przyniosła piosenkę o pszczołach. Jest ciekawa, czy dzieci odgadną słuchając piosenki, jaki odgłos wydaje pszczoła w języku niemieckim. Dzieci słuchają piosenki, a po wysłuchaniu porównują odgłosy pszczoły w obu językach. Nauczyciel(ka) wypowiada słowa *summ, summ, summ*, dzieci powtarzają.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy dzieciom treść piosenki.
- Zabawa ruchowa do piosenki: Dzieci wykonują następujące ruchy: przy pierwszej i trzeciej zwrotce biegają po sali z rozpostartymi ramionami, w drugiej zwrotce szukają nektaru biegając po sali i rozglądając się dookoła za nektarem.
- Praca plastyczna „Pszczołka”: Dzieci dostają rolki po papierze toaletowym i mają za zadanie pomalować je na żółto, a z czarnego papieru powycinać paski, które później naklejają na rolce, i dokleją gotowe elementy: skrzydełka, głowę, oczka oraz czółka i żądło pszczołce. W trakcie pracy dzieci słuchają piosenki.

### Dzień 2

- Nauczycielka wita się z dziećmi i z niemieckim gościem – Myszką Maus. Myszka jest ciekawa, czy dzieci pamiętają, jak brzęczą pszczoły w języku niemieckim.
- Powtórzenie zabawy ruchowej do piosenki z poprzedniego dnia: przy pierwszej i trzeciej zwrotce biegają po sali z rozpostartymi ramionami, w drugiej zwrotce szukają nektaru biegając po sali i rozglądając się dookoła za nektarem.



- Dzieci uczą się wersu „Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum” – Nauczyciel(ka) wypowiada wers, dzieci powtarzają. Następnie ponownie słuchają piosenki, śpiewając ten wers.
- Myszka Maus chciała nauczyć dzięki kilku słów: pokazuje obrazki przedstawiające kwiaty i pszczoły i nazywa je w języku niemieckim: die Biene, das Bienchen, die Blume, das Blümchen. Tłumaczy, że słowa Bienchen i Blümchen to zdrobnienia. Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, w jaki sposób można pokazać te wyrazy za pomocą pantomimy: jako pszczoły dzieci udają latania, jako pszczołki kucają i udają latanie. Jako kwiaty kołyszą się na wietrze, jako małe kwiatki kucają i kołyszą się na wietrze. Nauczyciel(ka) wypowiada kilkakrotnie słowa, dzieci pokazują ich znaczenie za pomocą pantomimy.
- Dzieci w czterech grupach otrzymują pocięte na cztery części obrazki przedstawiające: die Biene, das Bienchen, die Blume, das Blümchen, i mają za zadanie ułożyć je, w różnych częściach sali. Po ułożeniu obrazków dzieci z pomocą nauczyciela(ka) nakleją je na kartki. Nauczyciel(ka) przymocowuje kartki na tablicy, tworząc małą wystawę, i komentuje obrazki w języku niemieckim: *Das ist eine Blume. Das ist ein Blümchen. Das ist eine Biene. Das ist ein Bienchen.*
- Pożegnanie z dziećmi: Maus żegna się z dziećmi mówiąc: „Auf Wiedersehen, Kinder!”, a dzieci odpowiadają „Auf Wiedersehen, Maus!”.

## 7. Tekst piosenki:

### „Summ, summ, summ“

Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.  
 Ei, wir tun dir nichts zu Leide,  
 flieg' nun aus in Wald und Heide.  
 Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.

Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.  
 such' in Blumen, such' in Blümchen  
 dir ein Tröpfchen, dir ein Krümchen!  
 Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.

Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.  
 Kehre heim mit reicher Habe,  
 bau' uns manche volle Wabe.  
 Summ, summ, summ, Bienchen, summ herum.

### „Bzzz, bzzz, bzzz“

Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!  
 Hej, nie skrzywdzimy cię,  
 leć teraz do lasu i na wrzosowisko!  
 Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!

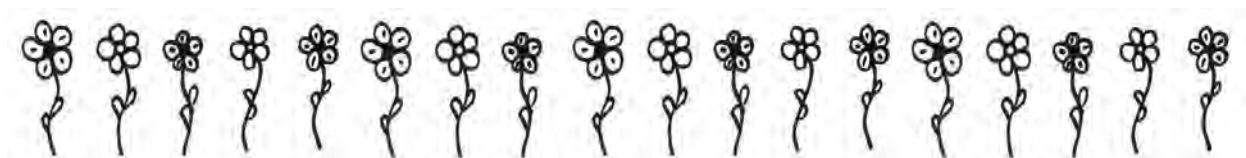
Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!  
 Szukaj w kwiatkach, szukaj w kwiatuśkach  
 kropelki nektaru i okruszka!  
 Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!

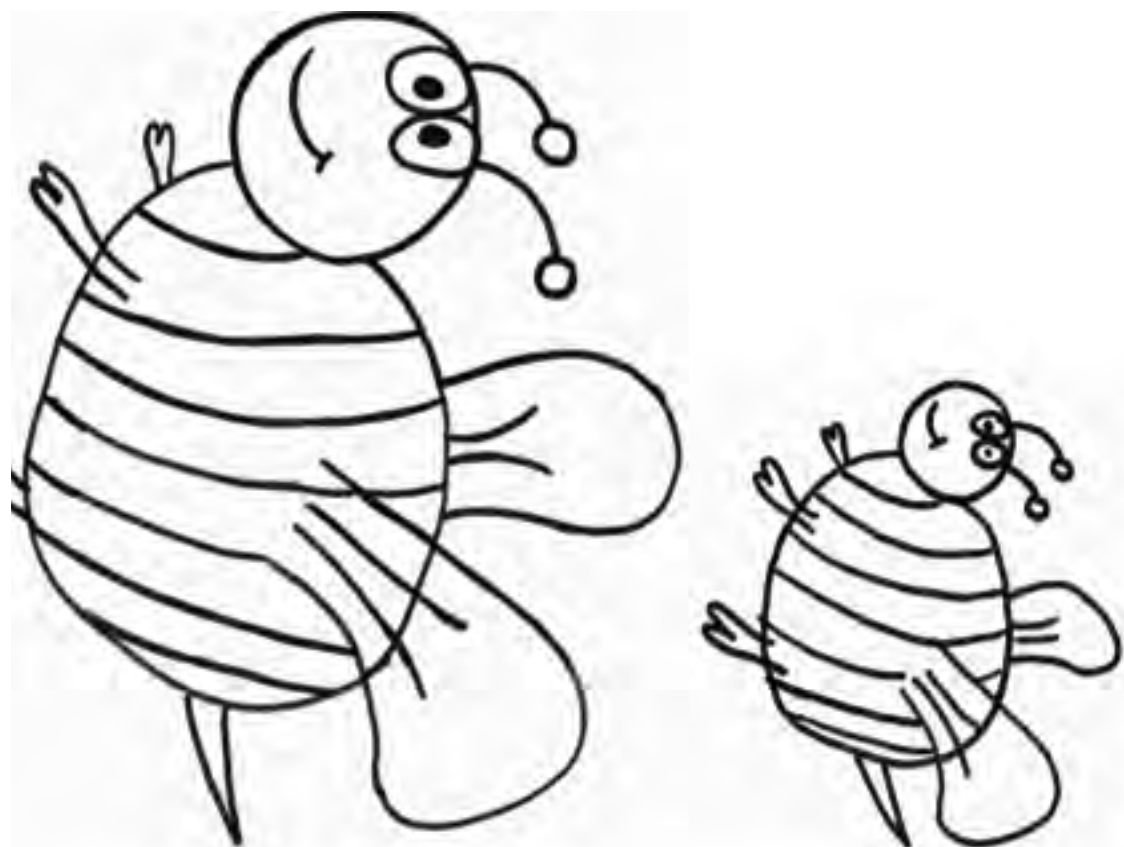
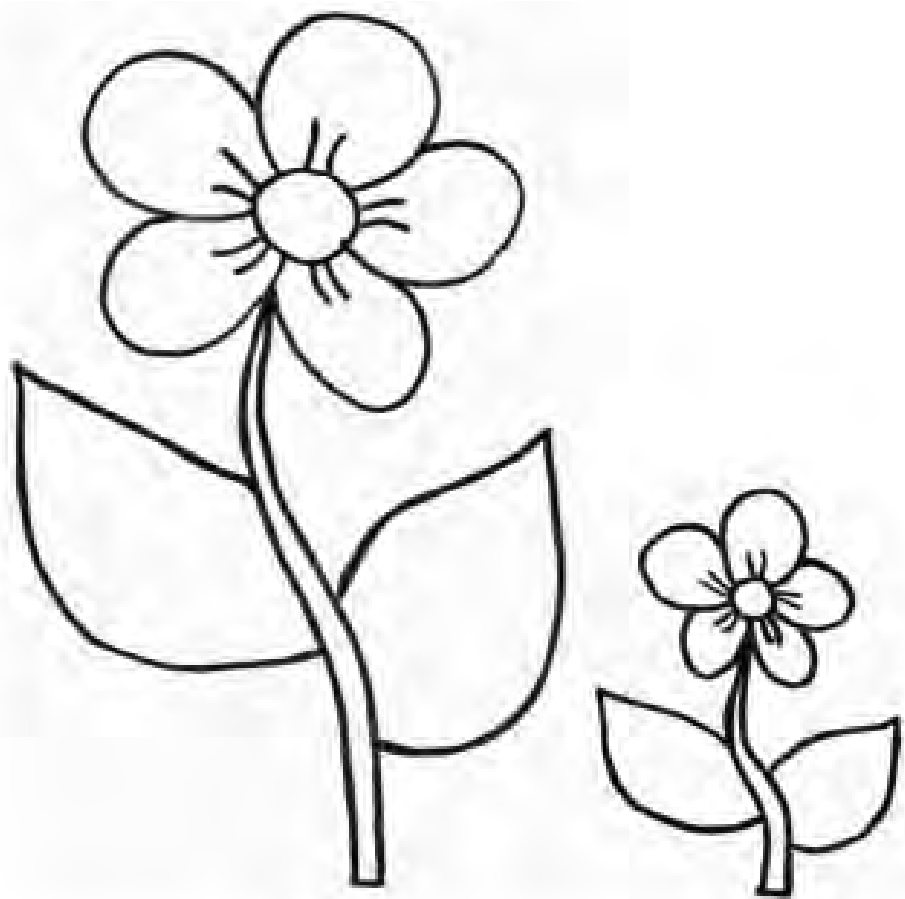
Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!  
 Wróć do domu z bogatymi darami,  
 zrób nam okazałe plastry miodu!  
 Bzzz, bzzz, bzzz! Brzęcz, pszczołko!

- Autor: August Heinrich Hoffmann von Fallersleben. Piosenka powstała w 1835 roku i jest jedną z najbardziej popularnych piosenek dla dzieci w Niemczech.
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=KeRM98Bp8Io>.

## 8. Załączniki:

- Obrazki – kolorowanki: pszczoła, pszczołka, kwiatek i kwiatuśki (rys. Elżbieta Wódkiewicz).

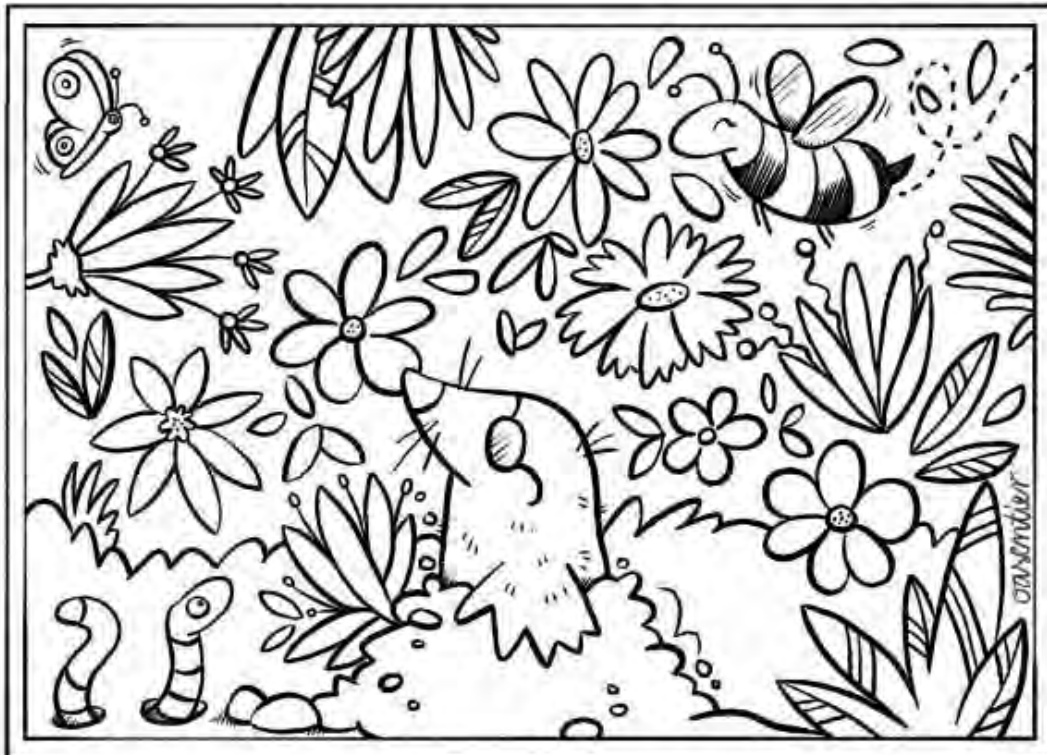




- Karta pracy: Znajdź 8 różnic. „Garten Tiere Fehlerbild“, Carola Giese, <https://www.illustratoren-fuerfluechtlinge.de/garten-tiere-fehlerbild/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE, <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>

Der Maulwurf genießt im Garten die vielen bunten Blumen.

Aber was ist da los? Im zweiten Bild sind 8 Fehler versteckt. Kannst du sie alle finden?



# Das Sonnenkäfer-Lied – Piosenka o biedronkach

6

Autorka: Beata Solińska

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają i rozumieją ogólnie treść piosenki „Das Sonnenkäfer-Lied”.
- Dzieci poznają niektóre słowa z piosenki.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 45 minut.

## 4. Słownictwo:

- Nazwa gatunku: *der Sonnenkäfer/Marienkäfer* (biedronka).
- Nazwy członków rodziny biedronek: *Sonnenkäfer-Papa, Sonnenkäfer-Mama, Sonnenkäfer-Kinderlein*.
- Przymiotniki określające kolory biedronki: *schwarz* (czarny), *rot* (czerwony).

Wskazówka: Słowo *Sonnenkäfer* jest jednym z 1500 określeń regionalnych biedronki.

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Das Sonnenkäfer-Lied”.
- Sylweta biedronki.
- Farby plakatowe, białe kartki, czarny flamaster, kartoniki w kolorze czerwonym i czarnym.
- Materiały do wykonania biedronki techniką origami.

## 6. Przebieg:

- Wprowadzenie w tematykę zajęć poprzez odczytanie zagadki o biedronce:  
Błyszczą jej kropki  
w promieniach słońca,  
gdy się ten owad po łąkach błąka.  
Lubi pić nektar,  
w wiosennych sadach,  
zielone mszyce z liści wyjada!
- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że dzisiaj opowie im o życiu biedronek, oraz że dzieci poznają nowe słowa w języku niemieckim związane z tymi owadami.
- Dzieci słuchają piosenki pt.: „Das Sonnenkäfer-Lied” i oglądają do niej animację. Po wysłuchaniu piosenki wypowiadają się na jej temat.
- Nauczyciel(ka) pokazuje sylwetę biedronki i mówi dzieciom, jak brzmi słowo biedronka w języku niemieckim (*Sonnenkäfer*). Dzieci kilkakrotnie powtarzają za nauczycielem/ką.
- Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę. Zadaniem dzieci jest usłyszeć, jak określani są w piosence tata, mama i dzieci (*Sonnenkäfer-Papa, Sonnenkäfer-Mama, Sonnenkäfer-Kinderlein*). Po wysłuchaniu nauczyciel(ka) pyta dzieci, jakie słowa usłyszały, i wypowiada je.
- Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, w jaki sposób pokażą członków rodziny biedronki za pomocą pantomimy, np.: *Sonnenkäfer-Papa* – ukłon, *Sonnenkäfer-Mama* – dygnięcie, *Sonnenkäfer-Kinderlein* – dwa podskoki. Nauczyciel(ka) kilkakrotnie wypowiada te słowa, a dzieci reagują odpowiednio.
- Zabawa ruchowa „Biedronki na łące”: Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, a dzieci naśladują biedronki, rozkładając skrzydełka i fruując po łące. Kilka razy nauczyciel(ka) zatrzymuje nagranie, i wypowiada jedno ze słów: *Sonnenkäfer-Papa, Sonnenkäfer-Mama, Sonnenkäfer-Kinderlein* – wtedy dzieci reagują j. w. Kiedy nauczyciel(ka) wypowiada słowa *rot* lub *schwarz*, dzieci biegną do szarfy czerwonej lub czarnej.
- „Wesoła biedronka” – praca plastyczna techniką origami. Nauczyciel(ka) rozdaje dzieciom koperty; w każdej kopercie znajdują się 2 czerwone koła o średnicy 10 cm, 1 czarne koło o średnicy 3 cm i 6 czarnych kół o średnicy 1 cm. Dzieci składają czerwone koła oraz większe czarne na pół



i nakleją na kartkę czerwone półkola, pozostawiając między nimi małą przerwę (tworzą skrzydła biedronki). W górnej części skrzydeł przykleją czarne półkole – głowę biedronki, oraz kropki na skrzydłach. Czarnym flamastrem dorysowują czułki i nóżki. Podczas wykonywania pracy dzieci po-  
nownie słuchają piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

### „Das Sonnenkäfer-Lied”

#### Refrain

Tip, tip, tippe-di, tip, tap, tip.  
Tip, tip, tippe-di, tip, tip, tap.  
Tip, tip, tippe-di, tip, tap, tip.  
Tip, tap, tip, tap, tip, tip, tap.

Erst kommt der Sonnenkäfer-Papa,  
dann kommt die Sonnenkäfer-Mama,  
und hinterher, so klimperklein,  
die Sonnenkäfer-Kinderlein,  
und hinterher, so klimperklein,  
die Sonnenkäfer-Kinderlein.

#### Refrain

Sie haben rote Röckchen an,  
mit kleinen schwarzen Punkten daran.  
Sie machen ihren Sonntagsgang  
auf uns’rer Fensterbank entlang.  
Sie machen ihren Sonntagsgang  
auf uns’rer Fensterbank entlang.

Erst kommt der Sonnenkäfer-Papa,  
dann kommt die Sonnenkäfer-Mama,  
und hinterher, so klimperklein,  
die Sonnenkäfer-Kinderlein,  
und hinterher, so klimperklein,  
die Sonnenkäfer-Kinderlein.

#### Refrain

### „Piosenka o biedronkach”

#### Refren

Tip, tip, tippe-di, tip, tap, tip.  
Tip, tip, tippe-di, tip, tip, tap.  
Tip, tip, tippe-di, tip, tap, tip.  
Tip, tap, tip, tap, tip, tip, tap.

Pierwszy przychodzi tatuś biedronka,  
potem przychodzi mamusia biedronka,  
a za nimi, takie maciupęńkie,  
dzieci biedroneczki,  
a za nimi, takie maciupęńkie,  
dzieci biedroneczki.

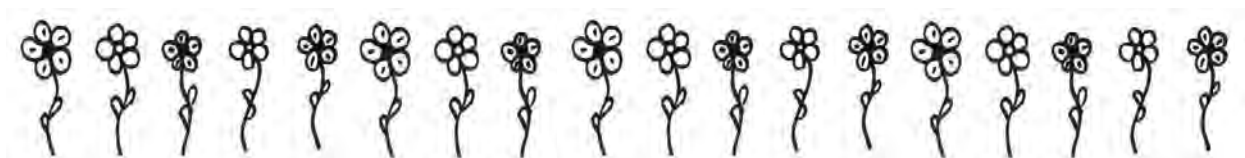
#### Refren

Mają na sobie czerwone spódniczki,  
a na nich małe czarne kropeczki.  
Idą na niedzielny spacer  
wzdłuż naszego parapetu.  
Idą na niedzielny spacer  
wzdłuż naszego parapetu.

Pierwszy przychodzi tatuś biedronka,  
potem przychodzi mamusia biedronka,  
a za nimi, takie maciupęńkie,  
dzieci biedroneczki,  
a za nimi, takie maciupęńkie,  
dzieci biedroneczki.

#### Refren

- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=gtLyj6SE8h8>.





# Wir essen Obst und Gemüse – 7

## Jemy owoce i warzywa

Autorka: Agata Depciuch

### 1. Cele:

- Dzieci uczą się na pamięć piosenki „Bananen, Bananen, 1, 2, 3”.
- Dzieci znają nazwy niektórych owoców i warzyw w języku niemieckim.
- Dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory.

### 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 4 – 5 lat.

### 3. Czas trwania: 60 minut.

### 4. Słownictwo:

- Nazwy warzyw i owoców w liczbie mnogiej: *die Bananen* (banany), *die Tomaten* (pomidory), *die Äpfel* (jabłka), *die Karotten* (marchewki).
- Zwroty z piosenki: *eine für mich*, *eine für dich* (jedna dla mnie, jedna dla ciebie), *einen für mich*, *einen für dich* (jedno dla mnie, jedno dla ciebie), *eine zum Teilen* (jedna do podzielenia), *einen zum Teilen* (jeden do podzielenia) *eins*, *zwei*, *drei* (jeden, dwa, trzy).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *grün* (zielony), *rot* (czerwony), *orange* (pomarańczowy), *gelb* (żółty).

### 5. Materiały dydaktyczne:

- Obrazki przedstawiające warzywa i owoce występujące w piosence.
- Kolorowanki: Warzywa i owoce występujące w piosence, „Lato w ogrodzie” (załącznik).
- Komputer, rzutnik.
- Świeże owoce i warzywa: banany, pomarańcze, gruszki, jabłka, marchewki.
- Sokowirówka, deseczki do krojenia, nożyki, fartuszki.

### 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) informuje dzieci, że dziś nauczą się piosenki o owocach i warzywach „Bananen, Bananen 1, 2, 3” i poznają ich nazwy w języku niemieckim.
- Nauczyciel(ka) pokazuje owoce i warzywa (naturalne lub obrazki) i prosi dzieci o nazwanie ich w języku polskim. Owoców i warzyw jest więcej, niż w piosence. Pyta, które owoce dzieci lubią najbardziej.
- Następnie dzieci oglądają animację z piosenką. Ich zadaniem jest wskazanie potem, które z owoców i warzyw w niej występują. Po ponownym wysłuchaniu piosenki dzieci układają owoce w kolejności, w jakiej występują w piosence.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy treść piosenki i proponuje gesty:
  - *Eins*, *zwei*, *drei* – Dzieci klaszczą w dłonie.
  - *Eine(n) für mich*, *eine(n) für dich* – Dzieci pokazują ręką w prawo, pokazują ręką w lewo.
  - *Eine(n) zum Teilen* – Dzieci krzyżują jedną dłoń na drugiej, wykonując gest krojenia.
- Dzieci słuchają piosenki po raz trzeci i wykonują gesty wraz z nauczycielką/em.
- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom pluszowe owoce i warzywa występujące w piosence oraz wypowiada nazwy owoców, a dzieci powtarzają za nią chórem.
- Próba wspólnego odśpiewania piosenki oraz inscenizacja ruchowa do tekstu.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, dlaczego trzeba jeść dużo warzyw i owoców (są zdrowe, mają wiele witamin, są potrzebne, żeby zdrowo rosnąć etc.).
- Nauczyciel(ka) informuje dzieci, że dzisiaj wspólnie przygotowują sok owocowo-warzywny. Przypomina, że przed przystąpieniem do pracy należy dokładnie umyć ręce. Dzieci kolejno myją dłonie i zakładają fartuszki. Wszyscy wspólnie przystępują do pracy – kroją owoce i warzywa, wrzucają je do sokowirówki. Następnie wszyscy sprzątaj miejsce swojej pracy.
- Wszyscy ponownie słuchają piosenki, chętnie dzieci próbują zaśpiewać.

- Nauczyciel(ka) ponownie pokazuje dzieciom pluszowe owoce i warzywa oraz powtarza z dziećmi ich nazwy.
- Wspólny śpiew z inscenizacją ruchową.

## 7. Tekst piosenki:

### „Bananen, Bananen, 1, 2, 3”

Bananen, Bananen, eins, zwei, drei.  
 Bananen, Bananen, eins, zwei, drei.  
 Eine für dich, eine für mich.  
 Eine zum Teilen, eins, zwei, drei.

Tomaten, Tomaten, eins, zwei, drei.  
 Tomaten, Tomaten, eins, zwei, drei.  
 Eine für dich, eine für mich.  
 Eine zum Teilen, eins, zwei, drei.

Karotten, Karotten, eins, zwei, drei.  
 Karotten, Karotten, eins, zwei, drei.  
 Eine für dich, eine für mich.  
 Eine zum Teilen, eins, zwei, drei.

Äpfel, Äpfel, eins, zwei, drei.  
 Äpfel, Äpfel, eins, zwei, drei.  
 Einen für dich, einen für mich.  
 Einen zum Teilen, eins, zwei, drei.

### „Banany, banany, 1, 2, 3”

Banany, banany, raz, dwa, trzy.  
 Banany, banany, raz, dwa, trzy.  
 Jeden dla ciebie, jeden dla mnie.  
 Jeden na pół, raz, dwa, trzy.

Pomidory, pomidory, raz, dwa, trzy.  
 Pomidory, pomidory, raz, dwa, trzy.  
 Jeden dla ciebie, jeden dla mnie.  
 Jeden na pół, raz, dwa, trzy.

Marchewki, marchewki, raz, dwa, trzy.  
 Marchewki, marchewki, raz, dwa, trzy.  
 Jedna dla ciebie, jedna dla mnie.  
 Jedna na pół, raz, dwa, trzy.

Jabłka, jabłka, raz, dwa, trzy.  
 Jabłka, jabłka, raz, dwa, trzy.  
 Jedno dla ciebie, jedno dla mnie.  
 Jedno na pół, raz, dwa, trzy.

- Piosenka dostępna na: <https://www.youtube.com/watch?v=vIR02FVnJIE>.

## 8. Wskazówki z własnego doświadczenia (Na to należy zwrócić uwagę)

Wykorzystana w czasie zajęć piosenka nadaje się szczególnie dla dzieci, które nie uczą się na co dzień języka niemieckiego. Słówka łatwiej jest zapamiętać, ponieważ nie występują tu rzeczowniki w liczbie pojedynczej z rodzajnikiem. Dzieci uczą się nazw owoców i warzyw w liczbie mnogiej. Naukę piosenki warto wspomóc gestem – wpłynie to na szybsze i trwalsze zapamiętanie tekstu.

## 9. Załączniki:

- Obrazki przedstawiające warzywa i owoce występujące w piosence.

Źródła:

<https://pixabay.com/de/vectors/banane-haufen-obst-lebensmittel-25339/>

<https://pixabay.com/de/vectors/äpfel-obst-gesunde-lebensmittel-1978166/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/pomidory-czerwony-owocow-jagoda-23478/>

<https://pixabay.com/de/vectors/karotte-lebensmittel-gemüse-156853/>

- Kolorowanka – warzywa i owoce występujące w piosence.

Źródła:

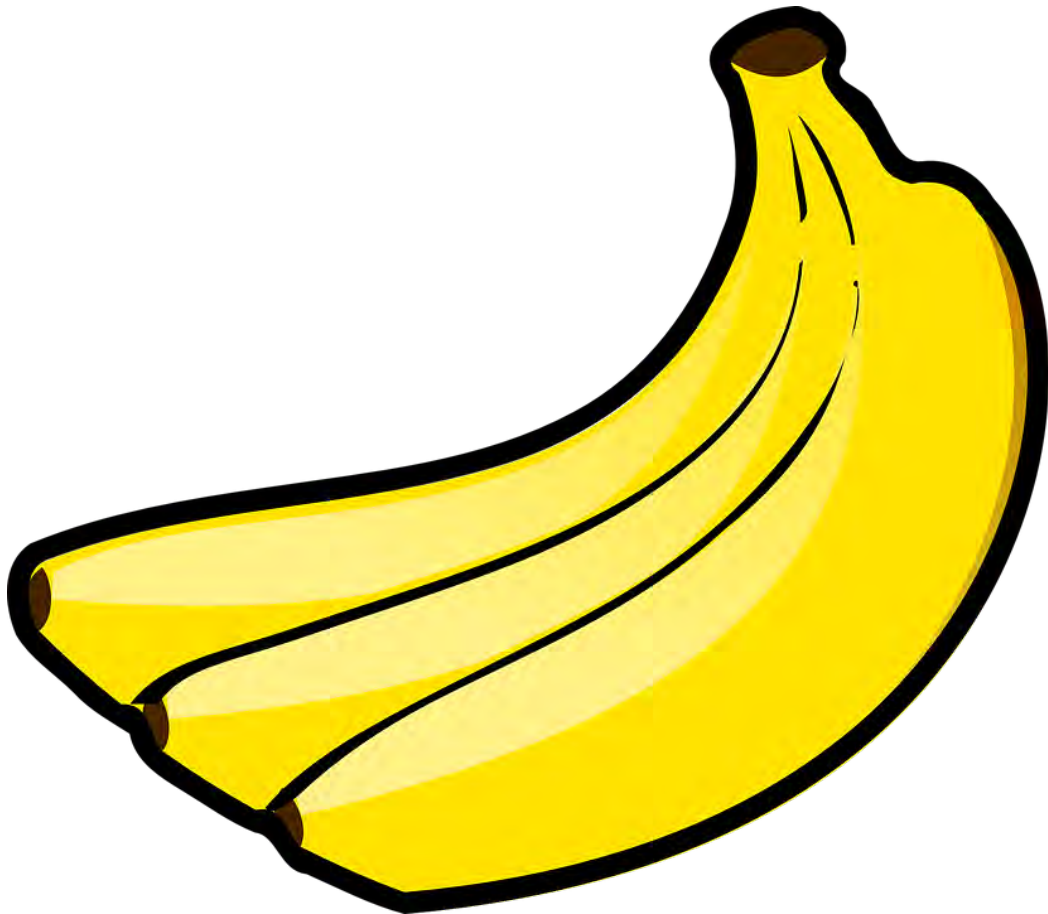
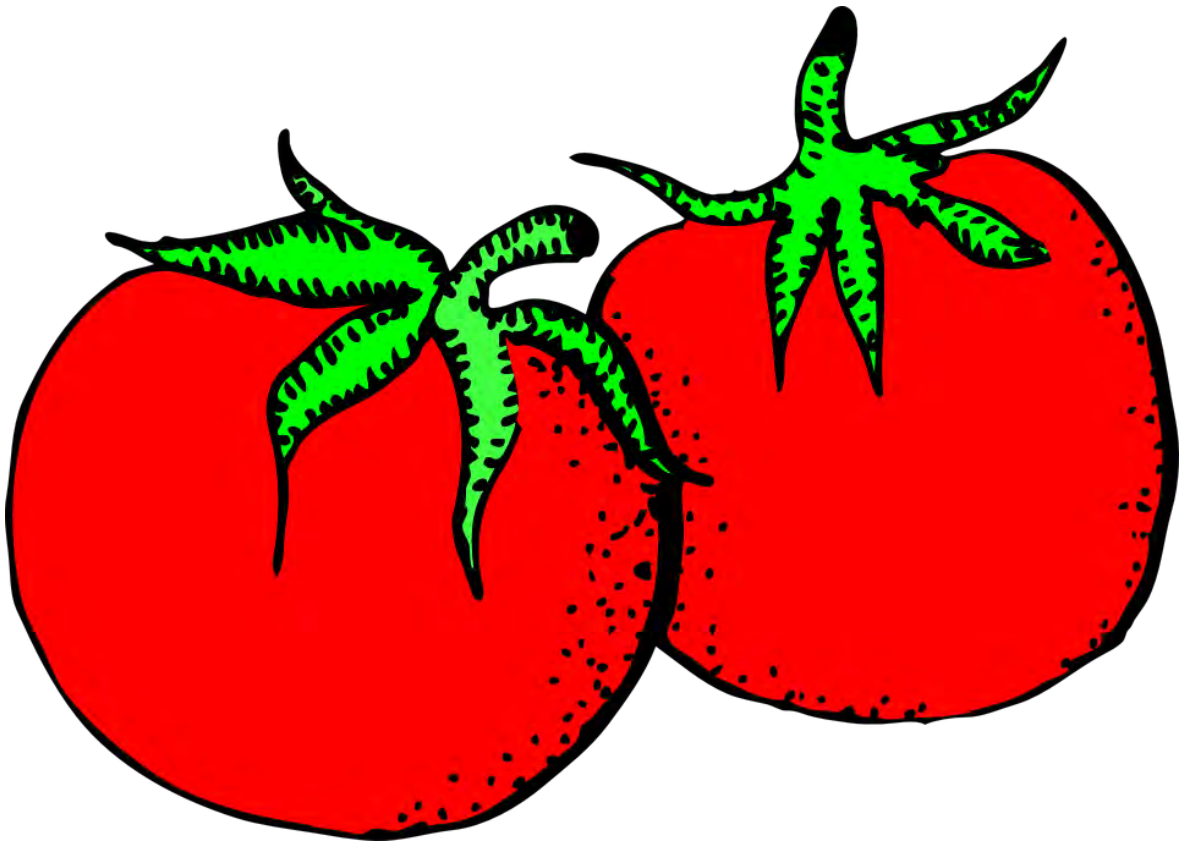
<https://pixabay.com/de/vectors/album-karotte-gemüse-1300570/>

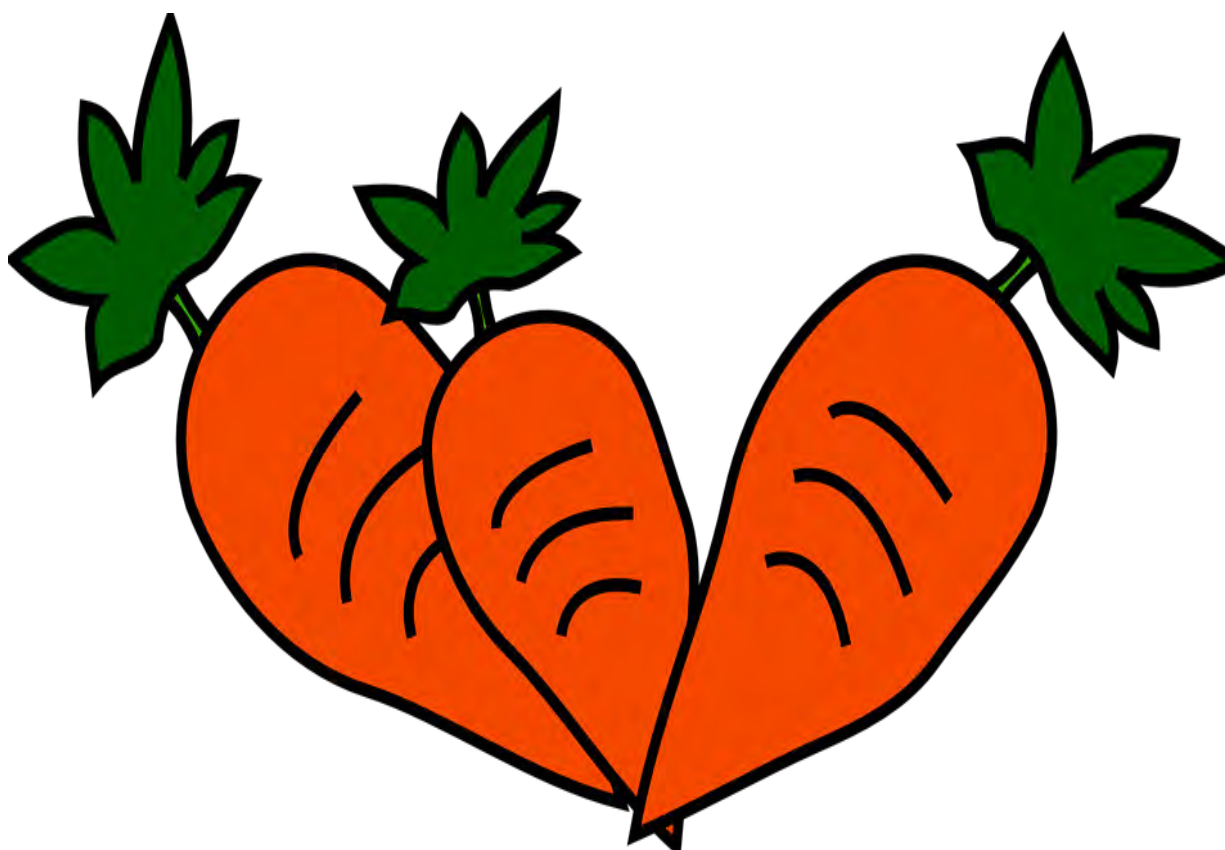
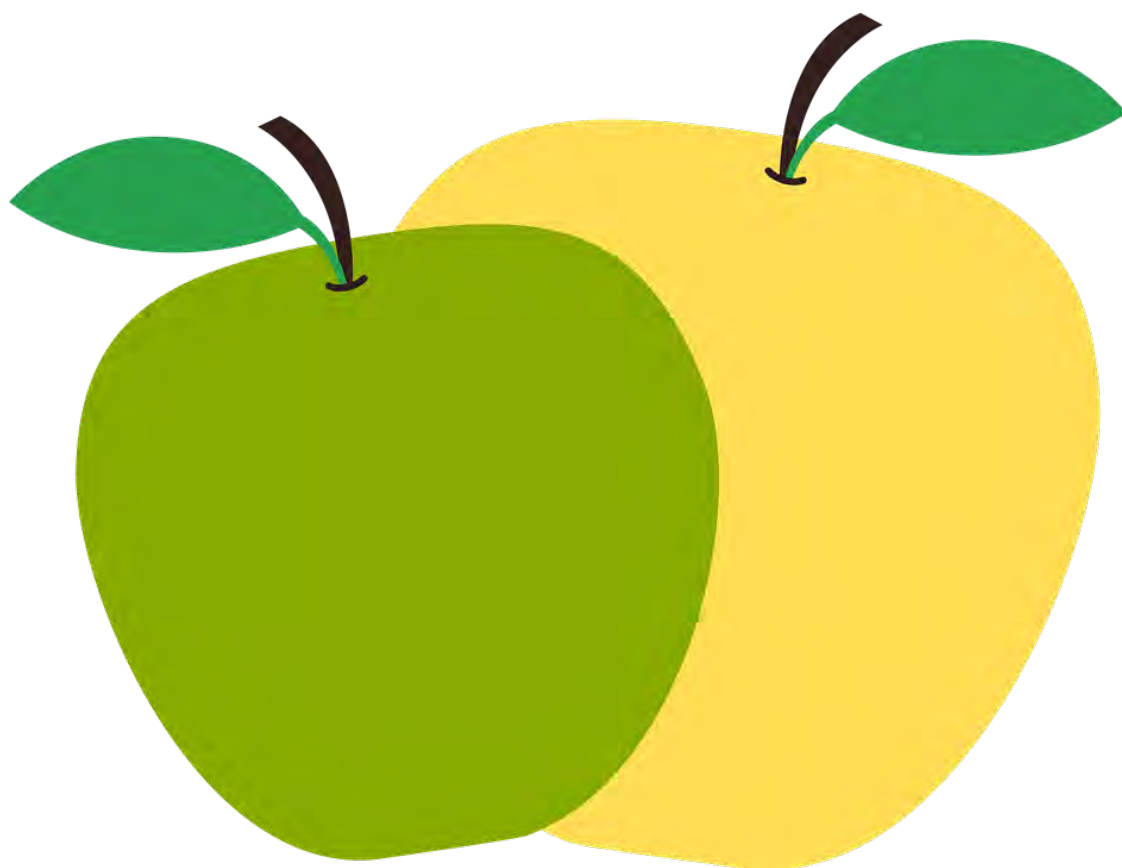
<https://pixabay.com/de/vectors/tomate-schwarz-weiß-gemüse-frisch-306531/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/banan-owocow-konspektu-297848/>

<https://pixabay.com/de/vectors/apple-lebensmittel-obst-gliederung-293999/>



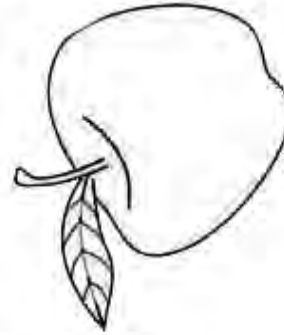




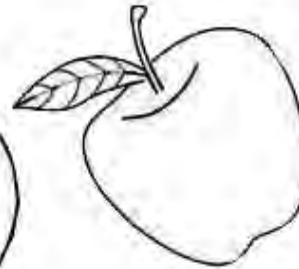
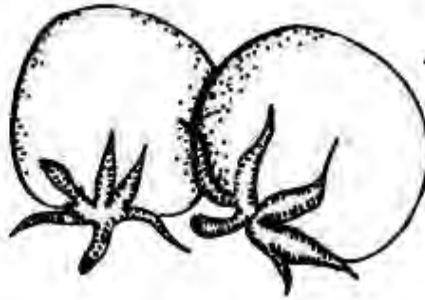
TOMATEN



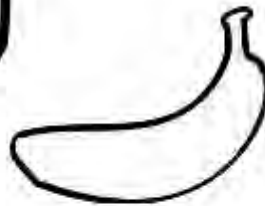
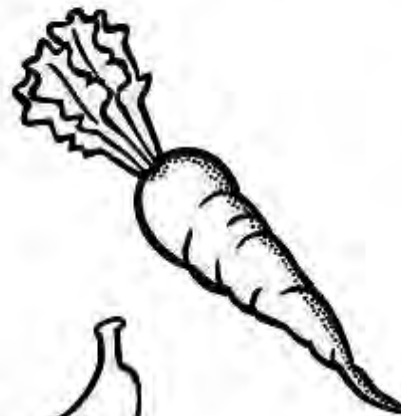
ÄPFEL



BANANEN

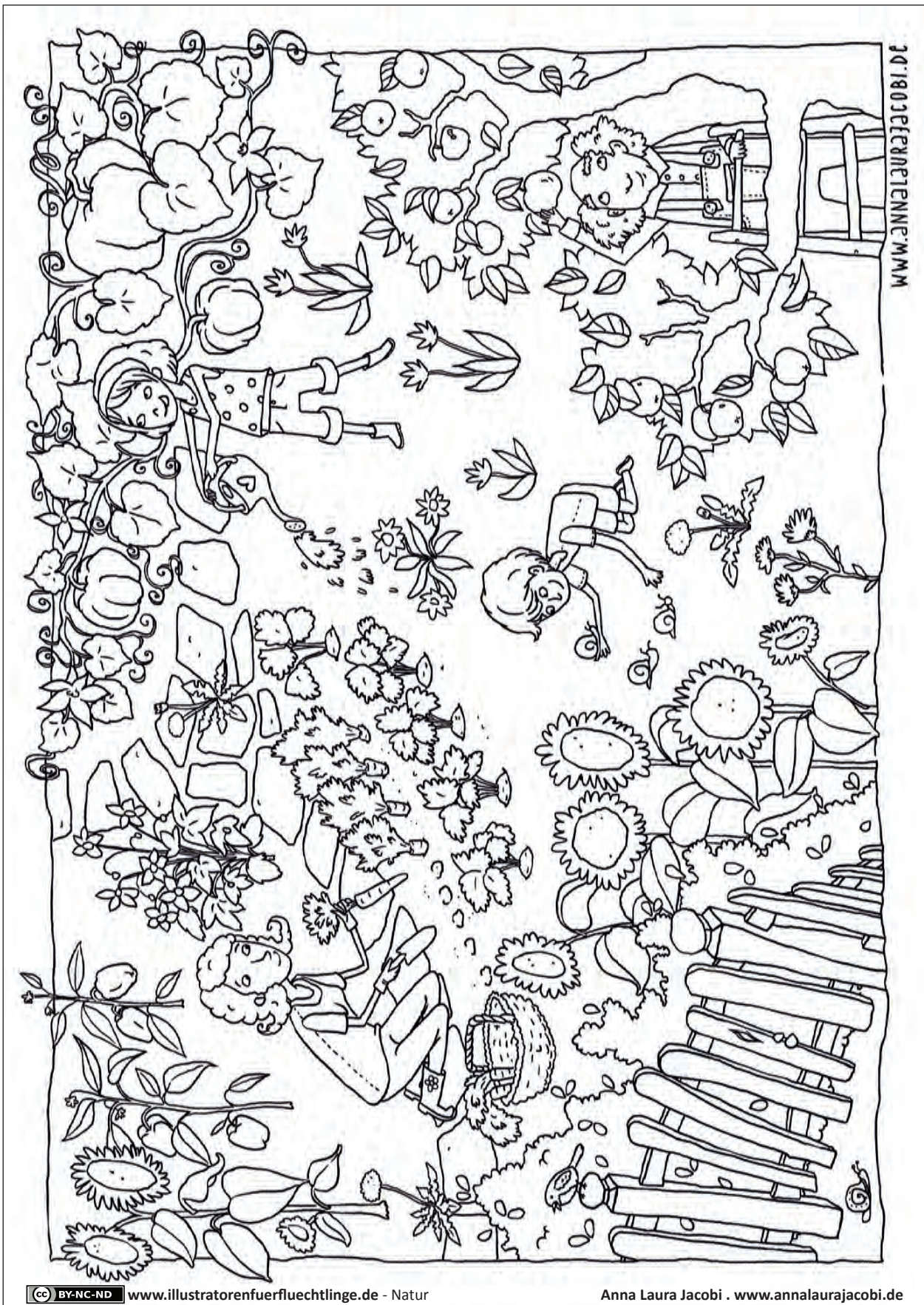


KAROTTEN





- Kolorowanka „Lato w ogrodzie”: „Garten Gartenarbeit Sommer”, Anna Laura Jacobi, <https://www.illustratorenfuerfluechtlinge.de/garten-gartenarbeit-sommer/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



# In meinem Garten – W moim ogrodzie

8

Autorka: Jadwiga Zielińska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „In meinem Garten”.
- Dzieci rozumieją nazwy kilku warzyw i owoców w języku niemieckim.
- Dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 45 minut.

## 4. Słownictwo:

- Nazwy warzyw w liczbie mnogiej: *die Tomaten* (pomidory), *die Möhren* (marchewki), *die Zucchini* (cukinie).
- Nazwy drzew owocowych i owoców: *der Apfelbaum* (jabłoń), *der Apfel* (jabłko), *der Birnbaum* (grusza), *die Birne* (gruszka).
- Rzeczownik: *der Garten* (ogród).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *grün* (zielony), *rot* (czerwony), *gelb* (żółty), *orange* (pomarańczowy).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „In meinem Garten”.
- Komplet obrazków dla każdego dziecka: ogród, warzywa, owoce i drzewa (załącznik).
- Materiały plastyczne: farby plakatowe, papier, pędzle.

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że Myszką Maus przyniosła dziś ze sobą piosenkę. Aby wprowadzić dzieci w tematykę piosenki, nauczyciel(ka) zadaje dzieciom kilka zagadek:
  - Dobra gotowana i dobra surowa. Choć nie pomarańcza, jest pomarańczowa (marchewka).
  - Czerwieni się ze wstydu. Dojrzewa na słonku. Wśród zielonych listków wisi na ogonku (pomidor).
  - Niedaleko od drzewa pada, każdy je z ochotą zjada. Okrągłutkie i rumiane, na słońcu dojrzewane (jabłko).
  - Ma kształt żarówki, lecz wcale nie świeci. Gdy jest dojrzała, zjadają ją dzieci (gruszka).
- Po wysłuchaniu zagadek nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy wiedzą już, o czym będzie piosenka. Dzieci podają swoje przypuszczenia, a nauczyciel(ka) zaprasza je do wysłuchania piosenki i obejrzenia animacji. Po obejrzeniu animacji dzieci opisują swoje wrażenia i spekulują na temat treści piosenki.
- Nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby przy kolejnym oglądaniu animacji zapamiętały, jakie warzywa i owoce występują w piosence. Po wysłuchaniu dzieci nazywają zapamiętane warzywa i owoce w języku polskim, nauczyciel(ka) wiesza na tablicy odpowiednie obrazki.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy dzieciom treść piosenki.
- Nauczyciel(ka) pokazuje kolejno obrazki przedstawiające: pomidory, marchewki, cukinie, jabłko, jabłko, gruszę, gruszkę, i mówi:
  - Das sind Tomaten. Wie sind die Tomaten? Rot oder grün?*
  - Das sind Zucchini. Wie sind die Zucchini?*
  - Das sind Möhren. Wie sind die Möhren?*
  - Das ist ein Apfelbaum. Wie ist der Apfelbaum?*
  - Das ist ein Apfel. Wie ist der Apfel?*
  - Das ist ein Birnbaum. Wie ist der Birnbaum?*
  - Das ist eine Birne. Wie ist die Birne?*



Dzięki tej aktywności dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory oraz słyszą nowe wyrazy.

- Każde dziecko otrzymuje komplet obrazków przedstawiających warzywa, drzewa i owoce. Nauczyciel(ka) wypowiada ich nazwy w języku niemieckim, a dzieci podnoszą pasujący obrazek.
- Zabawa ruchowa „Sałatka owocowo-warzywna”. Każde z dzieci jest wybranym przez siebie owocem, warzywem lub drzewem występującym w piosence (dzieci otrzymują emblematy i przypinają je do ubrania). Dzieci chodzą swobodnie po dywanie. Nauczyciel(ka) wypowiada w języku niemieckim nazwę owocu, warzywa lub drzewa. Dane dzieci mają wejść do pętli tworząc „sałatkę”. Zabawę powtarzamy kilka razy. Sałatkę mogą tworzyć także chętne dzieci.
- Praca plastyczna: Dzieci malują lub rysują ogród z poznanymi warzywami i owocami słuchając raz jeszcze piosenki „In meinem Garten”.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o piosence „In meinem Garten” – Czy dzieci pamiętają, jakie warzywa, owoce i drzewa w niej występują?
- Nauczyciel(ka) rozdaje siedem obrazków przedstawiających warzywa, owoce i drzewa z piosenki. Wypowiada pierwsze słowo, a dziecko z odpowiednim obrazkiem ustawia się z przodu. Nauczyciel(ka) wypowiada kolejne słowa, a dzieci z pasującymi obrazkami ustawiają się w rzędzie. Kiedy już wszystkie dzieci stoją w rzędzie, nauczycielka prosi je, aby odwróciły swoje obrazki. Na odwrocie pierwszego obrazka jest słowo „Mein”, a na kolejnych litery (po jednej), tworzące słowo „Garten”. Nauczyciel(ka) odczytuje słowa „Mein Garten” i pyta dzieci, co one oznaczają.
- Dzieci otrzymują obrazki z warzywami, owocami i drzewami występującymi w piosence. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę i prosi, aby dzieci skoncentrowały się na kolejności występowania poszczególnych warzyw, owoców i drzew. Następnie dzieci porządkują obrazki zgodnie z treścią piosenki.
- Każde dziecko wybiera sobie jeden owoc, warzywo lub drzewo i przypina odpowiedni emblemat na ubranie. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, po usłyszeniu nazwy wybranego obrazka dane dziecko wstaje.
- Nauczyciel(ka) wypowiada głośno kolejne słowa, dzieci powtarzają je najpierw w chórze, potem pojedynczo, cicho, głośno, w różnej tonacji.
- Zabawa „Co tak pachnie, co tak smakuje”: Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel(ka) ma w koszyku warzywa i owoce występujące w piosence oraz na talerzu obrane. Chętne dziecko zamyka oczy wącha lub smakuje podany owoc/warzywo, próbuje odgadnąć co to jest i jak się nazywa w języku niemieckim.

## 7. Tekst piosenki:

### „In meinem Garten“

In meinem Garten habe ich Tomaten  
und einen klitzekleinen Apfelbaum.  
In meinem Garten habe ich auch Möhren.  
Manchmal, da glaub' ich,  
ich kann sie wachsen hören.

#### Refrain:

Und der Wind weht durch die Blätter,  
der Regen fällt herab.  
Die Sonne scheint bei jedem Wetter,  
nur die Wolke deckt sie manchmal ab.

In meinem Garten steht auch ein Birnbaum.  
Die Birnen sind noch klein, die seh' ich kaum.  
In meinem Garten wachsen auch Zucchini.  
Erst sind sie mini und plötzlich riesengroß.

#### Refrain

- Text & Musik: Reinhold Pomaska.
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=724sH7IWK0g>.

### „W moim ogrodzie“

W moim ogrodzie mam pomidory  
i malusieńką jabłonkę.  
W moim ogrodzie mam również marchewki.  
Czasami wydaje mi się,  
że słyszę, jak rosną.

#### Refren:

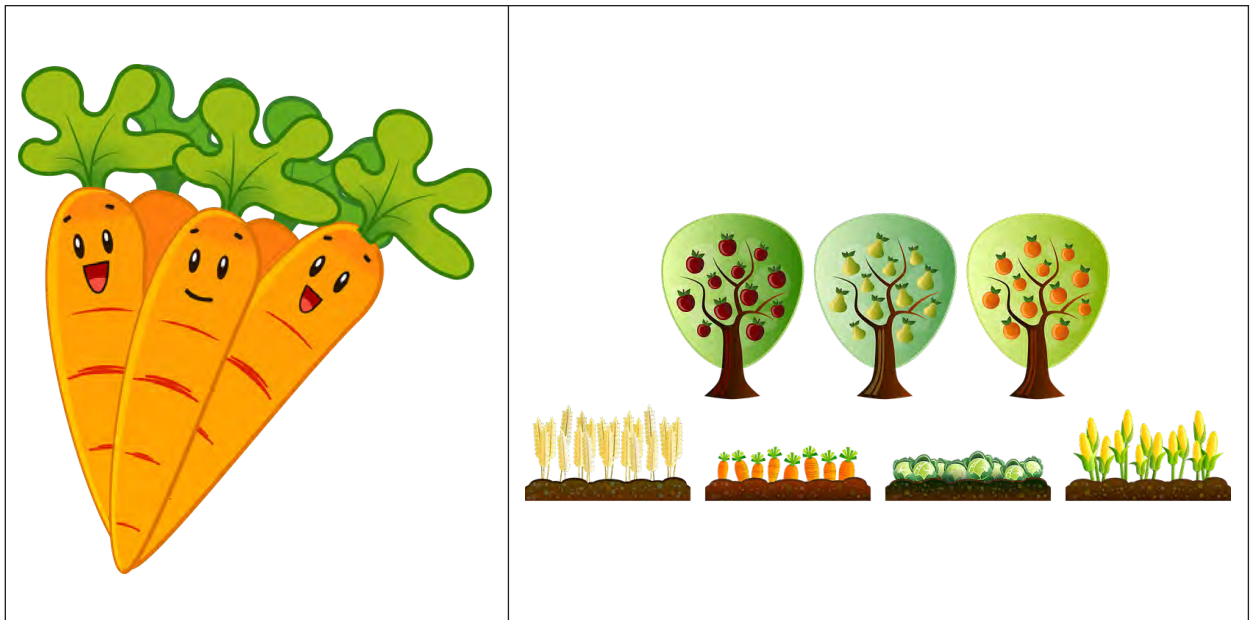
A wiatr wieje pomiędzy liśćmi,  
pada deszcz.  
Słońce świeci w każdą pogodę,  
tylko chmura je czasem przykrywa.

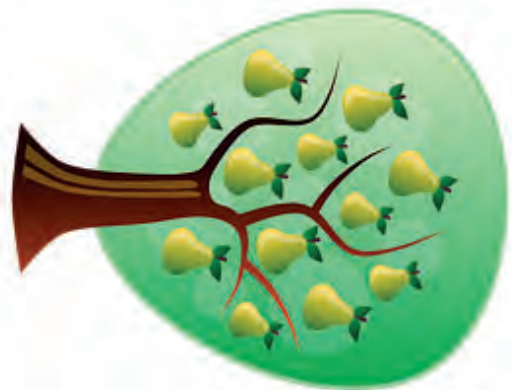
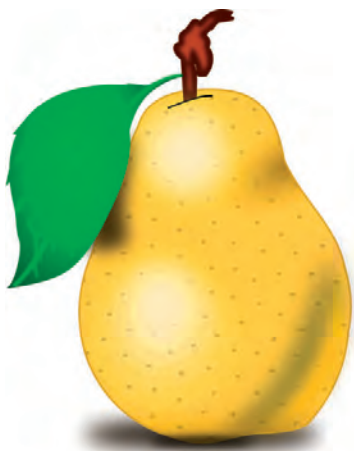
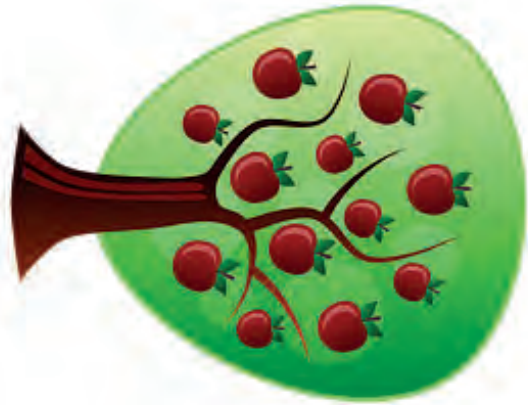
W moim ogrodzie stoi również grusza.  
Gruszki są jeszcze małe, prawie ich nie widać.  
W moim ogrodzie rosną również cukinie.  
Najpierw są małe, a potem nagle olbrzymie.

#### Refren

## 8. Załączniki:

- Obrazki: ogród, pomidory, marchewki, cukinie, gruszka i grusza, jabłko i jabłoń. Źródła:  
<https://pixabay.com/de/vectors/bauernhof-feld-plantage-baum-158332/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/zucchini-squash-gemüse-pflanze-41943/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/karotten-gemüse-gesund-frisch-2022583/>  
<https://pixabay.com/de/illustrations/tomate-gemüse-obst-frisch-rot-2175133/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/obst-birne-frisch-gesund-saftig-158475/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/apple-obst-icon-einfache-rot-3516339/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/bauernhof-feld-plantage-baum-158332/>







# Wir gehen schwimmen – Idziemy popływać

9

Autorka: Karolina Stasiuk

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają piosenki „Wir gehen schwimmen” i rozumieją jej treść.
- Dzieci rozumieją niektóre słowa z piosenki.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2 godziny.

## 4. Słownictwo:

- Czasowniki: *schwimmen* (pływać), *tauchen* (nurkować), *springen* (skakać).
- Rzeczowniki: *das Schwimmbad* (basen), *die Fische* (ryby).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Wir gehen schwimmen”.
- Zdjęcia przedstawiające przyrządy do pływania występujące w piosence (załącznik).
- Obrazki przedstawiające basen, ryby, pływanie, nurkowanie, skakanie (załącznik).
- Przedmioty do wykonania pracy plastycznej: słoik, woda, rybki z papieru, piasek, farby.
- Chusta animacyjna.

## 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) wita się z dziećmi i mówi, że zbliżają się wakacje. Na dywanie rozkłada obrazki przedstawiające: basen, morze, jezioro, rzekę, i pyta dzieci, co tam można robić. Rozmowa na temat stylów pływackich i zasad bezpiecznej kąpieli.
- Zabawa „Rekin”: Dzieci (rybki) siedzą na dywanie, nogi mają przykryte chustą. Pod chustą wchodzi jedno dziecko, które jest rekinem, jego zadaniem jest złapanie wszystkich rybek do morza (pod chustą).
- Nauczyciel(ka) prezentuje dzieciom obrazki, przedstawiające przyrządy do pływania występujące w piosence, i pyta, o czym może być piosenka. Dzieci formułują swoje przypuszczenia na temat jej treści.
- Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, pokazując równocześnie pasujące zdjęcia lub wykonując odpowiednie gesty i komentując treść piosenki. Następnie tłumaczy jej treść i ustala z dziećmi, jakie ruchy będą wykonywały podczas słuchania. Dzieci ponownie słuchają piosenki i wykonują odpowiednie gesty razem z nauczycielem(ką).
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki ilustrujące słowa *schwimmen* (pływać), *tauchen* (nurkować), *springen* (skakać), *Schwimmbad* (basen), *Fische* (ryby) i wypowiada je kolejno. Następnie ustala z dziećmi, jakie ruchy będą wykonywały, słysząc te słowa:
  - *schwimmen* – dzieci wykonują ruchy ramion jak przy pływaniu żabką.
  - *tauchen* – dzieci zatykają nos i kucają.
  - *springen* – dzieci skaczą.
  - *Schwimmbad* – dwoje lub troje dzieci chwyta się za ręce.
  - *Fische* – dzieci wykonują jedną rączką falujący ruch.

Nauczyciel(ka) kolejno wypowiada słowa, dzieci wykonują odpowiednie gesty.

- Praca plastyczna „Morze w słoiku”. Dzieci wsypują do słoika piasek i wlewają zabarwioną na niebiesko wodę, na słoik przyklejają wykonane z papieru rybki. Podczas pracy dzieci słuchają piosenki.
- Zabawa ruchowa: Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, dzieci swobodnie tańczą do muzyki. Nauczyciel(ka) zatrzymuje piosenkę i wypowiada słowo, np. *Fische*. Dzieci wykonują odpowiedni gest. Podczas refrenu wszystkie dzieci naśladowują pływanie.

## 7. Tekst piosenki:

### „Wir gehen schwimmen“

Refrain:

Wir gehen schwimmen,  
schwimmen, schwimmen, schwimmen.

Wir gehen schwimmen,  
schwimmen, schwimmen, schwimmen.

Wir gehen schwimmen,  
schwimmen, schwimmen, schwimmen.

Wir gehen schwimmen,  
Schwimmen, das ist schön!

Auf der Nudel reiten wir, olè.  
Mit den Füßen spritzen wir, olè.  
Unter Wasser tauchen wir, olè.  
Mit den Schloris schwimmen wir, olè.  
Nach den Ringen greifen wir, olè.  
Auf die Matten klettern wir, olè.  
Und vom Rand, da springen wir, olè.  
Wie die Fische blubbern wir, olè.

- Autor: Stephen Janetzko.
- Piosenka dostępna online: <https://www.youtube.com/watch?v=T4bFJq7oHfs>.

### „Idziemy popływać“

Refren:

Idziemy pływać,  
pływać, pływać, pływać.

Idziemy pływać,  
pływać, pływać, pływać.

Idziemy pływać,  
pływać, pływać, pływać.

Idziemy pływać,  
pływanie jest super!

Jeździmy na makaronie, ole.  
Chłapiemy nogami, ole.  
Nurkujemy pod wodą, ole.  
Pływamy z rękawkami, ole.  
Zbieramy kółka (do nurkowania), ole.  
Wspinamy się na maty, ole.  
I zeskakujemy z nich (z ich krawędzi), ole.  
Puszczamy bańki jak ryby, ole.

## 8. Załączniki

- Zdjęcia przedstawiające przyrządy do pływania występujące w piosence.

Źródła:

<https://pixabay.com/pl/photos/basen-dziewczyna-makaron-wody-pula-445102/>

<https://pixabay.com/de/photos/kind-schwimmen-schwimmfl%C3%BCgel-lernen-1909784/>

<https://centrumogrodu.pl/pl/p/kolka-podwodne-do-nurkowania-zabawka-55501-INTEX/6448>

<https://wszystkodobasenow.pl/mata-do-plywania-giant>

- Obrazki przedstawiające basen, ryby, pływanie, nurkowanie, skakanie.

Źródła:

<https://pixabay.com/de/vectors/blau-cartoon-fisch-rot-2026302/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/nurek-nurkowanie-podwodne-przygoda-311634/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/smartphone-basen-zrelaksowa%C4%87-si%C4%99-2953932/>

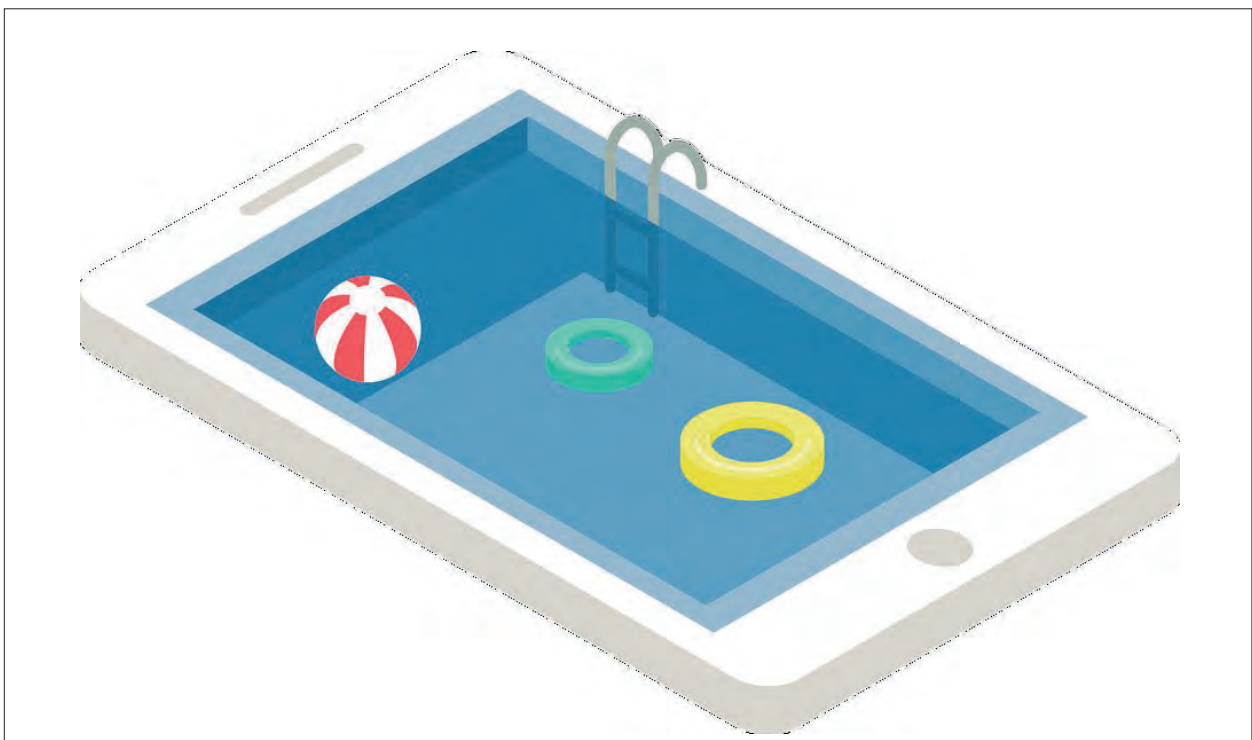
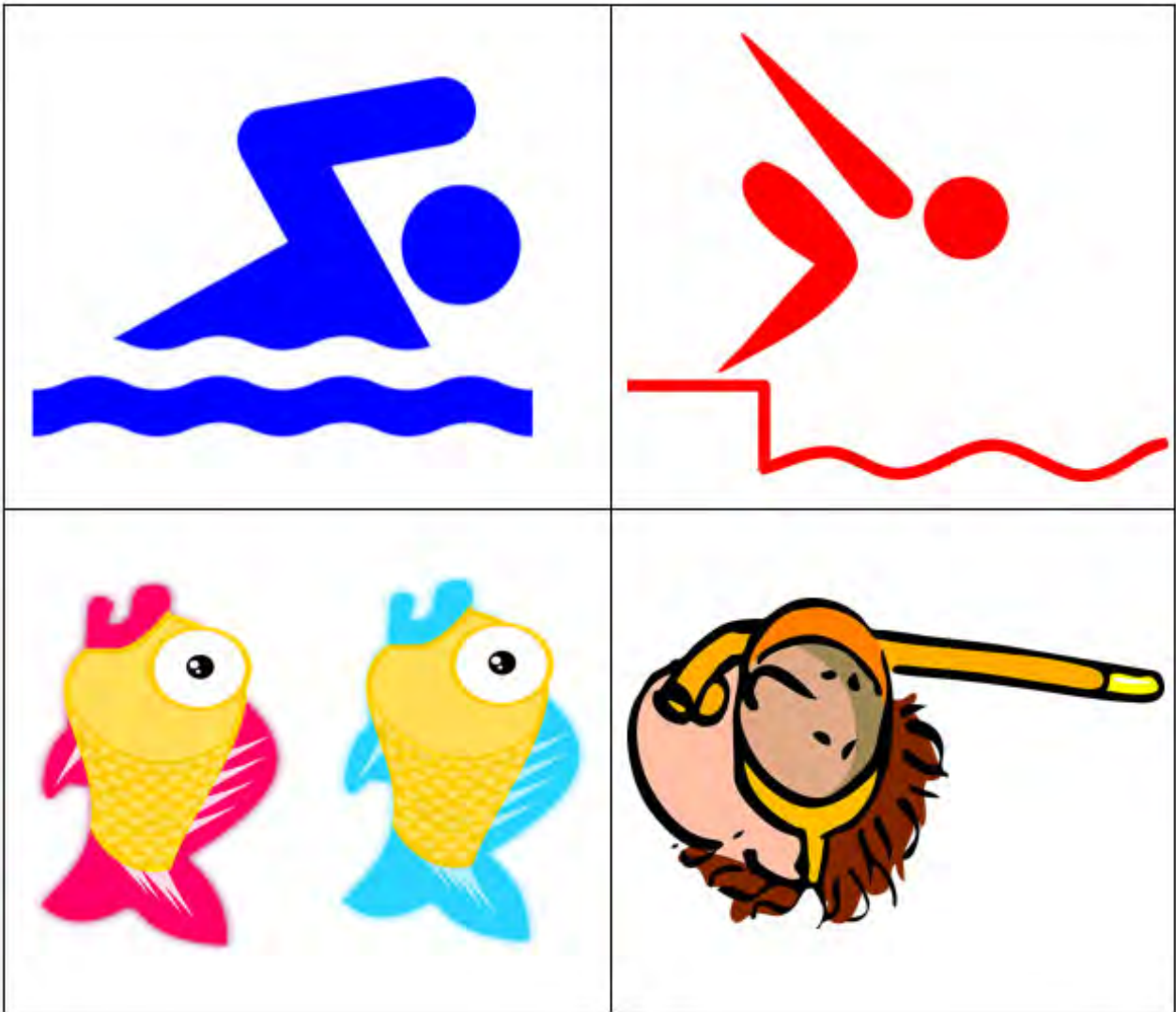
<https://pixabay.com/pl/vectors/wyj%C5%9Bcia-basen-start-skok-297655/>

<https://pixabay.com/de/vectors/schwimmen-schwimmer-wasser-sport-303771/>









# Die Sonnenblume – Słonecznik

10

Autorka: Magdalena Maślowska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Sonnenblume”.
- Dzieci rozumieją zwroty występujące w piosence.
- Dzieci potrafią połączyć fragmenty tekstu z ruchem.

## 3. Grupa wiekowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 4. Czas trwania: 60 – 90 minut.

## 5. Słownictwo:

- Zwroty występujące w piosence:
  - *Sonnenblume, schaukel' im Wind.* (Słoneczniku, kołysz się na wietrze.)
  - *Die Sonne geht auf.* (Słońce wschodzi.)
  - *Die Sonne scheint.* (Słońce świeci.)
  - *Die Sonne geht unter.* (Słońce zachodzi.)
  - *Gute Nacht* (Dobranoc).
- Rzeczowniki: *die Sonne* (słońce), *die Sonnenblume* (słonecznik).

## 6. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Sonnenblume”.
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Puzzle (załącznik).
- Klej i nożyczki.

## 7. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) wita się z dziećmi w języku niemieckim i rozmawia z dziećmi po polsku o przebiegu zajęć.
  - Nauczyciel(ka) kładzie na podłodze obrazek słonecznika i zadaje pytania do obrazka: Czy wiecie, co to za kwiat? Do czego jest podobny? Czy wiecie, dlaczego tak się nazywa?
  - Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom pozostałe obrazki i prosi, aby zastanowiły się i ułożyły z nich spójną historyjkę.
  - Nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby przedstawiły swoje historyjki.
  - Nauczyciel(ka) odtwarza dzieciom animację wraz z piosenką „Sonnenblume”, by dzieci mogły zobaczyć historię i usłyszeć utwór. Po wysłuchaniu nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o tym, na ile ich hipotezy się potwierdziły, oraz wyjaśnia treść piosenki.
  - Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę, wykonując równocześnie ruchy ilustrujące treść piosenki. Dzieci naśladują nauczyciela/kę.
  - Nauczyciel(ka) kolejno wypowiada zdania z piosenki, ilustrując je ruchem. Dzieci naśladują:
    - *Sonnenblume, schaukel' im Wind:* Dzieci kołysz rękami w prawo i lewo, udając wiatr.
    - *Die Sonne geht auf:* Dzieci przeciągają się, jakby wstawały z łóżka.
    - *Die Sonne scheint:* Dzieci wyciągają ręce do góry, naśladując wkręcanie żarówki.
    - *Die Sonne geht unter:* Dzieci kulą się, jakby miały iść spać.
    - *Gute Nacht:* Dzieci składają ręce, przykładają je do policzka i zamykają oczy.
- Czynność powtarzana jest dwukrotnie – nauczyciel(ka) zmienia kolejność wypowiedzianych zdań.
- Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę, wykonując wspólnie z dziećmi odpowiednie gesty.
  - Praca plastyczna: Układanie i przyklejanie z wyciętych przez nauczyciela/kę puzzli słowa *Sonnenblume*, pokolorowanie liter oraz narysowanie swojego słonecznika. W trakcie pracy dzieci słuchają piosenki.
  - Wystawa prac i rozmowa o pracach dzieci.



## 8. Tekst piosenki:

### „Sonnenblume“

Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne geht auf.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne geht auf.

Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne scheint.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne scheint.

Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Sonnenblume, Sonnenblume, schaukel' im Wind.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne geht unter.  
Die Sonne, die Sonne, die Sonne geht unter.

Sonnenblume, Sonnenblume, Gute Nacht.  
Sonnenblume, Sonnenblume, Gute Nacht.

- Autor: nieznany.
- Piosenka dostępna online: <https://www.youtube.com/watch?v=1LvH4sl89DQ>.

### „Słonecznik“

Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słońce, słońce, słońce wschodzi.  
Słońce, słońce, słońce wschodzi.

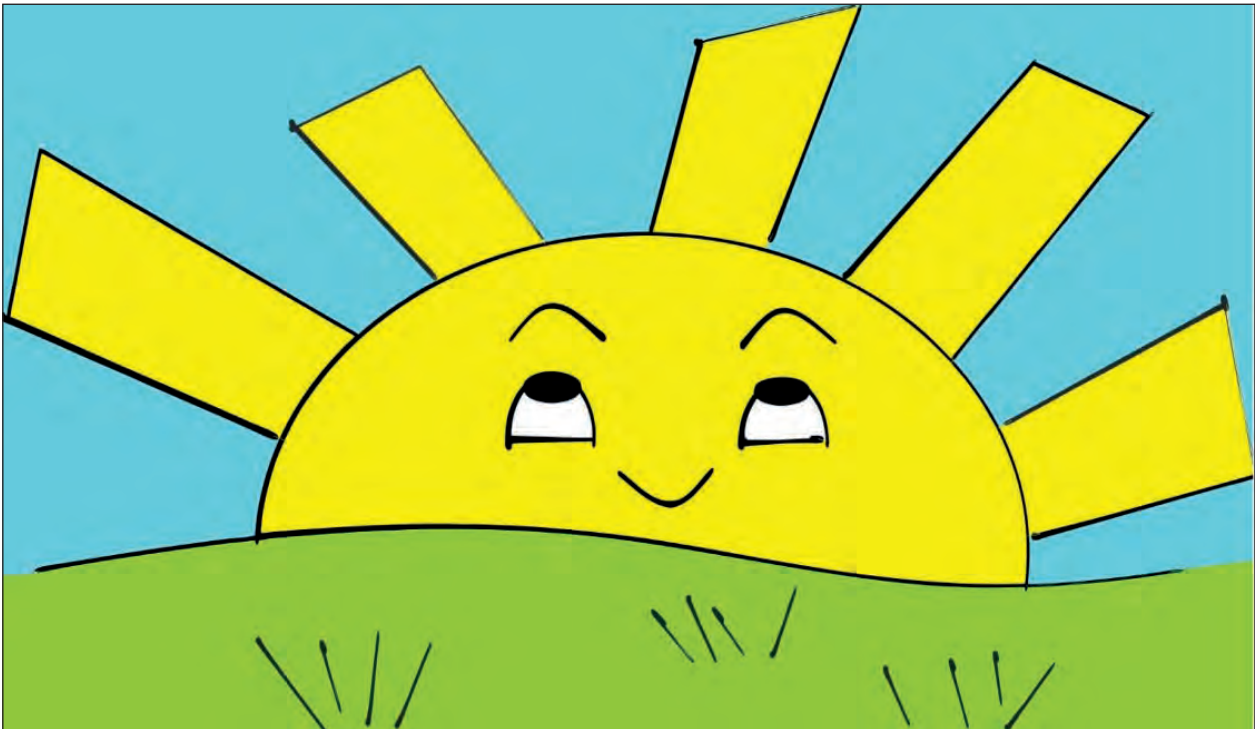
Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słońce, słońce, słońce świeci.  
Słońce, słońce, słońce świeci.

Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słoneczniku, słoneczniku, kołysz się na wietrze.  
Słońce, słońce, słońce zachodzi.  
Słońce, słońce, słońce zachodzi.

Słoneczniku, słoneczniku, dobranoc.  
Słoneczniku, słoneczniku, dobranoc.

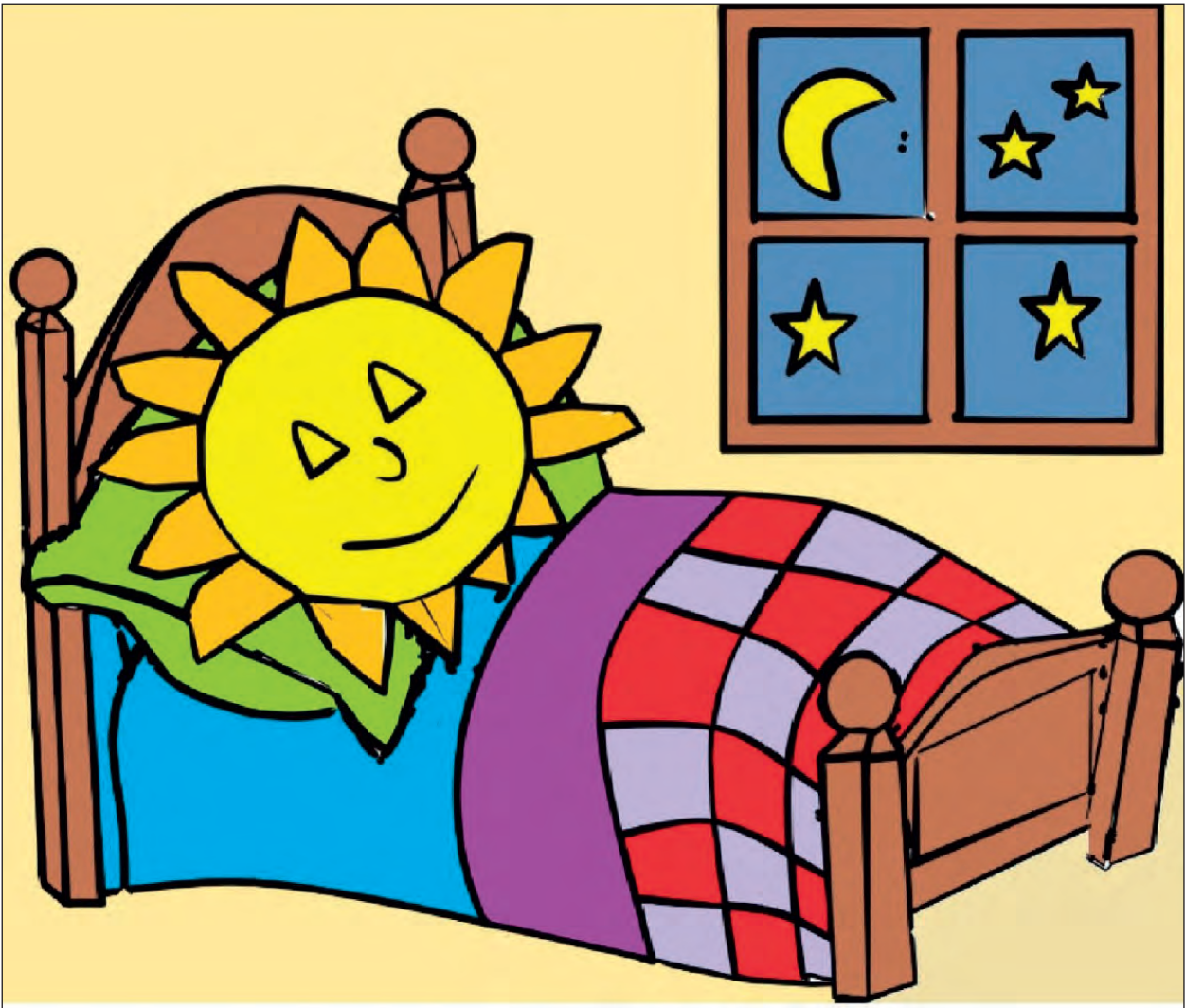
## 9. Załączniki:

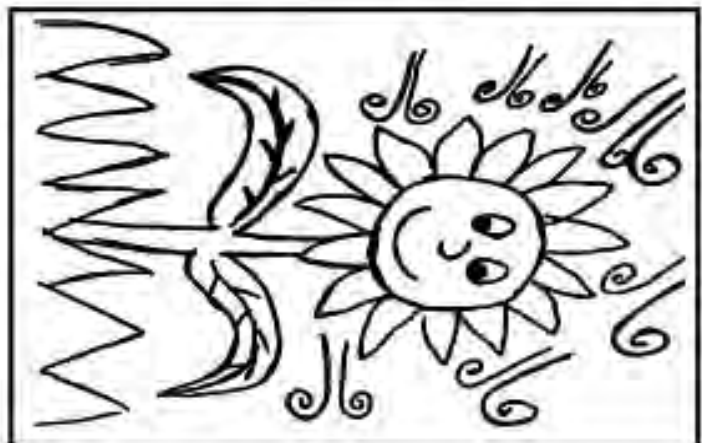
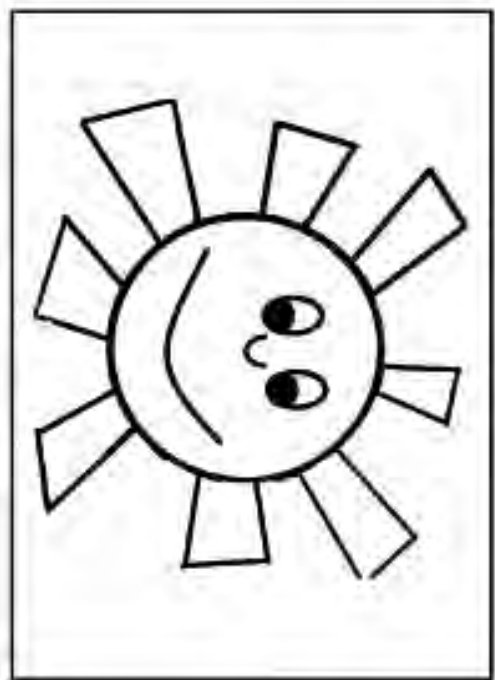
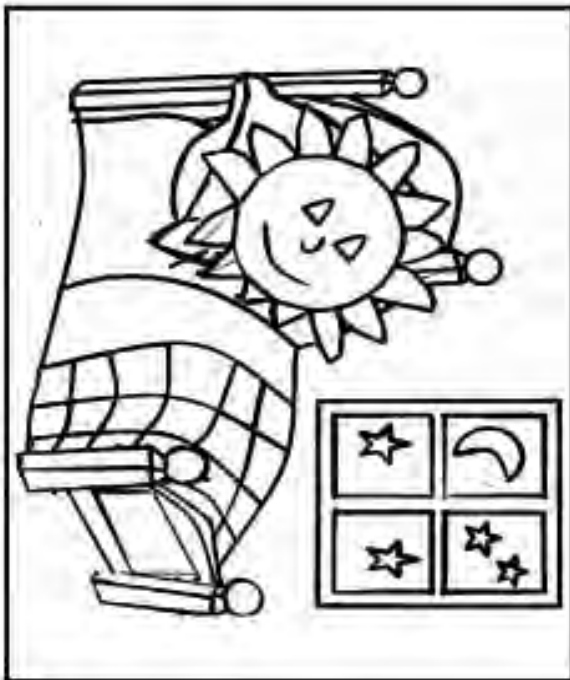
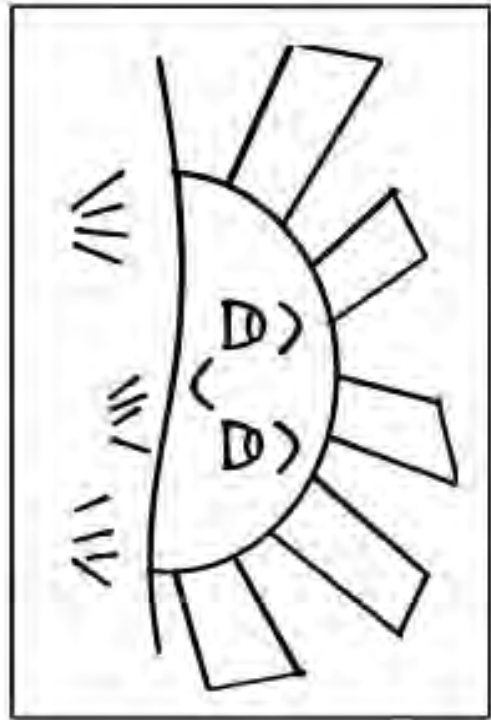
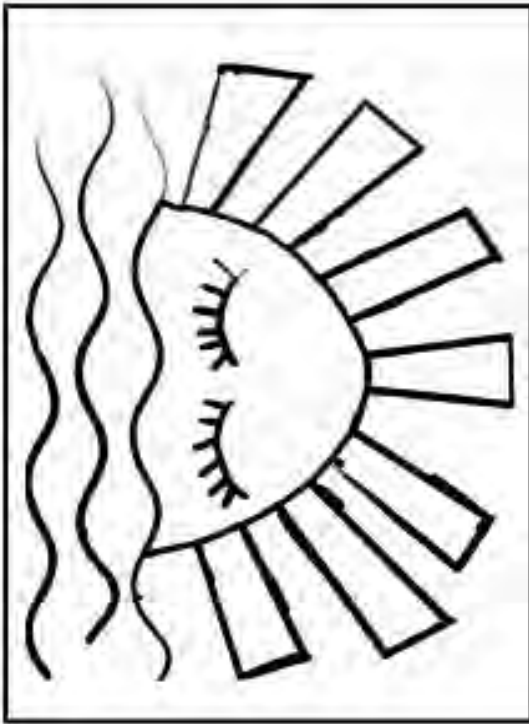
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (rys. Magdalena Masłowska).



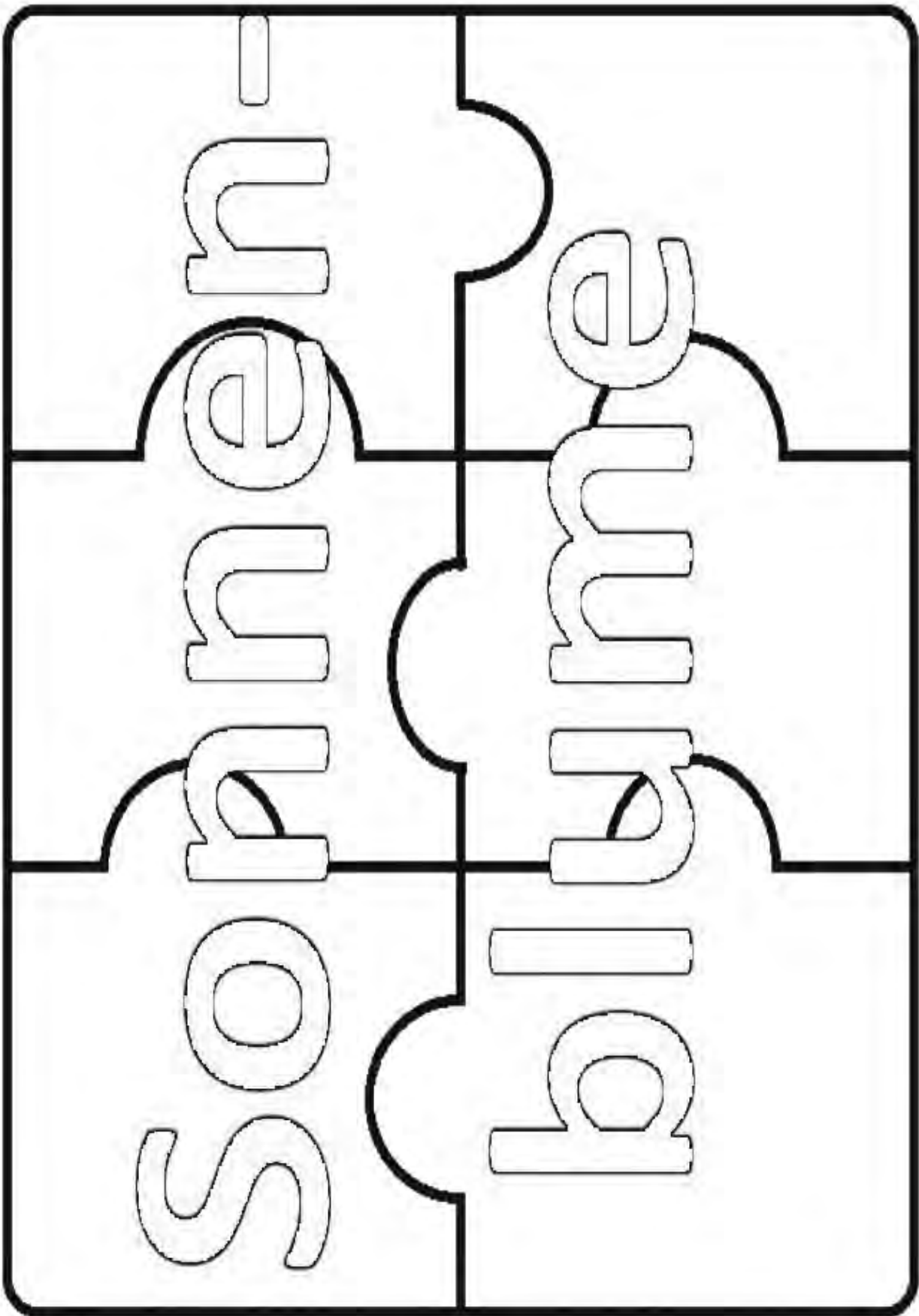








- Puzzle.





# Das Gemüselied – Piosenka o warzywach

11

Autorka: Marta Gołdon

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają piosenki „Das Gemüselied” i rozumieją jej treść.
- Dzieci rozumieją nazwy warzyw występujące w piosence.
- Dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory.
- Dzieci rozumieją przymiotniki oznaczające kształty i cechy.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 4 – 5 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 45 minut (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Nazwy warzyw: *die Tomate* (pomidor), *die Kartoffel* (ziemniak), *die Karotte* (marchewka), *die/der Paprika* (papryka), *die Gurke* (ogórek), *der Salat* (sałata), *der Knoblauch* (czosnek), *der Brokkoli* (brokuł).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *rot* (czerwony), *grün* (zielony), *gelb* (żółty), *braun* (brązowy), *orange* (pomarańczowy), *weiß* (biały).
- Przymiotniki oznaczające kształty i cechy: *oval* (owalny), *lang* (długi), *rund* (okrągły), *frisch* (świeży), *scharf* (ostrzy), *gesund* (zdrowy).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Das Gemüselied”.
- Rekwizyty warzyw lub świeże warzywa.
- Emblematy z warzywami z piosenki.
- Chusta do przewiązania oczu/opaska na oczy.
- Zestaw obrazków z warzywami dla każdego dziecka (załącznik).
- Farby, kredki, flamastry.
- Kolorowanka „Praca w ogrodzie” (załącznik).

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) wita dzieci i mówi, że dzisiaj na zajęciach będziemy mieć gościa z kraju naszego zachodniego sąsiada, czyli z Niemiec. Myszka Maus wita się z dziećmi w języku niemieckim, mówiąc: „Guten Morgen, Kinder”. Dzieci odpowiadają Myszcze: „Guten Morgen/Hallo, Maus.”
- Myszka Maus mówi dzieciom, że przyniosła dla nich piosenkę. Zanim dzieci posłuchają piosenki, nauczyciel(ka) zaprasza je do koła. W środku stoi koszyk z warzywami. Nauczyciel(ka) wyjmuje z niego pierwsze warzywo, pyta dzieci, jak się ono nazywa, i prosi, aby określiły jego kształt i cechę, np. „Jak nazywa się to warzywo?”, „Jaki jest pomidor?” (okrągły, duży, czerwony, etc.). Tak samo postępuje z każdym kolejnym warzywem.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy domyślają się, co będzie tematem dzisiejszych zajęć. Dzieci wypowiadają się na ten temat, formułując swoje hipotezy.
- Dzieci słuchają po raz pierwszy piosenki „Das Gemüselied” i oglądają do niej animację, nauczyciel(ka) zachęca je do wypowiedzi na temat treści piosenki.
- Opcjonalnie: Nauczyciel(ka) nawiązuje do tematu „Zdrowe żywienie wiosną/jesienią”. Dzieci utrwalają wiedzę na ten temat. Wiedzą, że podstawą zdrowego żywienia są warzywa i owoce.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy zapamiętały, jakie warzywa „przedstawiają się” w piosence. Następnie układa na dywanie obrazki z warzywami. Dzieci słuchają po raz drugi piosenki, a następnie wspólnie układają obrazki w odpowiedniej kolejności – zgodnie z treścią piosenki. Ponownie odtwarzana jest piosenka, aby sprawdzić poprawność zadania.
- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom poszczególne obrazki z warzywami, wypowiada kolejno słowa, dzieci powtarzają w chórze, potem pojedynczo.
- Nauczyciel(ka) proponuje dzieciom powtórkę/utrwalenie nazw kolorów w języku niemieckim. W tym celu prosi dzieci, by wyciągnęły z kosza dowolne warzywo i określiły jego kolor, np.: „To

jest pomidor. Pomidor jest czerwony”. Następnie nauczyciel(ka) mówi: *Das ist eine Tomate. Die Tomate ist rot.* Wszystkie dzieci powtarzają za nauczycielem(ką). Podobnie postępuje z każdym kolejnym warzywem.

- Zabawa integracyjna z wykorzystaniem chusty animacyjnej: Każde dziecko otrzymuje emblemat przedstawiający jedno warzywo z piosenki. Gdy słychać muzykę, dzieci idą po kole trzymając się chusty, a gdy muzyka cichnie, wówczas na hasło nauczyciela, np.: *Tomate*, pod chustę wchodzi dzieci, które mają emblemat przedstawiający pomidora. Tak samo bawią się dzieci z emblematami innych warzyw.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę o warzywach, i prosi o wymienienie ich w języku polskim. Następnie pokazuje dzieciom obrazki przedstawiające warzywa występujące w piosence, i zachęca dzieci do ich nazwania w języku niemieckim. Chętne dzieci podają nazwy warzyw. Pozostałe dzieci powtarzają w chórze – cicho, głośno, szeptem.
- Nauczyciel(ka) odtwarza animację z piosenką, zatrzymuje nagranie po każdym warzywie i pokazuje gestem znaczenie jego cechy, np.:  
*Ich bin die Tomate*, (trzyma w ręku pomidora)  
*rund und rot.* (gestem rysuje koło w powietrzu)  
*und schmecke gut.* (oblizuje się lub klepie się po brzuchu)
- Dzieci słuchają piosenki po raz kolejny i próbują naśladować te same gesty, które wcześniej prezentował(a) nauczyciel(ka).
- Zabawa „Co to za owoc?”. Dzieci rozwiązują zagadki wykorzystując zmysł dotyku, smaku i zapachu. Dodatkowo można wykorzystać obrazki. Nauczyciel(ka) przygotowała świeże warzywa, których nazwy występują w piosence. Warzywa leżą na ławce, nauczyciel(ka) zaprasza chętne dzieci, by podchodziły pojedynczo do ławki i rozpoznawały poszczególne warzywa wykorzystując różne zmysły. Przed każdym testem nauczyciel(ka) zakłada dziecku opaskę na oczy/przewiązuje oczy chustką. Po rozpoznaniu przez dziecko warzywa, podaje ono jego nazwę w języku polskim i niemieckim. Nauczyciel(ka) oraz pozostałe dzieci pomagają.  
Propozycja:  
Dzieci rozpoznają pomidora, ziemniaka, sałatę po dotyku.  
Dzieci rozpoznają marchewkę, paprykę, ogórka po smaku.  
Dzieci rozpoznają czosnek, pomidora po węchu.  
Alternatywnie:  
Dzieci rozpoznają warzywa podczas stopniowego odsłaniania fragmentów obrazka.
- Praca plastyczna: Nauczyciel(ka) dzieli dzieci na grupy. Każda grupa otrzymuje dużą kartkę papieru, na której widnieją kontury warzyw. Dzieci zamalowują kontury warzyw pędzlem lub palcami umoczonymi w farbie. Podczas zajęć plastycznych dzieci słuchają piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

### „Das Gemüselied”

Ich bin die Tomate,  
rund und rot. (3x)  
Ich bin die Tomate,  
rund und rot,  
und schmecke gut.

Ich bin die Kartoffel,  
oval und braun. (3x)  
Ich bin die Kartoffel,  
oval und braun,  
ich wachse hinter'm Zaun.

Ich bin die Karotte,  
orange und lang. (3x)  
Ich bin die Karotte,  
orange und lang,  
magst du meinen Gesang?

### „Piosenka o warzywach”

Jestem pomidor,  
okrągły i czerwony.(3x)  
Jestem pomidor,  
okrągły i czerwony,  
i dobrze smakuję.

Jestem ziemniak,  
owalny i brązowy. (3x)  
Jestem ziemniak,  
owalny i brązowy,  
rosnę za płotem.

Jestem marchewka,  
pomarańczowa i długa. (3x)  
Jestem marchewka,  
pomarańczowa i długa,  
podoba Ci się mój śpiew?

Ich bin die Paprika,  
grün und gelb,  
orange und rot. (2x)  
Ich bin die Paprika,  
grün und gelb,  
und schmecke lecker.

Jestem papryka,  
zielona i żółta,  
pomarańczowa i czerwona. (2x)  
Jestem papryka,  
zielona i żółta,  
smakuję wyśmienicie.

Ich bin die Gurke,  
lang und grün. (3x)  
Ich bin die Gurke,  
lang und grün,  
iss mich im Salat.

Jestem ogórek,  
długi i zielony. (3x)  
Jestem ogórek,  
długi i zielony,  
jedz mnie w sałatce.

Ich bin der Salat,  
frisch und grün. (3x)  
Ich bin der Salat,  
frisch und grün,  
und sehr gesund.

Jestem sałata,  
świeża i zielona. (3x)  
Jestem sałata,  
świeża i zielona,  
i jestem bardzo zdrowa.

Ich bin der Knoblauch,  
weiß und scharf. (3x)  
Ich bin der Knoblauch,  
weiß und scharf,  
und rieche stark.

Jestem czosnek,  
biały i ostry. (3x)  
Jestem czosnek,  
biały i ostry,  
i mocno pachnę.

Ich bin der Brokkoli,  
grün und gesund. (3x)  
Ich bin der Brokkoli,  
grün und gesund,  
voll mit Vitaminen.

Jestem brokuł,  
zielony i zdrowy. (3x)  
Jestem brokuł,  
zielony i zdrowy,  
pełen witamin.

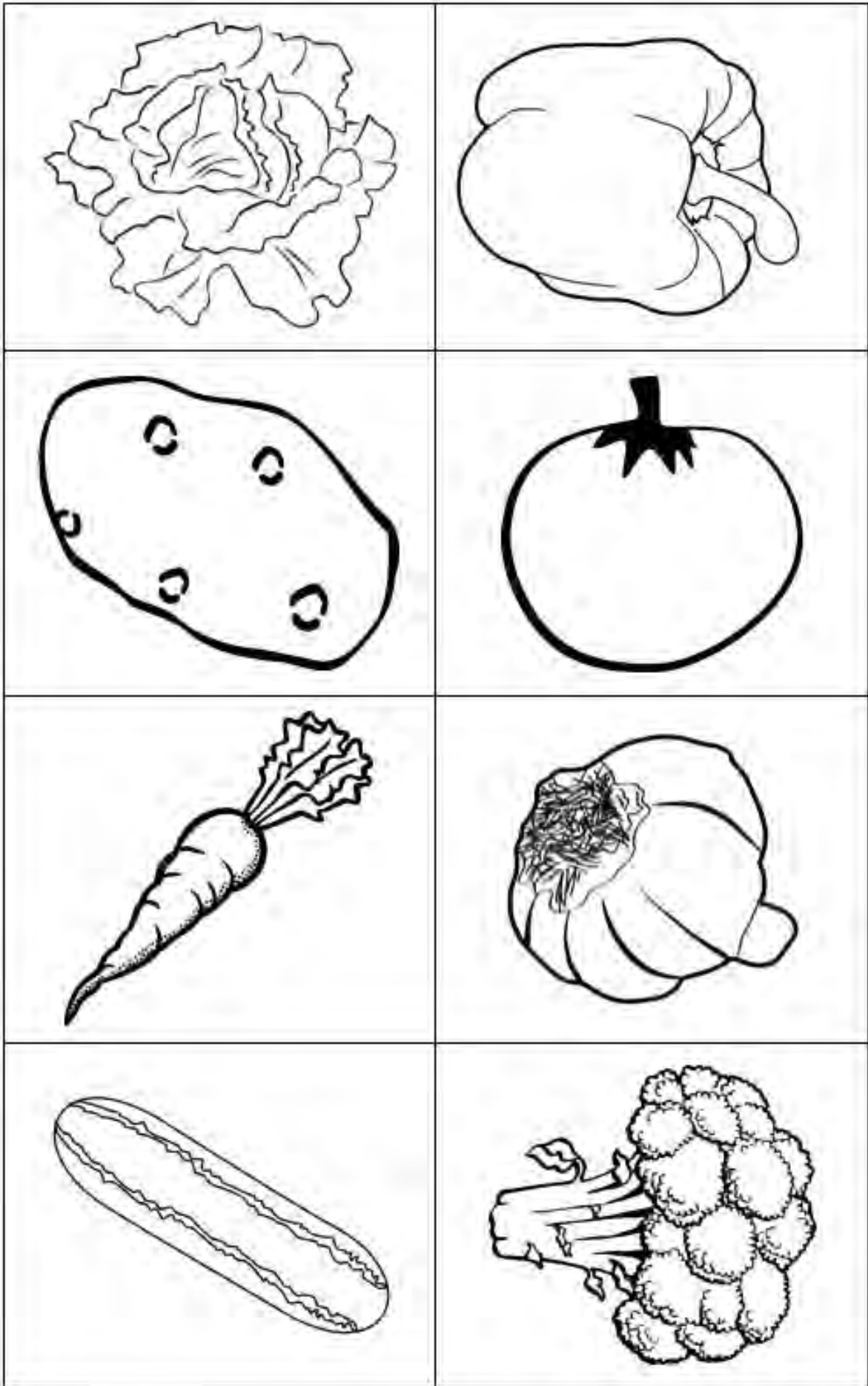
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=164cpMx0YIU>.

## 8. Załączniki:

- Zestaw obrazków z warzywami dla każdego dziecka. Źródła:  
<http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/ogorek-warzywo-z-rodziny-dyniowatych>  
<http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/czosnek-i-zabki-czosnku>  
<http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/listek-salaty>  
<http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/slodka-papryka?version=print>  
<https://pixabay.com/de/vectors/album-karotte-gemüse-1300570/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/tomate-lebensmittel-gemüse-149989/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/kartoffel-lebensmittel-gemüse-149979/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/brokkoli-gemüse-lebensmittel-frisch-307628/>
- Kolorowanka: Gemüse.

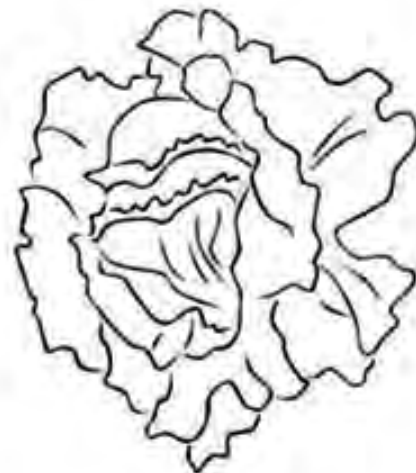
## 9. Wskazówki z własnego doświadczenia (Na to należy zwrócić uwagę):

Dzieci zdobywają wiedzę czyli poznają fakty, koncepcje, słownictwo, literaturę poprzez: demonstrację nauczyciela, informacje, jakie przekazuje, opisy, odpowiedzi na pytania, wyjaśnienia dawane przez dorosłych. Jednak małe dzieci zdobywają wiedzę przede wszystkim poprzez aktywne i konstruktywne działania oraz dzięki procesom nadawania znaczenia własnym obserwacjom i doświadczeniom. Piosenka, którą wybrałam uczy dzieci nowego języka polisensorycznego, co pomaga w szybszym przyswajaniu i zapamiętywaniu nowych słów. Taki rodzaj zajęć jest bardziej wydajny oraz przyjemny, ponieważ nasz mózg traktuje wielozmysłową naukę jako zabawę.



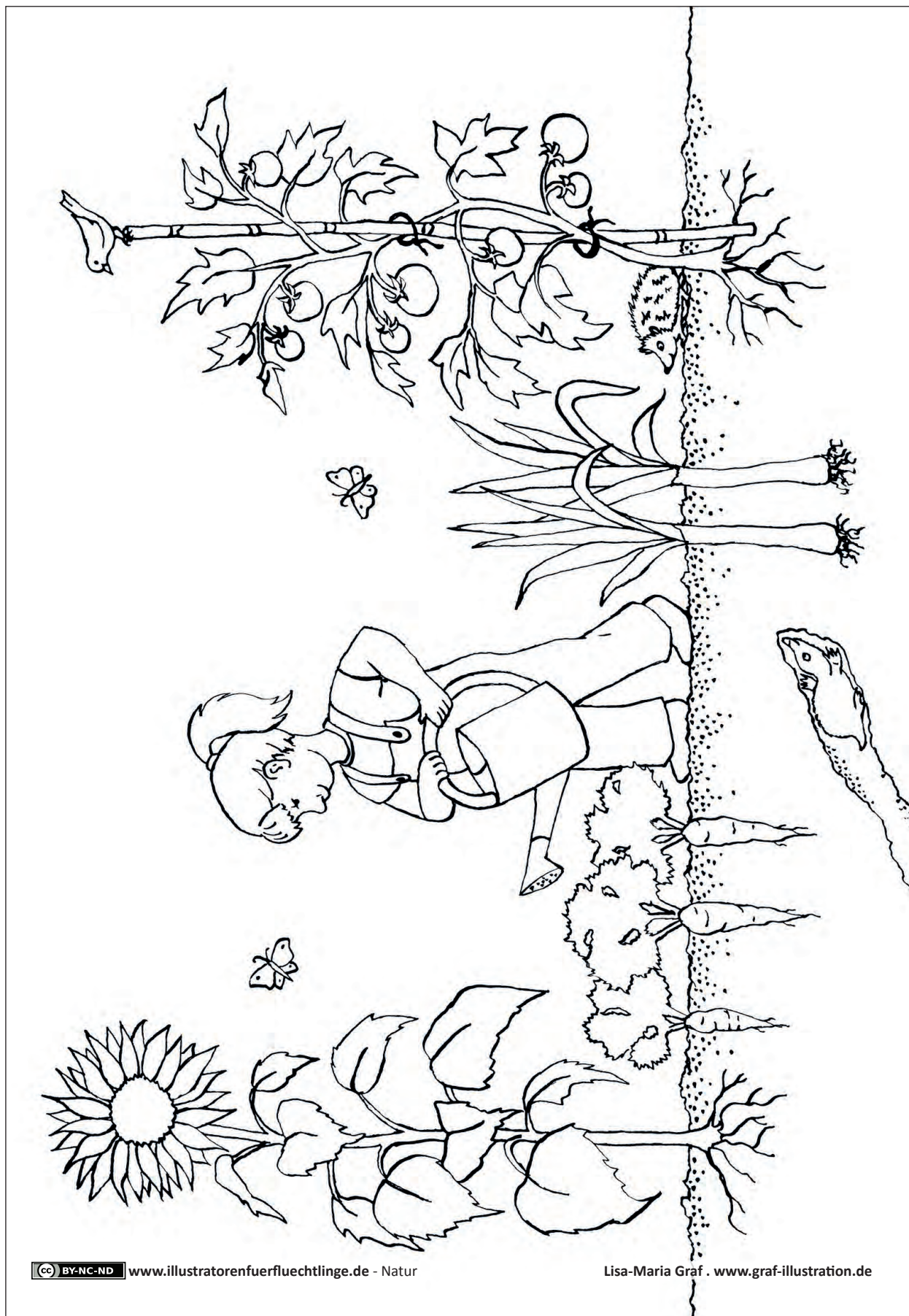


# GEMÜSE





- Kolorowanka „Praca w ogrodzie”: „Garten Gartenarbeit Gemüse”, Lisa-Maria Graf, <https://www.illustratorenfluechtlinge.de/garten-gartenarbeit-gemüse/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



# Der Herbst ist da – Nadeszła jesień

12

Autor: Krzysztof Rozenbajger

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Der Herbst ist da“.
- Dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory w języku niemieckim.
- Dzieci uczą się nazw owoców jesieni w języku niemieckim.
- Dzieci uczą się na pamięć wersu „Heia hussassa, der Herbst ist da!“.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 30 – 40 min. (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Przymiotniki oznaczające kolory: *grün* (zielony), *rot* (czerwony), *gelb* (żółty), *braun* (brązowy).
- Nazwy owoców jesieni: *die Äpfel* (jabłka), *die Trauben* (winogrona), *die Birnen* (gruszki), *die Nüsse* (orzechy).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Kartki papieru w w/w kolorach oraz kartki wielokolorowe.
- Obrazki ilustrujące owoce jesieni – w wersji kolorowej i konturowej do kolorowania (załącznik).
- Obrazek przedstawiający jesienną aurę (załącznik).
- Brystol do wykonania kotylionów.
- Emblematy dla każdego dziecka, przedstawiające jabłka, gruszki, winogrona, orzechy.
- Owoce – prawdziwe lub plastikowe: 2 jabłka, 2 gruszki, orzech włoski, orzech laskowy, kiść winogron.

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) wita dzieci w swoim imieniu i w imieniu niemieckiej Myszki Maus, która przybyła do przedszkola. Myszka wita się z dziećmi. Jest ciekawa, czy dzieci pamiętają przymiotniki oznaczające kolory. Proponuje dzieciom zabawę: będzie wypowiadała nazwy warzyw i owoców w języku niemieckim, a zadaniem dzieci jest podanie odpowiedniego przymiotnika (Myszka wybrała rzeczowniki, które brzmią bardzo podobnie w obu językach). Następnie Myszka kolejno wypowiada słowa (każde dwukrotnie, w zmienionej kolejności): *Banane, Brokkoli, Zitrone, Kiwi, Ananas, Gurke, Paprika, Rhabarber, Salat, Zucchini, Kartoffeln, Avokado*.
- Myszka Maus mówi dzieciom, że przyniosła ze sobą niemiecką piosenkę. Najpierw pokazuje dzieciom obrazki, przedstawiające jesienną aurę i dary jesieni. Dzieci tworzą hipotezy na temat treści piosenki. Myszka Maus pyta dzieci, w co można bawić się jesienią.
- Nauczyciel(ka) odtwarza animację z piosenką, po czym pyta dzieci, o czym opowiada. Czy hipotezy dzieci się potwierdziły?
- Myszka Maus prosi dzieci, aby przy następnym oglądaniu animacji zapamiętały, jakie owoce jesieni się w niej pojawiają. Po obejrzeniu animacji dzieci wymieniają, co zauważyły (w animacji pojawiają się: winogrona, orzechy, gruszki). Myszka Maus proponuje dzieciom, aby nauczyły się nazw owoców: *Trauben, Nüsse, Äpfel, Birnen*. Pokazuje dzieciom kolejno kolorowe obrazki z owocami i mówi:  
*Das sind Trauben. Die Trauben sind rot.*  
*Hier sind auch Trauben. Die Trauben sind grün.*  
*Das sind Äpfel. Die Äpfel sind rot.*  
*Hier sind auch Äpfel. Die Äpfel sind gelb.*  
*Das sind Birnen. Die Birnen sind gelb.*  
*Hier sind auch Birnen. Die Birnen sind grün.*  
*Das sind Nüsse. Die Nüsse sind braun.*

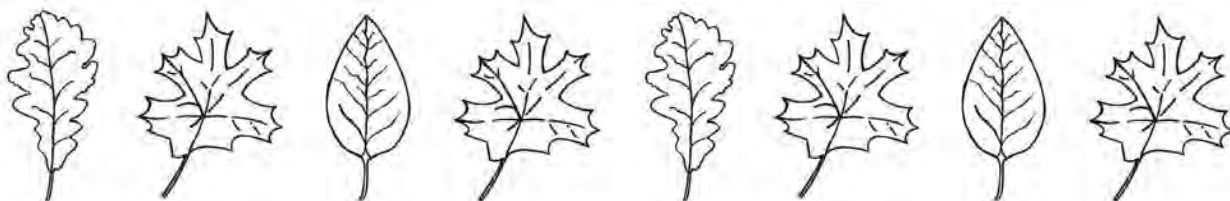
- Dzieci otrzymują po cztery kartoniki w kolorach: żółtym, zielonym, czerwonym, brązowym. Następnie Myszka Maus pokazuje dzieciom ponownie obrazki, jednak tym razem konturowe, i wypowiada kolejno zdania. Dzieci podnoszą kartoniki w odpowiednim kolorze.
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki z owocami i wypowiada ich nazwy: *Trauben, Nüsse, Äpfel, Birnen*. Dzieci powtarzają za nauczycielem/ką – chórem, głośno, cicho, śpiewnie itp.
- Dzieci otrzymują emblematy z owocami. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, dzieci swobodnie chodzą po sali wymachując rękami i podnosząc wysoko nogi. Nauczyciel(ka) zatrzymuje nagranie, a dzieci zastygają wtedy w bezruchu. Gdy nauczyciel(ka) wymienia nazwę owocu, np. *Äpfel*, mogą poruszać się tylko dzieci, które mają emblemat z jabłkami. Tak samo, gdy nauczyciel(ka) wymienia kolejno inne owoce (*Trauben, Nüsse, Birnen*), mogą po sali poruszać się dzieci, które mają dane emblematy.
- Zabawa „Co to jest?”. Chętne dziecko zamyka oczy (lub zawiązuje mu się oczy szarfą) i wyciąga dłoń. Nauczyciel(ka) kładzie mu na dłoń wybrane owoce (prawdziwe lub plastikowe): 2 jabłka, 2 gruszki, 2 orzechy (włoski, laskowy) lub kiść winogron. Dziecko odgaduje, jakie owoce trzyma w dłoniach, i nazywa je w języku niemieckim.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) przedstawia za pomocą pantomimy (rysując dłońmi w powietrzu) kontury jabłka, gruszki, winogron, orzechów, równocześnie wypowiadając ich nazwę w języku niemieckim. Dzieci naśladowują ruchy nauczyciela(ka) i wypowiadają nazwę owoców.
- Nauczyciel(ka) wiesza obrazki konturowe ilustrujące owoce jesieni (3 jabłka, 2 gruszki, dwie kiście winogron, orzechy), poniżej kartoniki w kolorze żółtym, czerwonym, zielonym, brązowym. Dzieci przyporządkowują obrazek danego owocu / przedmiotu do odpowiedniego koloru. Nauczyciel(ka) komentuje w języku niemieckim: *Ja, die Äpfel sind rot. Richtig, die Birnen sind gelb.*
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę o jesieni. Dzieci przypominają sobie, o czym była piosenka.
- Dzieci oglądają ponownie animację z piosenką. Nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby spróbowały zapamiętać powtarzające się słowa w refrenie („Heia hussassa”), a po wysłuchaniu piosenki tłumaczy jej treść i proponuje nauczenie się refrenu: „Heia hussassa, der Herbst ist da!”. Nauczyciel(ka) wyraźnie wypowiada zdanie, dzieci powtarzają. Następnie słuchają piosenki ponownie, w odpowiednim miejscu śpiewając refren, jednocześnie robiąc obrót wokół osi własnego ciała przy wypowiedzianiu „Heia hussassa” i raz podskakując przy wypowiedzianiu zdania „Der Herbst ist da”.
- Praca plastyczno-techniczna: przy odtwarzanej piosence, dzieci wycinają z brystolu elementy kotylionów, następnie je sklejają i kolorują wykonane kotyliony (żółty, zielony, czerwony, brązowy).
- Nauczyciel(ka) wymienia w języku niemieckim parami odpowiednie dwa różne kolory i dzieci mające kotyliony w danych kolorach łączą się w pary do „kolorowego walczyka kotylionowego”, który następnie tańczą w takt piosenki.

## 7. Załączniki:

- Obrazki z owocami. Źródła:  
<https://pixabay.com/pl/vectors/apple-owoce-green-żółty-red-1408896/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/obst-birne-frisch-gesund-saftig-158475/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/trauben-haufen-lila-rot-cluster-25241/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/traube-früchte-haufen-frisch-grün-311011/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/essen-stopa-owoców-orzechów-1294070/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/essen-żywności-owoców-1300559/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/birne-lebensmittel-obst-grün-151526/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/clips-essen-genießbare-lebensmittel-1298798/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/essen-żywności-owoców-1300558/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/apple-lebensmittel-obst-gliederung-293999/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/essen-lebensmittel-obst-birne-1295109/>





## 8. Tekst piosenki:

### „Der Herbst ist da“

Der Herbst, der Herbst, der Herbst ist da.  
Er bringt uns Wind, hei hussassa!  
Schüttelt ab die Blätter,  
bringt uns Regenwetter.  
Heia hussassa, der Herbst ist da!

Der Herbst, der Herbst, der Herbst ist da.  
Er bringt uns Obst, hei hussassa!  
Macht die Blätter bunter,  
wirft die Äpfel runter.  
Heia hussassa, der Herbst ist da!

Der Herbst, der Herbst, der Herbst ist da.  
Er bringt uns Wein, hei hussassa!  
Nüsse auf den Teller,  
Birnen in den Keller.  
Heia hussassa, der Herbst ist da!

Der Herbst, der Herbst, der Herbst ist da.  
Er bringt uns Spaß, hei hussassa!  
Rüttelt an den Zweigen,  
lässt die Drachen steigen.  
Heia hussassa, der Herbst ist da!  
Heia hussassa, der Herbst ist da!

- Tekst i muzyka: Hans-Reinhard Franzke
- Piosenka z animacją dostępna online: <https://www.youtube.com/watch?v=txgA9ueiGRU> (w tej wersji nie ma drugiej zwrotki).
- Cała piosenka dostępna na: <https://www.youtube.com/watch?v=BGob6Duj8II> (bez animacji).

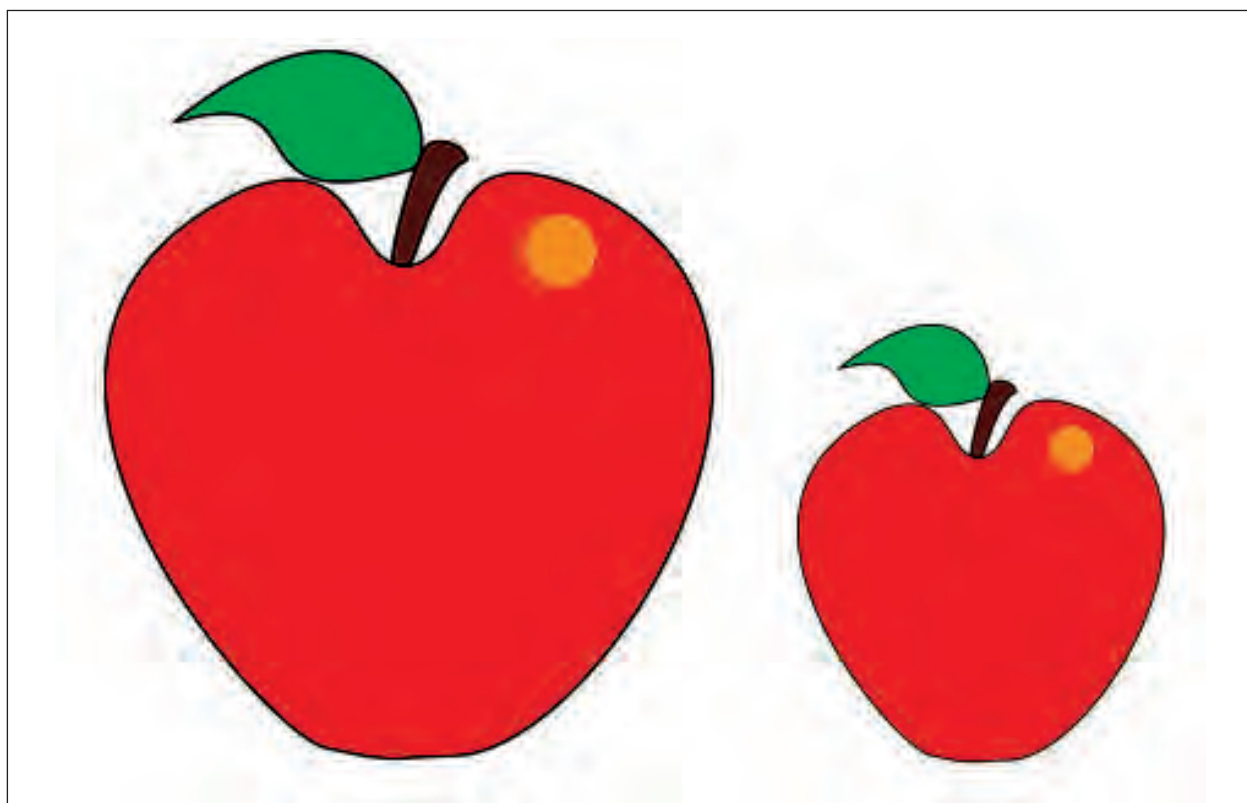
### „Nadeszła jesień“

Jesień, jesień, nadeszła jesień.  
Przynosi nam wiatr, hei hussassa!  
Zrzuca liście,  
przynosi nam deszczową pogodę  
Heia hussassa, jest jesień!

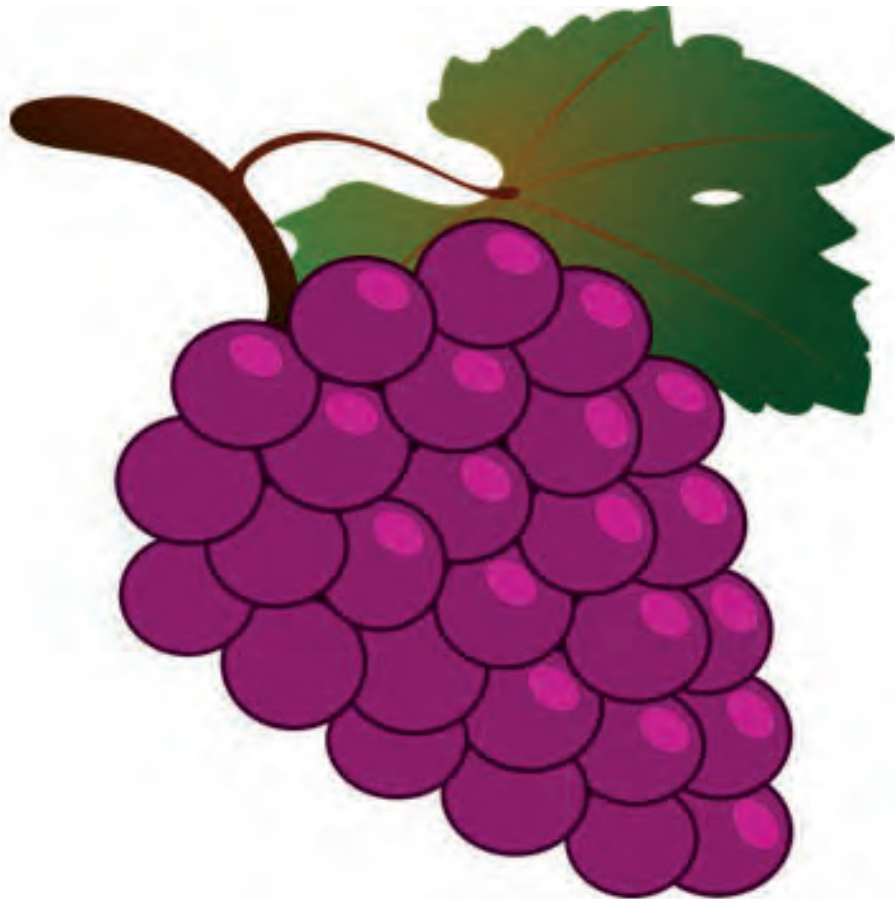
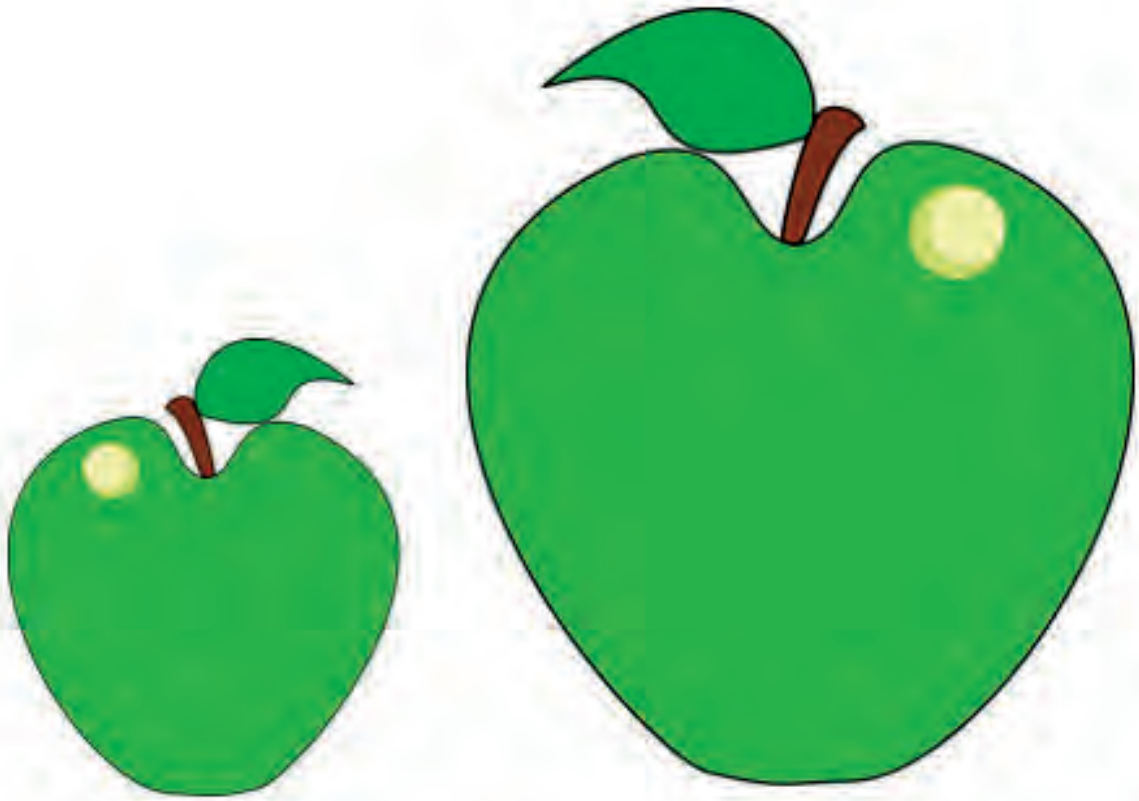
Jesień, jesień, nadeszła jesień.  
Przynosi nam owoce, hei hussassa!  
Koloruje liście,  
zrzuca jabłka z drzew.  
Heia hussassa, nadeszła jesień!

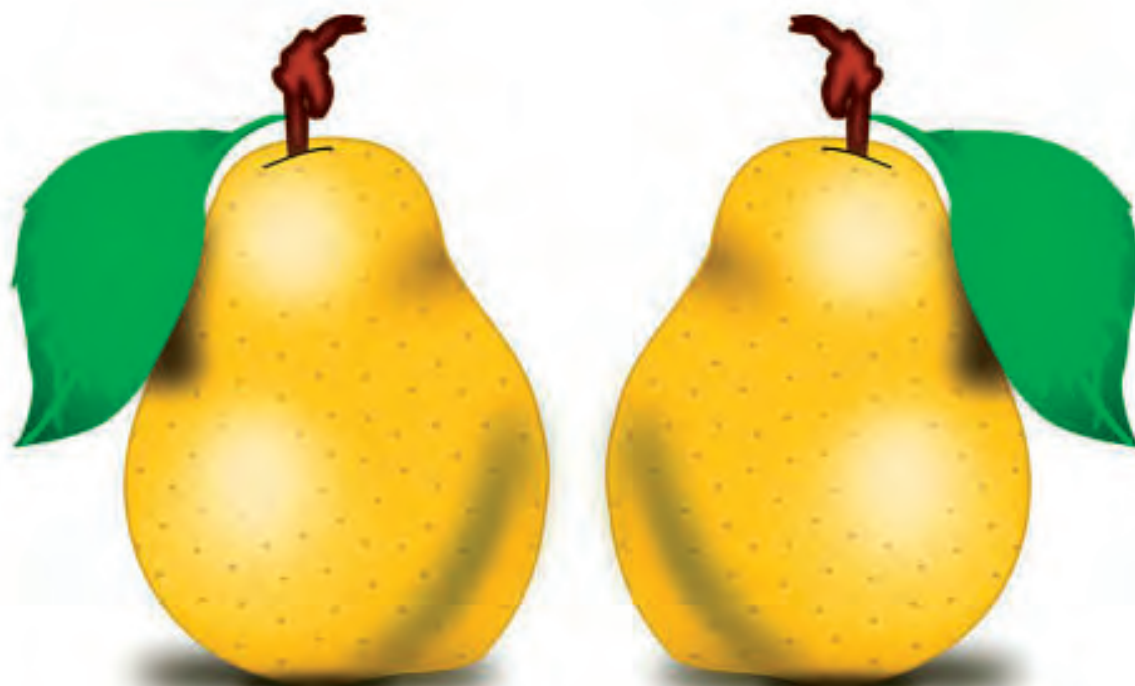
Jesień, jesień, nadeszła jesień.  
Przynosi nam winogrona, hei hussassa!  
Orzechy na talerz,  
gruszki do piwnicy.  
Heia hussassa, nadeszła jesień!

Jesień, jesień, nadeszła jesień.  
Przynosi nam zabawę, hussassa!  
Potrzęsa gałęziami,  
pozwala latawcom latać.  
Heia hussassa, nadeszła jesień!  
Heia hussassa, nadeszła jesień!

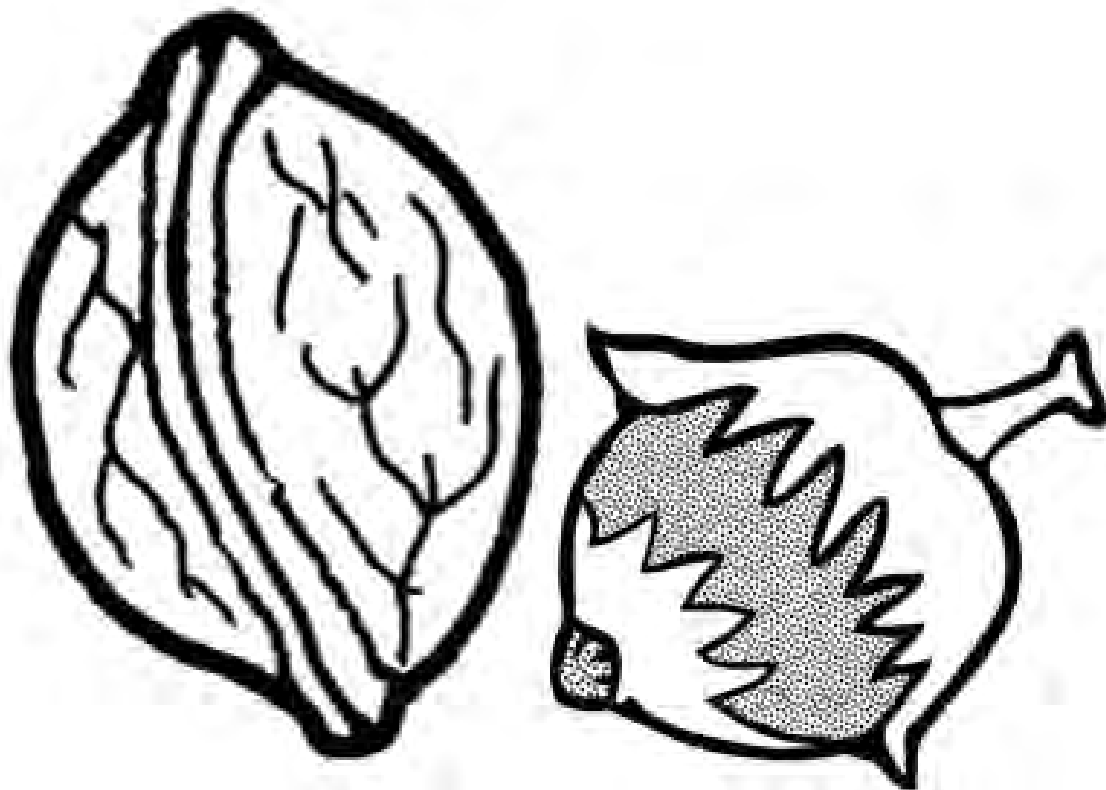
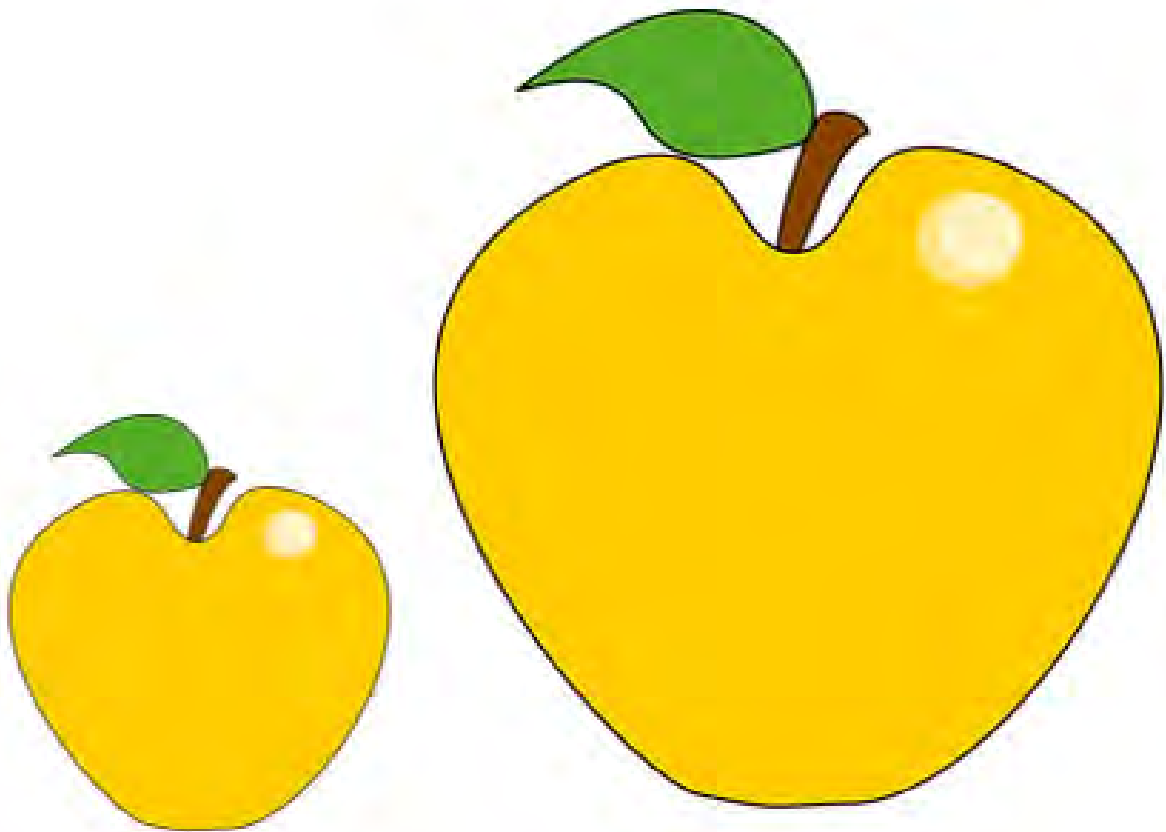




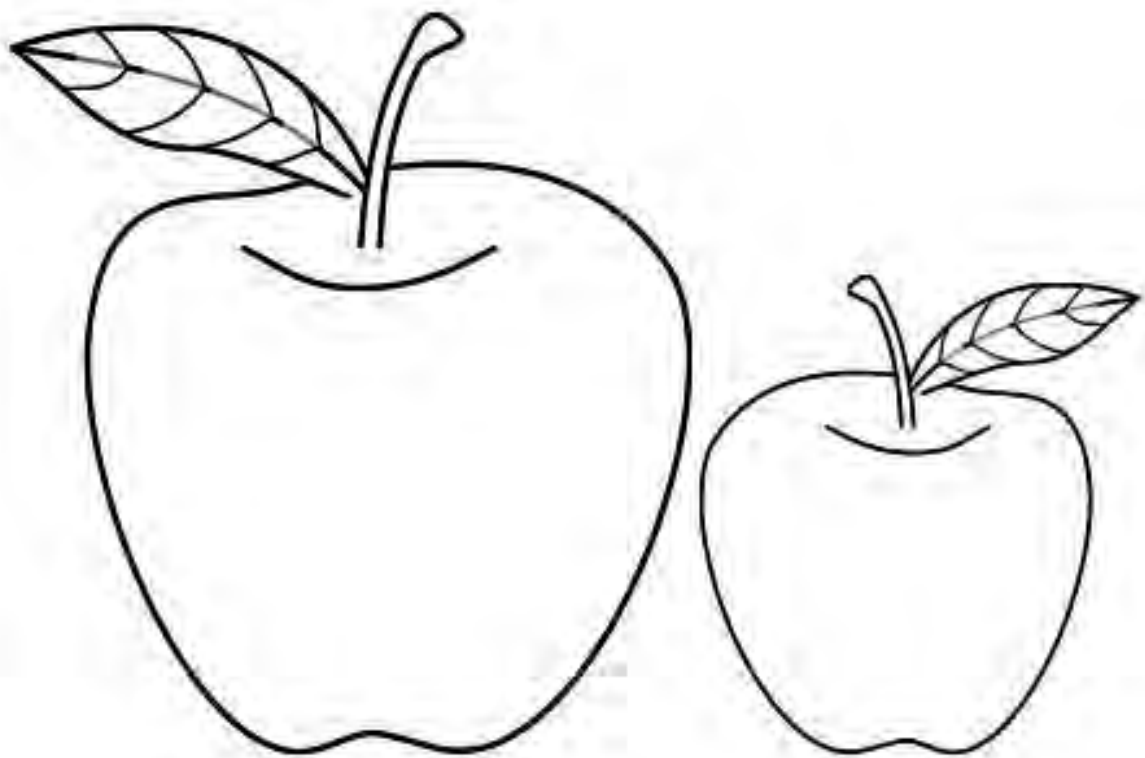
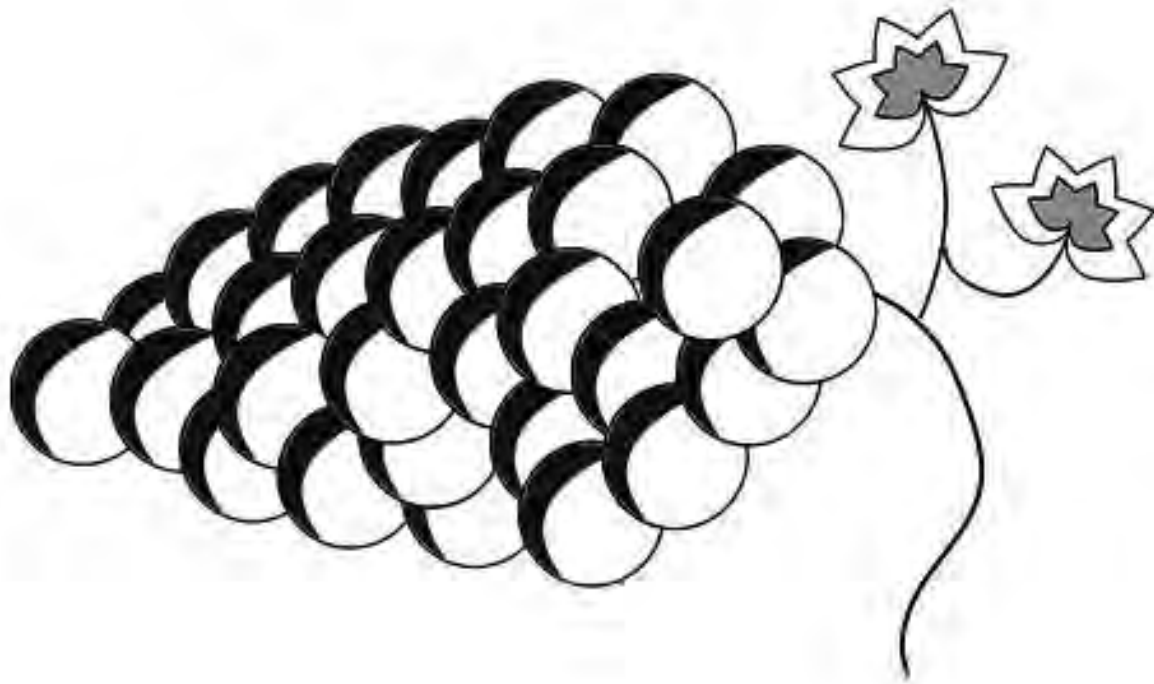


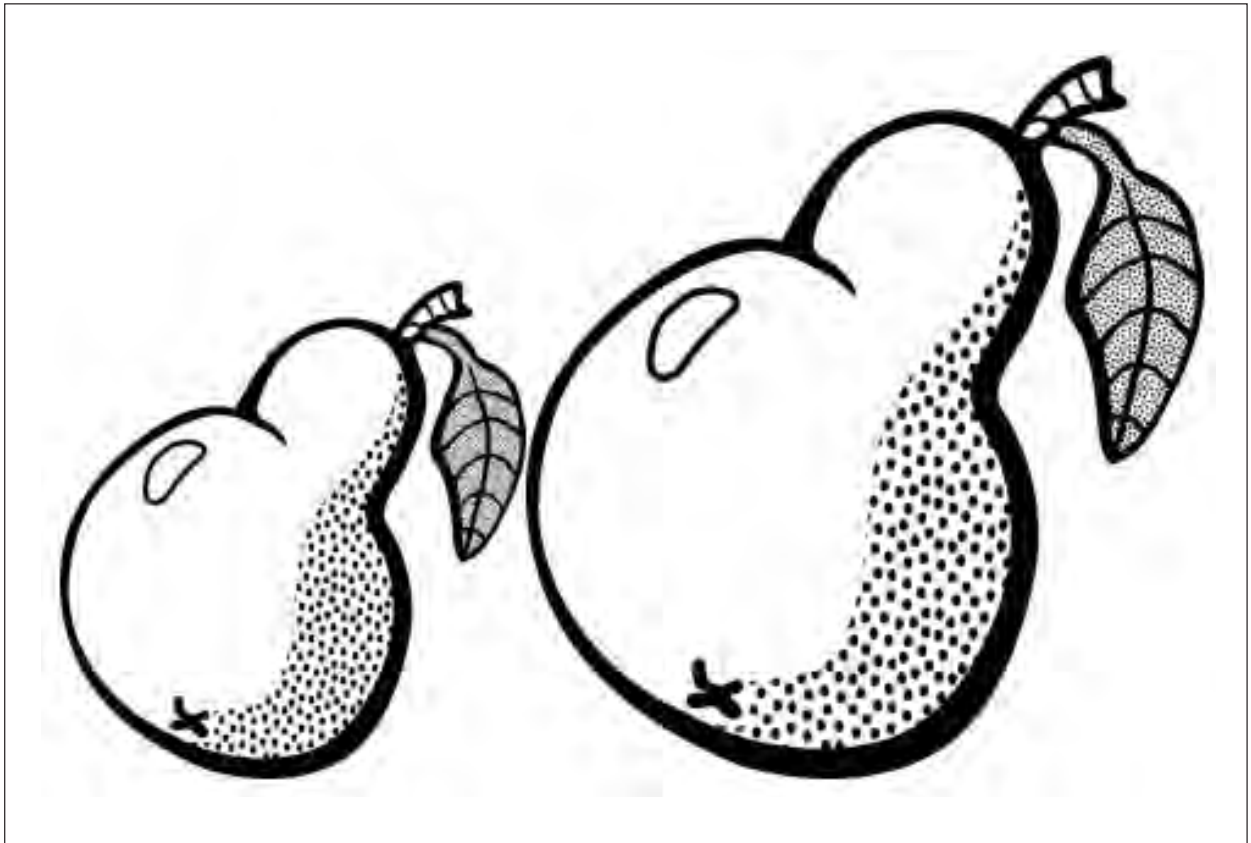




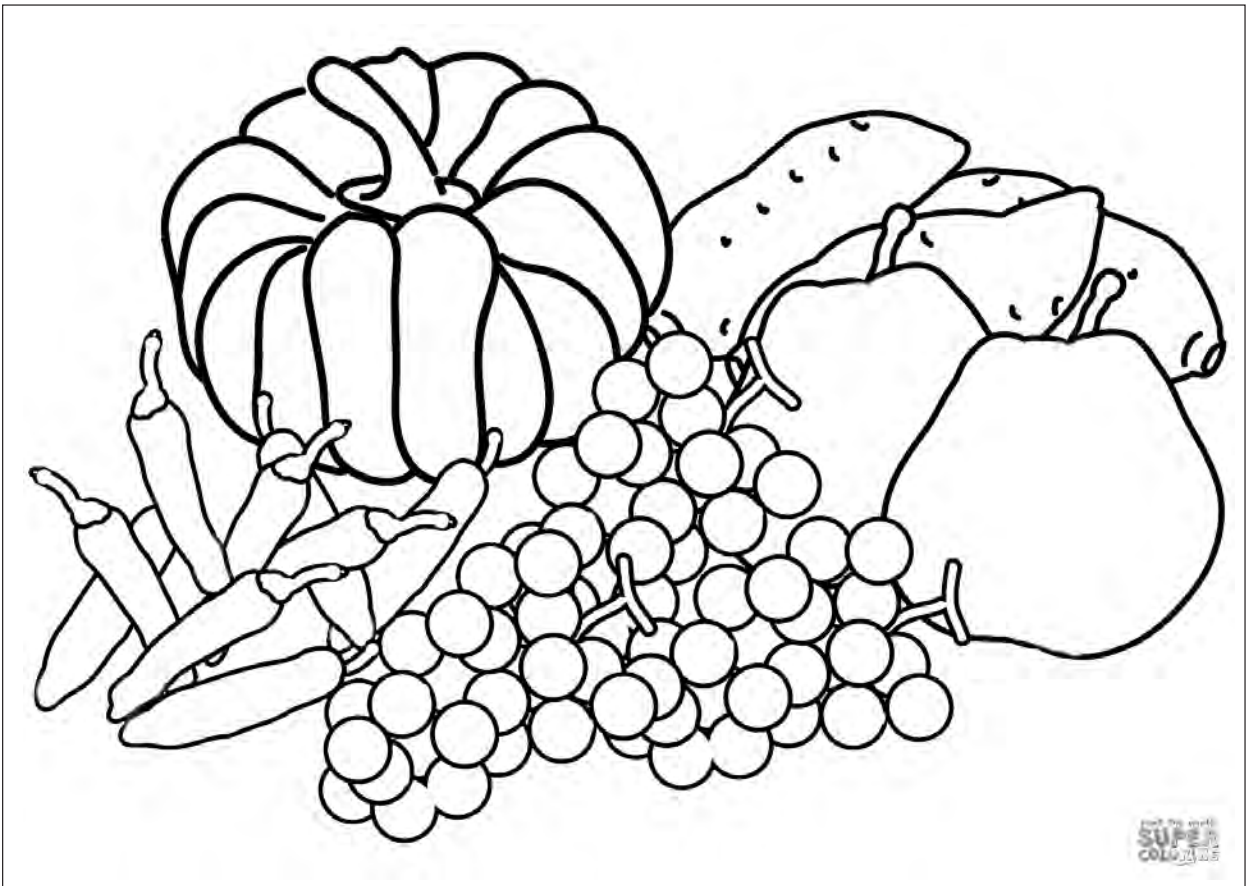








- Kolorowanka „Zbiory jesienne”. Źródło: <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/zbiory-jesienne>.



- Obrazek przedstawiający jesienną aurę. Źródło: <https://pixabay.com/de/vectors/tier-herbst-kalender-kälte-blätter-1293883/>.



- Obrazek przedstawiający dary jesieni. Źródło: <https://pixabay.com/pl/vectors/owoce-jesień-dy-nia-warzyw-upadek-157966/>.





# Blätter fallen – Liście spadają

13

Autorka: Arleta Jagielska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją treść piosenki „Blätterfall”.
- Dzieci utrwalają przymiotniki oznaczające kolory w języku niemieckim.
- Dzieci utrwalają liczebniki w języku niemieckim.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 4 – 5 lat.

## 3. Czas trwania: 45 – 60 minut.

## 4. Słownictwo:

- Rzeczownik *die Blätter* (liście).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *rot* (czerwony), *gelb* (żółty), *braun* (brązowy), *grün* (zielony).
- Liczebniki główne: *eins, zwei, drei, vier, fünf*.

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Blätterfall”.
- Rzutnik, laptop.
- Przebranie dla nauczyciela (strój wiatru).
- Nagranie szumu wiatru.
- Materiały plastyczne: farby plakatowe, bibuła, klej, kolorowy papier, papierowe liście, naturalne kolorowe liście.
- Puzzle – liście (załącznik).
- Kolorowanka „Jesienny wiatr” (załącznik).

## 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) w przebraniu (strój wiatru) wita się z dziećmi i pyta, czy wiedzą, za kogo dziś się przebrała. Dzieci opowiadają o swoich przypuszczeniach.
- Dzieci słuchają piosenki „Blätterfall” po raz pierwszy, a nauczyciel(ka) porusza się po sali niczym „wiatr” rozrzucając naturalne kolorowe liście.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, o czym – ich zdaniem – jest piosenka, oraz rozmawia z nimi o oznakach jesieni.
- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom liście i mówi: *Das sind Blätter*. Następnie bierze dwa żółte liście i pyta: *Wie sind die Blätter? Gelb oder rot?*  
Tak samo postępuje, biorąc do rąk po dwa brązowe, czerwone i zielone liście. Może także brać liście w różnych kolorach, wtedy odpowiedź brzmi np. *rot und gelb*.
- Liczenie w języku niemieckim: Nauczyciel(ka) bierze do rąk np. trzy liście i pyta: *Wie viele Blätter habe ich?*  
Nauczyciel(ka) liczy liście w języku niemieckim: *eins, zwei, drei*. Chętne dziecko bierze kilka liści (od 2 do 5), i pokazuje je pozostałym dzieciom, a nauczyciel(ka) pyta, np.: *Wie viele Blätter hat Karol?* Wszyscy liczą w chórze. Kolejne dziecko wybiera liście itd.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy treść piosenki, nie podając jednak kolorów. Dzieci słuchają piosenki ponownie, a ich zadaniem jest ułożenie kartoników w kolorze czerwonym, brązowym i żółtym w odpowiedniej kolejności.
- Nauczyciel(ka) dzieli dzieci na trzy grupy, każda z nich otrzymuje przygotowany liść i ozdabia go w danym kolorze: czerwonym, żółtym lub brązowym, posługując się różnymi technikami plastycznymi. Pierwsza grupa – kolor brązowy (farby plakatowe), druga grupa – kolor czerwony (bibuła i klej), trzecia grupa – kolor żółty (kolorowy papier). Podczas pracy dzieci słuchają piosenki.



- Zabawa ruchowa: Nauczyciel(ka) rozrzuca liście naturalne i wykonane przez dzieci na dywanie. Dzieci obserwują ich opadanie, poruszając się lekko wśród liści tak, aby na nie nie nadepnąć. Następnie zamieniają się w liście, które wirują na wietrze i opadają na ziemię.

## 7. Tekst piosenki:

### „Blätterfall”

Blätterfall, Blätterfall,  
gelbe Blätter überall,  
rascheln, rascheln,  
es wird kalt,  
und der Schnee bedeckt sie bald.  
Blätterfall, Blätterfall,  
gelbe Blätter überall.

Blätterfall, Blätterfall,  
rote Blätter überall,  
rascheln, rascheln,  
es wird kalt,  
und der Schnee bedeckt sie bald.  
Blätterfall, Blätterfall,  
rote Blätter überall.

Blätterfall, Blätterfall,  
braune Blätter überall,  
rascheln, rascheln,  
es wird kalt,  
und der Schnee bedeckt sie bald.  
Blätterfall, Blätterfall,  
braune Blätter überall.

### „Liście spadają”

Liście spadają, liście spadają,  
żółte liście wszędzie,  
szeleszczą, szeleszczą,  
robi się zimno,  
a śnieg wkrótce je przykryje.  
Liście spadają, liście spadają,  
żółte liście wszędzie.

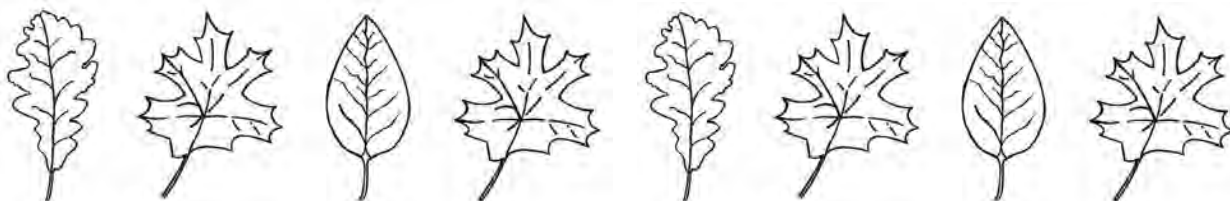
Liście spadają, liście spadają,  
czerwone liście wszędzie,  
szeleszczą, szeleszczą,  
robi się zimno,  
a śnieg wkrótce je przykryje.  
Liście spadają, liście spadają,  
czerwone liście wszędzie.

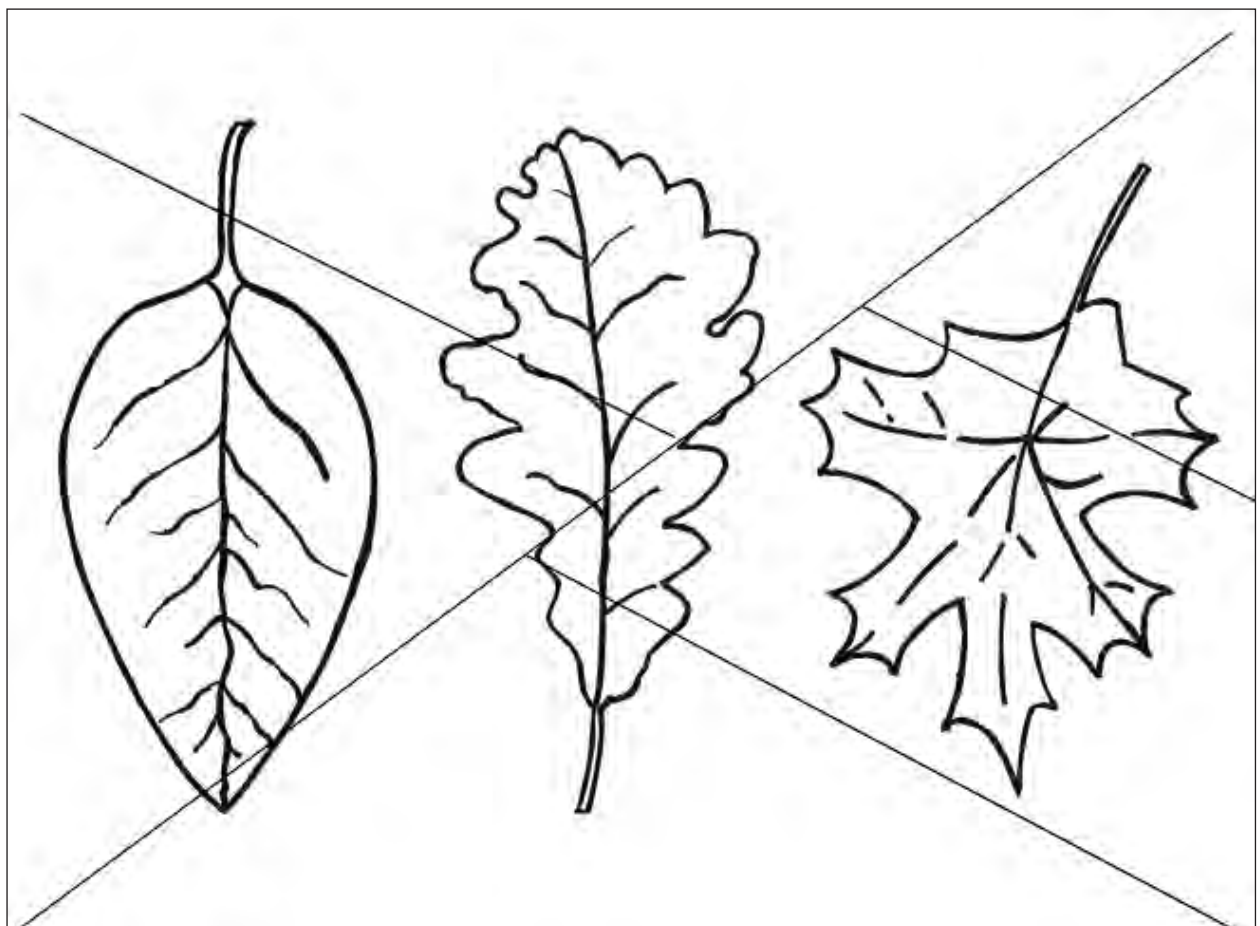
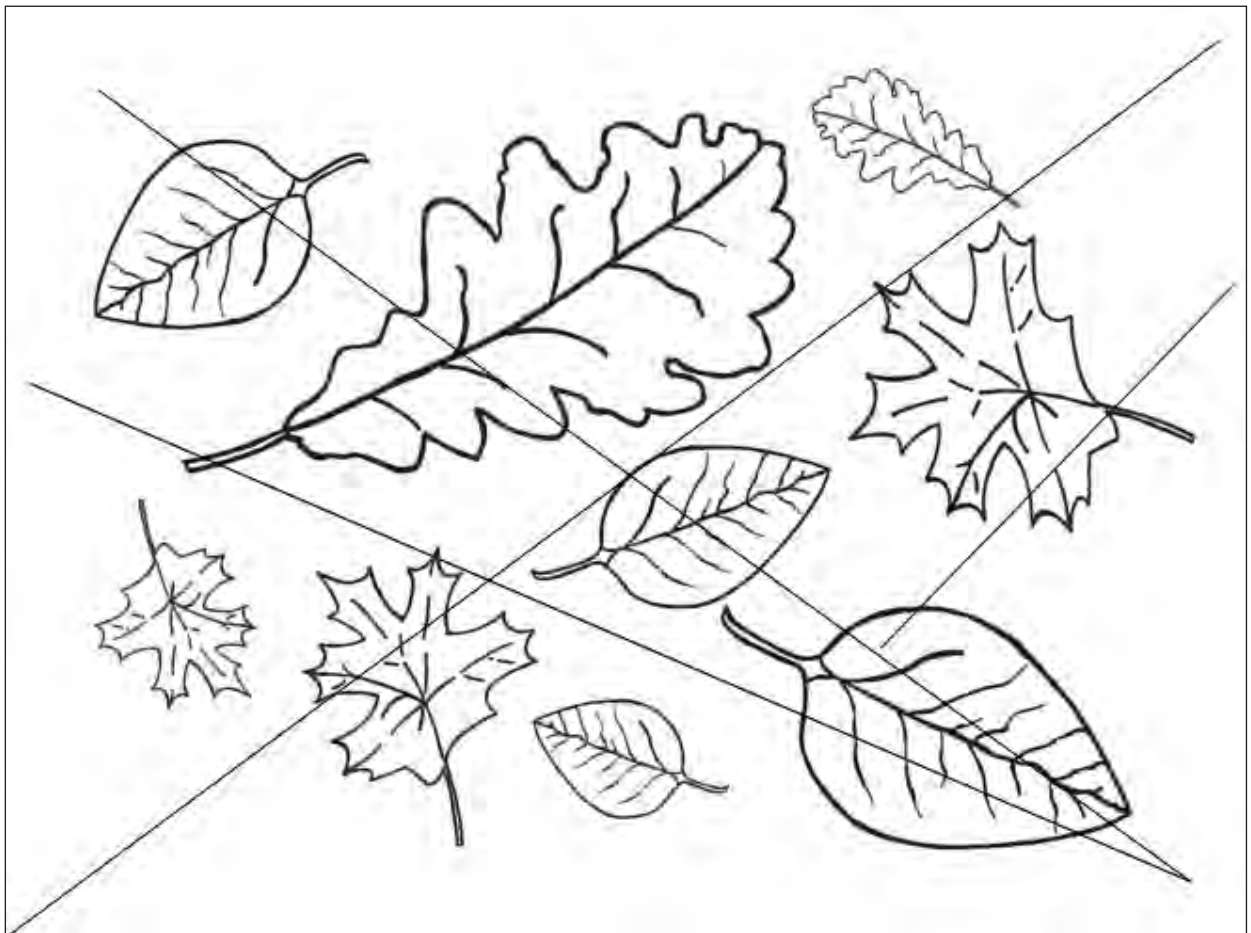
Liście spadają, liście spadają,  
brązowe liście wszędzie,  
szeleszczą, szeleszczą,  
robi się zimno,  
a śnieg wkrótce je przykryje.  
Liście spadają, liście spadają,  
brązowe liście wszędzie.

- Autor: nieznany.
- Melodia: ludowa.
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=pE6kBcZjthY>.
- Nuty dostępne na: <https://www.heilpaedagogik-info.de/herbstlieder/285-blaetterfall.html>.

## 8. Załączniki:

- Puzzle: Liście (rys. Michał Engel).





- Kolorowanka „Jesienny wiatr”: „Herbst Wind Sturm Bär”, Achim Ahlgrimm, <https://www.illustratorenfuerfluechtlinge.de/herbst-wind-sturm-bär/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



# Was machen wir im Herbst? – 14

## Co robimy jesienią?

Autorka: Kinga Sojda

### 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Herbst”.
- Dzieci poznają niektóre słowa z piosenki.
- Dzieci utrwalają nazwy kolorów.

### 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

### 3. Czas trwania: 60 minut.

### 4. Słownictwo:

- Słowa związane z jesienią: *der Herbst* (jesień), *die Blätter* (liście), *der Schirm* (parasol), *der Regen* (deszcz), *plitsch, platsch* (plusk, chlup), *die Gummistiefel* (kalosze), *die Vögel* (ptaki), *die Wolken* (chmury).

### 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Herbst”.
- Piosenka do zabawy „Jesienne liście”.
- Rekwizyty: kalosze, parasol, kropelki deszczu wycięte z papieru, kolorowe liście papierowe oraz prawdziwe.
- Walizka.
- Kostka z tektury z oczkami przedstawiającymi nowe słowa.
- Duży arkusz szarego papieru, klej.
- Komplet obrazków przedstawiających nowe słownictwo dla każdego dziecka (załącznik).
- Kolorowanka „Chłopiec Piotr w październiku” (załącznik).

### 6. Przebieg:

- Zabawa „Jesienne liście”. Dzieci to „liście”, które tańczą, wirują na wietrze w rytm muzyki o zmiennym tempie. Na pauzę w muzyce „liście opadają” – dzieci przyjmują pozycję w siadzie na piętach, wysunięte do przodu ręce opierają o podłogę. Gdy ponownie zabrzmi muzyka, „liście” podrywają się i tańczą na wietrze. Po skończonej zabawie dzieci siadają w kole i nauczyciel(ka) wprowadza je w temat zajęć.
- Nauczyciel(ka) pyta, jaka jest pora roku i co jest charakterystyczne dla jesieni. Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom dwa obrazki: wiosnę i jesień. Dzieci wskazują różnice na obrazkach.
- Dzieci słuchają piosenki „Herbst” i oglądają do niej animację. Po obejrzeniu przedstawiają swoje hipotezy na temat treści piosenki.
- Nauczyciel(ka) pyta, jakie dźwięki powstają, kiedy dzieci wskakują do kałuży (plusk, chlup). Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że w piosence występują wyrazy „plusk, chlup”, ale że w języku niemieckim brzmią one inaczej. Dzieci słuchają piosenki ponownie – ich zadaniem jest odgadnięcie, które słowa oznaczają „plusk, chlup” (*plitsch, platsch*). Po rozmowie nauczyciel(ka) wypowiada te słowa, dzieci powtarzają.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy treść piosenki.
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki z wyrazami występującymi w piosence: kalosze, parasol, deszcz, ptaki, liście, chmury, jesień. Każde dziecko otrzymuje komplet obrazków. Nauczyciel(ka) wypowiada dane słowo, a zadaniem dzieci jest podnieść odpowiednią karteczkę z obrazkiem.
- Każde dziecko otrzymuje jeden obrazek. Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno słowa, kiedy dzieci usłyszą „swoje” słowo, wstają.
- Zabawa z pokazywaniem „Kalambury”. Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno słowa, zadaniem dzieci jest pokazanie ich znaczenia.
- Kolorowanie sylwetki dziecka w kaloszach z parasolem w dłoni. W trakcie kolorowania dzieci słuchają piosenki „Herbst”.



## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) rozkłada na dywanie obrazki ilustrujące treść piosenki: zwrotka 1 – kalosze, zwrotka 2 – ptaki i chmury, zwrotka 3 – liście, refren – parasol i deszcz (3x). Dzieci słuchają piosenki i układają obrazki w odpowiedniej kolejności (obrazki symbolizujące refren przeplatane z obrazkami ilustrującymi zwrotki).
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki, wypowiada słowa, dzieci powtarzają – w chórze, cicho, głośno, szybko, wolno.
- Zabawa „Kostka”. Dzieci siedzą w kole i rzucają do siebie tekturową kostką, na której widnieją obrazki, wymieniając słówka zgodnie z obrazkiem.
- Zabawa „Zgadnij, czego brakuje”. Dzieci siadają w kole. Nauczyciel(ka) rozkłada przed nimi obrazki przedstawiające nowe słówka. Dzieci mają zapamiętać wszystkie, po czym zamykają oczy a nauczyciel(ka) zabiera jedną kartę. Dzieci odgadują, której karty brakuje.
- Zabawa ruchowa: Dzieci poruszają się po sali w rytm piosenki „Herbst”. Nauczyciel(ka) zatrzymuje piosenkę i wypowiada słowo (np. *Vögel*), dzieci pokazują gestem znaczenie słowa. Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę i zatrzymuje, wypowiadając inne słowo.

## 7. Tekst piosenki:

### „Herbst”

Überall sind schöne, bunte Farben.  
Alle Kinder müssen Stiefel tragen.  
Alle Kinder müssen,  
alle Kinder müssen,  
alle müssen Gummistiefel tragen.

#### Refrain:

Sich in frischer Luft bewegen,  
plitsch, platsch,  
plitsch, platsch.  
Es ist Zeit für Schirm und Regen,  
plitsch, platsch, platsch.

Vögel singen in den Wolken Lieder,  
doch im Frühling sehen wir uns wieder.  
Vögel singen Lieder,  
Vögel singen Lieder,  
doch im Frühling sehen wir uns wieder.

#### Refrain

Langsam fallen Blätter von den Bäumen,  
doch die musst du nicht zur Seite räumen.  
Langsam fallen Blätter  
runter von den Bäumen,  
Spaß mit Freunden sollst du nicht versäumen.

#### Refrain

### „Jesień”

Wszędzie są piękne, barwne kolory.  
Wszystkie dzieci muszą nosić kalosze.  
Wszystkie dzieci muszą,  
wszystkie dzieci muszą,  
wszystkie muszą nosić kalosze.

#### Refren:

Ruszać się na świeżym powietrzu,  
chlup, plusk,  
chlup, plusk.  
To jest pora na parasol i deszcz,  
chlup, plusk, plusk.

Ptaki śpiewają w chmurach piosenki,  
jednak na wiosnę znów się zobaczymy.  
Ptaki śpiewają piosenki,  
ptaki śpiewają piosenki,  
jednak na wiosnę znów się zobaczymy.

#### Refren

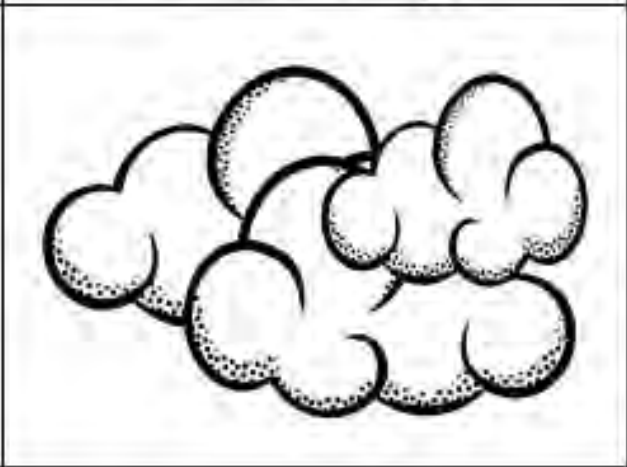
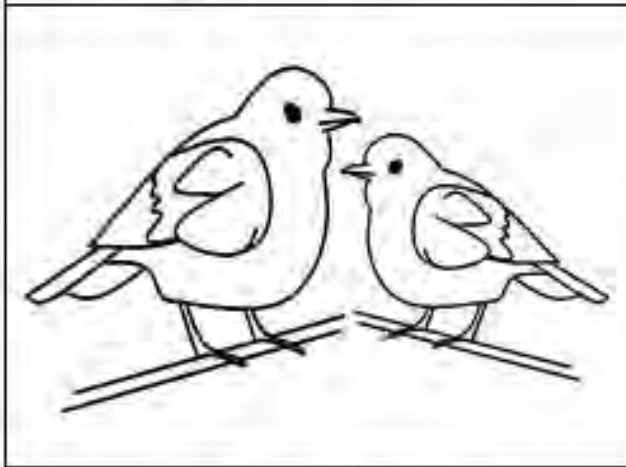
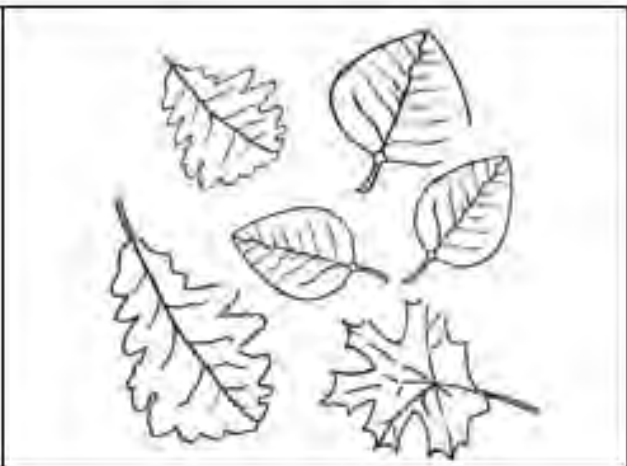
Powoli spadają liście z drzew,  
jednak nie musisz ich (po)sprzątać.  
Powoli spadają liście  
z drzew,  
nie przegap zabawy z przyjaciółmi.

#### Refren

- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=533aBgtbeRo>.

## Załączniki:

- Obrazki przedstawiające słowa: *Herbst, Blätter, Schirm, Regen, Vögel, Wolken, Gummistiefel, plitsch, platsch*. Źródła:  
<https://pixabay.com/pl/vectors/deszcz-chmury-pogoda-rainy-niebo-1295101/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/boot-stiefel-kleidung-gummi-schuh-2027994/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/sunshade-parasol-151652/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/klon-upadek-liście-natura-jesień-150728/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/vogel-baum-line-out-clipart-vektor-2338310/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/spritzen-linie-blau-dunkel-design-311296/>



- Kolorowanka „Chłopiec Piotr w październiku”, Darya Gamalya, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/chlopiec-piotr-w-pazdzierniku>, licencja: Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).





# „Der Apfelriese” – Opowieść taty jeża

15

Autorka: Anna Karlińska

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają i rozumieją ogólnie treść wiersza „Der Apfelriese”.
- Dzieci rozumieją niektóre słowa z wiersza.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 45 minut.

## 4. Słownictwo:

- Rzeczowniki: *der Igel* (jeż), *der Igel-Papa* (tato jeż), *die Igel-Mama* (mama jeż), *die Igel-Kinder* (dzieci jeże), *der Apfel* (jabłko).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- List i zagadki.
- Obrazki ilustrujące treść wiersza (załącznik).
- Materiały do pracy plastycznej.

## 6. Przebieg:

- Powitanie dzieci. Nauczyciel(ka) opowiada dzieciom następującą historię:  
Spotkałam dziś Panią Jesień, mówiła mi, że ktoś w nocy przyszedł do naszego przedszkola. Została dla was list. Posłuchajcie.  
„Kochane dzieci. Odwiedzi was dzisiaj mój przyjaciel. Kim jest ten tajemniczy gość? Posłuchajcie, a gdy rozwiążecie zagadki, dowiedzie się, kto to taki”.  
Zagadka 1: Mieszka w lesie lub na łące, pogłaskać się nie da, gdy się boi stawia kolce, nocą lubi biegać.  
Zagadka 2: Na grzbiecie noszę jabłka, kolce ostre mam, kto mnie tylko dotknie, szybko krzyczy ajaj!
- Nauczyciel(ka) wita w przedszkolu niemieckiego gościa – Myszka Maus. Myszka przyniosła dzieciom film. Najpierw pokazuje obrazek przedstawiający rodzinę jeży. Dzieci wypowiadają się swobodnie na temat obrazka.
- Następnie dzieci oglądają animację i słuchają wiersza „Der Apfelriese”. Po obejrzeniu rozmawiają na temat opowiedzianej historii – formułują swoje przypuszczenia. Na koniec rozmowy nauczycielka ponownie odtwarza animację (tym razem bez dźwięku), czytając równocześnie polską wersję.
- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom kolejno obrazki przedstawiające tatę jeża, mamę, dzieci i jabłko, i mówi:  
*Das ist der Igel-Papa.*  
*Das ist die Igel-Mama.*  
*Das sind die Igel-Kinder.*  
*Das ist ein Apfel.*
- Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, że na hasło „Igel-Papa” podskakują chłopcy, na hasło „Igel-Mama” podskakują dziewczynki, na hasło „Igel-Kinder” wszystkie dzieci klaszczą trzykrotnie, na hasło „Apfel” dzieci rysują w powietrzu duży okrąg. Zabawa powtarzana jest kilkakrotnie.
- Praca plastyczna: Dzieci przygotowują sylwety jeży (kolorowanie, wycinanie), a następnie przyklejają je do rurek za pomocą taśmy.



## 7. Tekst wiersza:

### „Apfelriese“

Erzähler:  
Papa Igel kommt nach Hause.  
Schwer beladen – hört ihr das?  
Was trägt er auf seinem Rücken?  
Etwas Rotes... Was ist das?

Igel-Papa:  
Schau mal, meine liebe Frau,  
das lag auf der Wiese.  
So ein großer, roter Apfel,  
so ein Apfelriese!

Igel-Mama:  
Vielen Dank, mein lieber Mann,  
hast an mich gedacht.  
Hast mir vom Spaziergang  
etwas mitgebracht.

Igel-Kinder:  
Aber uns hast du vergessen,  
sag mal, Papa:  
Dürfen wir denn auch was essen,  
oder nur Mama?

Igel-Papa:  
Dieser Apfel reicht für alle!  
Er ist riesengroß.

Igel-Mama:  
Aber bitte,  
nicht so schmatzen.

Alle:  
Schnäuzchen auf – und los!

Lied:  
Lecker, lecker, so ein schöner Apfel!  
Lecker, lecker, der schmeckt aber fein!  
Lecker, lecker, so ein schöner Apfel!  
Den isst Papa nicht allein.  
Lecker, lecker, so ein süßer Apfel!  
Lecker, lecker, der schmeckt aber toll!  
Lecker, lecker, so ein schöner Apfel!  
Alle essen mit, jawohl!

### „Jabłko – gigant“

Narrator:  
Tata jeż wraca do domu.  
Ciężko obciążony – słyszycie to?  
Co on niesie na swoich plecach?  
Coś czerwonego ... Co to jest?

Tata jeż:  
Zobacz, moja droga żono,  
to leżało na łące.  
Takie duże, czerwone jabłko,  
taki jabłkowy olbrzym!

Mama jeż:  
Dziękuję, mój drogi mężu,  
że pomyślałeś o mnie.  
Że mi coś przyniosłeś  
ze spaceru.

Dzieci jeże:  
Ale o nas zapomniałeś,  
powiedz tatusiu:  
Czy my też możemy coś zjeść?  
Czy tylko mama (może)\_?

Tata jeż:  
Tego jabłka wystarczy dla wszystkich!  
Jest ogromne.

Mama jeż:  
Ale proszę,  
tak nie mlaskać.

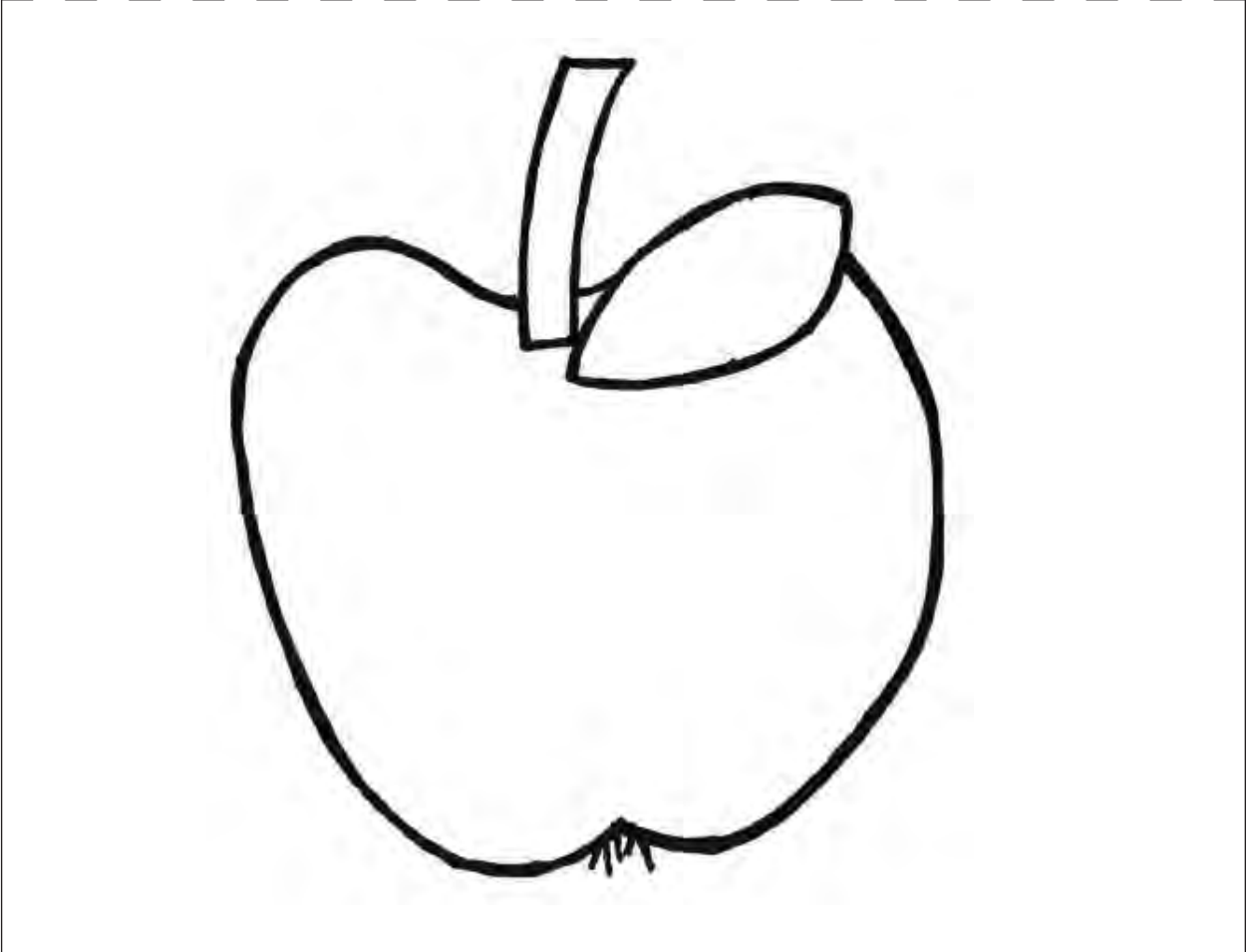
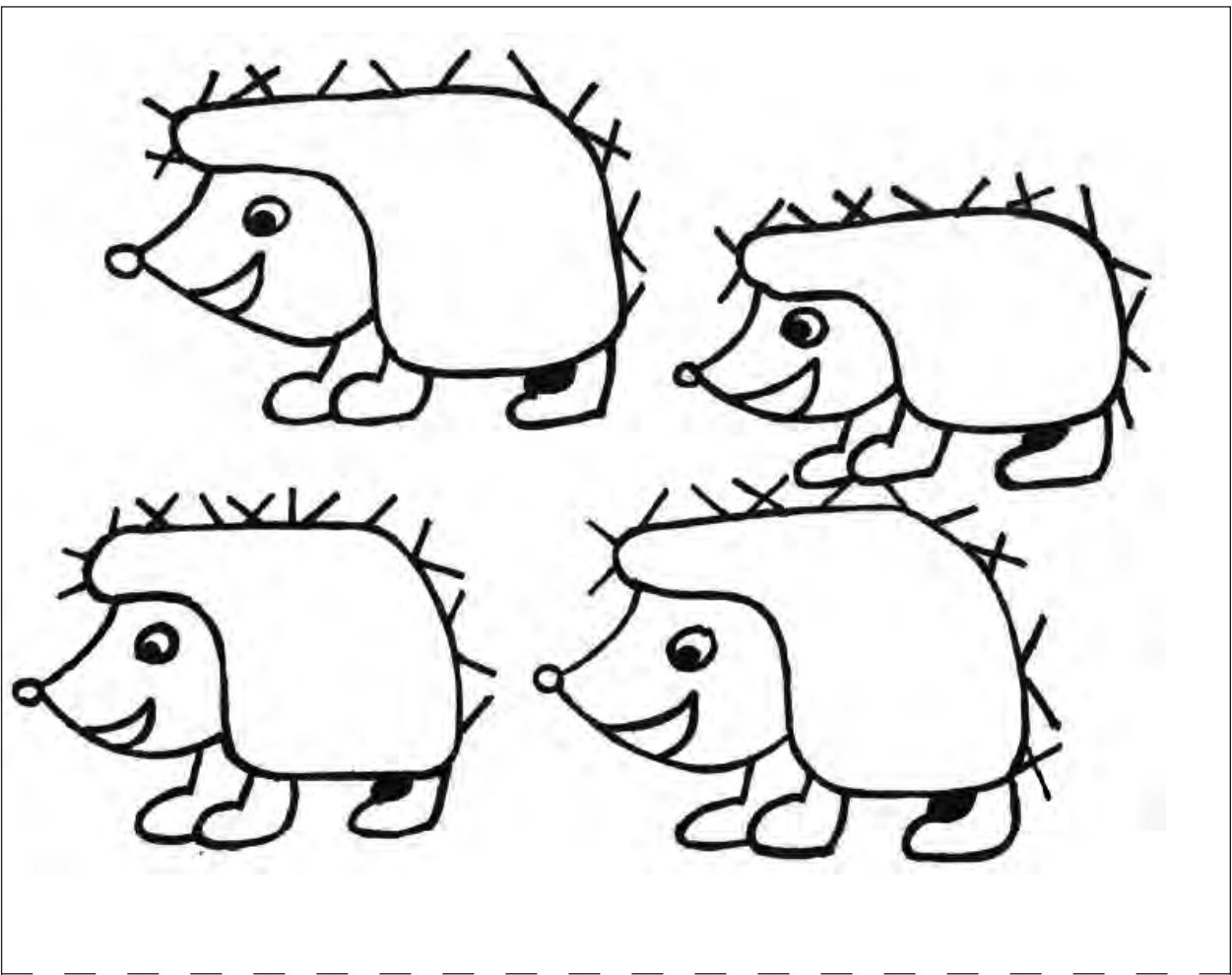
Wszyscy:  
Otwieramy pyszczki – no i do roboty!

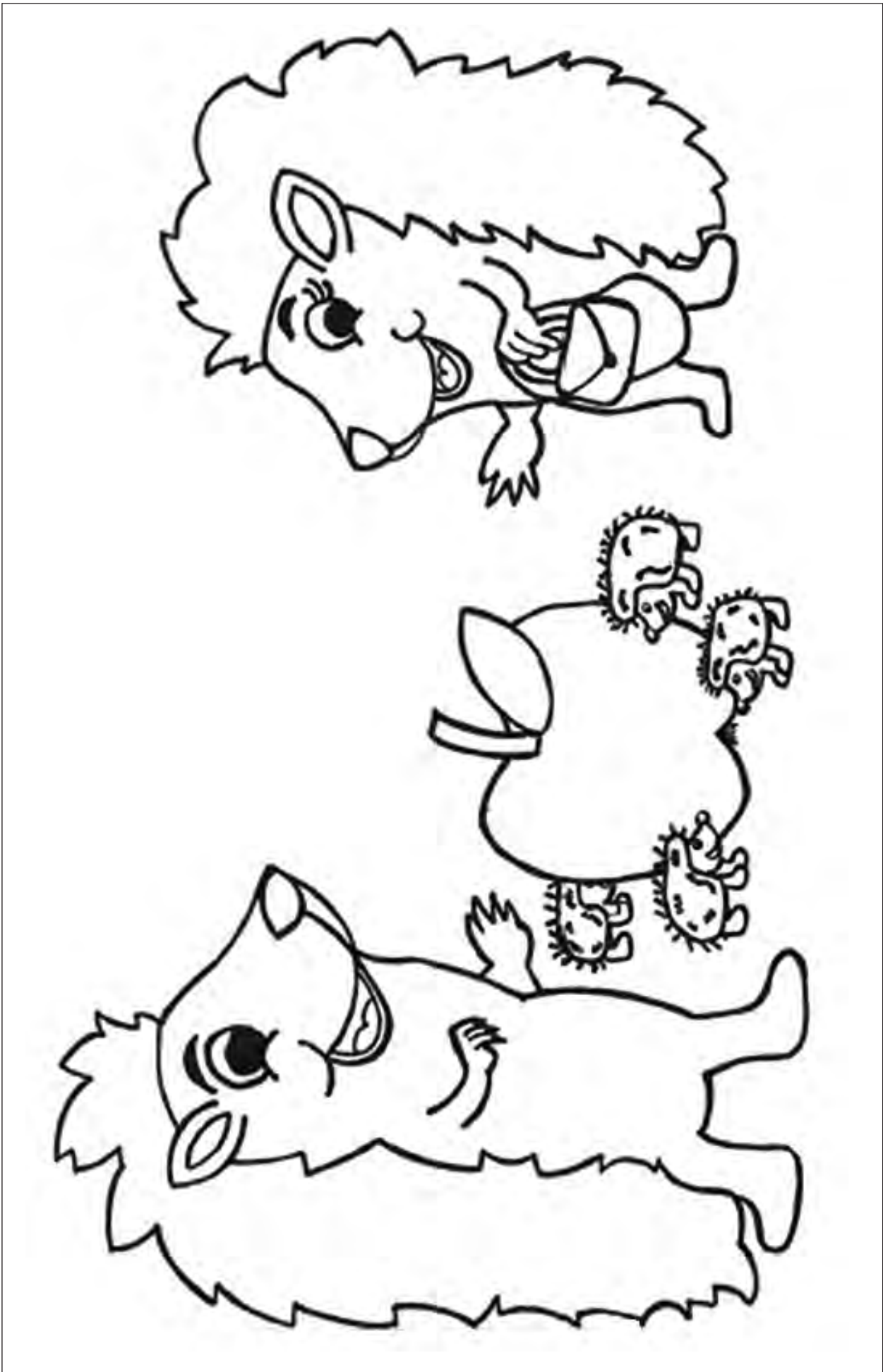
Piosenka:  
Smaczne, smaczne, takie piękne jabłko!  
Smaczne, smaczne, ależ ono dobrze smakuje!  
Smaczne, smaczne, takie piękne jabłko!  
Tatuś sam go nie zje.  
Smaczne, smaczne, takie słodkie jabłko!  
Smaczne, smaczne, ależ ono wybornie smakuje!  
Smaczne, smaczne, takie piękne jabłko!  
Wszyscy jedzą, tak jest!

- Autor: Anett Kölpin. Lieder & Reime 1. [www.kita-kiste.com](http://www.kita-kiste.com).
- Animacja dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=KZV9sL3TTNc>.

## 8. Załączniki:

- Obrazki ilustrujące treść wiersza (rys. Michał Engel).





# Kleine Igel schlafen gern – 16

## Jeże zimą

Autorka: Danuta Sitek

### 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Kleine Igel schlafen gern”.
- Dzieci uczą się niektórych zdań i słów z piosenki, łączą je z ruchem.
- Dzieci liczą do trzech w języku niemieckim.

### 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

### 3. Czas trwania: 3 x 30 min. (przez trzy kolejne dni).

### 4. Słownictwo:

- *der Igel* (jeż)
- Wersy z piosenki: *Kleine Igel schlafen gern, den ganzen Winter lang.* (Małe jeże lubią spać przez całą zimę.).
- Rzeczowniki związane z pogodą: *der Regen* (deszcz), *der Sturmwind* (wichura), *der Schnee* (śnieg), *der Donner* (grzmot).

### 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Kleine Igel schlafen gern”.
- Obrazki przedstawiające małe jeże, wiewiórkę, niedźwiedzia (załącznik).
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Kostka do gry z przyklejonymi obrazkami, przedstawiającymi jeża, śpiące jeże, a także deszcz, grzmot, śnieg, wicher.
- Obrazki przedstawiające deszcz, grzmot, śnieg, wicher dla każdego dziecka.
- Masa solna, pestki dyni i słonecznika, zielone kartki.
- Animacja do piosenki.
- Puzzle przedstawiające śpiące jeże w różnych warunkach atmosferycznych.
- Koperty z zadaniami dla dzieci.
- Klej, nożyczki, tektura.

### 6. Przebieg:

#### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) dzieli dzieci na grupy poprzez losowanie kolorowych bilecików. Każda grupa musi odnaleźć ścieżkę i przejść po cienkiej linii do obręczy, w których znajdują się koperty z zadaniami.
  1. Pierwsza koperta z naklejką kolorowej jesieni zawiera zagadkę i zadanie.

Zagadka: Która pora roku wszystkim przypomina, aby robić zapasy, kiedy idzie zima? (jesień).  
Zadanie: Które zwierzęta gromadzą zapasy, a które zasypiają na zimę? (wiewiórki gromadzą zapasy, niedźwiedzie i jeże zasypiają).
  2. Druga koperta z naklejką liścia zawiera zagadkę i zadanie.

Zagadka: Ma krótkie nóżki i nosek malutki, igiełkami kłuje, pod liśćmi zimuje (jeż).  
Zadanie: Zabawa ruchowo-naśladowcza. W naszym kole siedzi jeż, co on robi, to my też. – swobodne improwizacje ruchowe wymyślane przez dzieci.
  3. Trzecia koperta z naklejką z orzechami zawiera zagadkę i zadanie.

Zagadka: Ma rude futerko. Orzechy, żołędzie zakopuje wszędzie, lecz tego wielu z was nie wie, że suszy grzyby na drzewie (wiewiórka).  
Zadanie: Zabawa muzyczno-ruchowa – dźwiękowe zabawy z orzechami. Dzieci stukają rytmicznie orzechami o podłogę, orzechem o orzech, orzechami o stół.
  4. Czwarta koperta z naklejką przedstawiającą deszczową pogodę zawiera zadanie:  
Układanie kropli deszczu, liczenie kropli deszczu, wystukiwanie rytmu padającego deszczu (mżawki, kapuśniaczka, ulewy, naśladowanie wichury).



5. Piąta koperta z naklejkami małych jeżyków i rozsypanymi nutkami, zawiera puzzle przedstawiające małe śpiące jeże w czasie, gdy pada deszcz, wieje silny wiatr, w czasie burzy z grzmotami i gdy pada śnieg. Zadaniem dzieci jest ułożenie puzzli.
- Po wykonaniu zadań przez dzieci, nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, równocześnie odkrywając fragmenty obrazka ilustrującego treść piosenki. Następnie pyta dzieci, czy odgadły, o czym jest piosenka, kto w niej występuje.
- Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę ponownie, a w trakcie pokazuje krótko obrazki przedstawiające występujące w niej zjawiska atmosferyczne. Zadaniem dzieci jest zapamiętanie, co przeszkadza małym jeżom w zimowym śnie. Następnie nauczyciel(ka) wyjaśnia treść piosenki.
- Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, jakimi gestami można przedstawić śpiące jeże oraz zjawiska atmosferyczne (padający deszcz, wichura, grzmoty, opadające płatki śniegu). Następnie ponownie odtwarza piosenkę i prosi, by dzieci naśladowały jej ruchy.

### Dzień 2

- Na dywanie leżą obrazki ilustrujące piosenkę. Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają jej treść. Dzieci wspólnie układają obrazki w odpowiedniej kolejności. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, dzieci sprawdzają poprawność wykonanego zadania.
- Nauczyciel(ka) kolejno pokazuje obrazki przedstawiające śpiące jeże i zjawiska atmosferyczne. Wypowiada po kolei zdanie „Kleine Igel schlafen gern” i słowa: *Regen, Sturmwind, Donner, Schnee*. Wszystkie dzieci wykonują odpowiednie gesty.
- Każde dziecko otrzymuje komplet obrazków, przedstawiających śpiące jeże oraz zjawiska atmosferyczne. Nauczyciel(ka) kolejno wypowiada słowa i zdanie „Kleine Igel schlafen gern”, dzieci podnoszą odpowiednie obrazki do góry.
- Dzieci otrzymują bębny lub siadają przy stołach. Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, w jaki sposób można oddać dźwięki deszczu, wichury, śniegu i grzmotów (np.: deszcz – stukanie paznokciami, grzmot – głośne pojedyncze uderzenia, wichura – tarcie wewnętrzną częścią dłoni o powierzchnię bębna lub stołu, śnieg – delikatne stukanie opuszkami palców). Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno słowa, dzieci odpowiednio oddają dźwięki.
- Następnie nauczyciel(ka) wypowiada słowa *Regen, Sturmwind, Donner, Schnee* oraz zdanie „Kleine Igel schlafen gern” w języku niemieckim, dzieci powtarzają chórem, w kolejnych turach w różnej intonacji (cicho, głośno, śpiewnie, wesoło itp.).
- Dzieci siadają w kole. Chętne dziecko wykonuje odpowiedni gest lub wygrywa dźwięk na bębnie, inne dzieci wypowiadają pasujące słowa lub zdanie „Kleine Igel schlafen gern” w języku niemieckim.
- Praca plastyczna: Dzieci lepia z masy solnej jeża i ustawiają go na podstawce. Kolce wykonują z pestek dyni lub słonecznika, natomiast nos i oczy robią z zielonego lub żółtego groszku. W tym czasie słuchają piosenki „Kleine Igel schlafen gern”.

### Dzień 3

- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę o małych jeżach, oraz co zakłócało ich sen zimowy. Dzieci układają obrazki do treści piosenki i liczą jeże na obrazku w języku niemieckim.
- Zabawa z kostką na dywanie: na kostkę naklejone są obrazki (śnieg, deszcz, wichura, burza z grzmotami, jeż, śpiące jeże). Dzieci rzucają kostką i nazywają odpowiedni obrazek w języku sąsiada.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają powtarzający się w piosence wers „den ganzen Winter lang” (przez całą zimę). Dzieci powtarzają go w chórze, potem pojedynczo, cicho – głośno). Następnie nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, a dzieci wykonują odpowiednie ruchy ilustrujące śpiące jeże i zjawiska atmosferyczne, śpiewając powtarzający się wers „Kleine Igel schlafen gern, den ganzen Winter lang”.
- Zabawa ruchowa: Dzieci chodzą na czworaka, zatrzymują się i wstają, klaszczą w ręce i razem z nauczycielką/em mówią rymowankę:  
A ten jeżyk, mały jeżyk ostre kolce ma.  
Ale my się nie boimy, nie pokłuje nas.  
Za drugim razem nauczyciel(ka) wspólnie z dziećmi wykonuje pantomimę do rymowanki.  
Za trzecim razem dzieci powtarzają rymowankę, zastępując słowo „jeżyk” słowem *Igel*:  
A ten *Igel*, mały *Igel* ostre kolce ma.  
Ale my się nie boimy, nie pokłuje nas.
- Praca plastyczna: Na tekturze dzieci mają narysowany kształt wydłużonej kropelki. Wycinają kropelkę – jest to kształt jeża. Następnie przyklejają w rzędach ziarenka słonecznika lub dyni,

zaczynając od mordki jeża. Gotowego języka dzieci naklejają na zieloną kartkę. W trakcie pracy dzieci słuchają piosenki „Kleine Igel schlafen gern”.

## 7. Tekst piosenki

### „Kleine Igel schlafen gern”

Kleine Igel schlafen gern,  
den ganzen Winter lang,  
und wenn sie Regen hören,  
kann sie das nicht stören,  
denken: „Was soll das schon sein?“  
und schlafen wieder ein.

Kleine Igel schlafen gern,  
den ganzen Winter lang,  
und wenn sie Sturmwind hören,  
kann sie das nicht stören,  
denken: „Was soll das schon sein?“  
und schlafen wieder ein.

Kleine Igel schlafen gern,  
den ganzen Winter lang,  
und wenn sie Donner hören,  
kann sie das nicht stören,  
denken: „Was soll das schon sein?“  
und schlafen wieder ein.

Kleine Igel schlafen gern,  
den ganzen Winter lang,  
und wenn sie Schneefall hören,  
kann sie das nicht stören,  
denken: „Was soll das schon sein?“  
und schlafen wieder ein.

### „Maße ježe lubią spać”

Małe jeże lubią spać  
przez całą zimę,  
a gdy słyszają deszcz,  
nie przeszkadza im to,  
myślą: „I co z tego?”  
i znów zasypiają.

Małe jeże lubią spać  
przez całą zimę,  
a gdy słyszają wicherę,  
nie przeszkadza im to,  
myślą: „I co z tego?”  
i znów zasypiają.

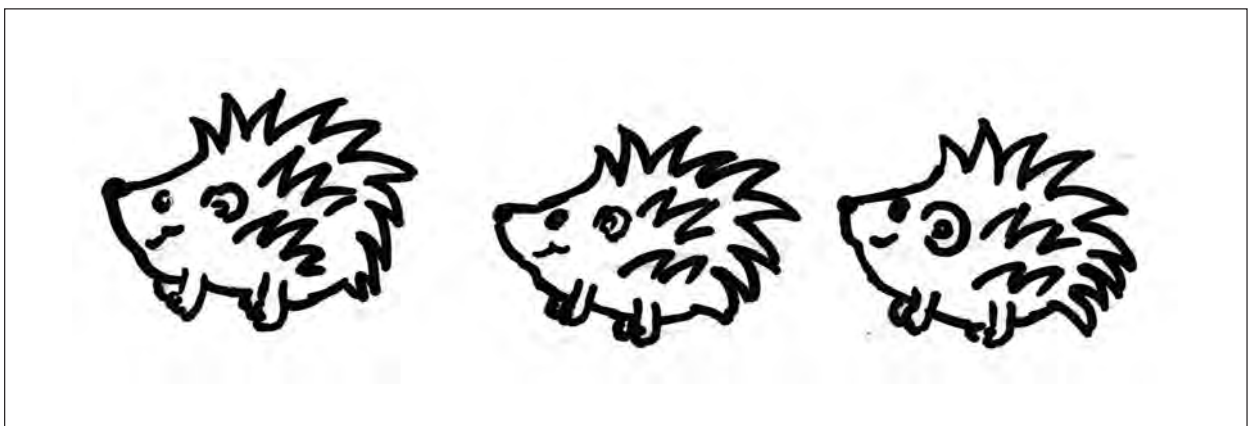
Małe jeże lubią spać  
przez całą zimę,  
a gdy słyszają grzmot,  
nie przeszkadza im to,  
myślą: „I co z tego?”  
i znów zasypiają.

Małe jeże lubią spać  
przez całą zimę,  
a gdy słyszają padający śnieg,  
nie przeszkadza im to,  
myślą: „I co z tego?”  
i znów zasypiają.

- Autor: nieznany. Piosenka ludowa.
- Animacja: <https://www.youtube.com/watch?v=tmsEh4mQVdY>.
- Wersja instrumentalna: <https://www.youtube.com/watch?v=p6FR0AfM4BE>.
- Nuty: <http://www.goethe.de/lhr/pro/Hans%20Hase/pdf/Kleine%20Igel%20schlafen%20gern.pdf>.

## 8. Załączniki:

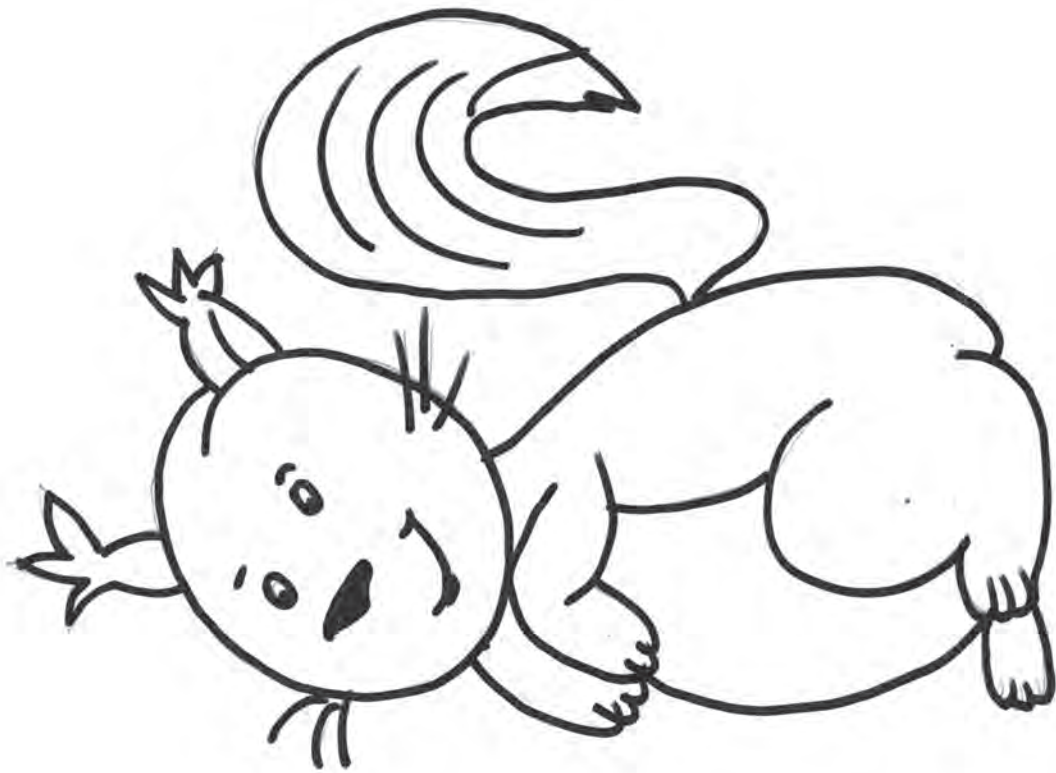
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (rys. Dorota Spila).











# Das Wetter im Herbst – Pogoda jesienią

17

Autorka: Justyna Damjan

## 1. Cele:

- Dzieci słuchają piosenki „Im Herbst” i rozumieją jej treść.
- Dzieci poznają niektóre słowa z piosenki.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 30 minut (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- *der Herbst* (jesień), *der Regen* (deszcz), *die Blätter* (liście), *die Mütze* (czapka), *die Pfütze* (kałuża), *der Igel* (jeż).
- Wyrazy dźwiękonaśladowcze: *tropf, tropf* (kap, kap), *platsch, platsch* (chlup, chlup), *tap, tap* (tup, tup).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Im Herbst”.
- Nagranie z odgłosami jesieni.
- Karty pracy z narysowanym drzewem dla każdego dziecka.
- Kolorowanki – obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Farby, kredki, flamastry.
- Kolorowanka „Deszczowy dzień” (załącznik).
- Kolorowanka „Peppy w październiku” (załącznik).

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Wprowadzenie dzieci w jesienny nastrój, wysłuchanie nagrania (odgłosy związane z jesienią: deszcz, ulewa, szum wiatru, szelest liści). Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy domyślają się, o czym będą dziś rozmawiać na zajęciach.
- Nauczyciel(ka) odtwarza animację z piosenką „Im Herbst” oraz rozmawia z dziećmi na temat treści piosenki. Zadaje dzieciom następujące pytania: O jakiej porze roku jest ta piosenka?, Co przynosi ze sobą ta pora roku?, Jak ubieramy się o tej porze roku?
- Nauczyciel(ka) prezentuje dzieciom za pomocą obrazków słowa – klucze występujące w piosence: *Herbst, Regen, Blätter, Mütze, Pfütze, Igel*. Nauczyciel(ka) wypowiada poszczególne słowa ilustrując ich znaczenie odpowiednim obrazkiem, dzieci powtarzają kilkakrotnie.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci o dźwięki, jakie powstają podczas deszczu i wskakiwania w kałużę. Mówi dzieciom, że w piosence występują wyrazy dźwiękonaśladowcze: kap, kap; chlup, chlup; tup, tup. Dzieci ponownie słuchają piosenki. Ich zadaniem jest usłyszenie, jak brzmią te wyrazy dźwiękonaśladowcze w języku niemieckim (*tropf, tropf; platsch, platsch; tap, tap*).
- Zabawa ruchowa: Dzieci swobodnie chodzą po sali przy dźwiękach dowolnego utworu muzycznego. Nauczyciel(ka) zatrzymuje nagranie i mówi: *platsch, platsch!* – dzieci udają wchodzenie do kałuży. Nauczyciel(ka) ponownie włącza nagranie i zatrzymuje je po chwili, mówiąc *tap, tap* – dzieci chodzą na palcach, delikatnie tupiąc (jak język albo inne małe zwierzątko); kiedy nauczyciel(ka) mówi *tropf, tropf* dzieci kucają i stukają paluszkami w podłogę, naśladując kapiący deszcz.
- Praca plastyczna „Kolorowe drzewa”: Dzieci stemplują opuszkami palców liście na drzewach, wykorzystują w tym celu przygotowaną kartę pracy. W trakcie wykonywania pracy dzieci słuchają ponownie piosenki.

## Dzień 2

- Dzieci siedzą w kole, na dywanie leżą obrazki przedstawiające poszczególne słowa oraz trzy obrazki ilustrujące treść piosenki. Nauczyciel(ka) wymienia kolejno słowa *Herbst, Regen, Blätter, Mütze, Pfütze, Igel*, a chętne dzieci wskazują odpowiedni obrazek. Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają, o czym była piosenka, wspólnie z dziećmi przypomina jej treść, opisując obrazki w języku polskim.
- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że ponownie posłuchają piosenki – ich zadaniem jest ułożenie obrazków ilustrujących poszczególne zwrotki w odpowiedniej kolejności. Po wystłuchaniu piosenki dzieci wspólnie ustalają kolejność obrazków, a następnie ponownie słuchają piosenki, tym razem z animacją, aby sprawdzić poprawność wykonania zadania.
- Masażyki: Dzieci siadają w rzędzie, jedno za drugim. Nauczyciel(ka) ustala z nimi, jak będą masowały plecy kolegi/koleżanki, słysząc wyrazy dźwiękonaśladowcze *tropf, tropf; platsch, platsch; tap, tap* (ruchy mają jak najlepiej oddawać znaczenie tych wyrazów). Następnie nauczyciel(ka) kolejno wymienia te słowa, a dzieci masują się wzajemnie.
- Praca plastyczna: Dzieci otrzymują kolorowanki – obrazki ilustrujące treść piosenki. Mogą wybrać jedną z nich i pokolorować ją dowolną techniką. Podczas wykonywania pracy dzieci ponownie słuchają piosenki.

### 7. Tekst piosenki:

#### „Im Herbst”

Im Herbst, im Herbst,  
da fallen bunte Blätter.  
Im Herbst, im Herbst,  
da gibt es Regenwetter.  
Tropf, tropf, tropf(e),  
tropf, tropf, tropf, tropf.  
Tropf, tropf, tropf(e), tropf, tropf.

Im Herbst, im Herbst,  
da trag' ich eine Mütze.  
Im Herbst, im Herbst,  
da spring' ich in die Pfütze.  
Platsch, platsch, platsch(e),  
platsch, platsch, platsch, platsch.  
Platsch, platsch, platsch(e),  
platsch, platsch.

Der Herbst, der Herbst,  
der Herbst ist schön.  
Komm mit, komm mit,  
wir woll'n nach draußen gehen.  
Im Herbst, im Herbst,  
seh' ich den Igel laufen.  
Im Herbst, im Herbst,  
sucht er 'nen Blätterhaufen.

Tap, tap, tap(e), tap, tap, tap.  
Tap, tap, tap(e), tap, tap.

#### „Jesienią”

Jesienią, jesienią,  
spadają wtedy kolorowe liście.  
Jesienią, jesienią,  
wtedy jest deszczowa pogoda.  
Kap, kap, kap(u),  
kap, kap, kap, kap.  
Kap, kap, kap(u), kap, kap.

Jesienią, jesienią,  
noszę wtedy czapkę.  
Jesienią, jesienią,  
skaczę wtedy po kałużach.  
Chlup, chlup, chlup(u),  
chlup, chlup, chlup, chlup.  
Chlup, chlup, chlup(u),  
chlup, chlup.

Jesień, jesień,  
jesień jest piękna.  
Chodź z nami, chodź z nami,  
pójdziemy na dwór.  
Jesienią, jesienią,  
widzę, jak biega jeź.  
Jesienią, jesienią,  
szuka kupki liści.

Tup, tup, tup(u), tup, tup, tup, tup.  
Tup, tup, tup(u), tup, tup.

- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=gXWAjw5oyas>.

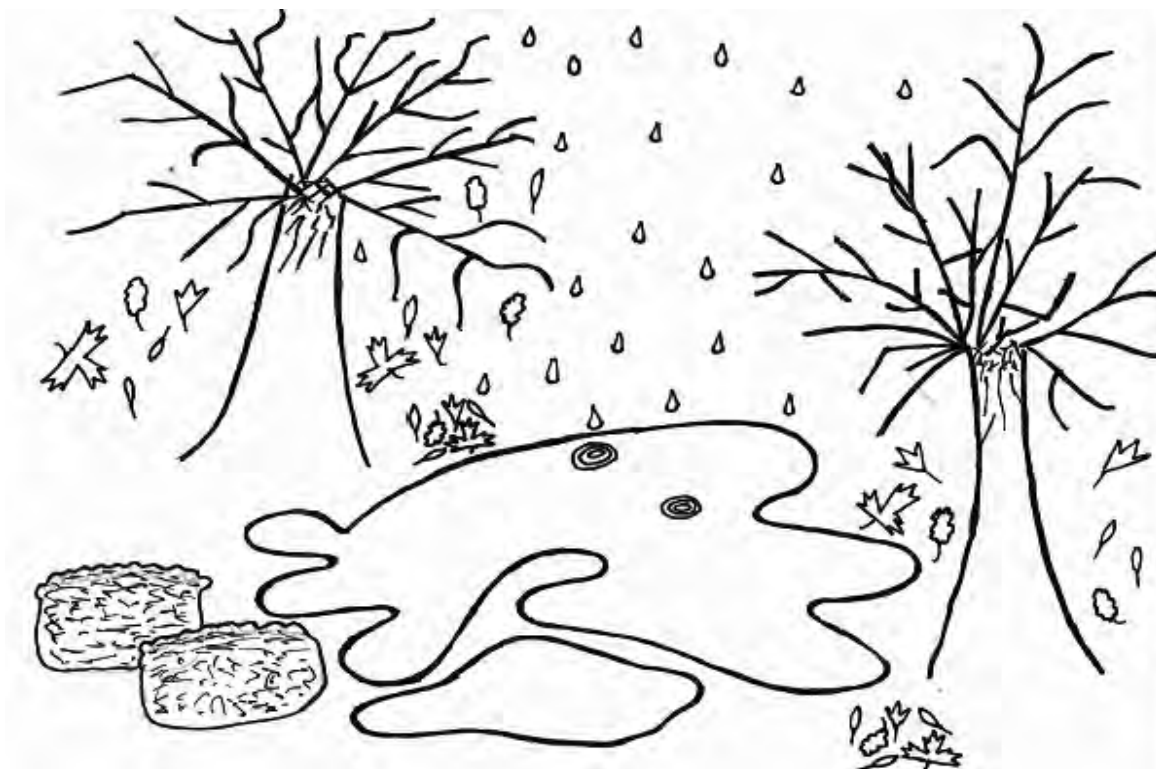
8. Załączniki:

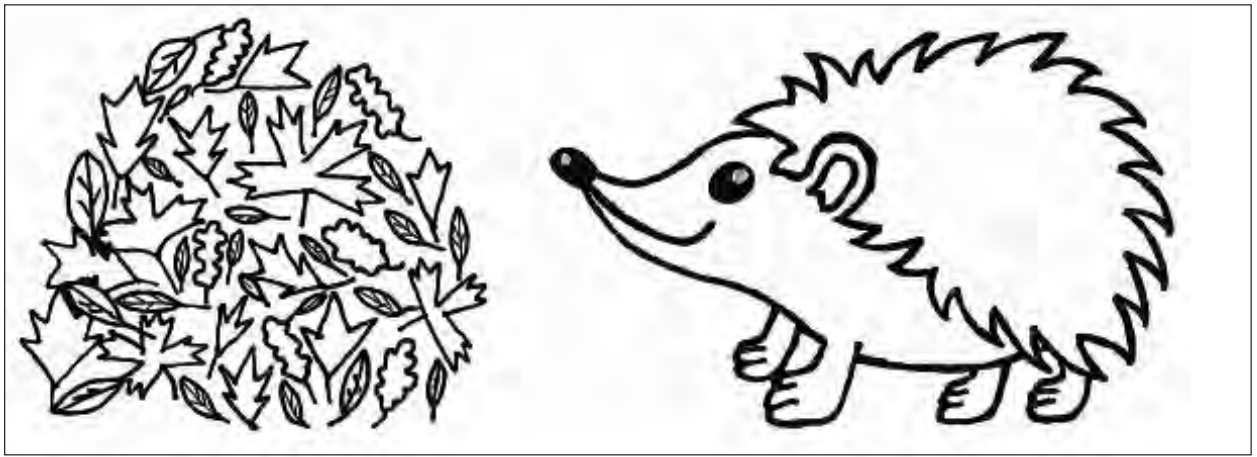
- Obrazki przedstawiające znaczenie słów: *Herbst*, *Regen*, *Blätter*, *Mütze*, *Pfütze*, *Igel* (rys. Michał Engel).





- Kolorowanki – obrazki ilustrujące treść piosenki (rys. Michał Engel).





- Kolorowanka „Deszczowy dzień”, Lena London, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/deszczowy-dzien>, Licencja: CC BY 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).



- Kolorowanka „Peppy w październiku”, Darya Gamalya, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/peppy-w-pazdzierniku>, licencja: Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).





# Der Winter ist da – Nadeszła zima

18

Autorka: Marzenna Markulak

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Ja, ja, ja, der Winter ist da”.
- Dzieci uczą się refrenu na pamięć.
- Dzieci rozumieją poszczególne strofy piosenki i ilustrują je ruchem.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 30 – 40 minut (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Refren: *Ja, ja, ja, Winter ist da. Ja, ja, ja, der Winter ist da.* (Tak, tak, tak, nadeszła zima.)
- Strofy:  
*Schnee und Eis – alles weiß.* (Śnieg i lód – wszystko białe.)  
*Vogelhaus – stell ich raus.* (Karmnik dla ptaków – wystawię go.)  
*Schneemann bau’n – Märchen schau’n.* (Ulepić bałwana – obejrzyć bajki.)  
*Kekse backen – Nüsse knacken.* (Upiec ciasteczka – łupać orzechy.)  
*Weihnachtszeit – nicht mehr weit.* (Boże Narodzenie – już niedługo.)

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Ja, ja, ja, der Winter ist da”.
- Obrazki ilustrujące kolejne strofy piosenki (załącznik).
- Laptop.
- Sylweta Maus.
- Kolorowanki – zabawy na śniegu (załącznik).

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) wita dzieci w swoim imieniu i w imieniu Myszki Maus, która przybyła do przedszkola i przyniosła ze sobą niemiecką, zimową piosenkę. Maus mówi dzieciom, że zima w języku niemieckim to *Winter* (dzieci powtarzają to słowo). Najpierw Myszka Maus pyta dzieci, z czym kojarzy im się zima. Co najchętniej dzieci robią zimą?
- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom kilka obrazków ilustrujących piosenkę i pyta, o czym ich zdaniem ona opowiada (burza mózgów).
- Dzieci słuchają piosenki i oglądają animację. Nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi, czy ich hipotezy na temat treści się potwierdziły. Następnie wyjaśnia dzieciom ogólnie treść piosenki.
- Dzieci otrzymują przymocowane do patyczka płatki śniegu, wykonane z papieru (mogą je samodzielnie wykonać poprzedniego dnia). Dzieci ponownie słuchają piosenki. Kiedy pojawia się refren (Ja, ja, ja, Winter ist da. Ja, ja, ja, der Winter ist da), dzieci podnoszą do góry swoje płatki śniegu i lekko nimi kołyszają.
- Zabawa ruchowa: Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, dzieci swobodnie chodzą po sali wymachując rękami i podnosząc wysoko nogi. Nauczyciel(ka) kilkakrotnie zatrzymuje nagranie, a dzieci zastygają wtedy w bezruchu.

### Dzień 2

- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę, którą przyniosła ostatnio Maus. O jakiej porze roku opowiada piosenka?
- Dzieci słuchają i oglądają ponownie animację. Ich zadaniem jest zapamiętać, w jakiej kolejności pojawiają się w piosence zimowe zabawy. Po wysłuchaniu piosenki nauczyciel(ka) układa na dywanie obrazki ilustrujące jej treść. Dzieli dzieci na grupki 4-osobowe. Każda grupa otrzymuje swoje obrazki. Dzieci wspólnie układają obrazki w odpowiedniej kolejności.



- Ponownie odtwarzana jest piosenka, aby sprawdzić poprawność zadania. Wspólne sprawdzenie wykonanego zadania. Powtarzanie słów refrenu „Ja, ja, ja, Winter ist da. Ja, ja, ja, der Winter ist da”.
- Nauczyciel(ka) ustala z dziećmi, jakie gesty będą wykonywać, aby zilustrować poszczególne strofy, np.:
  - *Schnee und Eis – alles weiß.* – Dzieci wykonują dłońmi i palcami ruch oznaczający padający śnieg.
  - *Vogelhaus – stell ich raus.* – Dzieci składają nad głową ręce, tworząc daszek.
  - *Schneemann bau’n – Märchen schau’n.* – Dzieci pokazują rękami duży okrąg, symbolizujący śnieżną kulę.
  - *Kekse backen – Nüsse knacken.* – Dzieci wykonują gest rozbijania orzechów.
  - *Weihnachtszeit – nicht mehr weit.* – Dzieci podskakują do góry (z radości, że święta są blisko).

Nauczyciel(ka) kolejno wypowiada strofy, dzieci wykonują odpowiednie gesty.

- Nauczyciel(ka) wręcza pięciorgu dzieciom obrazki, przedstawiające: zimowy krajobraz, karmnik dla ptaków, bałwan i sterta książek z bajkami, ciasteczka i orzechy, Boże Narodzenie. Wypowiada kolejno strofy piosenki. Zadaniem dzieci jest ustawić się w rzędzie w kolejności, w jakiej wypowiadane są słowa. Zabawa powtarzana jest 2 – 3 razy.
- Dzieci ponownie słuchają piosenki, wykonując odpowiednie gesty.
- Dzieci kolorują wybrany obrazek, słuchając przy tym jeszcze raz piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

„Ja, ja, ja – der Winter ist da“

Schnee und Eis – alles weiß.  
Ja, ja, ja – Winter ist da.  
Ja, ja, ja – der Winter ist da (2x).

Vogelhaus – stell ich raus.  
Ja, ja, ja – Winter ist da.  
Ja, ja, ja – der Winter ist da (2x).

Schneemann bau’n – Märchen schau’n.  
Ja, ja, ja – Winter ist da.  
Ja, ja, ja – der Winter ist da (2x).

Kekse backen – Nüsse knacken.  
Ja, ja, ja – Winter ist da.  
Ja, ja, ja – der Winter ist da (2x).

Weihnachtszeit – nicht mehr weit.  
Ja, ja, ja – Winter ist da.  
Ja, ja, ja – der Winter ist da (2x).

„Tak, tak, tak – jest zima”

Śnieg i lód – wszystko białe.  
Tak, tak, tak – jest zima.  
Tak, tak, tak – jest zima (2x).

Karmnik dla ptaków – wystawię go.  
Tak, tak, tak – jest zima.  
Tak, tak, tak – jest zima (2x).

Ulepić bałwana – obejrzeć bajki.  
Tak, tak, tak – jest zima.  
Tak, tak, tak – jest zima (2x).

Upiec ciasteczka – łupać orzechy.  
Tak, tak, tak – jest zima.  
Tak, tak, tak – jest zima (2x).

Boże Narodzenie – już niedługo.  
Tak, tak, tak – jest zima.  
Tak, tak, tak – jest zima (2x).

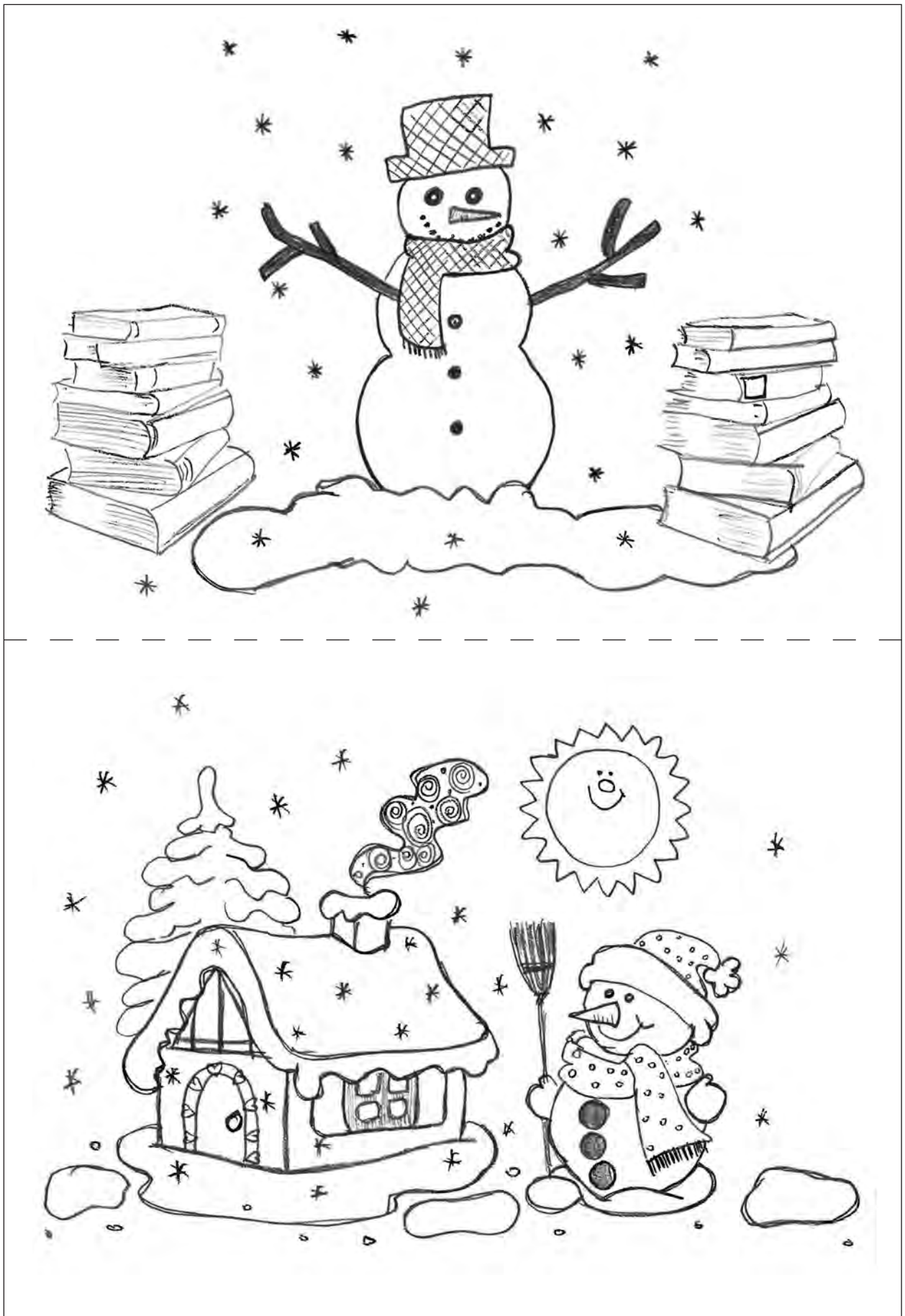
- Autor: Anett Kölpin. Lieder & Reime 1. [www.kita-kiste.com](http://www.kita-kiste.com).
- Piosenka dostępna na: <https://www.youtube.com/watch?v=ImqAxT2NXeQ>.

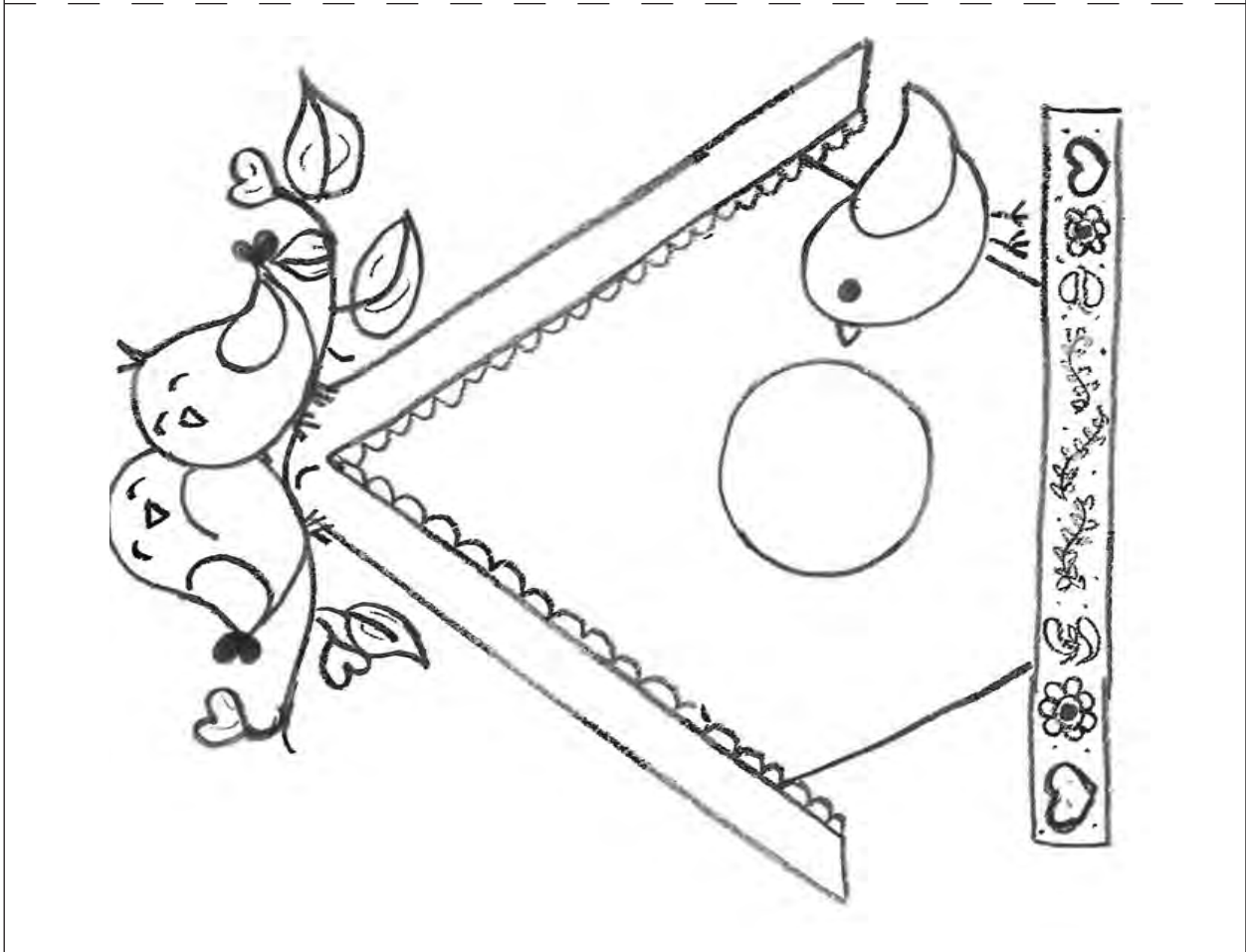
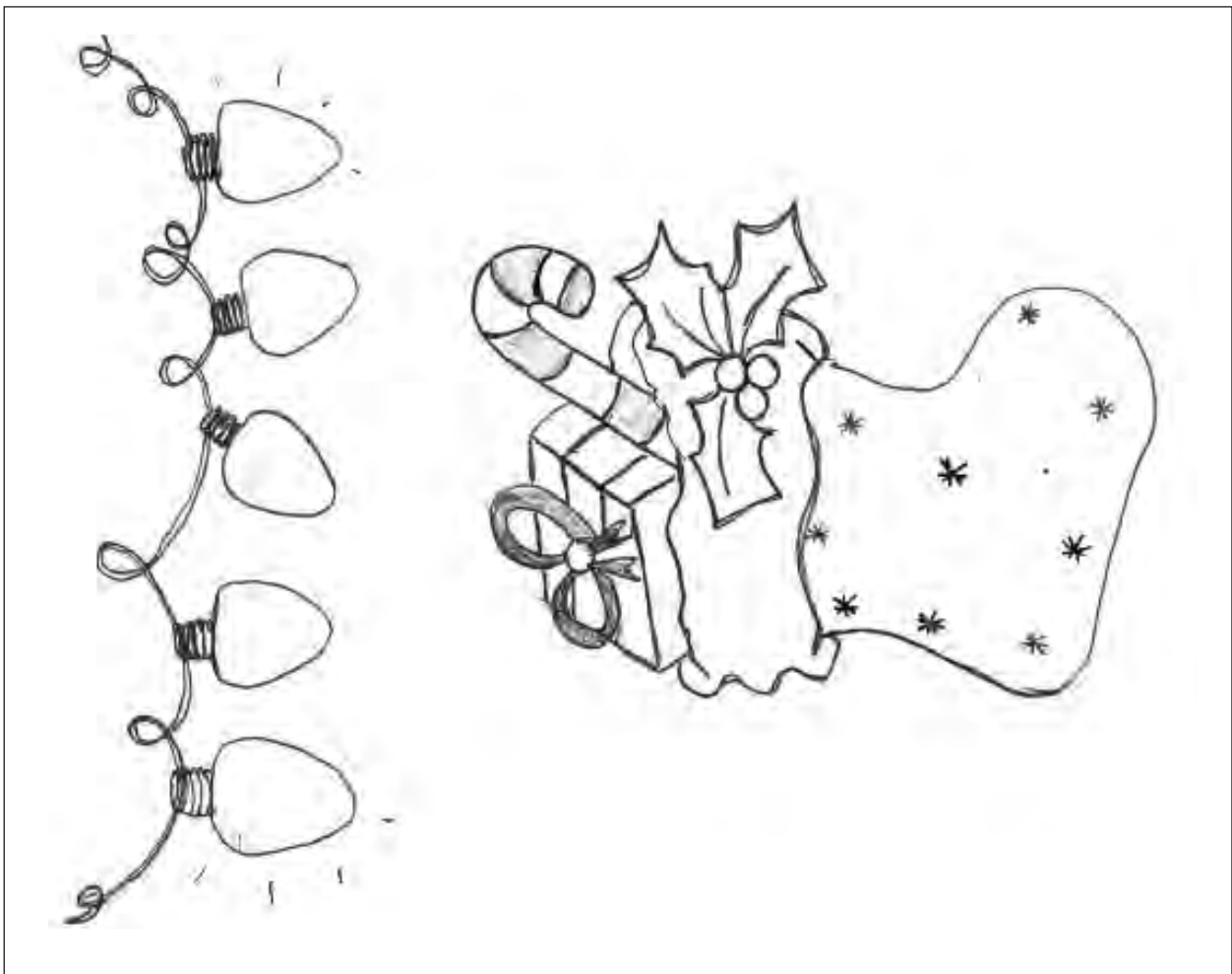
## 8. Wskazówki z własnego doświadczenia (Na to należy zwrócić uwagę)

Dzieci bardzo lubią piosenki i zabawy ruchowe. Jest to piosenka nietrudna, dzieci szybko się jej uczą i z przyjemnością do niej wracają. Należy tylko zwrócić uwagę przy śpiewaniu refrenu: *Ja, ja, ja – Winter ist da / Ja, ja, ja – der Winter ist da*. Raz śpiewamy bez rodzajnika: *Winter*, a potem 2 razy z rodzajnikiem: *der Winter*. Na samym końcu piosenki śpiewamy raz *Winter*, a 4 razy z rodzajnikiem: *der Winter*.

9. Załączniki:

- Obrazki ilustrujące treść piosenki (rys. Małgorzata Kulanica).





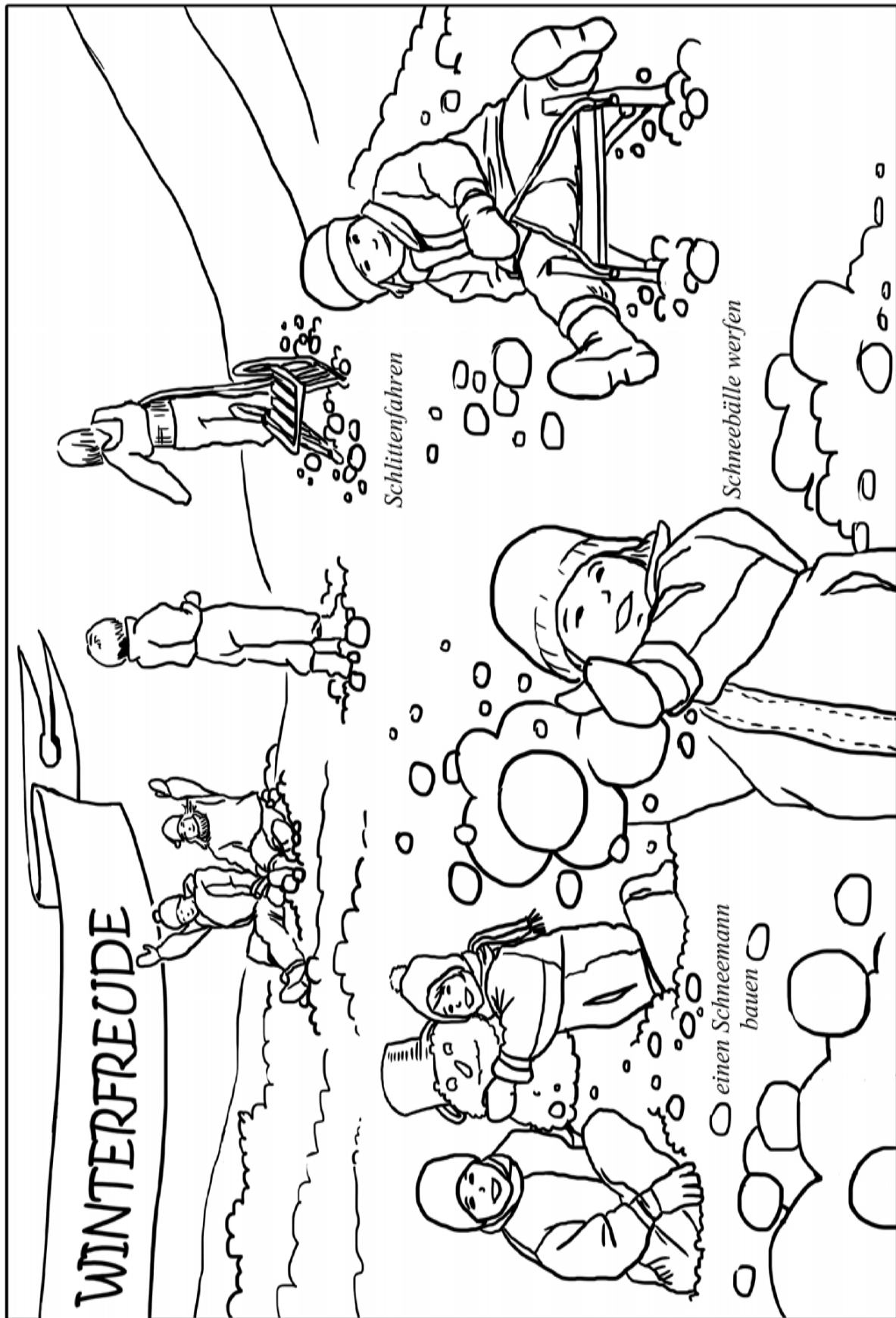


- Kolorowanka „Winter Schneemann Schlitten Schneemann“, Anja Wunderlich, <https://www.illustratorenfuertuechtlinge.de/winter-schneemann-schlitten-schneemann/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).





- Kolorowanka „Winter Winterfreude“, Farina Fröde, <https://www.illustratorenfuerfluechtlinge.de/winter-winterfreude/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



Schlittensfahren

Schneebälle werfen

einen Schneemann bauen

# Das Vogelhäuschen – Karmnik dla ptaków

19

Autorka: Barbara Krajewska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Das Vogelhäuschen”.
- Dzieci rozumieją słowa i wyrażenia związane z ptakami w języku sąsiada.
- Dzieci rozumieją słowa i wyrażenia związane z pogodą w zimie w języku sąsiada.
- Dzieci powtarzają liczebniki w zakresie 10 w języku sąsiada.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 1 godzina (przez 2 kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Opis pogody zimą: *Draußen wird es kalt.* (Na dworze robi się zimno.). *Bald fällt weißer Schnee.* (Wkrótce spadnie biały śnieg.)
- Słownictwo związane z ptakami: *die Vögel* (ptaki), *die Vogelschar* (stado ptaków), *fliegen* (latać), *Die Vögel fliegen hin und her.* (Ptaki latają tam i z powrotem).
- Liczebniki od 1 do 10.

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Obrazki: ptaków, które pozostają u nas na zimę (np. sroka, bażant, dzięcioł, sójka, wróbel, sikora, kowalik, sowa); ptaków, które odlatują do ciepłych krajów (np. jaskółka, skowronek, bocian, dudka, wilga, słowik, kukułka, żuraw, gęś), śnieżynki, obrazek symbolizujący ciepłe kraje.
- Emblematy ptaków pozostających u nas na zimę (po jednym dla każdego dziecka) – opaski na głowę lub obrazki do przyklejenia na ubraniu.
- Obrazki ptaków pozostających na zimę w naszym kraju do kolorowania (załącznik).
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Piosenka „Das Vogelhäuschen”.
- Trzy duże obrazki karmników.
- Obrazki przedstawiające pokarm dla ptaków (słonina, zboża, kasze, płatki owsiane, ziarna słonecznika, suszone owoce, kule z ziaren).
- Obrazki ptaków, które przyleciały do karmnika (10 ptaków).
- Materiały do prac plastycznych: papier kolorowy, patyczki drewniane, obrazki ptaków do karmnika, ziarna zbóż, wata itp.

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, jak ludzie przygotowują się do zimy. A jak robią to zwierzęta? Czy zimą łatwo zwierzętom zdobyć pożywienie? W jaki sposób możemy pomóc zwierzętom przetrwać zimę? Jakim pożywieniem możemy dokarmiać ptaki? Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy wszystkie ptaki spędzają zimę w naszym kraju.
- Nauczyciel(ka) wita się z myszką Maus, która przygotowała zadanie dla dzieci. Maus mówi, że przyniosła dla dzieci obrazki przedstawiające *Vögel*. Pyta dzieci, co to może być. Następnie podaje znaczenie słowa. Dzieci powtarzają za Maus słowo *Vögel*. Maus prosi dzieci, aby posegregowały obrazki ptaków na te, które pozostają u nas na zimę oraz na te, które odlatują do ciepłych krajów. Dzieci przyklepiają obrazki ptaków odpowiednio pod obrazkiem śnieżynki i obrazkiem przedstawiającym ciepłe kraje.

- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że Maus przyniosła dla dzieci piosenkę. Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki przedstawiające: śniegową chmurkę, ptaki w locie, karmnik, ziarna zbóż, stado ptaków i pyta, o czym może być ta piosenka (chodzi o ogólne zrozumienie treści).
  - Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę i wskazuje obrazki. Rozmowa o treści piosenki: Czy dzieci odgadły jej treść?
  - Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza piosenkę i pokazuje ruchami jej treść. Zadaniem dzieci jest opowiedzenie po wysłuchaniu, o czym dokładnie jest piosenka.
    - *Jetzt wird es draußen kalt* ⇨ Nauczyciel(ka) kuli się z zimna, pociera dłońmi ramiona.
    - *und weißer Schnee fällt bald* ⇨ Nauczyciel(ka) wykonuje dłońmi i palcami ruch oznaczający padający śnieg.
    - *Die Vögel fliegen hin und her* ⇨ Nauczyciel(ka) naśladuje latanie ptaków.
    - *und finden oft kein Futter mehr* ⇨ Nauczyciel(ka) rozkłada ręce, co oznacza brak jedzenia dla ptaków.
    - *Kommt, wir bauen ein Haus* ⇨ Nauczyciel(ka) rysuje w powietrzu kształt karmnika.
    - *und streuen darin Futter aus für unsere liebe Vogelschar, so wie jedes Jahr* ⇨ Nauczyciel(ka) wykonuje dłońią gest wysypywania okruszków.
  - Nauczyciel(ka) dokładnie tłumaczy treść piosenki.
  - Następnie wypowiada następujące zdania i słowa, obrazując ich znaczenie ruchem, i nakłaniając dzieci, aby wykonywały te same gesty:
    - *Die Vögel fliegen hin und her.* (Ptaki latają tam i z powrotem). – Nauczyciel(ka) naśladuje latanie ptaków.
    - *Jetzt wird es draußen kalt.* (Teraz robi się zimno na dworze). – Nauczyciel(ka) kuli się z zimna, pociera dłońmi ramiona.
    - *Vogelhäuschen* (karmnik). – Nauczyciel(ka) rysuje w powietrzu kształt karmnika.
    - *Vogelschar* (stado ptaków). – Nauczyciel(ka) chwyta za ręce dwójkę dzieci.
    - *Futter* (karma). – Nauczyciel(ka) wykonuje dłońią gest wysypywania okruszków.
- Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno powyższe słowa i zdania. Dzieci naśladują jej ruchy.
- Nauczyciel(ka) rozdaje dzieciom emblematy ptaków pozostających u nas na zimę (po jednym dla każdego dziecka). Dzieci na hasło „Die Vögel fliegen hin und her.” biegają po sali naśladując lot ptaków, na hasło „Jetzt wird es draußen kalt.” wchodzą do szarf (gniazd) rozłożonych na dywanie, na hasło „Vogelschar” ustawiają się w kole, na hasło „Vogelhäuschen” robią z rąk „daszek” nad głową, natomiast na hasło „Futter” stukają palcami o podłogę.
- Zabawę powtarzamy kilkukrotnie.
- Dzieci wykonują pracę plastyczną (karmnik) z wykorzystaniem obrazków ptaków, ziaren zbóż itp. materiałów. W czasie wykonywania pracy słuchają piosenki „Das Vogelhäuschen”.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) pokazuje trzy obrazki karmników, pytając dzieci, czy pamiętają nazwę w języku niemieckim. Na obrazkach chętne dzieci przyczepiają obrazki pokarmów dla ptaków. Następnie nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby wybrały spośród obrazków ptaki, które zostają w Polsce na zimę, i przyczepiły je do karmników.
- Kiedy już wszystkie obrazki przedstawiające pozostające u nas na zimę ptaki są przyczepione do karmników, nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby przeliczyły ptaki w każdym karmniku w języku niemieckim. Nauczyciel(ka) odpina pojedyncze ptaki z karmników (umieszczając je w widocznym miejscu), prosząc dzieci za każdym razem o przeliczanie ptaków pozostających w karmniku w języku niemieckim. Jeśli umiejętności dzieci na to pozwalają, można je poprosić, aby wykonały działanie dodawania w języku niemieckim, np.: *Zwei plus zwei plus drei macht sieben*. Można przewieszać obrazki ptaków, tak aby możliwe były inne działania, np.: *Eins plus drei plus drei macht sieben*.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę z poprzedniego dnia. Na dywanie rozkłada obrazki, ilustrujące treść piosenki. Dzieci słuchają jej, a następnie wspólnie układają obrazki w odpowiedniej kolejności.
- Nauczyciel(ka) odtwarza ponownie piosenkę. Wspólnie z dziećmi pokazuje gestami jej treść.
- Dzieci kolorują obrazek wybranego ptaka.

## 7. Tekst piosenki:

### Das Vogelhäuschen

Jetzt wird es draußen kalt  
und weißer Schnee fällt bald.  
Die Vögel fliegen hin und her  
und finden oft kein Futter mehr.

Kommt, wir bauen ein Haus  
und streuen darin Futter aus  
für unsere liebe Vogelschar,  
so wie jedes Jahr!  
(2x)

### Karmnik dla ptaków

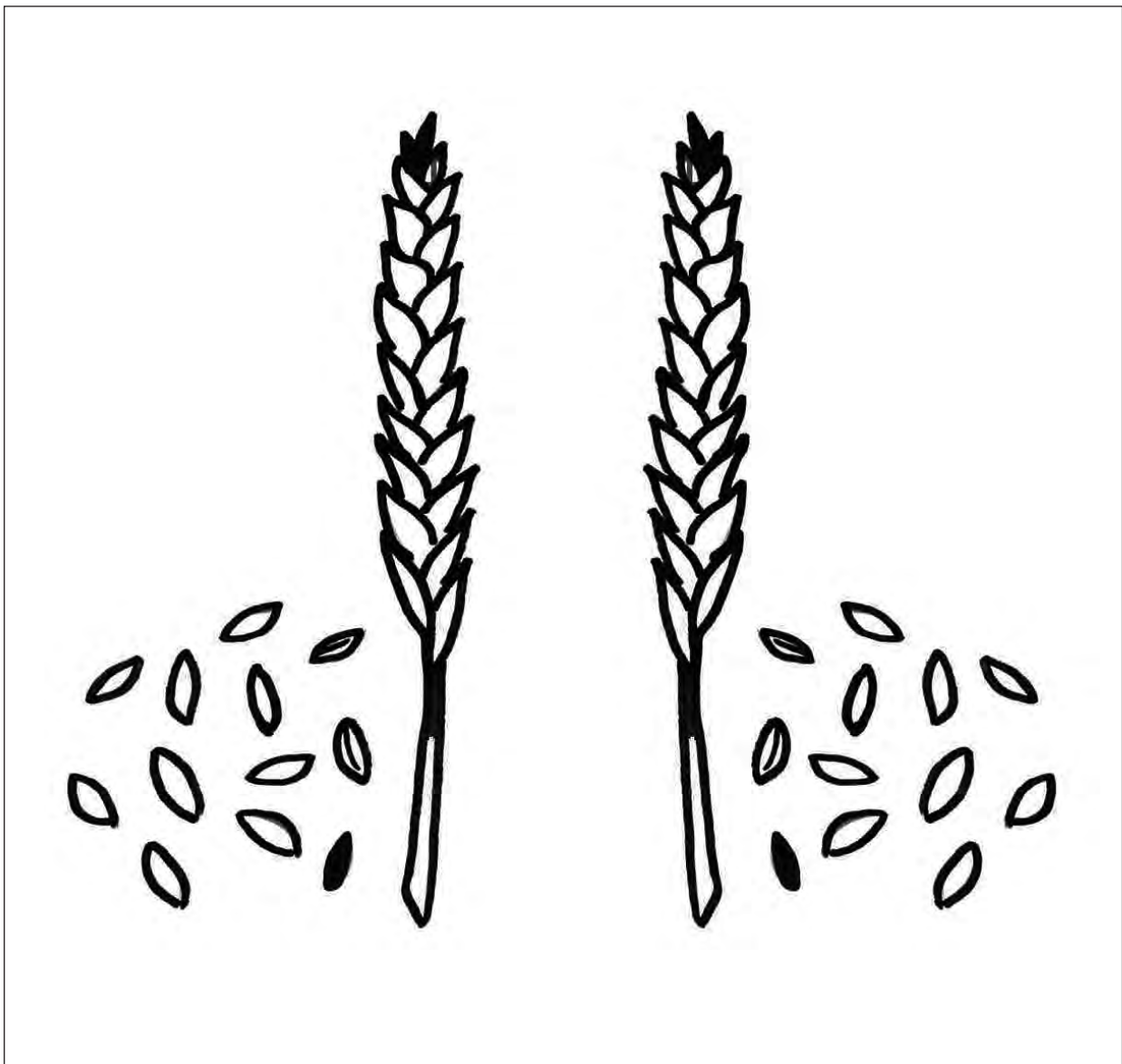
Teraz robi się zimno na dworze  
i wkrótce spadnie biały śnieg.  
Ptaki latają tam i z powrotem  
i często nie znajdują już jedzenia.

Chodźcie, zbudujemy domek  
i rozsypiemy w nim karmę  
dla naszego drogiego stada ptaków  
jak co roku!  
(2x)

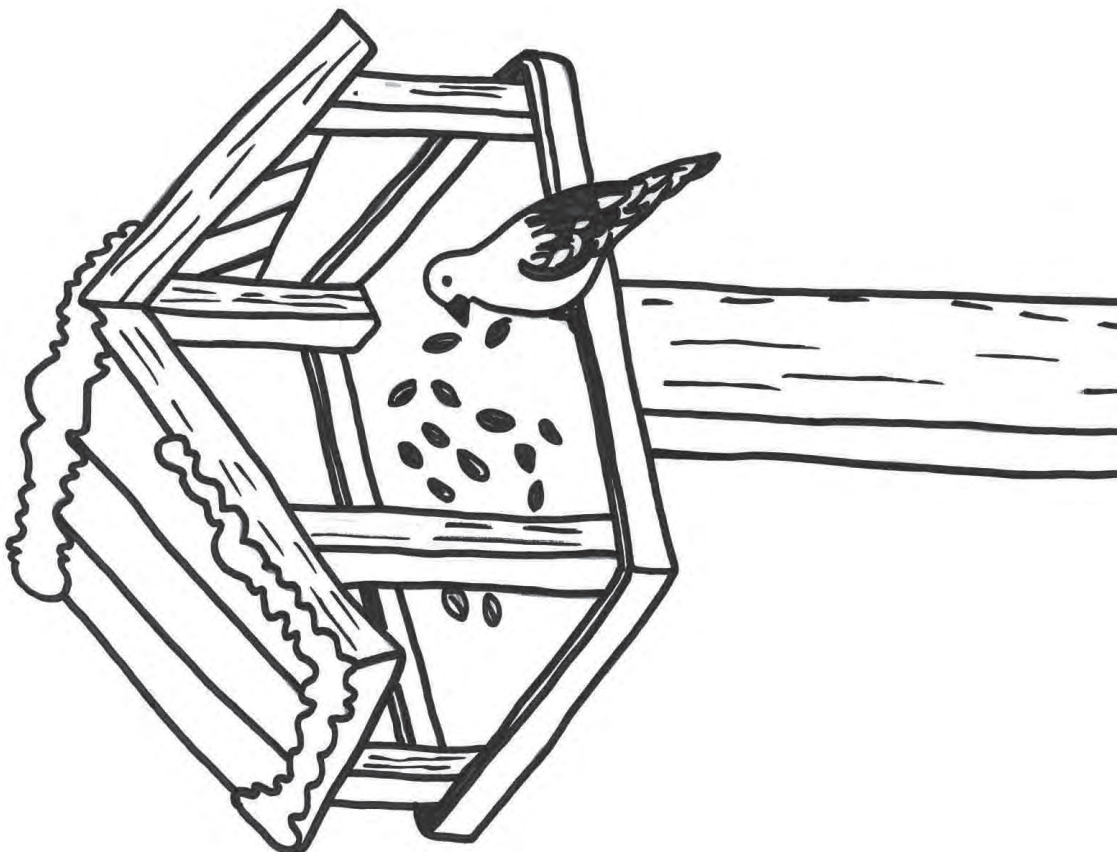
- Autor: nieznan.
- Piosenka dostępna jest na: <https://www.youtube.com/watch?v=Ex2V4z3M1VE>.

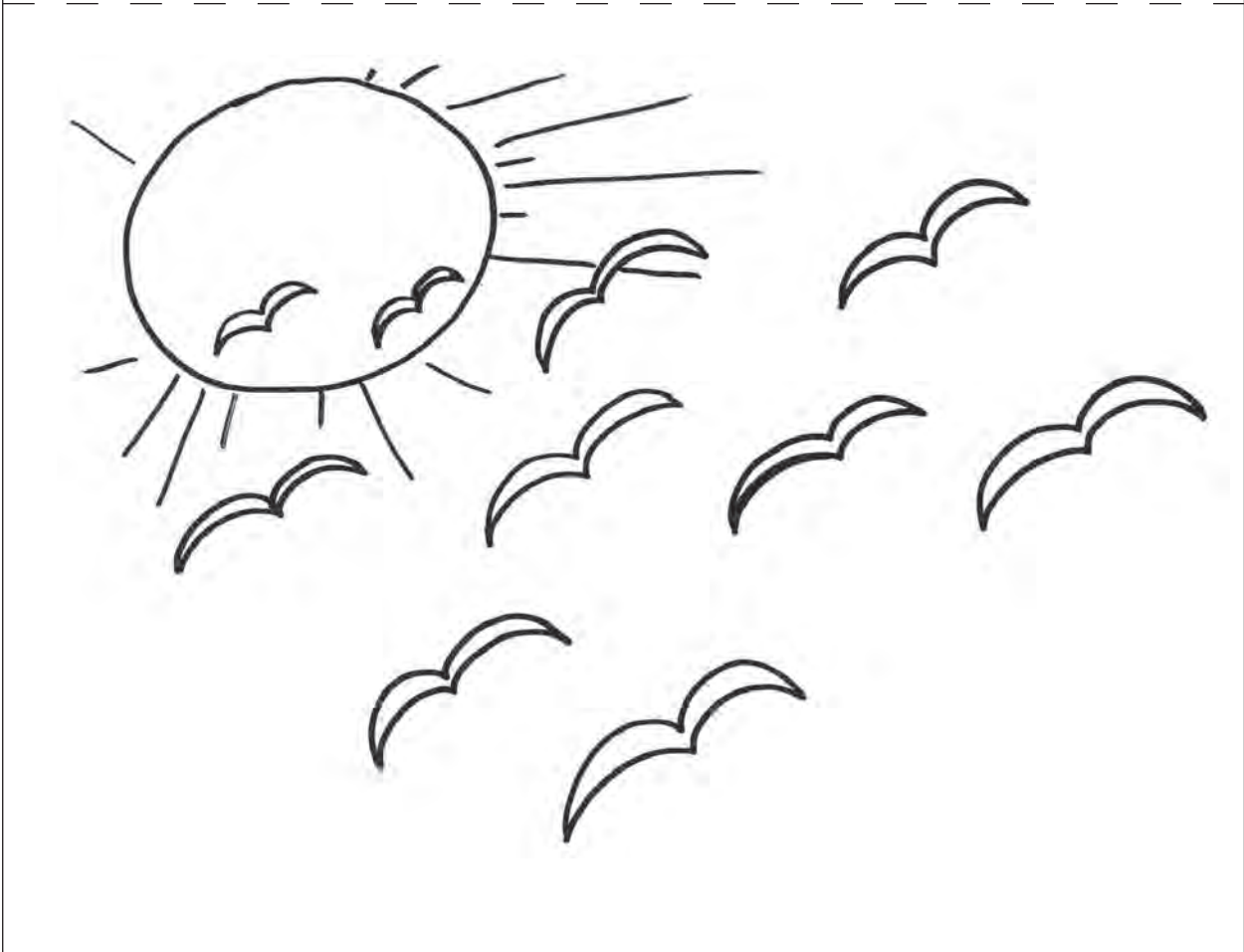
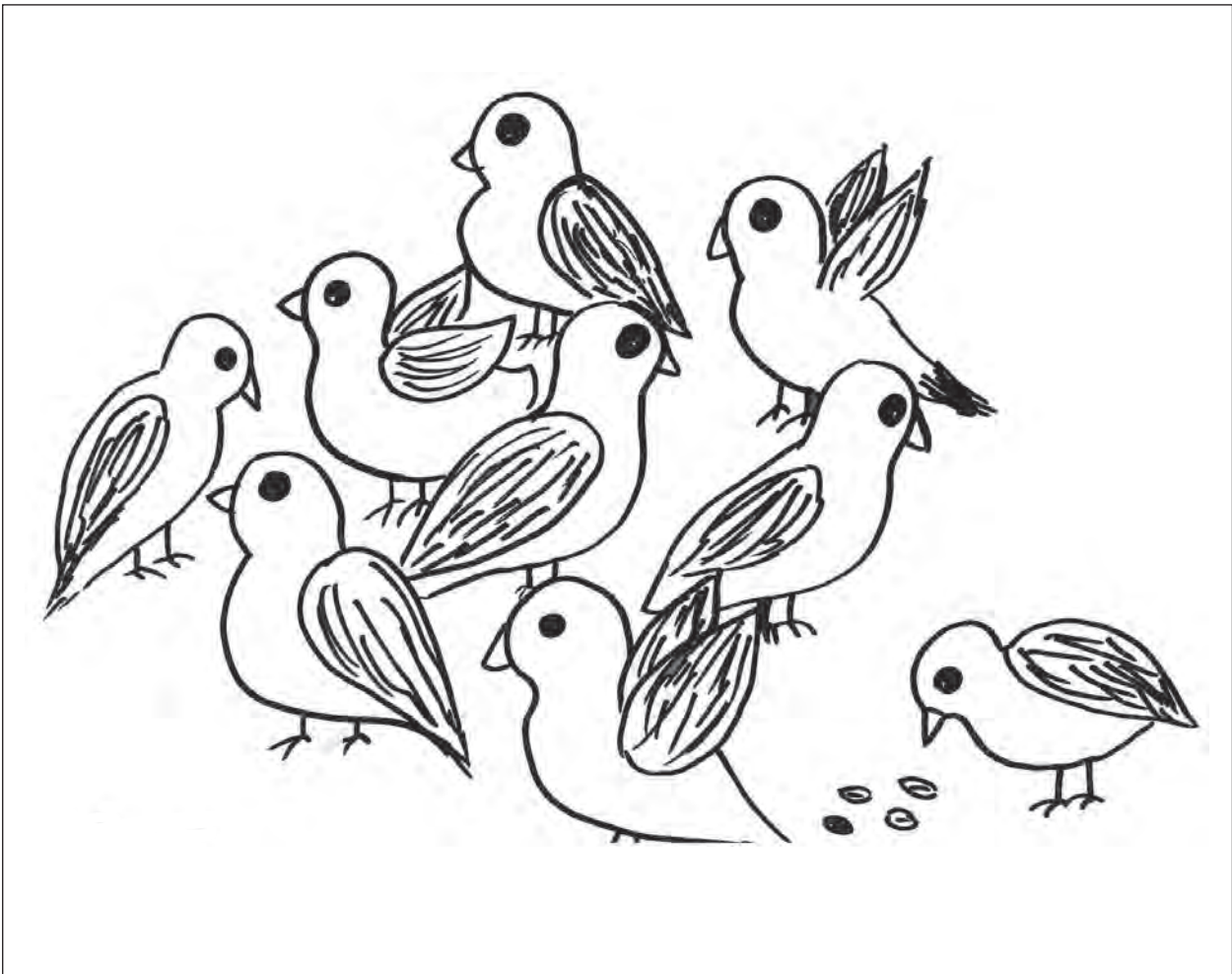
## 8. Załączniki:

- Obrazki do piosenki: śniegowa chmurka, ptaki w locie, karmnik, ziarna zbóż, stado ptaków (rys. Barbara Krajewska).

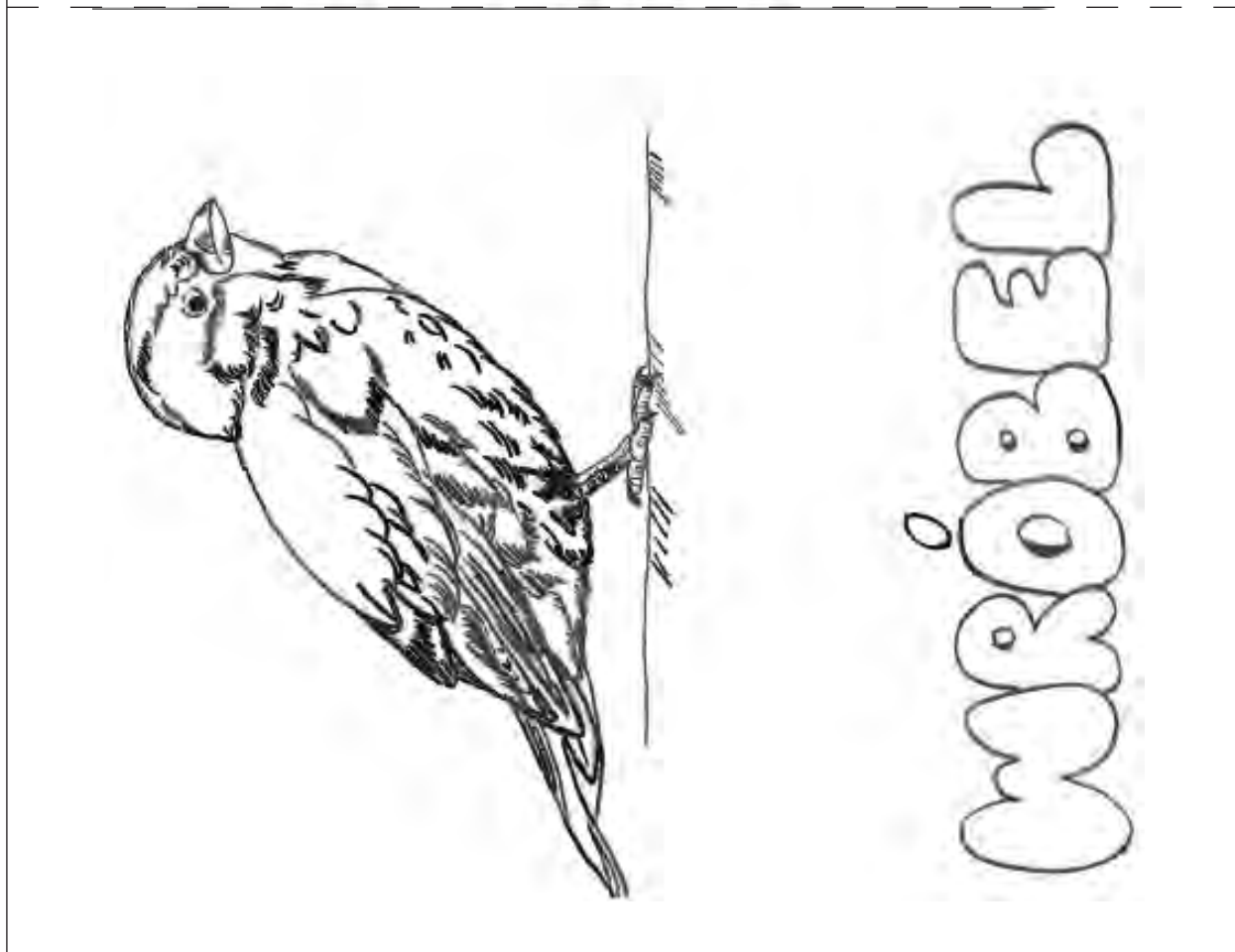




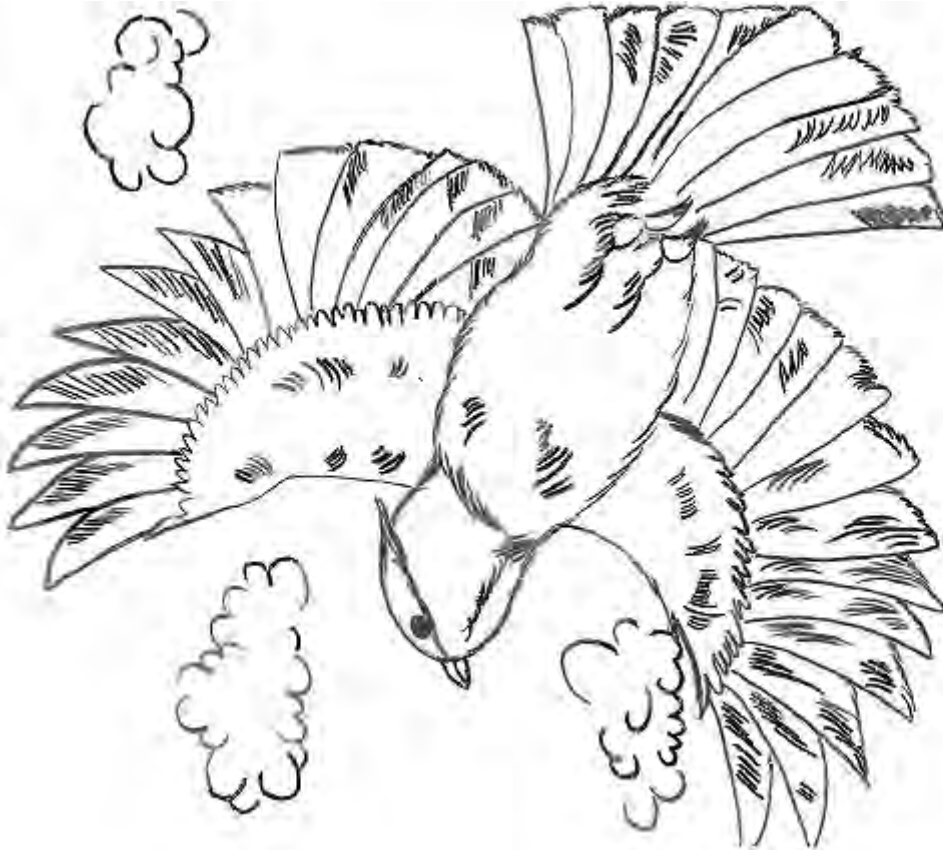




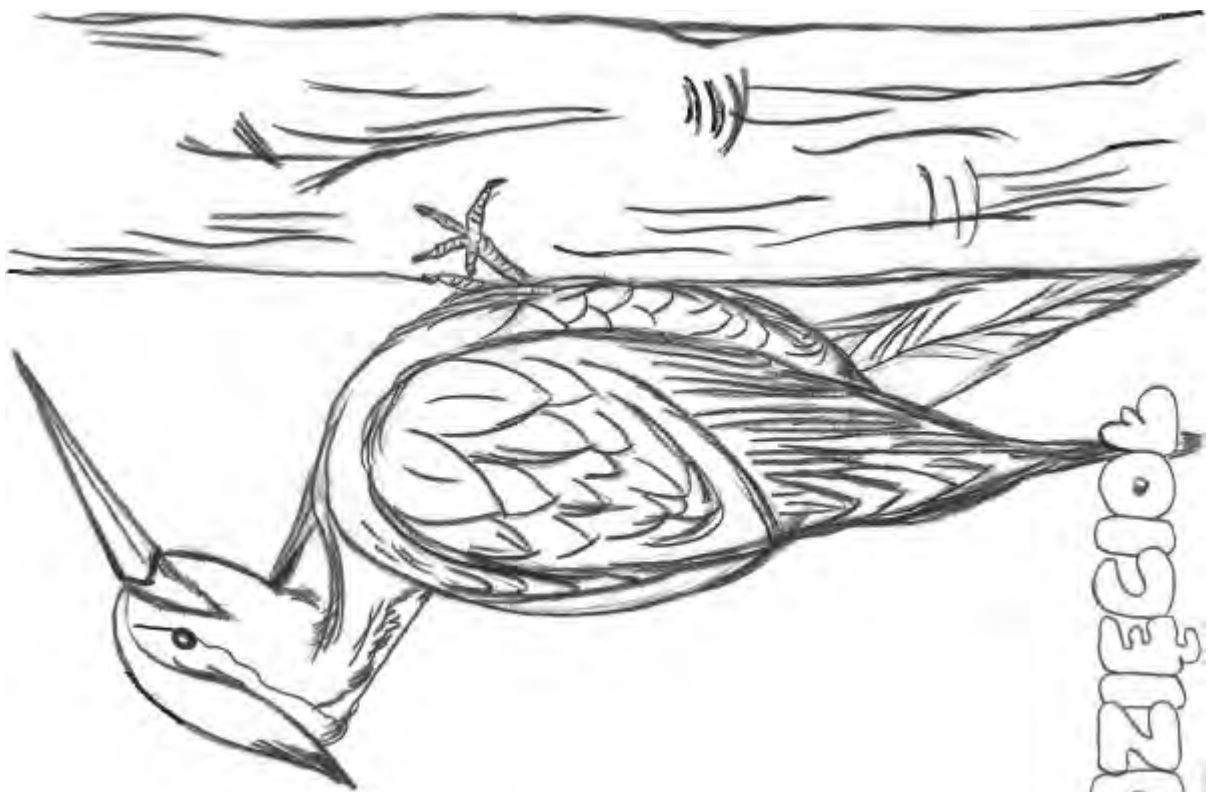
- Obrazki ptaków pozostających na zimę w naszym kraju: sowa, wróbel, sikorka (rys. Barbara Krajewska), dzięcioł (rys. Agnieszka Słonecka).







SIKORKA



DZIĘCIÓŁ



- Przykładowa praca plastyczna – karmnik.  
Pomysł: Barbara Krajewska, Patryk Krajewski; wykonanie: Patryk Krajewski.



**9. Informacje dodatkowe:**

Na stronie [www.otopjunior.org.pl](http://www.otopjunior.org.pl) znajduje się wiele ciekawostek na temat ptaków i ich wędrówek.

# Der Schneemann – Bałwan

20

Autorka: Angelika Jarosz

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Der Schneemann” i ilustrują jej treść ruchem.
- Dzieci rozumieją wybrane słowa z piosenki.
- Dzieci rozumieją nazwy części ciała bałwanka.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 6 lat.

## 3. Czas trwania: 2,5 godziny.

## 4. Słownictwo:

- Rzeczowniki: *der Schneemann*, *weißer Mann* (bałwan), *der Zylinder* (cylinder), *die Möhrennase* (marchewkowy nos / nos z marchewki), *die Kohlenaugen* (oczy z węgielków = węgielkowe oczka).
- Przymiotniki oznaczające kolory: *weiß* (biały), *rot* (czerwony).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Obrazek bałwanka formatu A-3 do odkrywania zagadki.
- Obrazki ilustrujące treść piosenki (załącznik).
- Puzzle z bałwankiem formatu A-4 (załącznik).
- Kolorowa kartka A-3 do przyklejenia puzzli.
- Klej, kredki.
- Szarfy w trzech dowolnych kolorach (np. zielony, niebieski, czerwony).
- Woreczki gimnastyczne.
- Płyta CD z utworem muzycznym Vivaldi „Cztery pory roku – Zima”.
- Tamburyno.

## 6. Przebieg:

- Nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że przygotowała obrazkową zagadkę i dzieci mają odgadnąć, co znajduje się na zasłoniętym obrazku. Dzieci odgadują, że obrazek przedstawia bałwana.
- Nauczyciel(ka) proponuje dzieciom wysłuchanie piosenki „Der Schneemann” i obejrzenie do niej animacji. Po jej obejrzeniu dzieci wypowiadają się na temat jej treści.
- Nauczyciel(ka) prosi dzieci, aby przy kolejnym oglądaniu animacji zwróciły uwagę na bałwana – jak zmienia się bałwan w piosence (W animacji bałwan pojawia się najpierw bez oczu i nosa, przy drugiej zwrotce pojawiają się oczy, przy trzeciej nos, a przy czwartej bałwan znika). Po obejrzeniu animacji dzieci wypowiadają się na ten temat. Nauczyciel(ka) prezentuje cztery obrazki i prosi dzieci, aby ułożyły je w odpowiedniej kolejności. Następnie prosi dzieci o nazwanie w języku polskim wskazywanych elementów: cylinder, marchewkowy nos, oczka z węgielków.
- Nauczyciel(ka) wskazuje kolejno na obrazki, nazywając następujące elementy: *Zylinder*, *Möhrennase*, *Kohlenaugen*, *Schneemann / Weißer Mann*. Ustala z dziećmi, jakimi gestami pokażą znaczenie tych wyrazów, następnie wypowiada je kilkakrotnie, a dzieci odgrywają pantomimę.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy treść piosenki. Ustala z dziećmi, że za każdym razem, kiedy w pierwszej zwrotce usłyszą słowo *Zylinder* wykonują gest zakładania kapelusza, kiedy w drugiej zwrotce usłyszą słowo *Kohlenaugen* dotykają swoich oczu, kiedy w trzeciej zwrotce usłyszą słowo *Möhrennase* dotykają nosa. A jak zilustrować gestem treść czwartej zwrotki? Dzieci wspólnie szukają pomysłów (burza mózgów).  
Gdy ustalony jest sposób ilustrowania gestem ostatniej zwrotki, dzieci słuchają piosenki i pokazują odpowiednie gesty.
- Zabawa relaksacyjna „Bałwankowe masażyki”. Dzieci ponownie stają się bałwankami. Siadają w siadzie skrzyżnym w „pociągu” – jeden za drugim. Każde dziecko ma przed sobą plecy innego dziecka i rysuje na plecach kółka, bałwanka (nauczyciel(ka) sugeruje żeby rysować nos, usta i inne

elementy). Dzieci mogą zmieniać się miejscami. Wykonując masażyki słuchają utworu Vivaldiego „Cztery Pory Roku” – „Zima”.

- Puzzle. Nauczyciel(ka) rozdaje każdemu dziecku pociętą na 6 części ilustrację formatu A-4 z bałwankiem. Zadaniem dzieci jest ułożyć ilustrację, przykleić na kolorowej kartce A-3 a następnie pokolorować według pomysłu. W miejscu gdzie jest pusta kartka, dziecko dorysowuje krajobraz zimowy. Dzieci wykonują pracę słuchając ponownie piosenki „Der Schneemann”.
- Po skończonej pracy dzieci wraz z nauczycielem wieszają prace na tablicy tworząc wystawę.

## 7. Tekst piosenki:

### „Der Schneemann“

Im Garten steht ein weißer Mann,  
steht ein weißer Mann.  
Er hat einen Zylinder an –  
’nen Zylinder an.  
Weißer Mann – Zylinder an  
in der Winterzeit  
Weißer Mann – Zylinder an  
in der Winterzeit.

Im Garten steht ein weißer Mann,  
steht ein weißer Mann.  
Schaut uns mit Kohlenaugen an –  
Kohlenaugen an.  
Weißer Mann – Kohlenaugen an  
in der Winterzeit.  
Weißer Mann – Kohlenaugen an  
in der Winterzeit.

Im Garten steht ein weißer Mann,  
steht ein weißer Mann.  
Mit Möhrennase rot und lang –  
Möhre rot und lang.  
Weißer Mann – Möhre, rot und lang,  
in der Winterzeit.  
Weißer Mann – Möhre, rot und lang,  
in der Winterzeit.

Im Garten stand ein weißer Mann ,  
stand ein weißer Mann.  
Der in der Sonne dann verschwand –  
schade, weißer Mann.  
Weißer Mann – verschwunden dann,  
in der Winterzeit.  
Weißer Mann – verschwunden dann,  
wo ist der weiße Mann?

### „Bałwan“

W ogrodzie stoi biały pan,  
stoi biały pan.  
Ma na głowie cylinder,  
cylinder.  
Biały pan – z cylindrem na głowie  
zimową porą.  
Biały pan – z cylindrem na głowie  
zimową porą.

W ogrodzie stoi biały pan,  
stoi biały pan.  
Patrzy na nas swymi węgielkowymi oczami, wę-  
gielkowymi oczami.  
Biały pan – z węgielkowymi oczami  
zimową porą.  
Biały pan – z węgielkowymi oczami  
zimową porą.

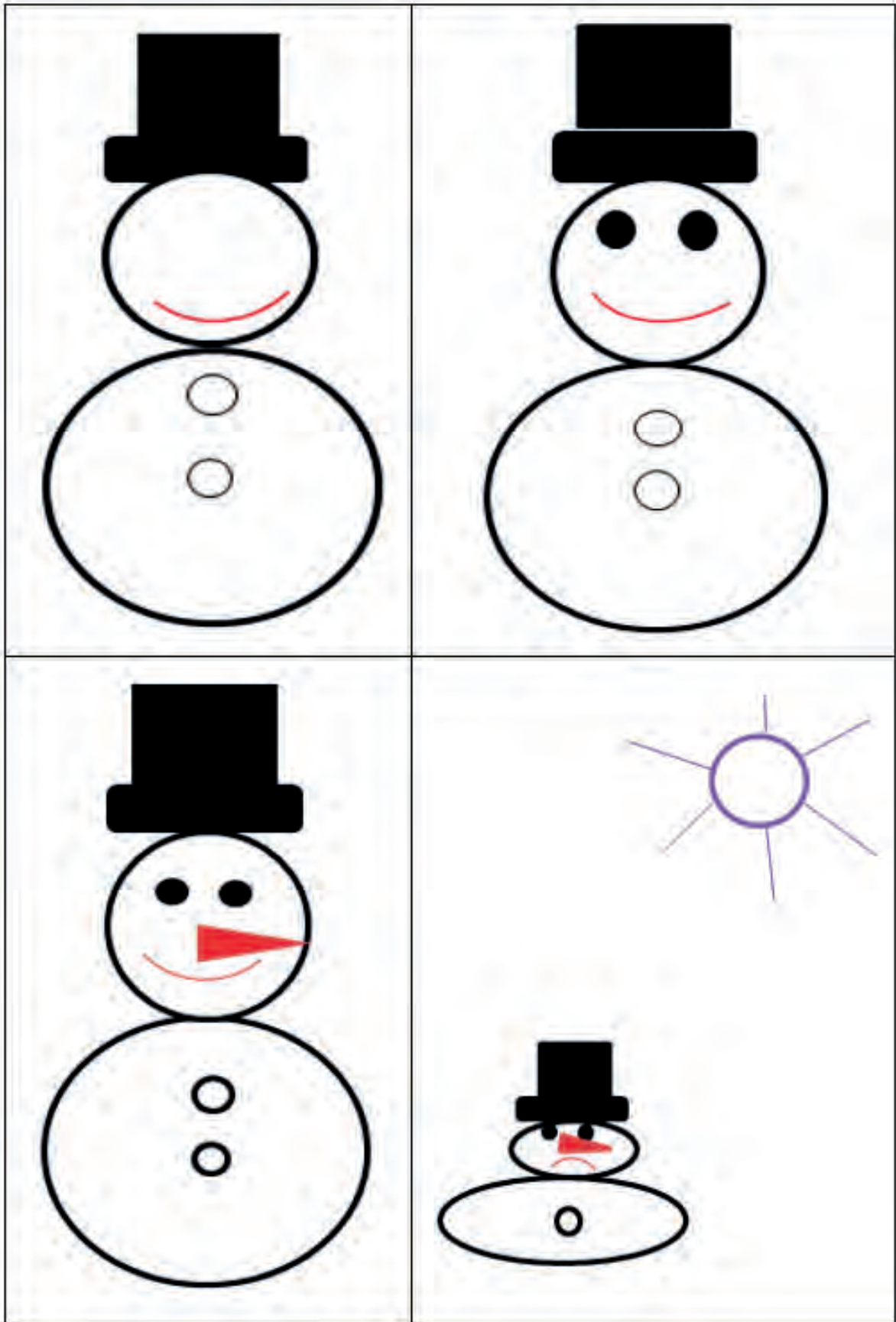
W ogrodzie stoi biały pan,  
stoi biały pan.  
Z czerwonym i długim nosem z marchewki –  
Marchewka czerwona i długa.  
Biały pan – marchewka czerwona i długa,  
zimową porą.  
Biały pan – marchewka czerwona i długa,  
zimową porą.

W ogrodzie stał biały pan,  
stał biały pan.  
Który zniknął w słońcu –  
szkoda, biały panie.  
Biały pan – zniknął,  
zimową porą.  
Biały pan – zniknął,  
gdzie jest biały pan?

- Tekst: Klaus-Robert Vossdellen, Muzyka: André Wolff.
- Piosenka dostępna online na: <https://www.youtube.com/watch?v=VZDTzSaZWsQ>.

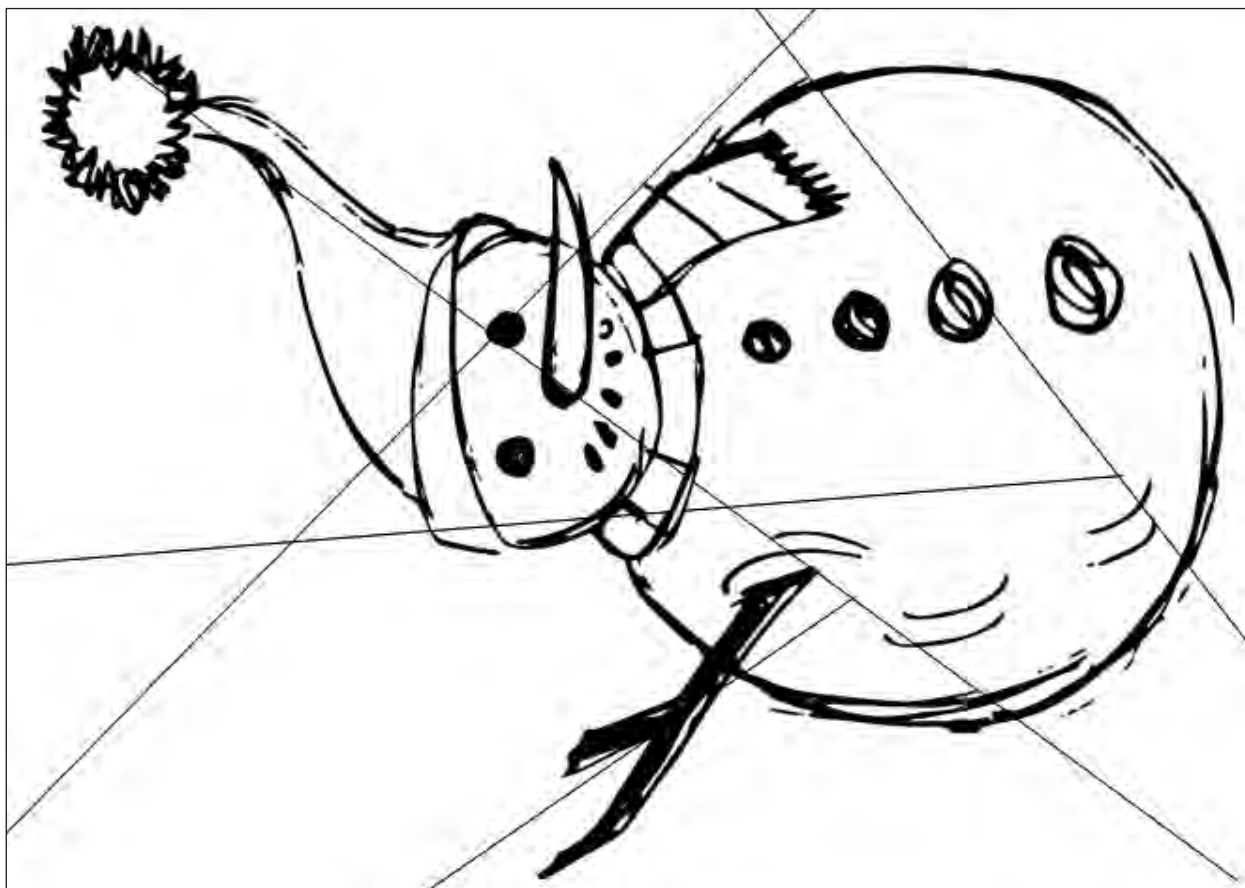
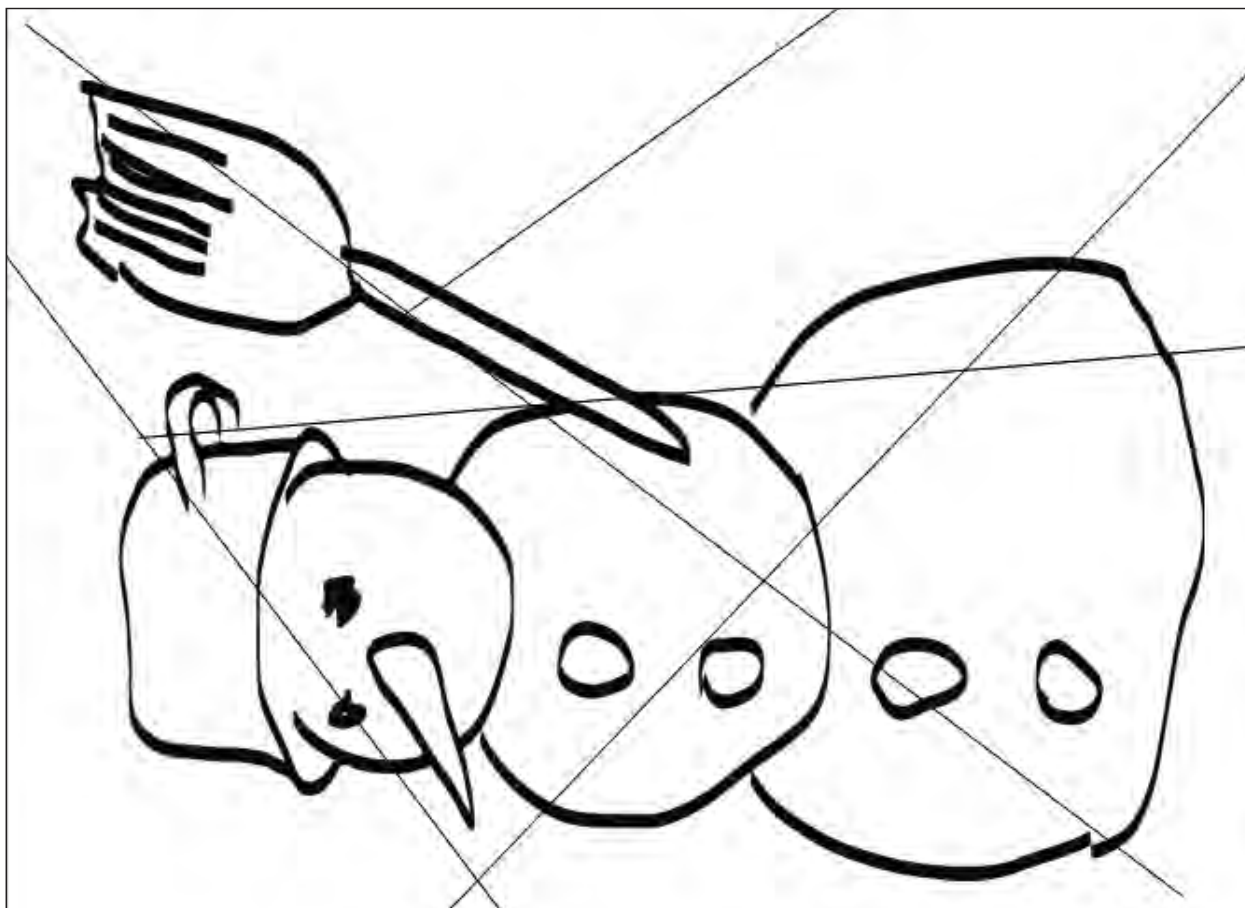
## 8. Załączniki:

- Obrazki ilustrujące treść piosenki.





- Puzzle z bałwankami. Źródła:  
<https://pixabay.com/de/vectors/schneemann-ferien-weihnachten-152169/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/schneemann-skizze-element-3835934/>



# Der tanzende Schneemann – Tańczący bałwanek

21

Autorka: Joanna Majchrowska

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólne treści piosenki „Der tanzende Schneemann”.
- Dzieci rozumieją nazwy części ciała i garderoby w języku niemieckim.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 3 – 4 lat.

## 3. Czas trwania: 2 x 45 min. (przez dwa kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Części ciała bałwanka: *der Schneemann* (bałwan), *der Kopf* (głowa), *der Bauch* (brzuch), *der Popo* (pupa), *die Augen* (oczy), *die Nase* (nos), *die Hand* (ręka).
- Atrybuty bałwanka: *der Hut* (kapelusz), *der Besen* (miotła).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Der tanzende Schneemann”.
- Obrazki przedstawiające części ciała (głowa, brzuch, pupa, ręka, nos, oczy) oraz kapelusz, miotłę i nos z marchewki (załącznik).
- Kapelusz, miotła, sztuczny śnieg, plastikowe nakrętki, ziele angielskie, patyczki lub gałązki, nos z czerwonej tektury na gumce, elementy z kolorowego brystolu do złożenia postaci bałwana.

## 6. Przebieg:

### Dzień 1:

- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom ilustrację przedstawiającą krajobraz zimowy i zadaje pytanie: Jak nazywa się ta pora roku? Dzieci podają skojarzenia związane ze słowem „zima”.
- Nauczyciel(ka) zadaje dzieciom zagadkę:  
W oczach węgielki  
z marchwi nos wielki.  
Na śniegu stoi.  
Ciepła się boi.
- Nauczyciel(ka) rozmawia z dziećmi o tym, jak wyglądają bałwany (ilu kul śnieżnych potrzeba do wykonania bałwana, jakie nakrycia głowy mają bałwany, z czego robi się oczy, nos itd.). Następnie nauczyciel(ka) mówi dzieciom, że obejrzą animację z piosenką o bałwanie.
- Nauczyciel(ka) odtwarza animację i zadaje pytanie: Co robi bałwan w piosence? Kto jeszcze występuje w animacji?  
Po rozmowie na temat treści piosenki dzieci poznają słowo „bałwan” w języku niemieckim: *Schneemann*.
- Nauczyciel(ka) ponownie odtwarza animację i prosi dzieci, aby zapamiętały, jakie części ciała bałwanka występują w piosence. Po wysłuchaniu piosenki dzieci wymieniają je w języku polskim.
- Nauczyciel(ka) wskazuje kolejno swoje części ciała i nazywa je w języku niemieckim (*Kopf* – głowa, *Bauch* – brzuch, *Popo* – pupa, *Augen* – oczy, *Nase* – nos, *Hand* – ręka). Dzieci słuchając nauczyciela(ki) wskazują na swoje części ciała. Następnie nauczyciel(ka) wypowiada nazwy części ciała w języku niemieckim, nie wskazując ich. Dzieci same pokazują swoje części ciała.
- Nauczyciel(ka) prosi dzieci, by ułożyły na dywanie postać bałwanka z części wyciętych z kolorowego papieru. Na dywanie leżą także wycięte z papieru części garderoby: kapelusz, garnek, czapka, miotła, różga, rękawiczki. Dzieci ponownie oglądają animację – ich zadaniem jest zapamiętanie, jakie części garderoby występują w piosence. Po wysłuchaniu pasujące elementy są dokładane do leżącej na dywanie postaci bałwanka.
- Ponowne słuchanie piosenki i pokazywanie na utworzonej postaci bałwanka poszczególnych części ciała i garderoby występujących w piosence.

- Zabawa w bałwanka: Jedno dziecko wchodzi do środka koła i jest „bałwankiem” (zakłada kapelusz na głowę, czerwony nos z tektury i bierze do ręki miotłę). Nauczyciel(ka) wypowiada słowa (części ciała i garderoby) w języku niemieckim, a dziecko – bałwanek pokazuje, jaka część ciała i garderoby została nazwana. Zabawę przeprowadzamy kilka razy z udziałem innych dzieci.
- Zabawa na poprawne wypowiedanie słów w języku niemieckim. Nauczyciel(ka) wypowiada poszczególne słowa w różnej intonacji (głośno, cicho, szybko, wolno, radośnie, smutno, itp.), jednocześnie pokazując obrazek lub wskazując odpowiednio na siebie, a dzieci powtarzają wypowiedziane słowa.
- Nauczyciel(ka) zaprasza dzieci na podwórko, gdzie wspólnie lepią bałwana ze śniegu i utrwalają poznane słowa w języku niemieckim – powtarzając je za nauczycielem/ką.
- Nauczyciel(ka) zaprasza dzieci do stolików, gdzie wspólnie wykonują sztuczny śnieg, a następnie indywidualnie lepią z niego małe bałwanki. Po skończonej pracy utrwalają poznane słowa w języku niemieckim – powtarzając je za nauczycielem/ką.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) (ka) pyta dzieci, czy pamiętają, jak nazywa się bałwan w języku niemieckim.
- Przypomnienie poznanej piosenki z poprzedniego dnia, dzieci pokazują na sobie usłyszone w tekście słowa (części ciała i garderoby).
- Nauczyciel(ka) pokazuje obrazki. Dzieci nazywają je w języku niemieckim. Zabawa: obrazki leżą na dywanie. Nauczyciel(ka) mówi kolejno słowa w języku niemieckim, a chętne dziecko pokazuje lub wiesza na tablicy odpowiedni obrazek.
- Zabawa: Wybrane dzieci otrzymują obrazki i wychodzą na środek sali. Nauczyciel(ka) wypowiada kolejno słowa w języku niemieckim, a dzieci ustawiają się w odpowiedniej kolejności. Zabawa zostaje powtórzona z innymi dziećmi.
- Nauczyciel(ka) tłumaczy treść piosenki i ustala z dziećmi, jakie gesty będą wykonywały. Następnie dzieci ponownie słuchają piosenki. W trakcie słuchania wykonują odpowiednie gesty:
  - Hey, ich bin der tanzende Schneemann ⇨ Dzieci tańczą.
  - kommt alle her. ⇨ Dzieci wykonują przyzywający gest ręką.
  - Ich wackle mit dem Kopf ⇨ Dzieci kręcą głową,
  - ich wackle mit dem Bauch ⇨ Dzieci kręcą brzuchem.
  - ich wackle mit dem Popo ⇨ Dzieci kręcą pupą.
  - und ich drehe mich auch ⇨ Dzieci kręcą się wkoło.
  - Ich habe zwei kleine schwarze Augen und eine große Karottennase ⇨ Dzieci dotykają swoich oczu i nosa.
  - Auf dem Kopf, da habe ich einen schönen Hut ⇨ Dzieci wykonują gest nakładania kapelusza na głowę.
  - und in der Hand einen kleinen Besen ⇨ Dzieci naśladują zamiatanie miotłą.
- Praca plastyczna: Dzieci wykonują pracę plastyczną związaną z piosenką, słuchając jej w trakcie pracy.

## 7. Tekst piosenki:

### „Der tanzende Schneemann”

Hey, ich bin der tanzende Schneemann,  
kommt alle her. (2 x)

Ich wackle mit dem Kopf,  
ich wackle mit dem Bauch,  
ich wackle mit dem Popo  
und ich drehe mich auch.

Ich habe zwei kleine schwarze Augen  
und eine große Karottennase.

Auf dem Kopf,  
da habe ich einen schönen Hut  
und in der Hand einen kleinen Besen.

### „Tańczący bałwan”

Hej, jestem tańczącym bałwanem,  
chodźcie tu wszyscy. (2 x)

Kiwam głową,  
kręcę brzuchem,  
kręcę pupą  
i obracam się też w kółko.

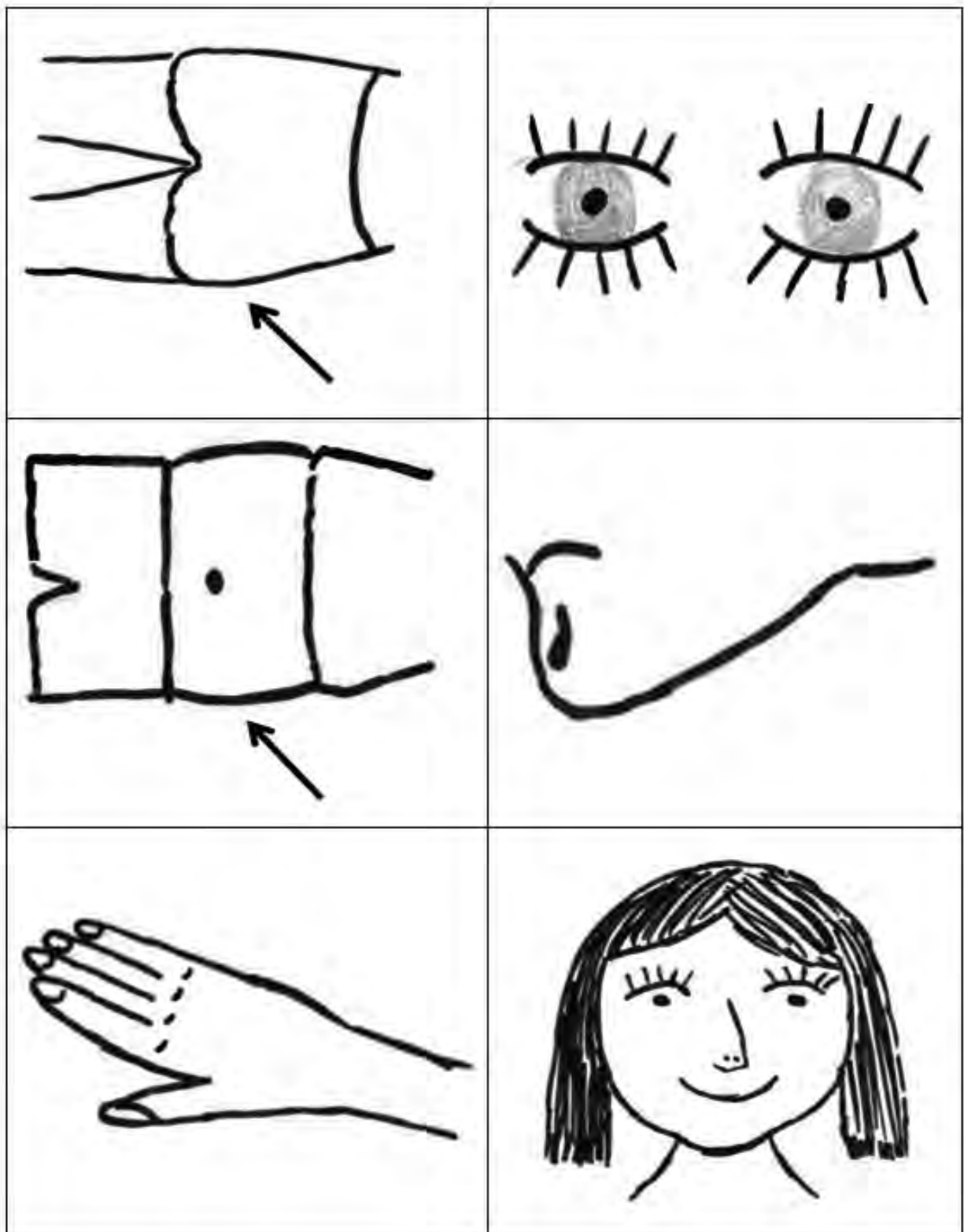
Mam dwoje małych czarnych oczu  
i duży nos z marchewki.

Na głowie  
mam piękny kapelusz,  
a w ręce małą miotłę.

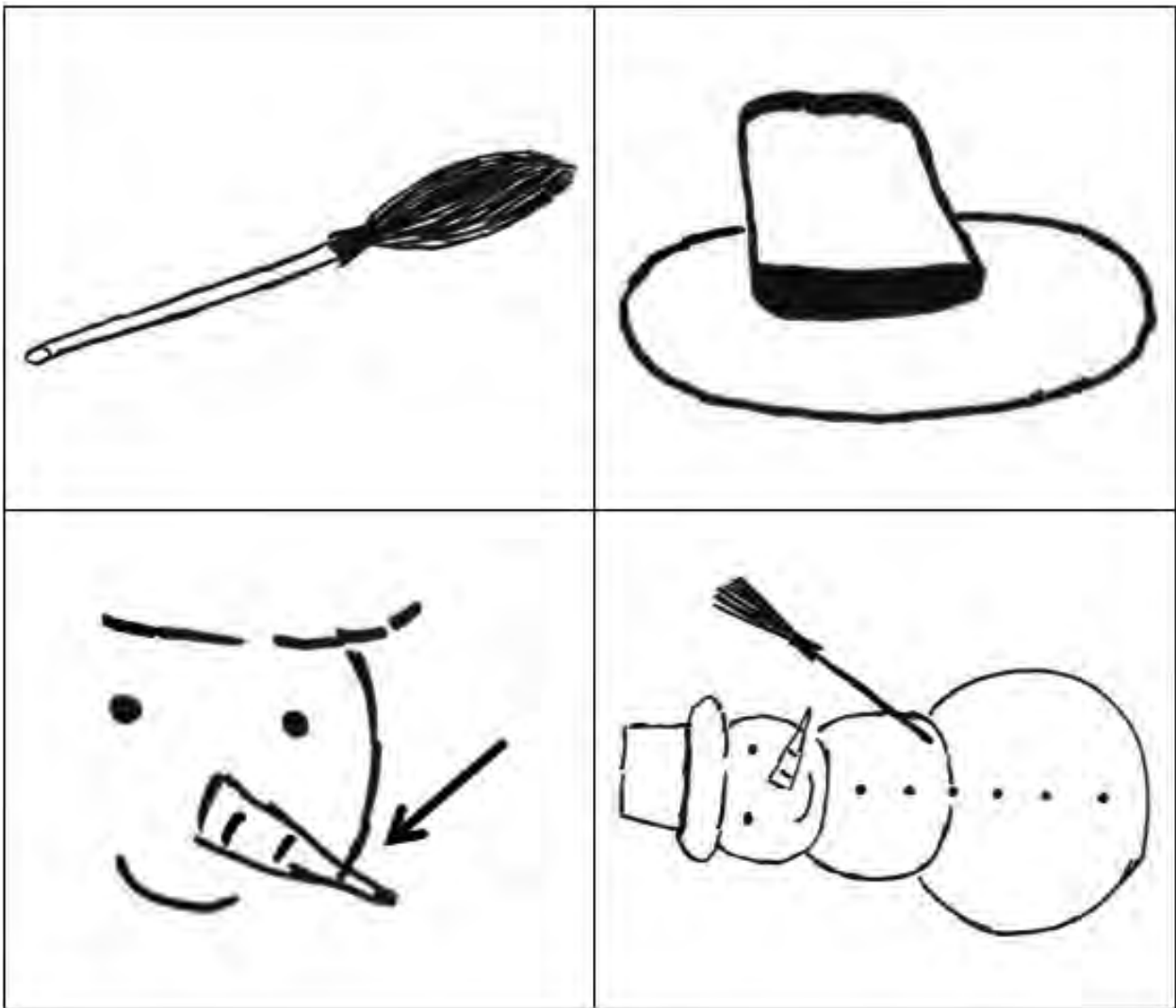
- Piosenka dostępna jest na: <https://www.youtube.com/watch?v=hDY-r1208ps>.

8. Załączniki:

- Obrazki przedstawiające części ciała i atrybuty bałwanka (rys. Joanna Majchrowska).







# Fünf Schneeflocken – Zabawa paluszkowa

22

Autorka: Joanna Szkudlarek

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją wiersz „Fünf Schneeflocken”.
- Dzieci rozumieją znają niektóre części ciała i liczebniki od 1 do 5.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 4 – 5 lat.

## 3. Czas trwania: 60 minut.

## 4. Słownictwo:

- *die Schneeflocke / das Schneeflöckchen* (płatki śniegu).
- Części ciała: *der Kopf* (głowa), *das Köpfchen* (główką), *die Nase* (nos), *die Wange* (policzek), *der Mund* (usta), *das Ohr* (ucho).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Film z nagraniem wiersza.
- Obrazki: dziecko obserwuje płatki śniegu; zimowy krajobraz (załącznik).
- Obrazki przedstawiające części ciała (załącznik).
- Sztuczny śnieg lub prawdziwy, lupy, kolorowy błyszczący papier, klej nożyczki, czarne kartki papieru, białe piórka.

## 6. Przebieg:

- Oglądanie śniegu przez lupę. Rozmowa na temat śniegu: Jakie są płatki śniegu?, Jaki mają kolor? Czy są lekkie, czy ciężkie, małe, czy duże? Czy są twarde, czy miękkie? Czy są ciepłe czy zimne? Jaki mają kształt? Do czego są podobne?
- Nauczyciel(ka) prezentuje dzieciom dwa obrazki. Pierwszy przedstawia dziecko, na które spadają płatki śniegu, drugi – zimowy krajobraz. Dzieci oglądają film z nagraniem lektora mówiącego wierszyk lub słuchają nauczyciela/ki, recytującego/j wierszyk. Po wysłuchaniu wypowiadają się, który obrazek ich zdaniem lepiej pasuje do wiersza.
- Nauczyciel(ka) prosi dzieci, by ponownie obejrzały nagranie i zapamiętały, na jakie części ciała spadają płatki śniegu.
- Dzieci ponownie oglądają film z recytacją wiersza. Nauczyciel(ka) wskazuje w tym czasie na odpowiednie części ciała. Następnie wyjaśnia treść wiersza. Dzieci powtarzają za nauczycielką słowo *Schneeflocke / Schneeflöckchen*.
- Nauczyciel(ka) nazywa części ciała wymienione w wierszu, i prosi dzieci, aby pokazywały je na sobie.
- Każde dziecko otrzymuje komplet obrazków, przedstawiających 5 części ciała: głowę, usta, ucho, nos, policzek. Nauczyciel(ka) wypowiada słowa w języku niemieckim, a dzieci układają obrazki w odpowiedniej kolejności.
- Zabawa z kostką: Każdej liczbie oczek jest przyporządkowany obrazek. Wybrane dziecko wyrzuca liczbę na kostce, reszta głośno wypowiada wyraz w języku niemieckim jednocześnie pokazując na sobie daną część ciała.  
1 – die Nase, 2 – das Ohr, 3 – der Kopf, 4 – die Wange, 5 – der Mund.  
Jeśli wypadnie szóstka, dzieci wypowiadają słowo *Schneeflocke / Schneeflöckchen*, pokazując palcami spadające płatki śniegu.
- Memo obrazkowe: Na dywanie ułożone są pary obrazków. Wybrane dziecko odkrywa dwa obrazki i wypowiada słowa w języku niemieckim. Jeśli znajdzie parę, zatrzymuje ją. Wygrywa ten, kto ma najwięcej obrazków.

- Praca plastyczna: Wykonanie płatków śniegowych z błyszczącego lub białego papieru. Składanie kwadratowej kartki papieru, 3 razy po przekątnej. Wycinanie wzorków i rozkładanie gwiazdek.
- Swobodny taniec z gwiazdką przy dowolnej muzyce poważnej.
- Naklejanie gwiazdek na czarną kartonową kartkę, wywieszenie prac na tablicy.

## 7. Tekst wiersza:

### „Fünf Schneeflocken“

Fünf Schneeflöckchen  
fallen auf die Erde nieder.  
Das erste Schneeflöckchen  
macht sich den Spaß  
und setzt sich mitten auf die Nas´.

Das zweite Schneeflöckchen  
setzt sich auf das Ohr  
und kommt sich dort ganz lustig vor.

Das dritte Schneeflöckchen  
klettert sich hoch hinauf  
und setzt sich auf das Köpfchen drauf.

Das vierte Schneeflöckchen  
setzt sich auf die Wange  
Und bleibt dort auch nicht lange.

Das fünfte Schneeflöckchen  
setzt sich auf deinen Mund  
und glaubt:  
Der Schnee, der ist gesund!

### „Pięć płatków śniegu”

Pięć płatków śniegu  
spada na ziemię.  
Pierwszy płatek śniegu  
robi psikusa  
i siada na środku nosa.

Drugi płatek śniegu  
siada na uchu  
i wydaje mu się, że jest zabawny.

Trzeci płatek śniegu  
wspina się wysoko w górę  
i siada na główkę.

Czwarty płatek śniegu  
siada na policzku  
i nie zostaje tam długo.

Piąty płatek śniegu  
siada na ustach  
i myśli:  
Śnieg jest zdrowy!

- Film z nagraniem: <https://www.youtube.com/watch?v=32b2ojMMcqs>.
- Pięć płatków śniegu – zabawa paluszkowa:

Pięć płatków śniegu

Pięć płatków śniegu  
spada na ziemię.  
Pierwszy płatek śniegu  
robi psikusa  
i siada na środku nosa.

Drugi płatek śniegu  
siada na uchu  
i wydaje mu się, że jest zabawny.

Trzeci płatek śniegu  
wspina się wysoko w górę  
i siada na główkę.

Czwarty płatek śniegu  
siada na policzku  
i nie zostaje tam długo.

Piąty płatek śniegu  
siada na ustach  
i myśli:  
Śnieg jest zdrowy!

Pięcioma palcami kołyszemy z góry na dół.

Kciuk prowadzimy do nosa dotykamy go.

Palec wskazujący prowadzimy do ucha  
i dotykamy go.

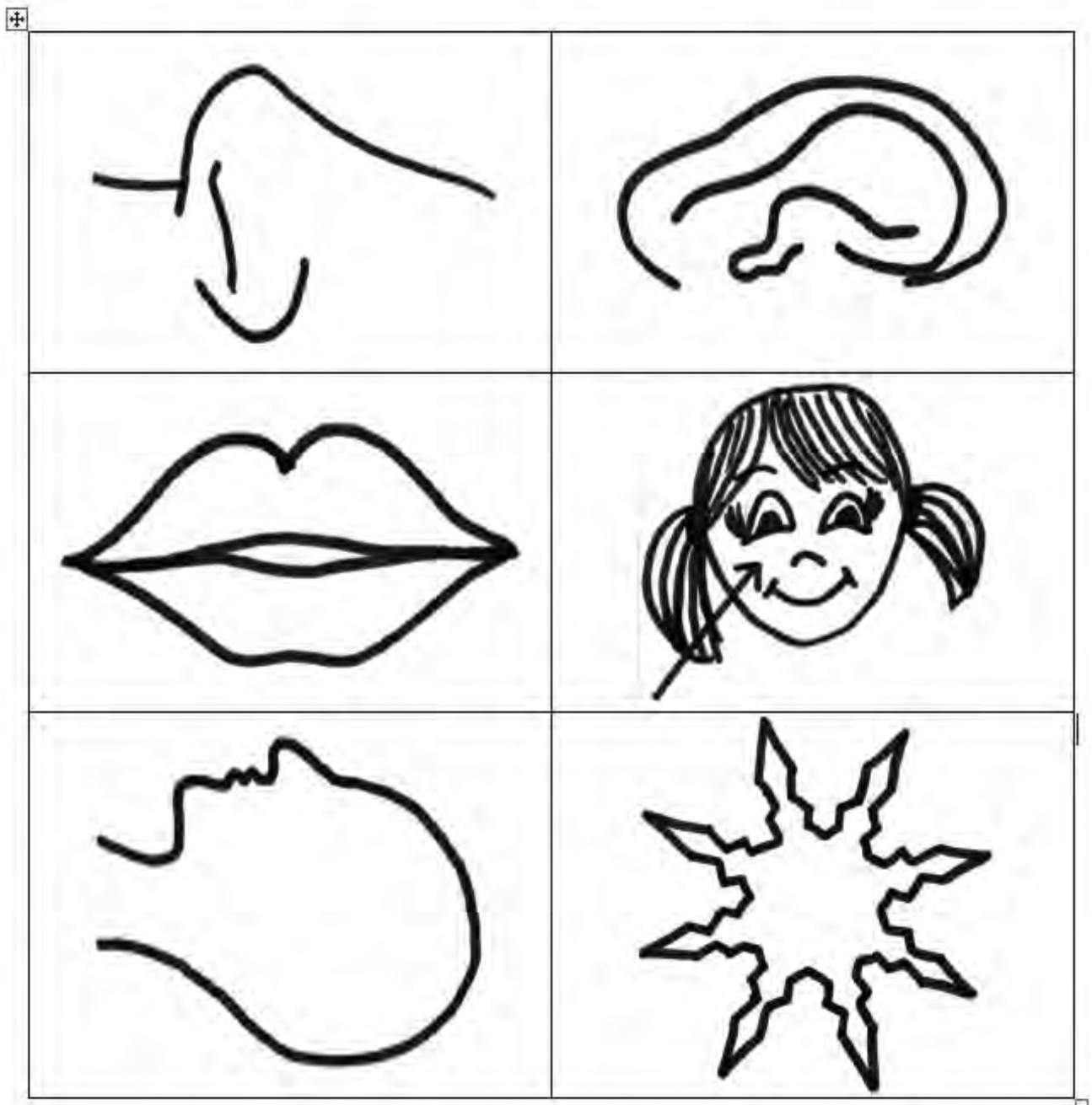
Palec środkowy kładziemy na głowie .

Palec serdeczny kładziemy na policzek.

Mały palec kładziemy na usta.

Oblizujemy usta.

- Obrazki przedstawiające części ciała (rys. Joanna Szkudlarek).



#### 8. Załączniki:

- Obrazki: dziecko obserwuje płatki śniegu; zimowy krajobraz. Źródła:  
<https://pixabay.com/pl/vectors/krajobraz-sceneria-śnieg-snowman-1297082/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/edukacyjny-film-animowany-dziecko-1294764/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/schneeflocke-weihnachten-schnee-307887/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/wetter-prognose-symbol-winter-26342/>







# Wir spielen im Schnee – Bawimy się na śniegu

23

Autorka: Agnieszka Olejniczak

## 1. Cele:

- Dzieci rozumieją ogólnie treść piosenki „Im Schnee”.
- Dzieci rozumieją nazwy ubrań w języku niemieckim.
- Dzieci rozumieją słownictwo dotyczące zimy i zabaw zimowych w języku niemieckim.

## 2. Grupa docelowa: Dzieci w wieku 5 – 6 lat.

## 3. Czas trwania: 3 x 30 – 40 min. (przez trzy kolejne dni).

## 4. Słownictwo:

- Nazwy ubrań: *die Jacke* (kurtka), *der Schal* (szalik), *die Mütze* (czapka), *die Handschuhe* (rękawiczki).
- Słownictwo związane z zimą i zabawami na śniegu: *der Winter* (zima), *der Schnee* (śnieg), *der Schneemann* (bałwan), *die Schneeballschlacht* (walka na śnieżki), *die Schlittschuhe* (łyżwy), *der Schlitten* (sanki).

## 5. Materiały dydaktyczne:

- Piosenka „Im Schnee”.
- Ilustracja przedstawiająca zimowy pejzaż.
- Sylweta Maus.
- Ilustracje do piosenki: kurtka, czapka, szalik, rękawiczki, bałwanek, sanki, łyżwy, walka na śnieżki, płatki śniegu, sylweta chłopca w zimowych ubraniach (załącznik).
- Komplet małych obrazków z częściami garderoby dla każdego dziecka oraz emblematy z symbolami zabaw zimowych.
- Kolorowanka „Miś” (załącznik).
- Obrazek bałwana i pasujące do niego sylwety kurtki, czapki, szalika i rękawiczek.
- Płyta z muzyką do zabaw ruchowych.
- Materiały do prac plastycznych: plastelina, farby plakatowe, pędzle, kartki.

## 6. Przebieg:

### Dzień 1

- Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom zimową ilustrację i prowadzi rozmowę na jej temat: Jaka to pora roku? Jak ubieramy się zimą? Jaka pogoda występuje najczęściej o tej porze roku? W co można się bawić zimą?
- Nauczyciel(ka) wita się z Myszką Maus, która przyszła do dzieci z niemiecką, zimową piosenką, i mówi dzieciom, że zima w języku niemieckim to *Winter* (dzieci powtarzają to słowo).
- Nauczyciel(ka) odtwarza animację z piosenką, a zadaniem dzieci jest opowiedzenie po obejrzeniu, o czym jest piosenka i kto w niej występuje.
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają, co zrobili dzieci, zanim wyszły bawić się na dwór (ubrały się). Jakie ubrania założyły? Dzieci ponownie oglądają animację z piosenką, zapamiętując występujące w niej ubrania. Następnie wymieniają części garderoby zaobserwowane w animacji, a nauczyciel(ka) przypina do tablicy obrazki: kurtka, szalik, czapka, rękawiczki, nazywając ubrania w języku niemieckim.
- Zabawa ruchowa: „Ubierz się!”  
Dzieci przy akompaniamencie muzyki poruszają się swobodnie po sali, na przerwę w muzyce nauczyciel wskazuje i wymienia w języku niemieckim jedną z części garderoby (kurtka, szalik, czapka, rękawiczki), a dzieci naśladują ruchem jej zakładanie.
- Nauczyciel(ka) dzieli dzieci na 4-osobowe grupy. Każde dziecko z grupy dostaje obrazek przedstawiający inną część garderoby. Następnie nauczyciel wymienia którąś z tych rzeczy w języku niemieckim, a dzieci w grupkach ustawiają się w rzędach wg wymienionej kolejności. Nauczyciel(ka) sprawdza poprawność ustawienia się dzieci. Zabawę można powtarzać wymieniając się obrazka-

- mi, dotąd aż każde dziecko będzie miało każdą część garderoby (kurtka, czapka, szalik, rękawiczki).
- Zabawa graficzna: „Ubierz misia”.  
Dzieci otrzymują kolorowaną z misiem. Nauczyciel(ka) mówi, że miś chce się bawić na śniegu, ale dzieci muszą narysować mu ubrania, dzięki którym nie zmarznie na dworze. Nauczyciel(ka) wymienia poszczególne części garderoby w języku sąsiada, a dzieci dorysowują misiowi odpowiednie ubrania: kurtkę, czapkę, szalik, rękawiczki.

## Dzień 2

- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają piosenkę, którą przyniosła ostatnio Myszka Maus. O jakiej porze roku opowiada piosenka?
- Dzieci wybierają spośród zgromadzonych obrazków pejzaż zimowy, który nauczyciel(ka) przypina do tablicy, przypominając nazwę pory roku w j. niemieckim (*Winter*), dzieci powtarzają.  
Jaka jest pogoda w piosence?  
Dzieci wybierają obrazek przedstawiający padający śnieg, który nauczyciel(ka) przypina do tablicy, wypowiadając nazwę w j. niemieckim (*Schnee*) i naśladując dłońmi padający śnieg, dzieci powtarzają słowo i też wykonują gest.
- Dzieci słuchają i oglądają ponownie animację. Ich zadaniem jest zapamiętanie, w co bawiły się dzieci na śniegu.  
Po obejrzeniu animacji dzieci kolejno wybierają obrazki przedstawiające zabawy występujące w piosence (obrazków z zimowymi zabawami jest więcej niż w piosence, dodatkowe zabawy to np. jazda na nartach i kulig). Nauczyciel(ka) nazywa wybrane przez dzieci zabawy w języku niemieckim i pokazuje ruch związany z daną zabawą, a dzieci naśladują dany gest:
  - *Schneeballschlacht* (bitwa na śnieżki): naśladowanie lepienia i rzucania śnieżkami,
  - *Schneemann* (bałwan): naśladowanie toczenia kuli śnieżnej,
  - *Schlittschuhe* (łyżwy): naśladowanie jazdy na łyżwach,
  - *Schlitten* (sanki): dzieci dobierają się w pary, stają jedno za drugim. Dziecko z tyłu – saneczki – podaje ręce koledze (koleżance), który(a) będzie ciągnął(ęła) saneczki.
- Zabawa ruchowa: zabawy zimowe.  
Nauczyciel(ka) podnosi do góry jeden z obrazków przedstawiający zabawę zimową, wypowiada nazwę w języku niemieckim, a dzieci naśladują daną czynność w ustalony wcześniej sposób. Zabawę powtarzamy 2 – 3 razy. Następnie nauczyciel(ka) wypowiada tylko nazwę czynności (bez pokazywania obrazka), a dzieci pokazują odpowiedni gest. (Po przerwie)
- Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają, jak nazywają się ubrania w języku niemieckim. Przypina na tablicy obrazek przedstawiający bałwanka mówiąc:  
*Das ist ein Schneemann.* (To jest bałwanek).  
Następnie przypina bałwankowi kolejno kurtkę, czapkę, szalik, rękawiczki opowiadając o tym w języku sąsiada:  
*Der Schneemann hat eine Jacke an.* (Bałwanek ma kurtkę).  
*Der Schneemann hat eine Mütze auf.* (Bałwanek ma czapkę).  
*Der Schneemann hat einen Schal um den Hals.* (Bałwanek ma szalik).  
*Der Schneemann hat Handschuhe an.* (Bałwanek ma rękawiczki).  
Nauczycielka opowiada o bałwanku jeszcze raz, robiąc krótkie pauzy, by dzieci same nazwały poszczególne ubrania.  
*Der Schneemann hat eine... Jacke an.* (Bałwanek ma kurtkę).  
*Der Schneemann hat eine... Mütze auf.* (Bałwanek ma czapkę).  
*Der Schneemann hat einen... Schal um den Hals.* (Bałwanek ma szalik).  
*Der Schneemann hat... Handschuhe an.* (Bałwanek ma rękawiczki).
- Zabawa przy piosence. Dzieci ponownie słuchają piosenki i kiedy słyszą poznane słowa, naśladują: padający śnieg, ubieranie kurtki, czapki, szalika, rękawiczek oraz zabawy zimowe: bitwę na śnieżki, lepienie bałwana, jazdę na łyżwach, ciągnięcie sanek.
- Dzieci lepia bałwanka z plasteliny słuchając piosenki.

## Dzień 3

- Na dywanie leżą obrazki ilustrujące piosenkę. Nauczyciel(ka) pyta dzieci, czy pamiętają jej treść. Dzieci wspólnie układają obrazki w odpowiedniej kolejności. Nauczyciel(ka) odtwarza piosenkę, dzieci wykonują odpowiednie ruchy.
- Zabawa utrwalająca słownictwo: „Jak bawił się Maciek?”  
Nauczyciel(ka) pokazuje dzieciom sylwetę chłopca w zimowych ubraniach, opowiada, że chłopiec ma na imię Maciek i bardzo lubi bawić się na śniegu, wymienia w języku niemieckim kolejno ubra-

nia, które Maciek ma na sobie, a wybrane dziecko podchodzi i wskazuje na sylwecie chłopca: kurtkę, czapkę, szalik, rękawiczki. Następnie każde dziecko otrzymuje jeden obrazek przedstawiający którąś z zabaw zimowych (mogą to być emblematy zawieszane na szyję lub naklejone na ubranie przy pomocy taśmy dwustronnej): bitwa na śnieżki, bałwan, tyżwy, sanki. Naklejając emblematy dzieciom nauczyciel(ka) wymawia odpowiednie słowa w języku niemieckim. Następnie trzymając w rękach sylwetę chłopca opowiada, że w piękny śnieżny, zimowy dzień Maciek wyszedł na dwór, żeby pobawić się na śniegu. Dzieci poruszają się swobodnie do muzyki po dywanie, a na przerwę w muzyce nauczyciel(ka) wypowiada nazwę jednej z zabaw zimowych w języku niemieckim. Te dzieci, które posiadają wymieniony obrazek (emblemat), ustawiają się przy sylwecie Maćka.

- Zabawa ruchowa „Szukaj pary”.

Na przerwę w muzyce nauczyciel(ka) wymienia dwa słowa związane z zabawami zimowymi, np.: Schneeman und Schlitten (bałwan i sanki), a dzieci dobierają się w pary wg emblematów.

- Malowanie farbami: „Zabawy zimowe.” W trakcie pracy dzieci słuchają piosenki.

## 7. Tekst piosenki:

### Im Schnee

Heute ist es kalt und ich,  
ich hab' eine Idee.  
Wir gehen nach draußen,  
da spielen wir im Schnee.

Nur noch schnell die Jacke an,  
vergiss nicht deinen Schal,  
Handschuhe und Mütze und dann  
bleibt es auch schön warm.

#### Refrain:

Komm wir gehen!  
Komm wir gehen!  
Spiel mit mir im Schnee!  
Komm wir gehen!  
Komm wir gehen!  
Spiel mit mir im Schnee!  
Komm wir gehen!  
Komm wir gehen!

Kommt mit, wir spielen heut' im Schnee!

Auf in die Schneeballschlacht,  
das macht so viel Spaß.  
Wir bauen 'nen Schneemann,  
die Karotte ist die Nase.

Rauf auf die Schlittschuh!  
Pass auf, es ist sehr glatt.  
Fall nicht auf den Hintern,  
denn sonst hast du den Salat.

#### Refrain

Einfach toll so viel Schnee und Eis,  
ach wie schön ist doch die Winterzeit!  
Wir fahren auf dem Schlitten  
den Hügel hinab.  
Mit rasender Geschwindigkeit  
geht es jetzt bergab,  
und dann wieder nach oben,  
hopp und gleich nochmal!  
Das macht ganz schön müde,  
nur noch ein letztes Mal!

#### Refrain

### Na śniegu

Dzisiaj jest zimno i ja,  
i ja mam pomysł.  
Pójdziemy na dwór,  
tam pobawimy się na śniegu.

Jeszcze tylko szybko ubierz kurtkę,  
nie zapomnij swojego szalika,  
rękawiczek i czapki, a wtedy  
będzie bardzo ciepło.

#### Refren:

Chodźmy!  
Chodźmy!  
Baw się ze mną na śniegu!  
Chodźmy!  
Chodźmy!  
Baw się ze mną na śniegu!  
Chodźmy!  
Chodźmy!

Chodź ze mną, dziś pobawimy się na śniegu!

Zróbmy bitwę na śnieżki,  
to świetna zabawa.  
Ulepimy bałwana,  
marchewka to nos.

Chodźmy na tyżwy!  
Uważaj, jest bardzo ślisko.  
Nie upadnij na pupę,  
bo będzie klops.

#### Refren

Po prostu wspaniale, tyle śniegu i lodu,  
och, jak pięknie jest zimą!  
Jedziemy na sankach  
z górki.  
Z zawrotną szybkością  
jedziemy teraz w dół,  
a potem znowu w górę  
hop i jeszcze raz!  
To sprawia, że jesteśmy zmęczeni,  
jeszcze tylko ostatni raz!

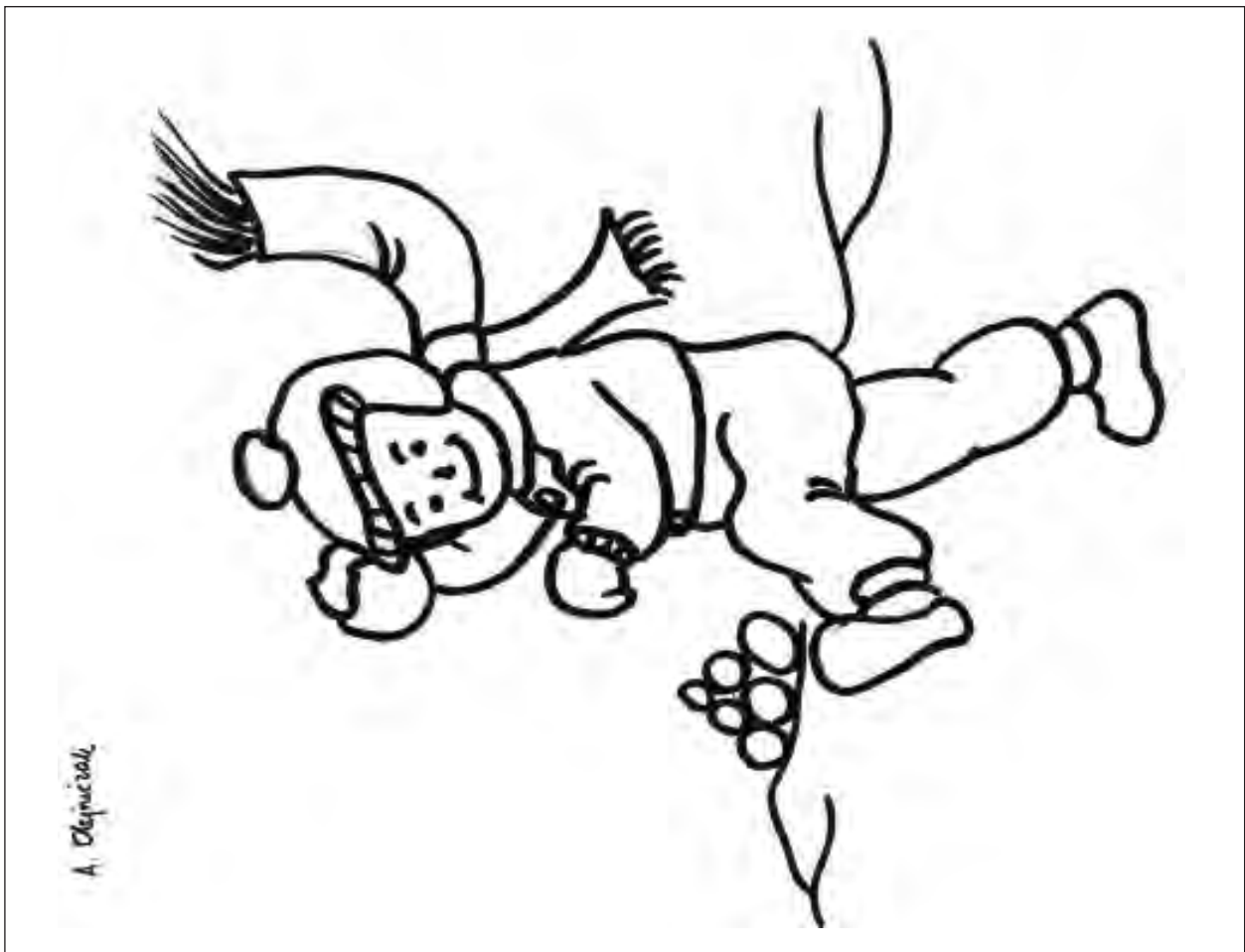
#### Refren

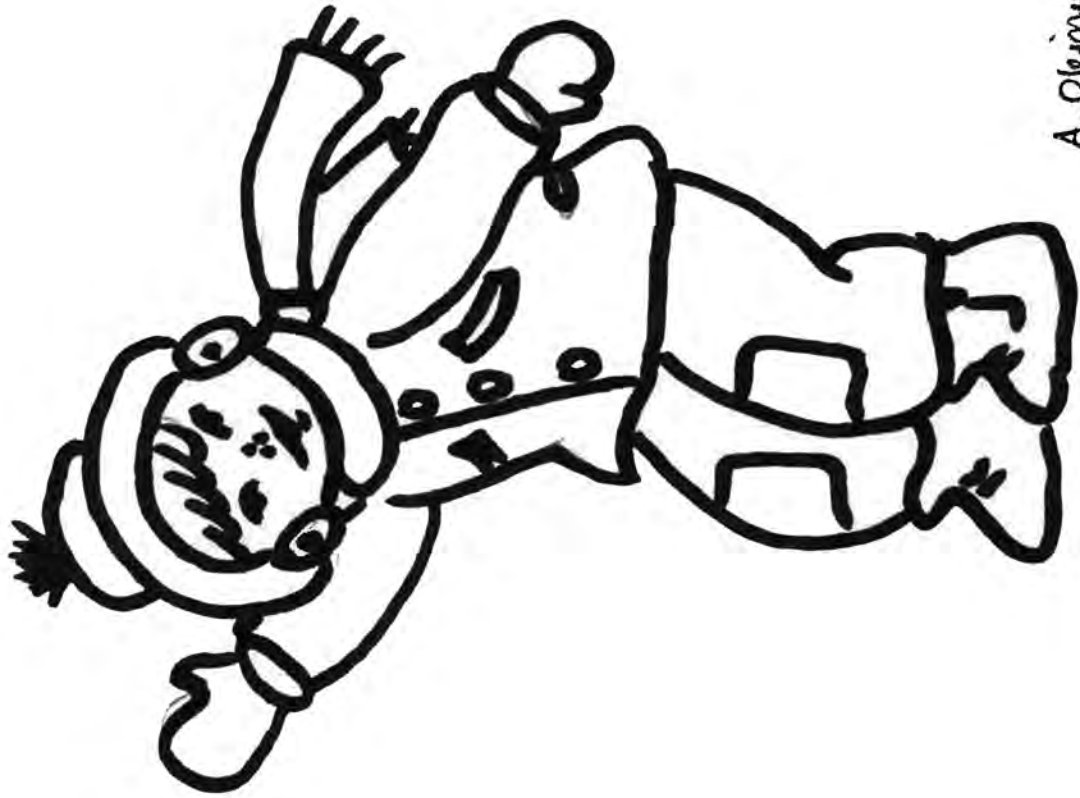
- Piosenka dostępna na kanale Kids Songs – Mini Disco – Kids Disco: <https://www.youtube.com/watch?v=umTUNjO3FuA>.



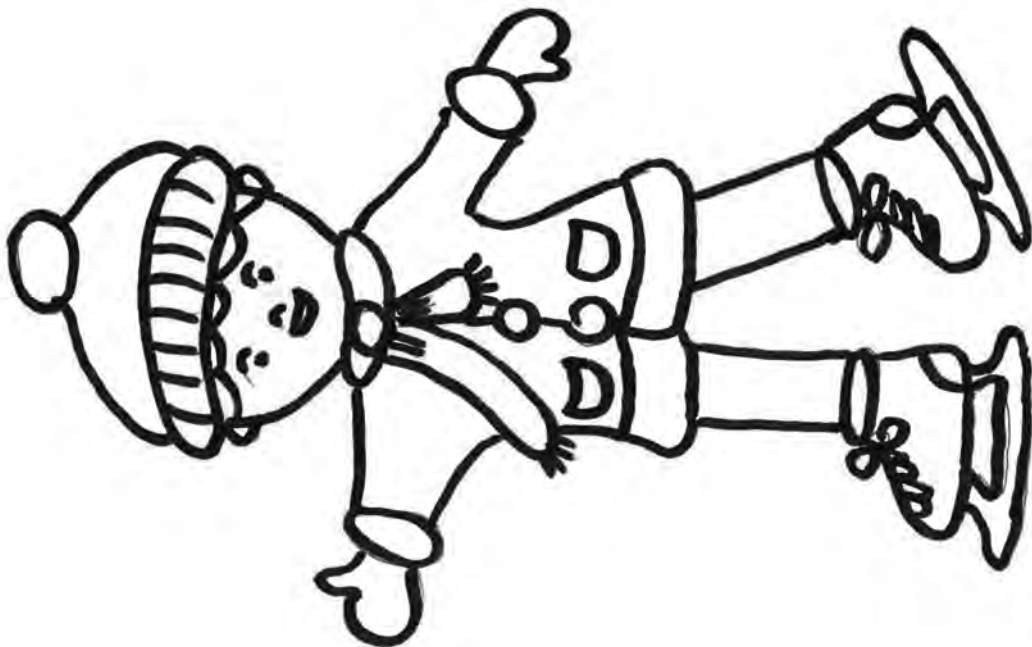
## 8. Załączniki:

- Pejzaż zimowy (fot. Agnieszka Olejniczak).
- Ilustracje do piosenki (rys. A. Olejniczak, D. Kowalska).
- Komplet obrazków z dla każdego dziecka oraz emblematy z symbolami zabaw zimowych.
- Obrazek bałwanka i pasujące do niego sylwety kurtki, czapki, szalika i rękawiczek (rys. A. Olejniczak).
- Kolorowanka „Miś” (rys. A. Olejniczak).





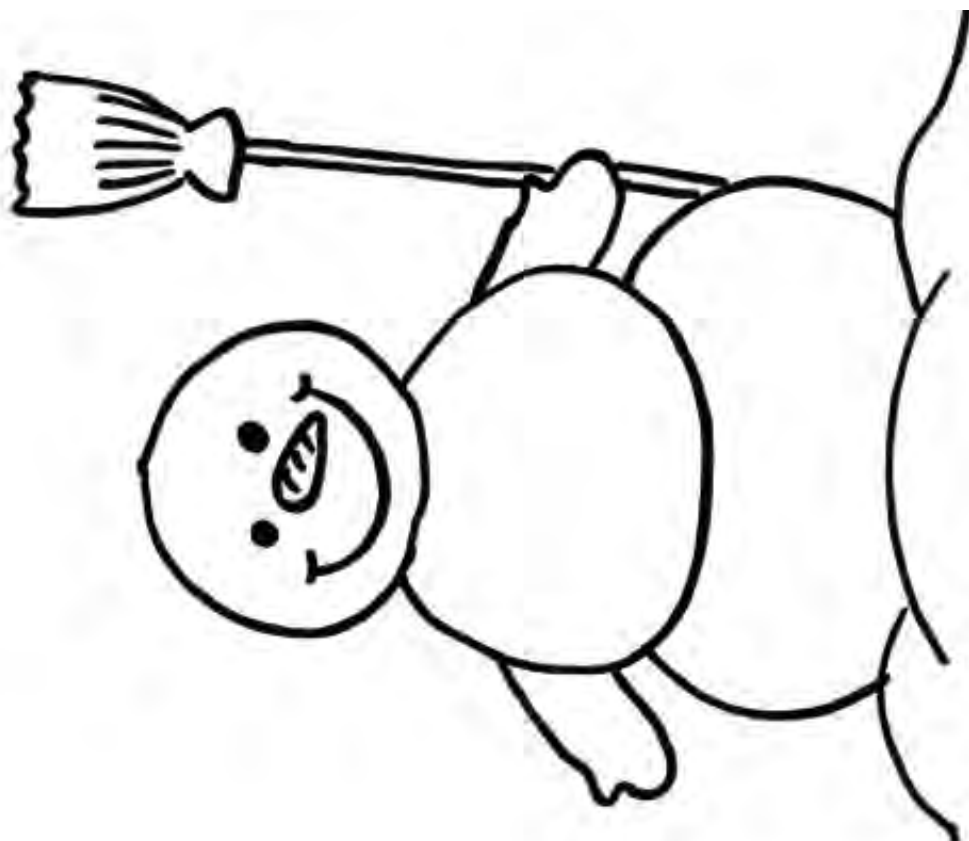
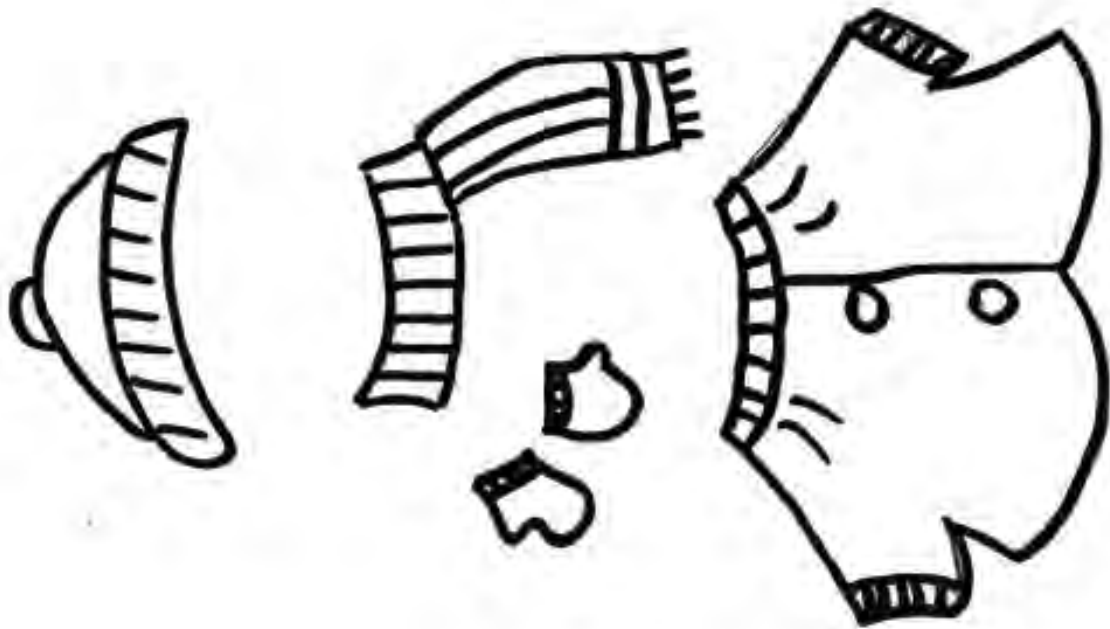
A. Olejniczak



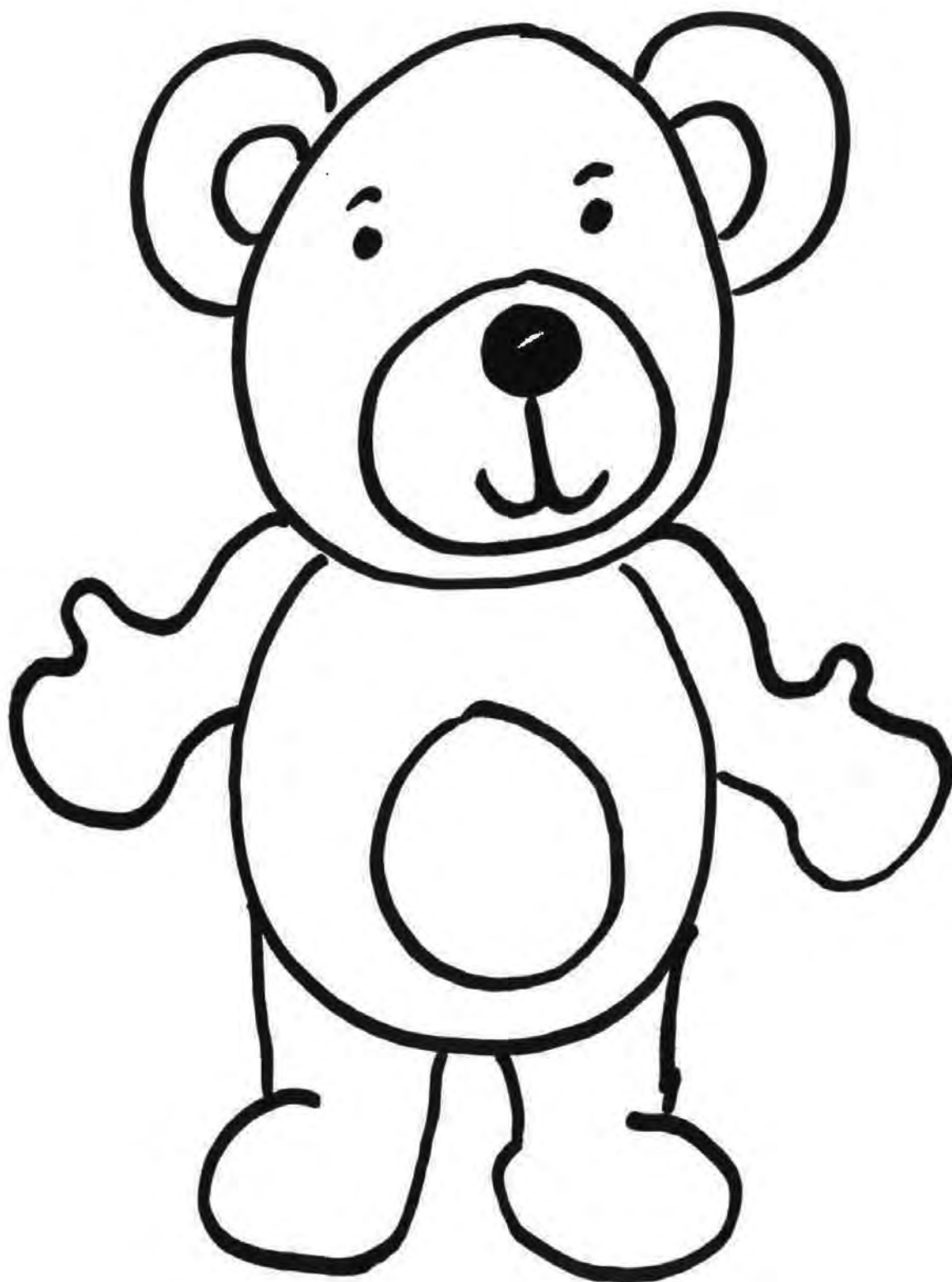
D. Kowalska





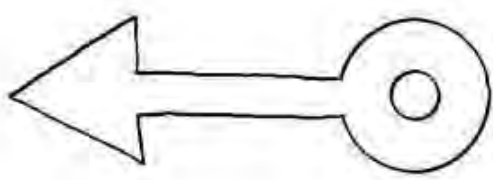
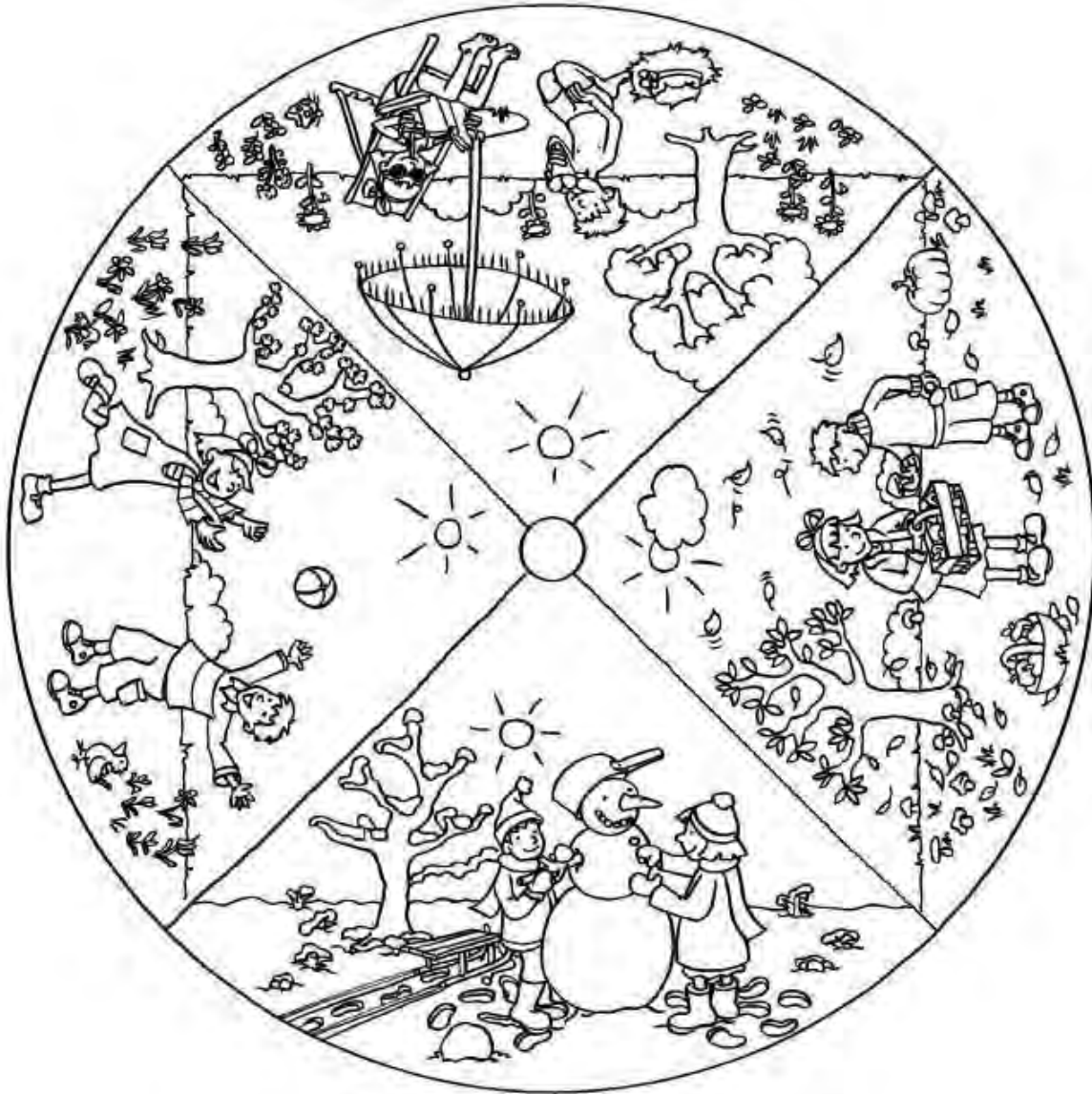






# Vier Jahreszeiten

- Ausmalbild „Vier Jahreszeiten“: „Jahreszeitenuhr“, Yo Rühmer, <https://www.illustratorenfuerfluechtlinge.de/jahreszeitenuhr/>, licencja: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



# Kukułka – Der Kuckuck

24

Autorinnen: Ayleen Heinze & Jessy Vogel

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören das polnische Lied „Kukułka“ und kennen seinen Inhalt.
- Die Kinder verstehen einige Wörter aus dem Lied.
- Die Kinder lernen die erste Strophe des Liedes auswendig.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 4 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 3 x 30 – 40 Minuten (an 3 Tagen).

## 4. Wortschatz:

- *ku-ku!* (kuckuck!), *kukułka* (der Kuckuck), *zima* (der Winter), *wiosna* (der Frühling), *bociek* (der Storch), *dzieci* (die Kinder), *cieszyć się* (sich freuen), *świat* (die Welt).

Anmerkung: Das Wort *bociek* steht umgangssprachlich für *bocian* (Storch). Es wird oft in Kinderliedern und -literatur gebraucht.

## 5. Pädagogisches Material:

- Das Lied „Kukułka“.
- Bilder zum Lied „Kukułka“ (Anlagen).
- Bildkarten: Kuckuck, Winter, Frühling, Storch, Kinder, Welt (Anlagen).
- Ausmalbild „Kuckuck“ (<http://www.maerchen-welt.net/ausmalbilder-malvorlagen-ku-ckuck-kostenlos-zum-ausdrucken/>).
- Fotos von unterschiedlichen bekannten Vögeln, darunter vom Kuckuck.
- Instrumente zum Begleiten.

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Der/Die Erzieher(in) fragt die Kinder, welche Vögel es im Frühling gibt. Er/Sie weist auf den Kuckuck hin. Die Kinder schauen sich Fotos von einigen in Deutschland lebenden Vögeln an und suchen das Bild vom Kuckuck. Der/Die Erzieher(in) leitet das Gespräch der Kinder zum Leben des Kuckucks ein (Welches Geräusch macht der Kuckuck? Wie sieht der Kuckuck aus? Wo lebt der Kuckuck? Welche Jahreszeit fordert er ein? usw.). Anschließend hören die Kinder das deutsche Lied „Kuckuck, ruft’s aus dem Wald“ und sprechen über weitere Informationen, die sie dem Lied entnehmen konnten.
- Der/Die Erzieher(in) begrüßt den polnischen Gast – Biedronka. Biedronka erzählt, dass die polnischen Kinder auch das Lied über den Kuckuck kennen. Das Lied hat die gleiche Melodie, der Text ist aber etwas anders. Biedronka schlägt vor, dass die Kinder sich das polnische Lied anhören. Dabei sollten sie herausfinden, wie der polnische Kuckuck ruft. Nachdem die Kinder das Lied gehört haben, fragt der/die Erzieher(in) nach dem Ruf des polnischen Kuckucks (*ku-ku!*).
- Der/Die Erzieher(in) zeigt den Kindern Bilder, die das Lied illustrieren. Die Kinder sagen, was sie auf den Bildern sehen, bilden Hypothesen über den Inhalt des Liedes. Anschließend übersetzt der/die Erzieher(in) das Lied.
- Die Kinder bekommen ein Ausmalbild mit dem Kuckuck. Beim Ausmalen hören sie das Lied.

### Tag 2

- Die Kinder werden an das Lied „Kukułka“ erinnert. Sie werden gefragt, wie der polnische Kuckuck ruft (*ku-ku!*). Dann hören die Kinder das Lied. Immer wenn sie „ku-ku!“ hören, sollen sie kurz aufstehen und sich wieder hinsetzen.
- Der/Die Erzieher(in) erinnert die Kinder an den Inhalt der ersten Strophe. Bevor die Kinder sie auswendig lernen, lernen sie einige Wörter: *kukułka* (der Kuckuck), *zima* (der Winter), *wiosna* (der Frühling), *bociek* (der Storch), *dzieci* (die Kinder), *świat* (die Welt). Der/Die Erzieher(in) vereinbart mit den Kindern, durch welche Gesten man die Wörter zeigen kann, z.B.:



- o *kukułka* (der Kuckuck) – Die Kinder rufen „ku-ku!“.
- o *zima* (der Winter) – Die Kinder imitieren das Frösteln.
- o *wiosna* (der Frühling) – Die Kinder machen einen Knicks.
- o *bociek* (der Storch) – Die Kinder imitieren das Fliegen.
- o *dzieci* (die Kinder) – Die Kinder zeigen auf sich.
- o *świat* (die Welt) – Die Kinder malen in der Luft einen großen Kreis.

Der/Die Erzieher(in) zeigt passende Bilder und spricht die polnischen Wörter vor – die Kinder zeigen entsprechende Gesten bzw. rufen „ku-ku!“.

- Bewegungsspiel: Jedes Kind bekommt eine Bildkarte. Auf dem Boden werden drei Kreise gemalt: einer für Vögel, einer für Jahreszeiten, einer für alle Kinder dieser Welt. Die Kinder hören das Lied und bewegen sich frei im Raum. Der/Die Erzieher(in) stoppt die Musik und ruft z.B. *kukułka*. Die Kinder mit der entsprechenden Bildkarte laufen in den Kreis für Vögel. Das Lied wird weiter vorgespielt, die Kinder bewegen sich wieder. Der/Die Erzieher(in) stoppt die Musik und ruft z.B. *zima*. Die Kinder mit der entsprechenden Bildkarte laufen in den Kreis für Jahreszeiten. Das Spiel wird solange gespielt, bis alle Kinder in ihren Kreisen stehen.

### Tag 3

- „Wer hat das?“. Die Kinder werden an die Bedeutung der Wörter *kukułka*, *zima*, *wiosna*, *bociek*, *dzieci*, *świat* erinnert. Sechs Kinder stellen sich in eine Reihe. Jedes Kind bekommt eine Bildkarte und hält sie vor sich in den Händen. Der/Die Erzieher(in) nennt ein Wort und die Kinder sollten sagen, wer das Bild hat (z.B. sagt der/die Erzieher(in): *wiosna*, die Kinder sagen: Jakob).
- Nun können die einzelnen Verse der ersten Strophe gelernt werden. Der/Die Erzieher(in) spricht die Verse vor und zeigt dabei auf das entsprechende Bild. Die Kinder sprechen die Verse nach. Danach wird das Lied vorgespielt, die Kinder singen mit.
- Anschließend können die Kinder das Lied mit Instrumenten (Rasseln, Glöckchen usw.) begleiten. Beim Ertönen des Wortes „ku-ku!“ können sie aufstehen.

## 7. Liedtext:

### „Kukułka“

Ku-ku, ku-ku!  
Precz zimo zła!  
Już bociek leci,  
cieszą się dzieci.  
Wiosna, wiosna  
idzie przez świat.

Ku-ku, ku-ku!  
Już kwitnie sad!  
W gałązkach drzewa  
już ptaszek śpiewa.  
Wiosna, wiosna  
idzie przez świat.

Ku-ku, ku-ku!  
Już ciepły wiatr.  
Zatańczmy w koło,  
bo nam wesoło.  
Wiosna, wiosna  
idzie przez świat.

Text: Jacek Hilchen

### „Kuckuck“

Kuckuck, kuckuck!  
Geh weg, böser Winter!  
Der Storch kommt schon angefliegen,  
die Kinder freuen sich.  
Frühling, Frühling  
geht durch die Welt.

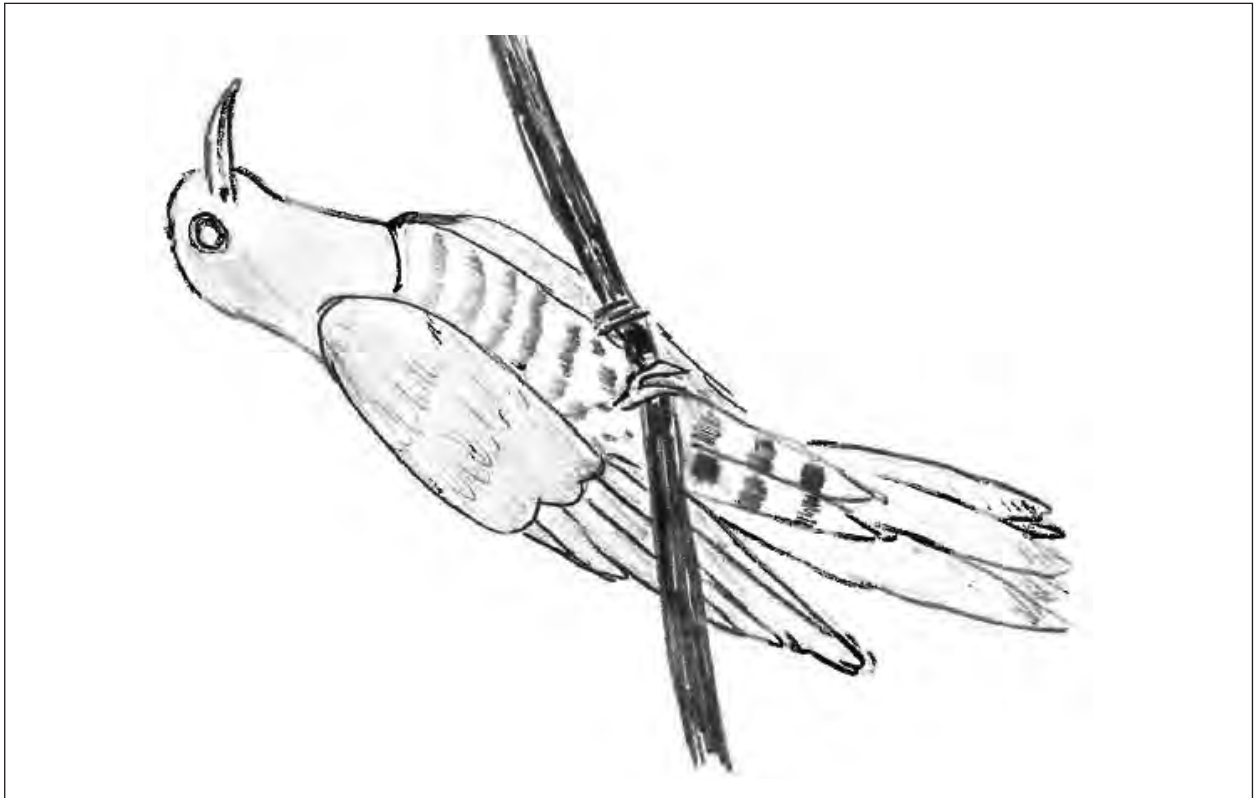
Kuckuck, kuckuck!  
Der Obstgarten blüht schon.  
In den Baumzweigen  
singt schon ein Vögelchen.  
Frühling, Frühling  
geht durch die Welt.

Kuckuck, kuckuck!  
(Es weht) schon warmer Wind.  
Lass uns heruntanzen,  
denn wir sind fröhlich.  
Frühling, Frühling  
geht durch die Welt.

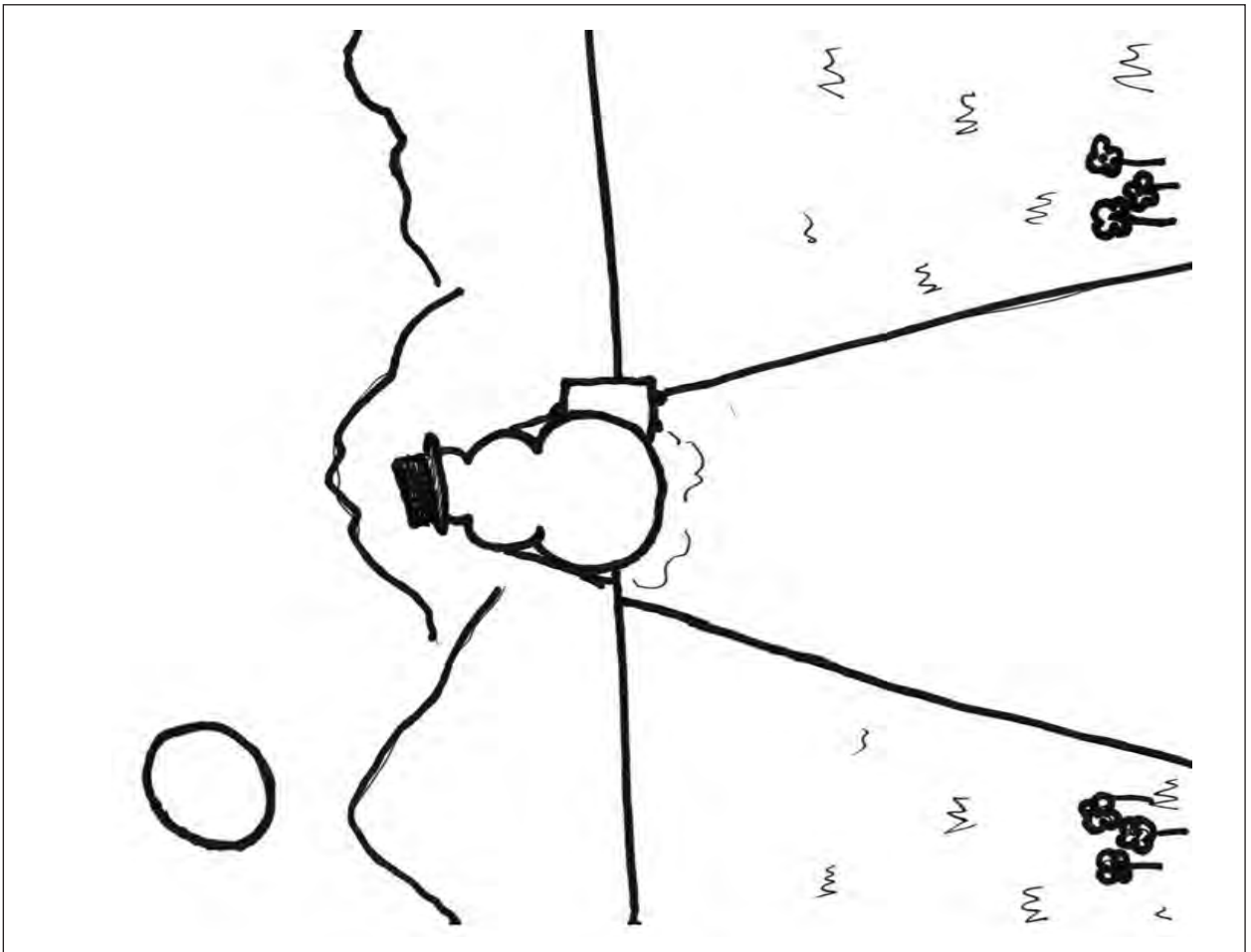
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=HDZLIBE0Ng8>

8. Anlagen:

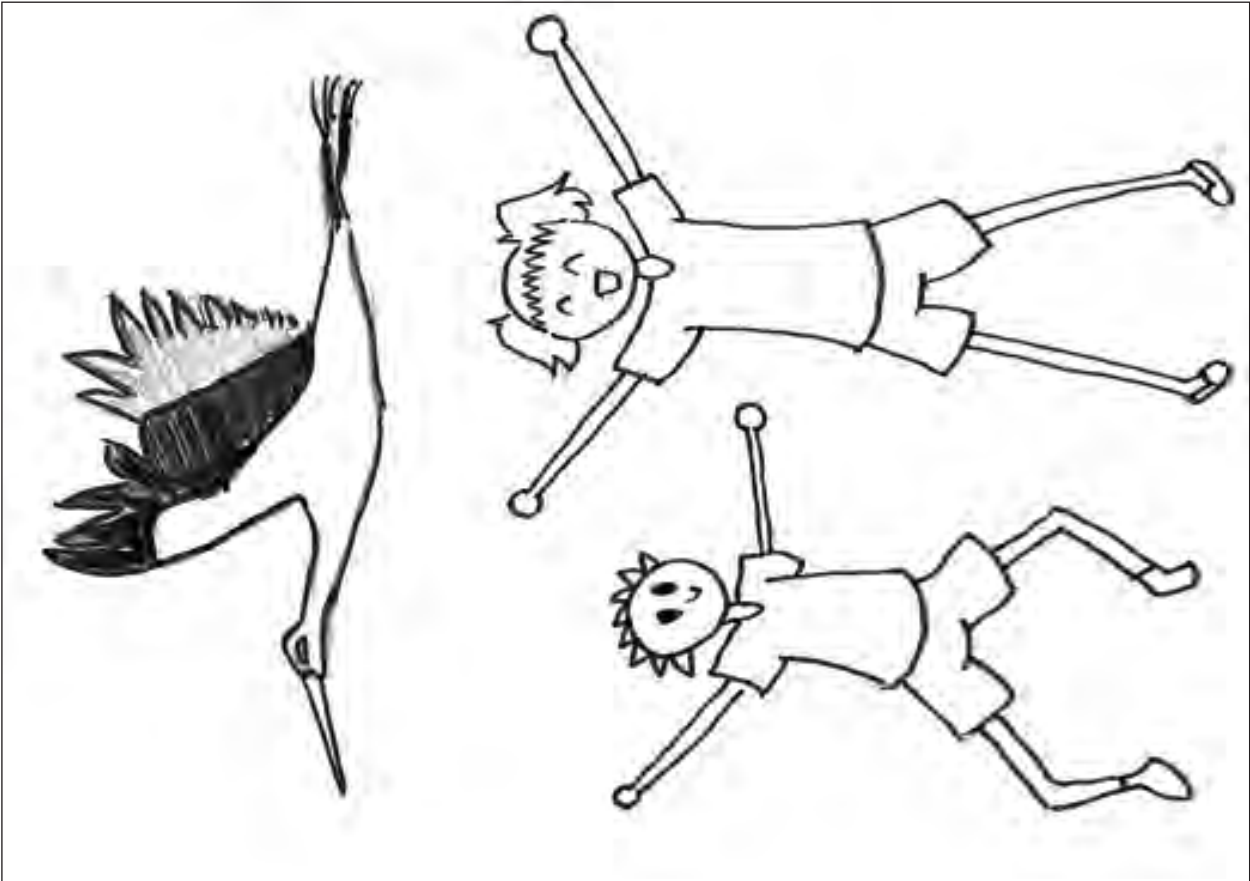
- Bilder zum Lied „Kukułka“ (gezeichnet von Krzysztof Prokop & Hanna Prokop).
  - Kuckuck



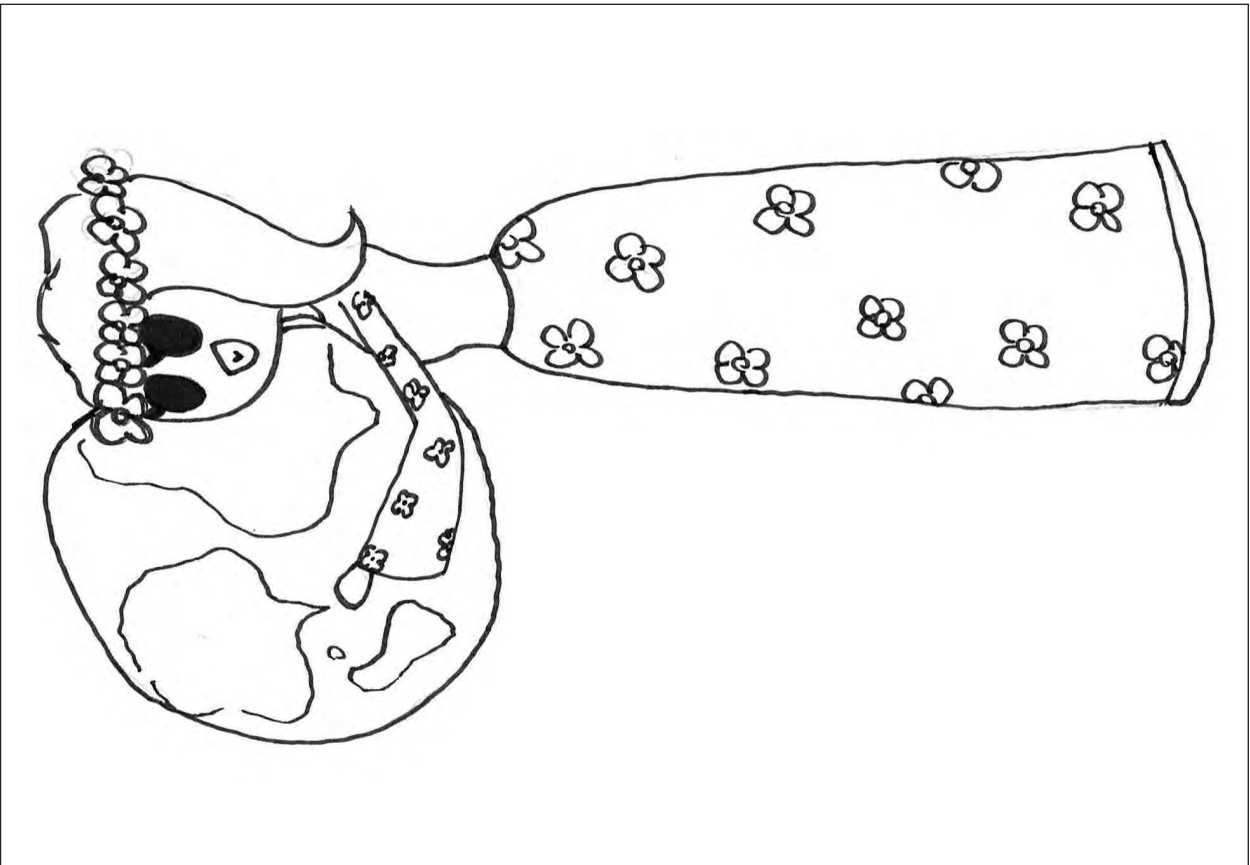
- Geh weg, böser Winter!



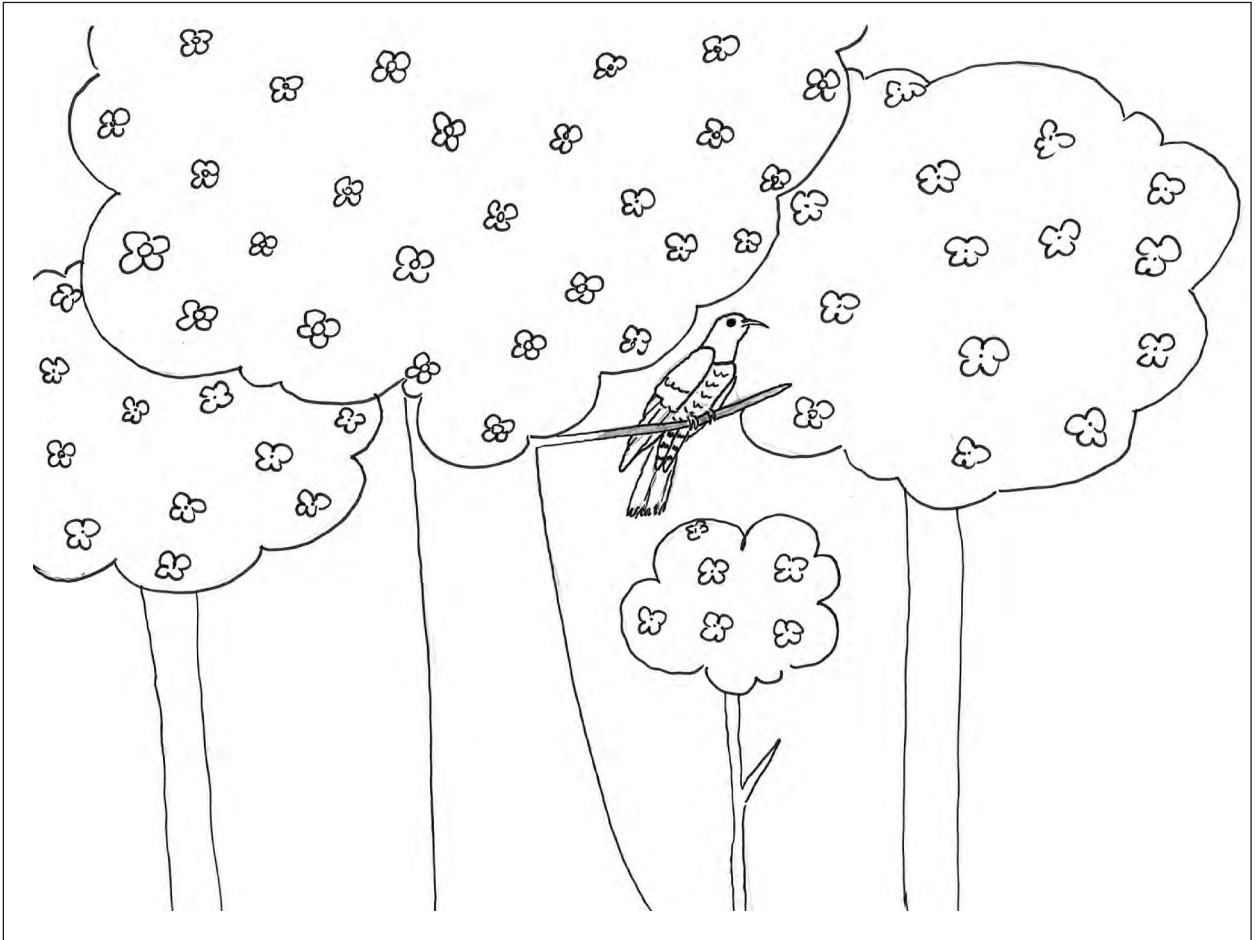
- o Der Storch kommt schon angefliegen, die Kinder freuen sich.



- o Der Frühling geht durch die Welt.



- Ein Kuckuck singt im blühenden Obstgarten.

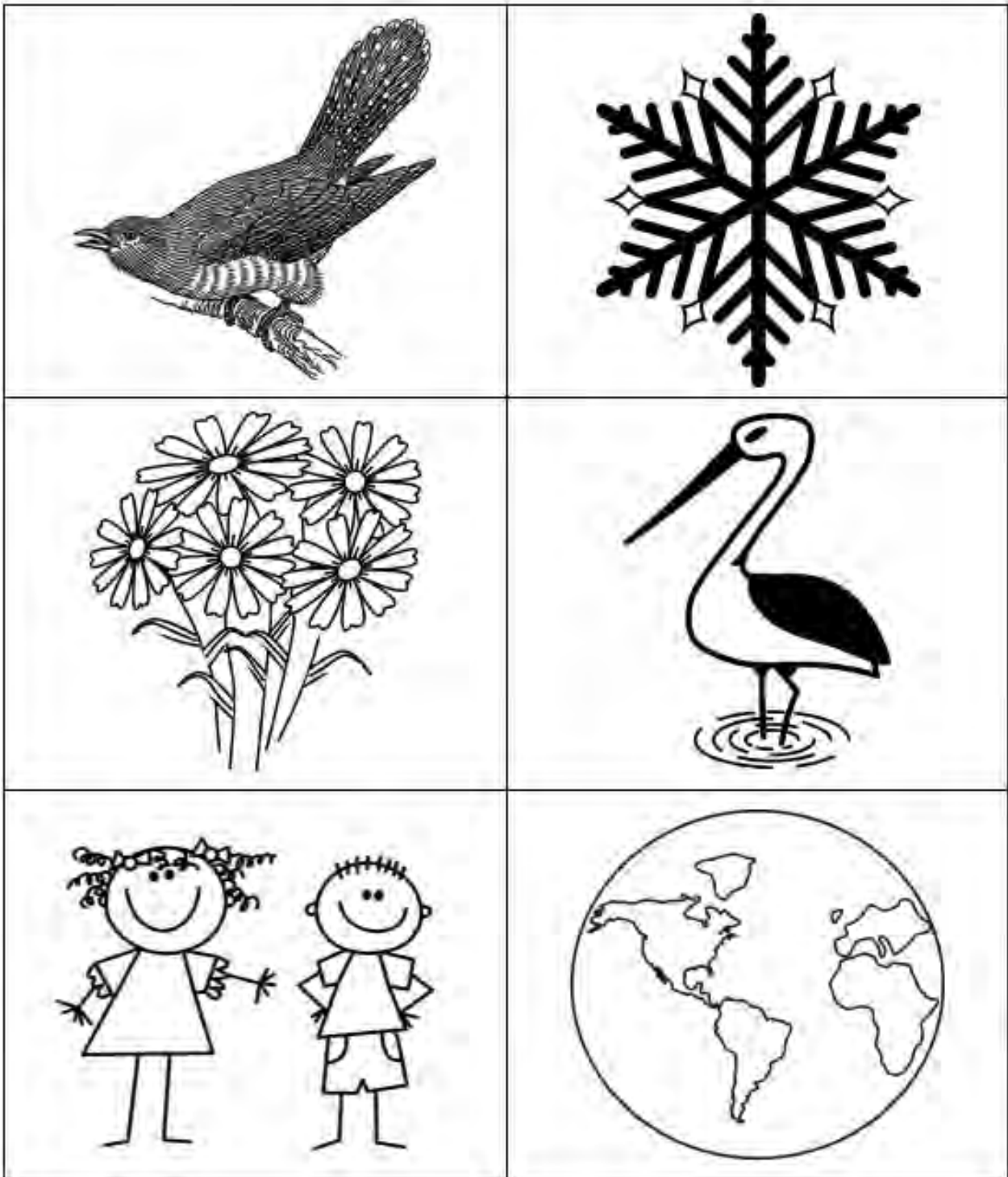


- Die Kinder tanzen im Kreis.





- Bilderset mit sechs Bildern für jedes Kind. Quellen:  
 Kuckuck: <https://pixabay.com/de/vectors/kuckuck-zweig-flügel-schwanz-48193/>  
 Winter: <https://pixabay.com/de/vectors/flocke-schnee-schneeflocke-winter-2029371/>  
 Frühling: <https://pixabay.com/de/vectors/blume-gänseblümchen-haufen-frühling-312196/>  
 Storch: <https://pixabay.com/de/vectors/storch-vogel-natur-weißstorch-2701032/>  
 Kinder: <https://pixabay.com/de/vectors/kinder-zeichnung-linien-mädchen-3871755/>  
 Welt: <https://pixabay.com/pl/illustrations/ziemia-mapa-świata-świat-earth-1290665/>



# Bocian – Der Storch

25

Autorinnen: Corinna Opitz & Michelle Lindner

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören das Lied „Kle, kle boćku“ und kennen den Inhalt jeder Strophe.
- Die Kinder verstehen einige Wörter aus dem Lied.
- Die Kinder erfahren, dass auch Tiere unterschiedliche Sprachen sprechen.

## 2. Zielgruppe: Kinder von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 45 – 60 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- *bocian* (der Storch), *żaba* (der Frosch), *gniazdo* (das Nest), *kle kle* (klipp klapp), *kum kum* (quak quak).

Anmerkung: In dem Lied wird neben *bocian* auch das Wort *bociek* gebraucht. *Bociek* steht umgangssprachlich für Storch. Das Wort wird oft in Kinderliedern und -literatur gebraucht.

## 5. Pädagogisches Material:

- Das Lied „Kle, kle boćku“.
- Bilder zum Lied vom Storch (Anlagen).

## 6. Ablauf:

- Die Begrüßung findet in einem Sitzkreis statt. Der/Die Erzieher(in) zeigt den Kindern ein Foto vom Storch und fragt, ob sie diesen Vogel kennen, und was sie über ihn wissen (z.B. was der Storch frisst, ob er über den Winter in Europa bleibt oder in warme Länder zieht, ob Störche für das ganze Leben Paare bilden etc.).
- Der/Die Erzieher(in) spielt den Kindern das polnische Lied „Kle, kle boćku“ vor, dazu legt er/sie passende Bilder mit hin (Anlagen). Anschließend spricht er/sie mit den Kindern über ihre Hypothesen über den Inhalt des Liedes (Wovon könnte das Lied handeln? Was erkennen die Kinder auf den Bildern?).
- Der/Die Erzieher(in) fragt die Kinder, welches Geräusch ein Storch mit dem Schnabel macht (klipp klapp). Er/sie bittet die Kinder, sich das Lied noch einmal anzuhören und herauszufinden, welches Geräusch ein polnischer Storch macht. Nach dem Hören äußern die Kinder ihre Meinung dazu (Der polnische Storch sagt „kle kle“). Der/Die Erzieher(in) fragt auch, welches Geräusch der Frosch macht (quak, quak) und erzählt den Kindern, dass der polnische Frosch „kum kum“ sagt. Anschließend übersetzt der/die Erzieher(in) das Lied ins Deutsche.
- Ein Bewegungsspiel: Die Kinder spielen Storch und Frösche. Ein Kind ist der Storch, die anderen sind Frösche. Der Storch möchte einen Frosch fangen. Er darf nur auf einem Bein hüpfen, die Frösche dagegen gehen in die Hocke und springen umher. Der gefangene Frosch geht in das Nest vom Storch (z.B. ein auf den Boden gemalter Kreis). Hat der Storch drei Frösche gefangen, wechseln die Kinder die Rollen.

Bevor die Kinder das Spiel spielen, werden einige Wörter auf Polnisch genannt: *bocian* (der Storch), *kle kle* (klipp klapp), *żaba* (der Frosch), *kum kum* (quak quak) und *gniazdo* (das Nest). Sagt der/die Erzieher(in) *bocian* oder *kle kle*, imitieren die Kinder einen Vogel; sagt er/sie *żaba* oder *kum kum*, gehen die Kinder in die Hocke und springen; sagt er/sie *gniazdo*, machen die Kinder einen Kreis mit ihren Armen. Wenn die Kinder die Wörter bereits verstehen, malt der/die Erzieher(in) einen Kreis auf den Boden und sagt: *To jest gniazdo* (Das ist ein Nest). Dann zeigt er/sie der Reihe nach auf die Kinder und sagt: *żaba* oder *kum kum*, ein Kind wird *bocian* genannt.

- Die Kinder lernen die Zeile „*Kle kle boćku, kle kle*“ mittels Nachsprechen und Wiederholen auswendig. Das Lied wird wiederholt vorgespielt und die Kinder singen gemeinsam mit dem/der Erzieher(-in) die erste Zeile jeder Strophe.
- Der/Die Erzieher(in) stellt Stifte und Ausmalbilder für die Kinder bereit. Im Hintergrund wird das Lied leise abgespielt.
- Bewegungspiel: Das Lied wird abgespielt, die Kinder gehen in die Hocke und hüpfen wie Frösche. Stoppt der/die Erzieher(in) die Musik, stehen die Kinder auf einem Bein wie die Störche und sagen „*kle kle*“. Wird die Musik erneut vorgespielt, bewegen sich die Kinder wie Frösche.

## 7. Liedtext:

### „Kle kle, boćku“

Kle kle boćku, kle kle,  
witaj nam bocianie.  
Łąka ci szykuje,  
łąka ci szykuje  
żabki na śniadanie.

Kle kle boćku, kle kle,  
witamy cię radzi.  
Gdy zza morza wracasz,  
gdy zza morza wracasz,  
wiosnę nam prowadzisz.

Kle kle boćku, kle kle,  
witaj na stodole.  
Chłopcy ci szykują,  
chłopcy ci szykują  
gniazdo w starym kole.

### „Klipp klapp, Storch“

Klipp klapp Storch, klipp klapp,  
sei uns begrüßt, Storch.  
Die Wiese bereitet dir,  
die Wiese bereitet dir  
Frösche zum Frühstück zu.

Klipp klapp Storch, klipp klapp,  
wir heißen dich willkommen.  
Wenn du aus Übersee zurückkommst,  
wenn du aus Übersee zurückkommst,  
bringst du uns den Frühling mit.

Klipp klapp Storch, klipp klapp,  
willkommen auf der Scheune.  
Die Jungen bauen dir,  
die Jungen bauen dir  
ein Nest im alten Wagenrad.

- Autor: unbekannt.
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=MXOs1LGO1JM>.

## 8. Hintergrundinformationen zum Storch:

Sein Gefieder ist weiß, die Schwingen der Flügel sind schwarz gefärbt. Dazu kommt der lange, gerade Hals, der lange rote Schnabel und die langen roten Beine - dadurch ist der Storch unverwechselbar und zugleich einer unserer größten Landvögel. Weiß-Störche sind von Süd- über Mittel- bis Osteuropa zu Hause.

Störche brauchen zum Leben feuchte Wiesen mit Teichen, Weihern und Baumgruppen oder Sümpfen. Wälder meiden sie. Störche können ziemlich lange leben. Der älteste bekannte Storch in freier Wildbahn wurde 33 Jahre alt.

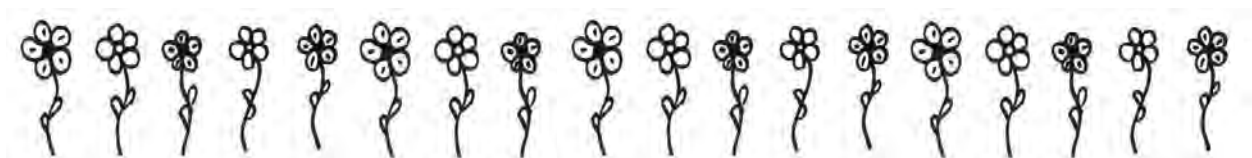
Man schätzt, dass jeder vierte Storch aus Polen kommt.

Weitere Infos unter: <https://de.wikipedia.org/wiki/Wei%C3%9Fstorch>

<https://www.storchenreise.de/reisen/fliegen/segeln-in-den-sueden-die-ostroute/polen/>

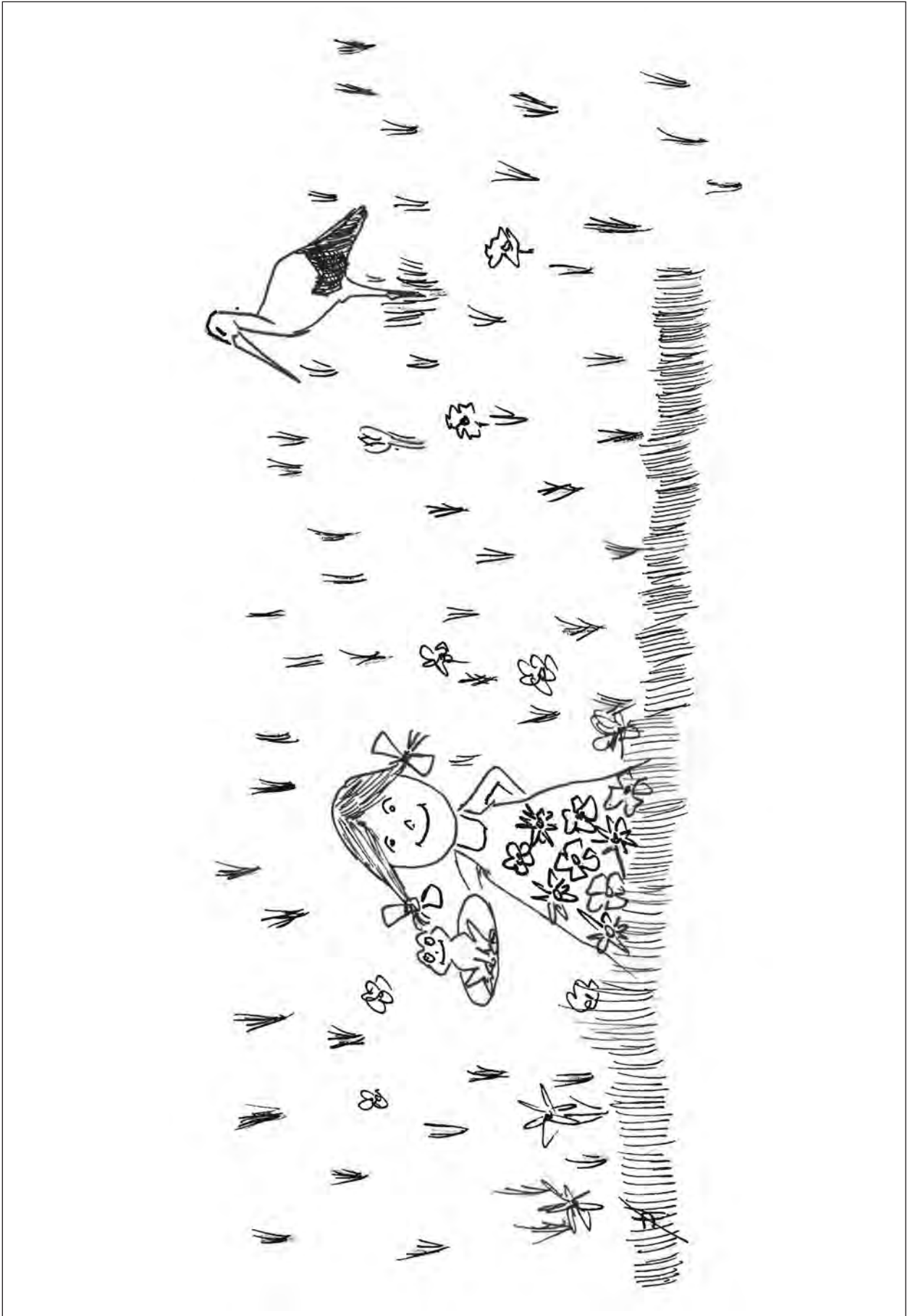
<https://www.polish-online.com/polen/staedte/ermland-masuren-stoerche.php>

<https://www.kindernetz.de/oli/tierlexikon/storch/-/id=74986/vv=steckbrief/nid=74986/did=84234/1bnmqtf/>



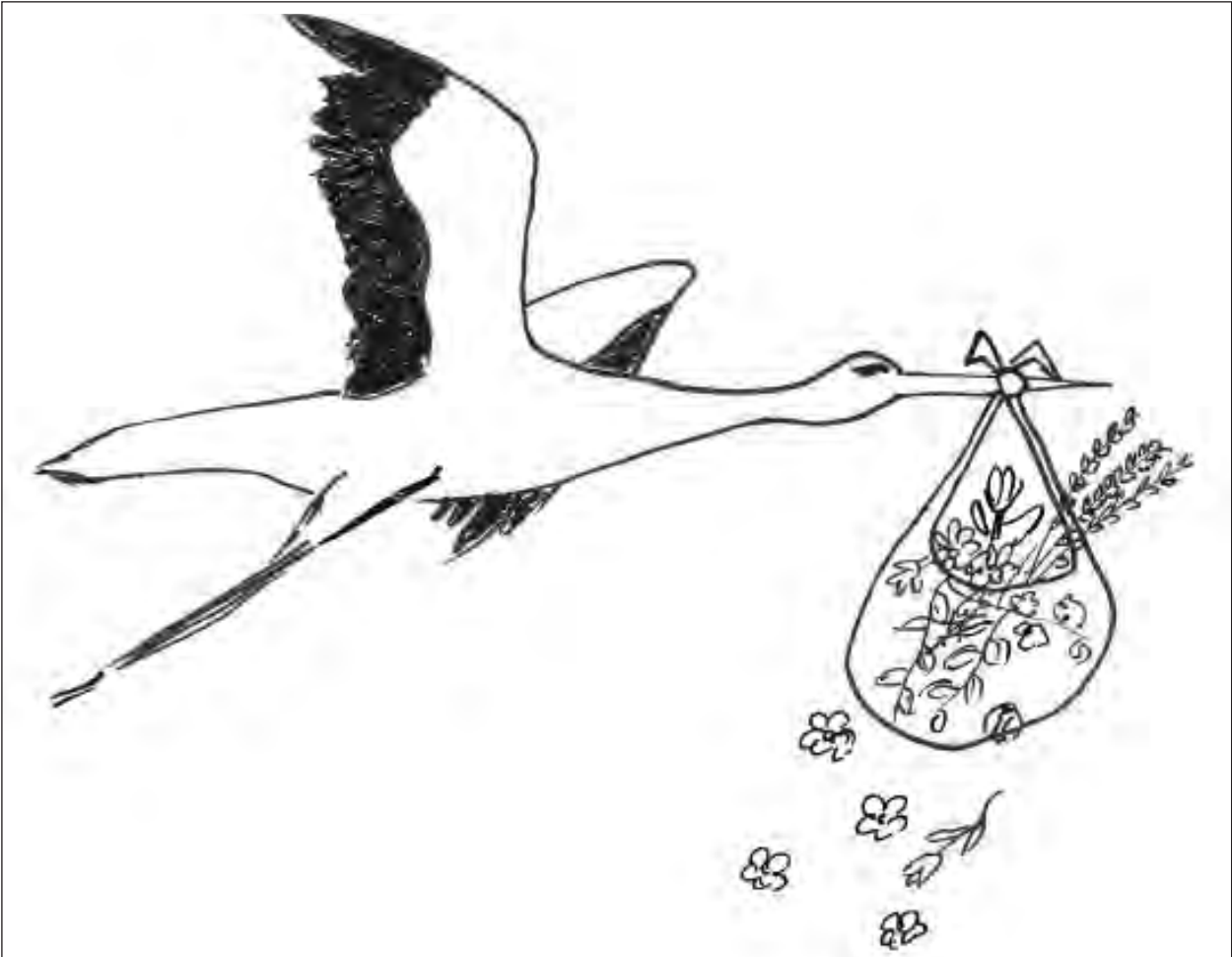
9. Anlagen:

- Bilder zum Lied (gezeichnet von Krzysztof Prokop).
  - Strophe 1: Die Wiese bereitet für den Storch Frösche zum Frühstück zu.

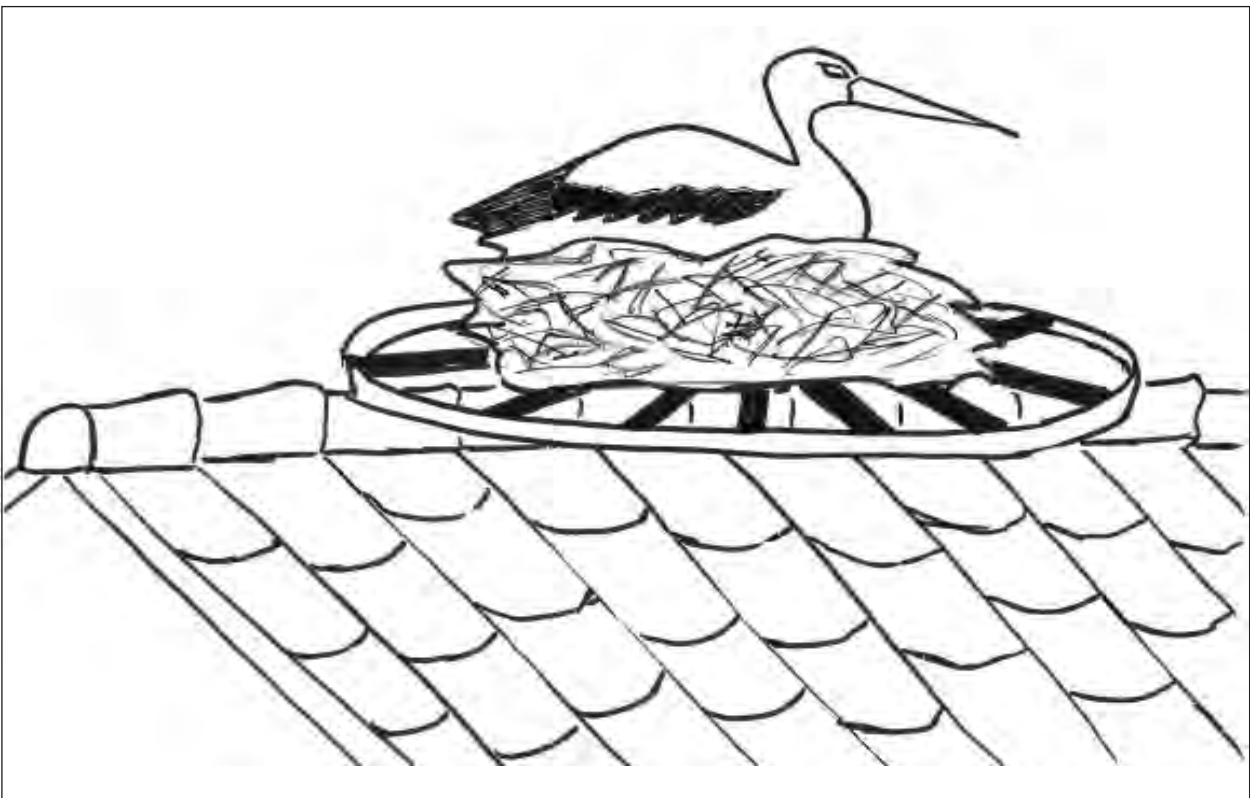




- Strophe 2: Der Storch bringt den Frühling mit.



- Strophe 3: Ein Storchennest im alten Wagenrad.



# Jesteśmy żaby – Wir sind Frösche

26

Autorinnen: Lisa Mätzold & Carla Zinke

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören und verstehen das Lied „Jesteśmy żaby“.
- Die Kinder lernen einige Wörter, die mit dem Lied in Verbindung stehen.
- Die Kinder begleiten die erste Strophe des Liedes mit Bewegungen.
- Die Kinder lernen etwas über das Land Polen und deren Verbindung zu den Störchen.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 2 x 45 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- *żaby* (Frösche), *bociany* (Störche), *muchy* (Fliegen), *grube brzuchy* (dicke Bäuche), *dzioby* (Schnäbel), *mokre żaby* (nasse Frösche).

## 5. Pädagogisches Material:

- Das Lied „jesteśmy żaby, aby, aby“.
- Bilder, die den Inhalt des Liedes illustrieren (Anlagen).
- Ausmalbilder: Frosch; Was bringt der Storch? (Anlagen).

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Der/Die Erzieher(in) erzählt den Kindern etwas über den Frühling und fragt sie, welche Tiere im Frühling aktiv werden.
- Der/Die Erzieher(in) erzählt den Kindern von den Störchen und deren großer Bedeutung in Polen.
- Der/Die Erzieher(in) zeigt den Kindern Bilder zum Lied (Anlagen) und lässt sie Vermutungen über seinen Inhalt anstellen. (Variante: Die Kinder hören das Lied und sehen sich die Animation auf <https://www.youtube.com/watch?v=ulPGOIKOWMO> an, danach spekulieren sie über den Inhalt des Liedes.). Anschließend erklärt der/die Erzieher(in) den Inhalt des Liedes.
- Die Kinder lernen die Bedeutung einiger polnischer Vokabeln. Der/Die Erzieher(in) spricht die Wörter vor, die Kinder bewegen sich entsprechend:
  - *żaby* (Frösche) – Die Kinder gehen in die Hocke und hüpfen.
  - *bociany* (Störche) – Die Kinder stehen auf einem Bein.
  - *muchy* (Fliegen) – Die Kinder imitieren das Fliegen.
  - *grube brzuchy* (dicke Bäuche) – Die Kinder „zeichnen“ mit ihren Armen dicke Bäuche.
  - *dzioby* (Schnäbel) – Die Kinder strecken ihre beiden Arme nach vorne und nehmen die Hände zusammen.
  - *mokre żaby* (nasse Frösche) – Die Kinder schütteln das imaginäre Wasser von ihren Händen ab.
- Zur Festigung der Wörter können die Kinder die Bilder vom Frosch und dem Storch ausmalen. Sie entscheiden, ob sie die Bilder mitnehmen wollen, oder ob sie ausgehängt werden.

### Tag 2

- Der/Die Erzieher(in) wiederholt mit den Kindern die Vokabeln vom Vortag, indem er/sie die Wörter ausspricht und die Kinder entsprechend gestisch reagieren.
- Der/Die Erzieher(in) klärt mit den Kindern, welche Bewegungen bei einzelnen Zeilen der ersten Strophe gemacht werden können, z.B.:
  - *Jesteśmy żaby, aby, aby*, ⇨ Die Kinder gehen in die Hocke.
  - *jesteśmy mokre, okre, okre*. ⇨ Die Kinder schütteln das imaginäre Wasser von ihren Händen ab.
  - *Mieszkamy w błocie, ocie, ocie*, ⇨ Die Kinder gehen wieder in die Hocke.
  - *i się chowamy, gdy jest bociek*. ⇨ Die Kinder halten eine Hand vor das Gesicht.

- *Jesteśmy żaby, aby, aby*, ⇨ Die Kinder gehen in die Hocke.
- *jesteśmy mokre, okre, okre*. ⇨ Die Kinder schütteln das imaginäre Wasser von ihren Händen ab.
- *Zjadamy muchy, uchy, uchy* ⇨ Die Kinder imitieren das Essen.
- *i mamy bardzo grube brzuchy*. ⇨ Die Kinder zeigen ihre dicken Bäuche.
- Das Lied wird vorgespielt, die Kinder und der/die Erzieher(in) begleiten es mit Bewegungen.
- Als kleine Belohnung für die Mitarbeit bekommen die Kinder einen kleinen Gummifrosch zum Naschen.

## 7. Liedtext:

### „Jesteśmy żaby, aby, aby“

Jesteśmy żaby, aby, aby,  
jesteśmy mokre, okre, okre.  
Mieszkamy w błocie, ocie, ocie,  
i się chowamy, gdy jest bociek.  
Jesteśmy żaby, aby, aby,  
jesteśmy mokre, okre, okre.  
Zjadamy muchy, uchy, uchy  
i mamy bardzo grube brzuchy.

My bociany, any, any  
apetyt mamy, amy, amy.  
Wolno chodzimy, imy, imy,  
lecz każdą żabę zobaczymy.  
A my bociany, any, any  
apetyt mamy, amy, amy.  
A nasze dzioby, oby, oby  
na żaby mają dziś sposoby.

### „Wir sind Frösche, ösche, ösche“

Wir sind Frösche, ösche, ösche,  
wir sind nass, ass, ass.  
Wir leben im Schlamm, amm, amm,  
und wir verstecken uns, wenn der Storch da ist.  
Wir sind Frösche, ösche, ösche,  
wir sind nass, ass, ass.  
Wir essen Fliegen, iegen, iegen  
und wir haben sehr dicke Bäuche.  
Wir Störche, örche, örche  
haben Appetit, tit, tit.  
Wir gehen langsam, am, am,  
aber wir sehen jeden Frosch.  
Und wir Störche, örche, örche  
haben Appetit, tit, tit.  
Und wir wissen, mit unseren Schnäbeln, äbeln,  
äbeln  
die Frösche zu fangen.

- Musik, Text: A. Jendryka, A. Kaczmarczyk
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=uIPGOIKOWMO>.

## 8. Hintergrundinformationen:

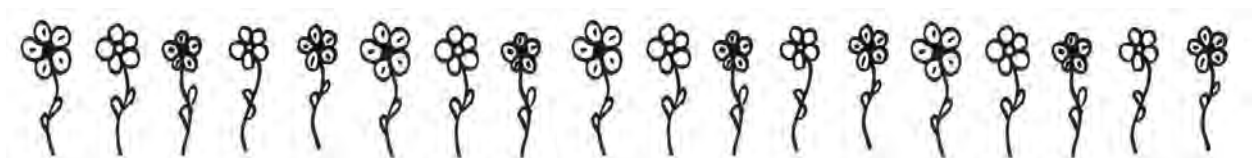
Der Landesname „Polen“ stammt aus dem Slawischen und leitet sich vom Wort „Feld“ ab. Passend dazu wird die Hälfte der Landesfläche Polens für die Landwirtschaft genutzt. Auf diesen Feldern werden Roggen, Weizen, Raps, Obst und Gemüse angebaut. Der Storch findet auf den Feldern Mäuse und andere kleine Tiere zum Essen und deswegen fühlt er sich in Polen ziemlich wohl. Folglich leben und brüten viele Störche in Polen, meistens in Nordpolen. Man schätzt, dass jeder vierte oder fünfte Storch auf dieser Welt nach Polen fliegt, um dort zu brüten. Neben den nahrungsreichen Feldern hat Polen große Seen und Wälder, in denen sich die Störche zuhause fühlen.

Deswegen nennt sich Polen „Das Land der Störche“.

Im Text kommen die Wörter „bociek“ und „bocian“ vor, beide bedeuten Storch.

## 9. Anlagen:

- Bilder, die den Inhalt des Liedes illustrieren (gezeichnet von Krzysztof Prokop).



- Nasser Frosch:

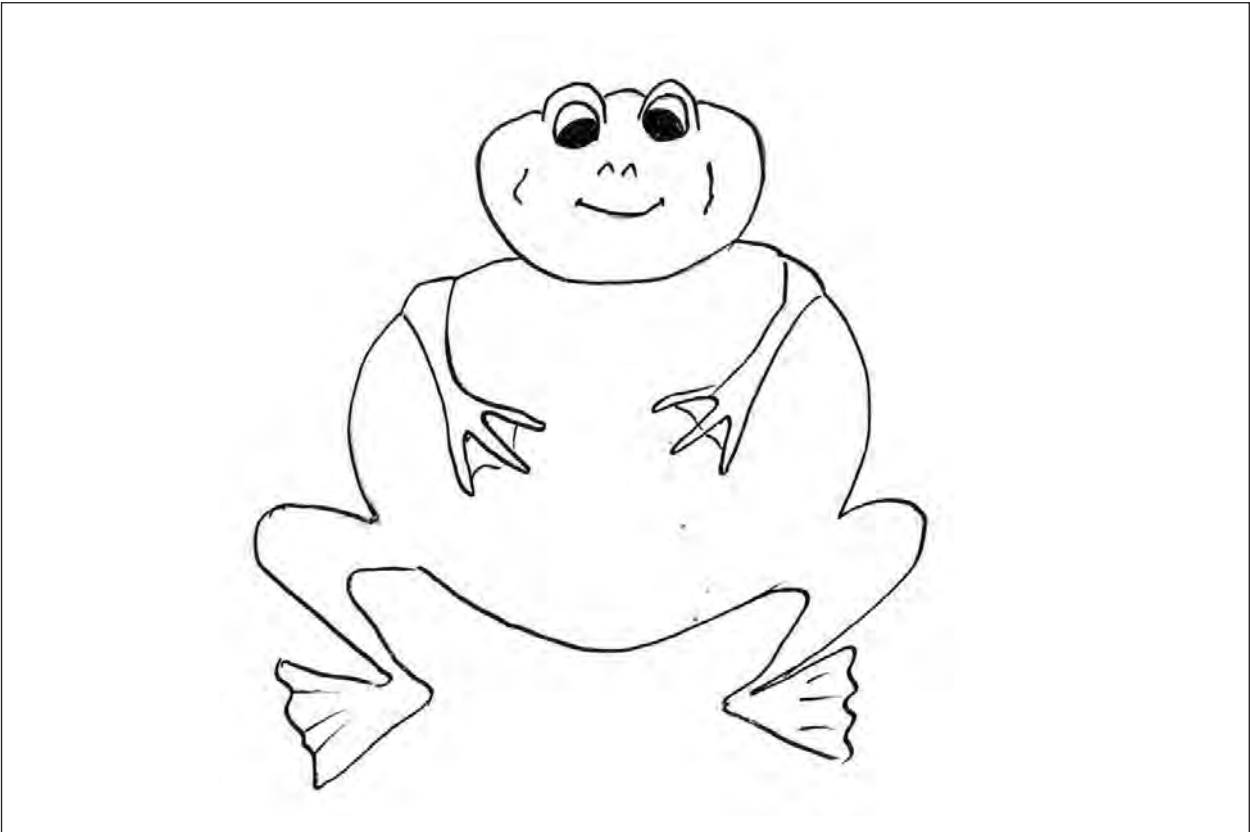


- Frösche verstecken sich vor dem Storch:

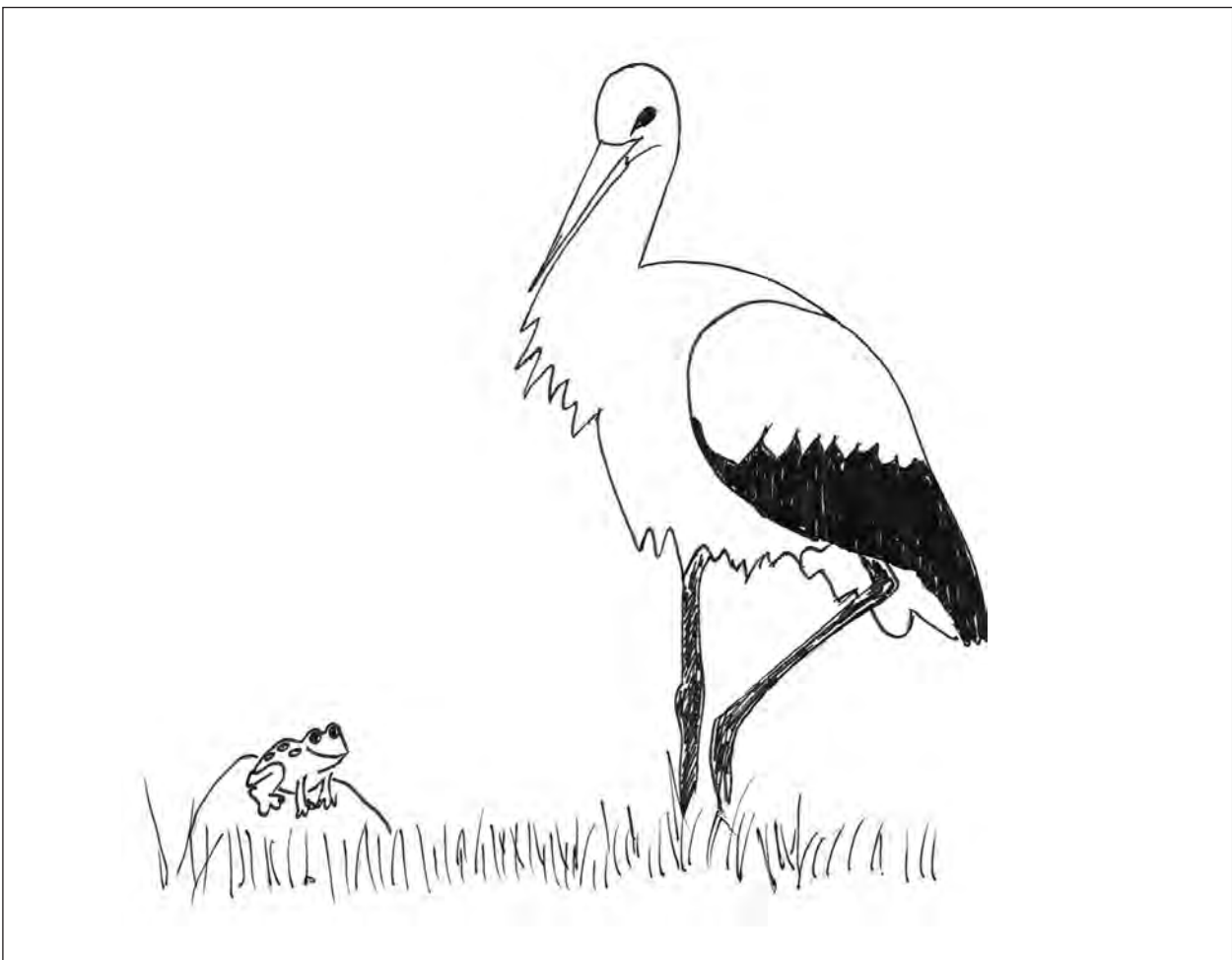




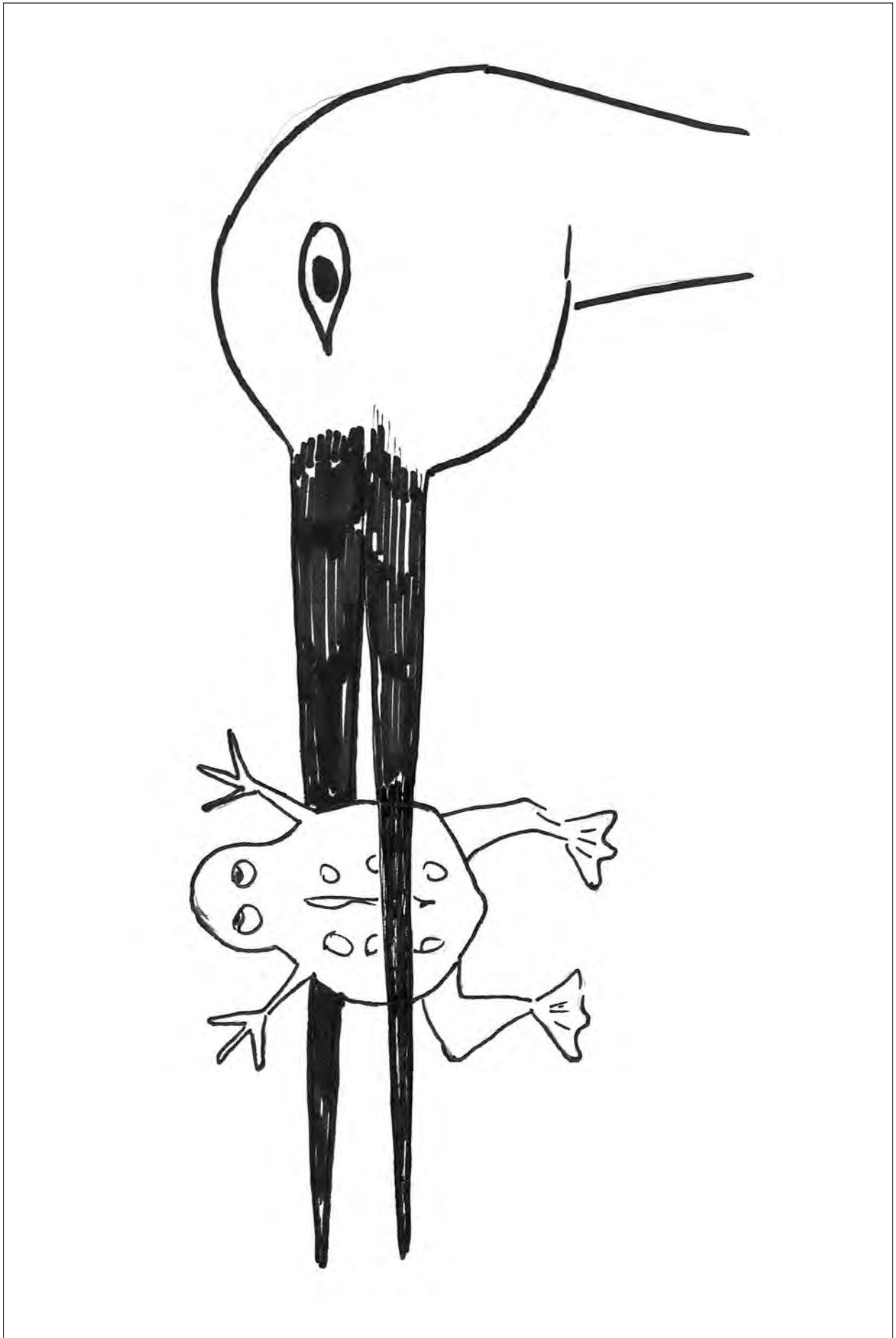
- Frosch mit dickem Bauch:



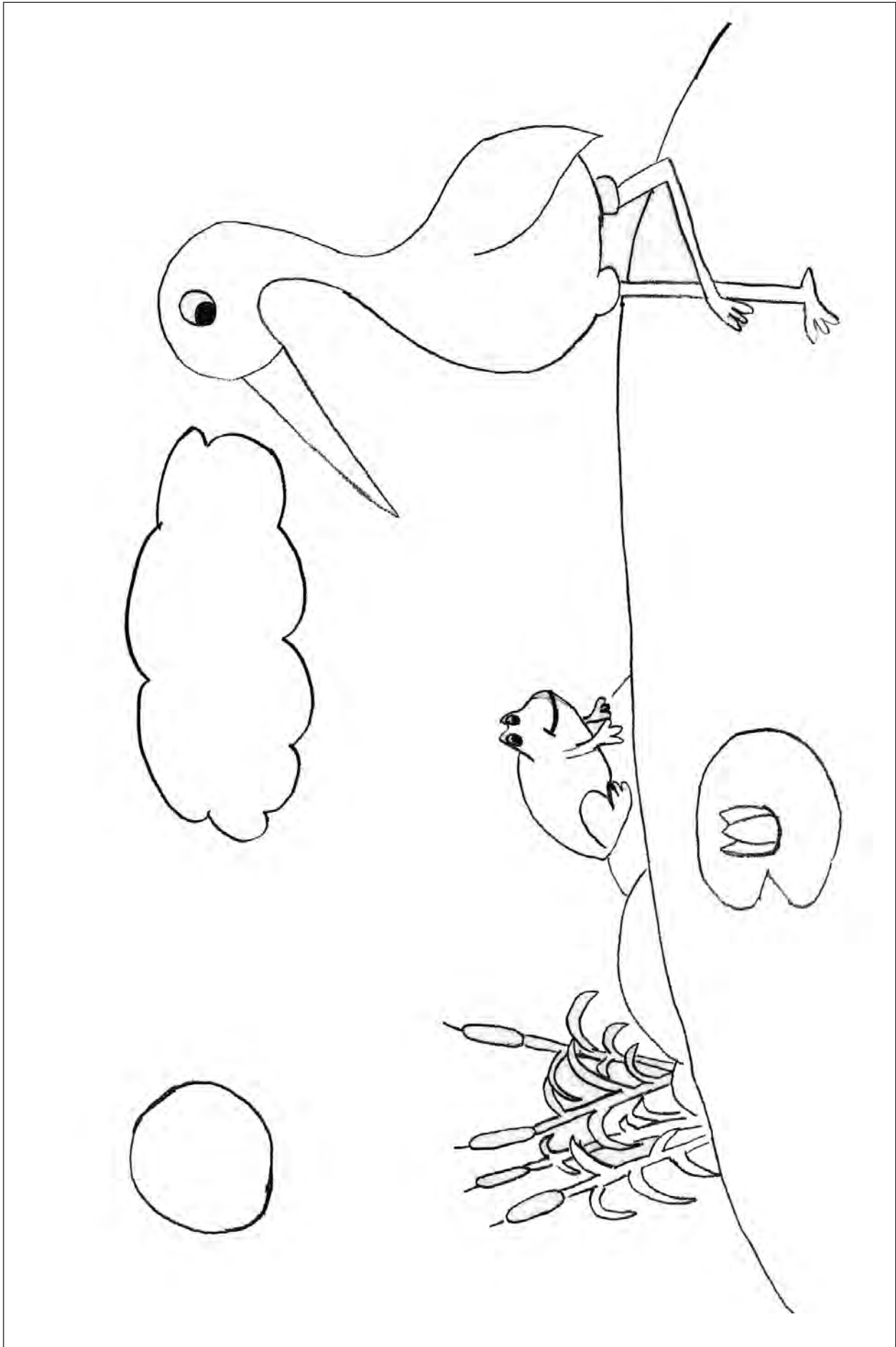
- Storch sieht einen Frosch:



- Storch fängt einen Frosch:



- Ausmalbild: Storch und Frosch. Gezeichnet von Lisa Mätzold.



# Kolorowe lato – Bunter Sommer

27

Autorinnen: Susi Uchlier & Sophie Mai

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören und verstehen das Lied „Kolorowe lato“.
- Die Kinder verstehen einige Wörter, die mit dem Sommer verbunden sind.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 1 Stunde.

## 4. Wortschatz:

- *lato kolorowe / kolorowe lato* (bunter Sommer), *motyl* (der Schmetterling), *walizka* (der Koffer), *ślimkowy kapelus*z (Strohhut), *wakacje* (Sommerferien), *morze* (die See/das Meer).

## 5. Pädagogisches Material:

- Das Lied „Kolorowe lato“.
- Bilder, die das Lied illustrieren (Anlagen).
- Bilderset mit sechs Bildern für jedes Kind (Anlagen).
- Buntstifte, weiße Blätter.

## 6. Ablauf:

- Der/Die Erzieher(in) fragt die Kinder, woran sie zuerst denken, wenn sie das Wort Sommer hören.
- Der/Die Erzieher(in) begrüßt Biedronka, der ein polnisches Lied mitgebracht hat. Biedronka zeigt einige Bilder und fragt die Kinder nach ihren Vermutungen (Wovon handelt wohl das Lied?). Er unterhält sich mit den Kindern auch über den Titel des Liedes (Warum ist der Sommer bunt? Welche Farben sind für den Sommer charakteristisch?).
- Biedronka schlägt den Kindern vor, sich das Lied anzuhören. Danach fragt er die Kinder nach ihren Eindrücken (z.B. Ist die Melodie des Liedes lustig? Passt das Lied zum Sommer?) Anschließend übersetzt er das Lied ins Deutsche.
- Der/Die Erzieher(in) schlägt den Kindern vor, einige polnische Wörter aus dem Lied zu lernen. Er/Sie zeigt den Kindern Bilder, nennt die Wörter auf Polnisch und auf Deutsch: *lato kolorowe / kolorowe lato* (bunter Sommer), *motyl* (der Schmetterling), *walizka* (der Koffer), *ślimkowy kapelus*z (Strohhut), *wakacje* (Sommerferien), *morze* (die See/das Meer). Jedes Kind bekommt ein Bilderset mit sechs Bildern. Der/Die Erzieher(in) nennt die Wörter auf Polnisch, die Kinder heben das entsprechende Bild hoch.
- Der/Die Erzieher(in) vereinbart mit den Kindern, mit welchen Gesten sie die Bedeutung der Wörter zeigen, z.B.:
  - *kolorowe lato* – Die Kinder heben beide Arme hoch und drehen mit den Händen.
  - *morze* – Die Kinder imitieren das Schwimmen.
  - *motyl* – Die Kinder imitieren das Flattern der Schmetterlinge.
  - *ślimkowy kapelus*z – Die Kinder imitieren das Aufsetzen eines Hutes.
  - *wakacje* – Die Kinder springen fröhlich.
  - *walizka* – Die Kinder zeigen gestisch einen eckigen Gegenstand.

Anschließend nennt der/die Erzieher(in) die Wörter auf Polnisch, die Kinder zeigen entsprechende Gesten.

- Der/Die Erzieher(in) spielt das Lied vor, die Kinder bewegen sich frei im Raum. Der/die Erzieher(in) stoppt die Musik und nennt ein Wort, die Kinder zeigen entsprechende Gesten.
- Die Kinder malen mit Buntstiften ein Bild zum Thema „Bunter Sommer“, um sich auf die warme Jahreszeit einzustimmen. Dabei hören sie das Lied. Nachdem die Kinder ihr Bild vollendet haben, werden diese in einer kurzen Gesprächsrunde vorgestellt.



## 7. Liedtext:

### „Kolorowe lato”

Refrén:  
Kolorowe lato,  
lato kolorowe,  
włożyło słomkowy kapelusz na głowę.  
Gdy kapelusz zdejmie,  
sypnie pomysłami,  
nie będzie w wakacje  
nikt nudził się z nami.

Jak zwykle co roku o tej samej porze  
z walizką zjawiało się lato nad morzem.  
Rzuciło promyków złocistych tysiące,  
porwało do tańca motyle na łące.

Refrén

### „Bunter Sommer“

Refrain:  
Bunter Sommer,  
bunter Sommer,  
hat sich einen Strohhut auf den Kopf gesetzt.  
Wenn er den Hut wieder absetzt,  
hat er viele Ideen,  
da langweilt sich niemand von uns  
in den Sommerferien.

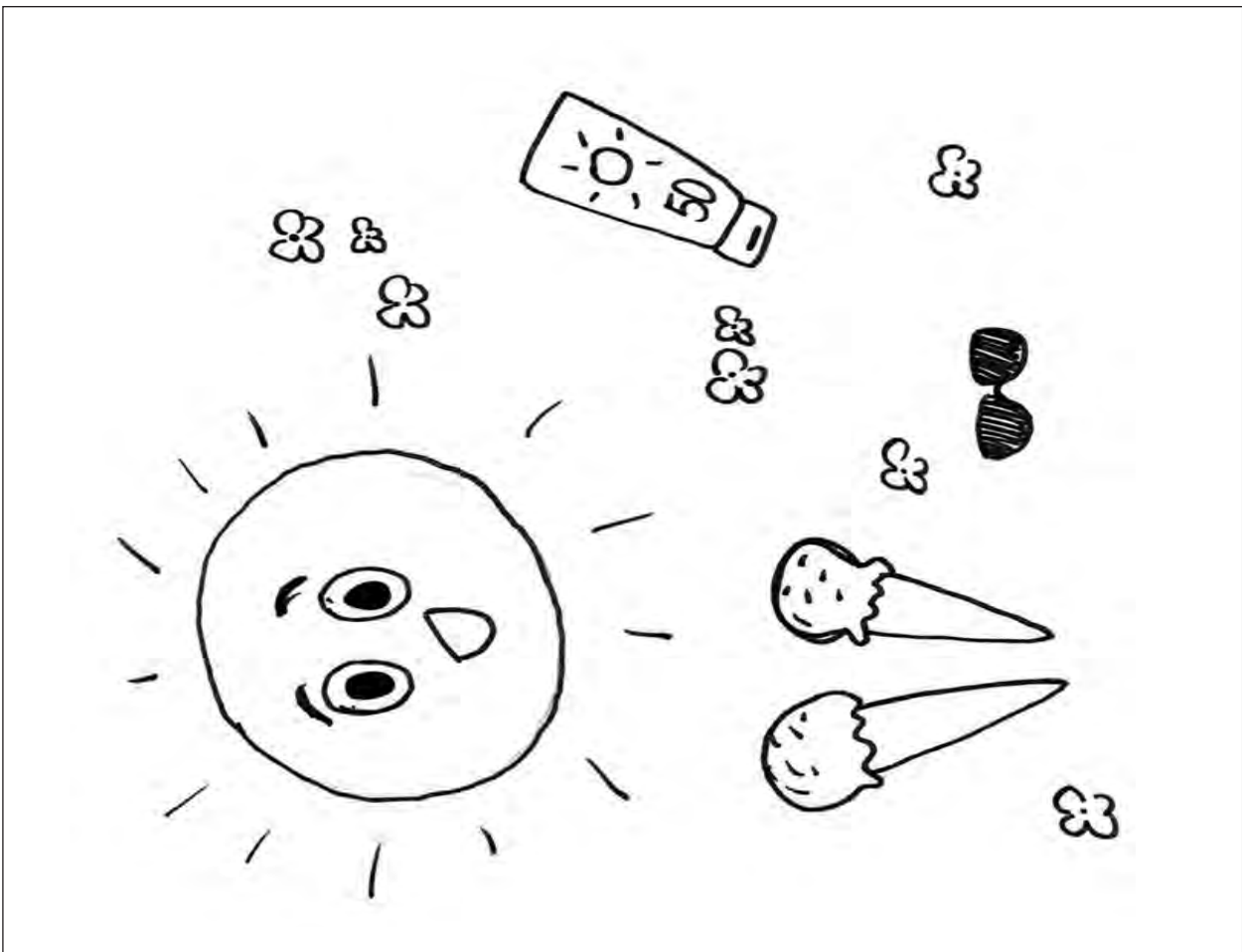
Wie üblich jedes Jahr zur gleichen Zeit  
kommt der Sommer mit seinem Koffer an die See.  
Er wirft tausende goldene Strahlen  
und hat auf der Wiese Schmetterlinge zum Tanz aufgefordert.

Refrain

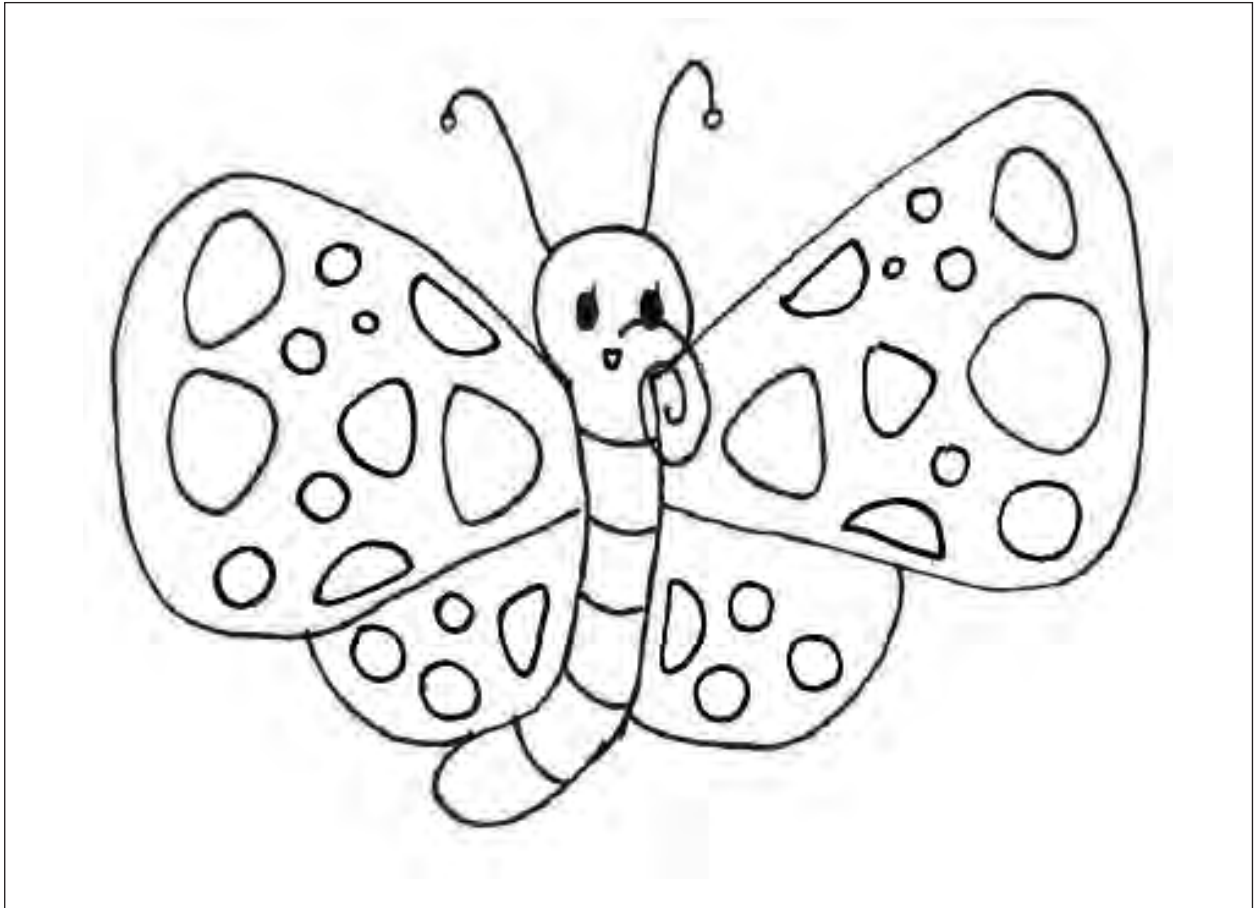
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=aRkzeeEwq3E>.

## 8. Anlagen:

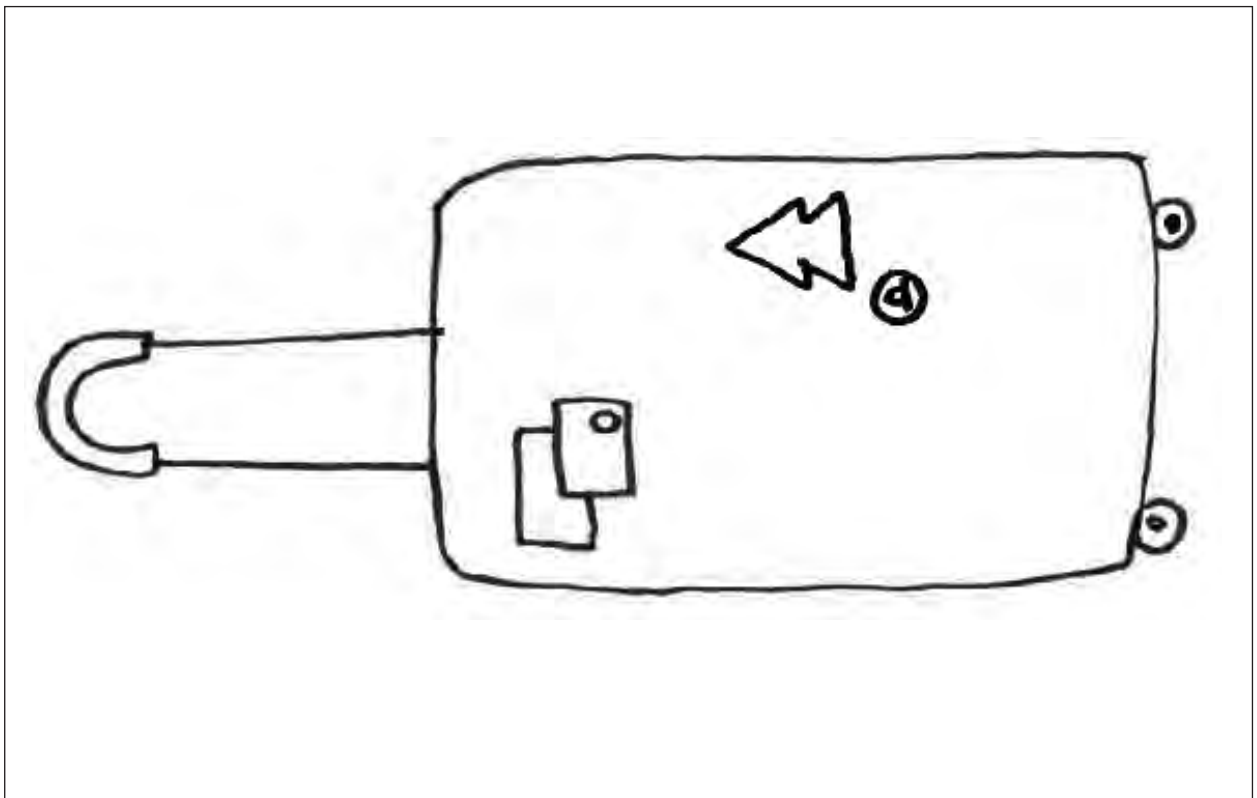
- Bilder zum Wortschatz (gezeichnet von Hanna Prokop).
  - lato kolorowe / kolorowe lato (bunter Sommer)



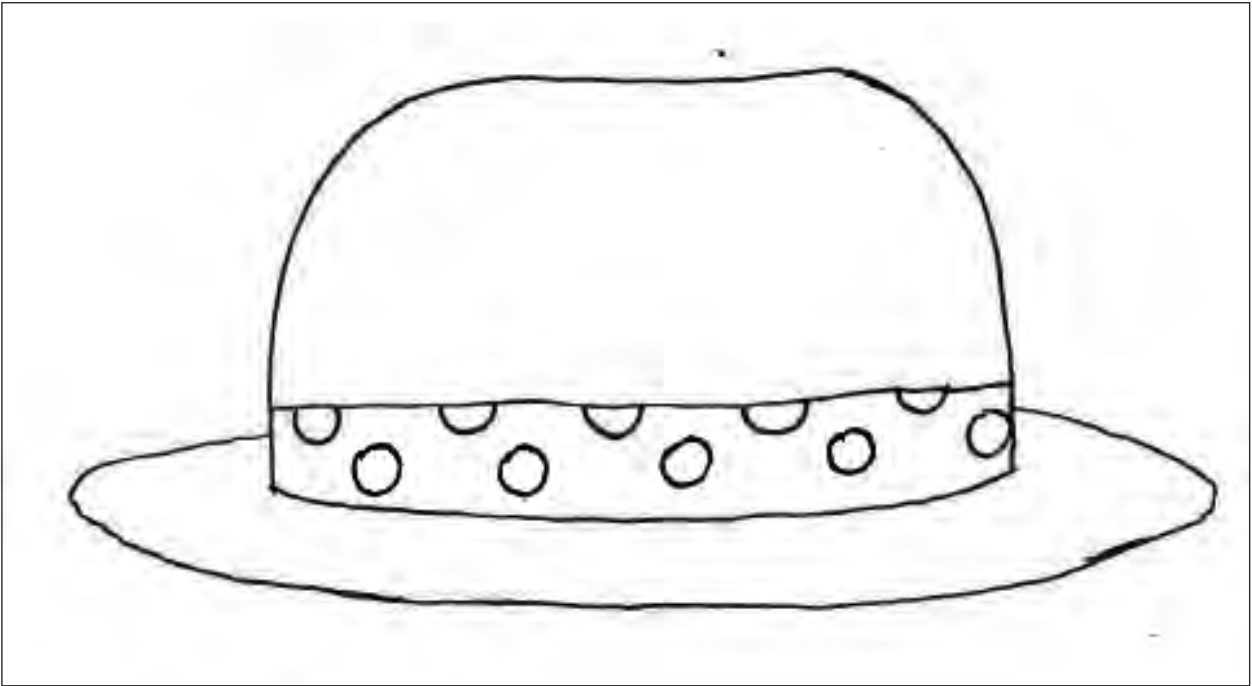
- o motyl (der Schmetterling)



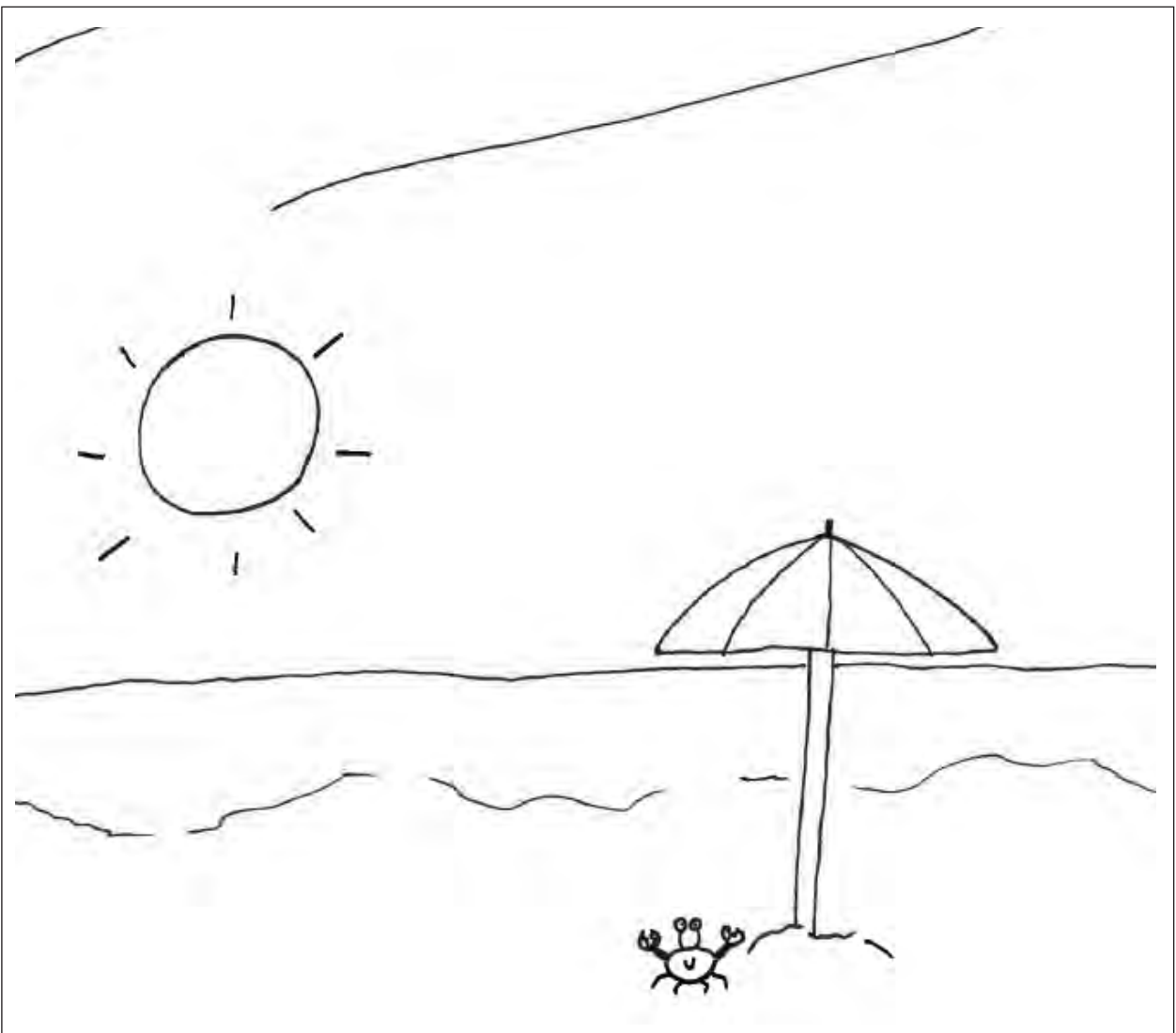
- o walizka (der Koffer)



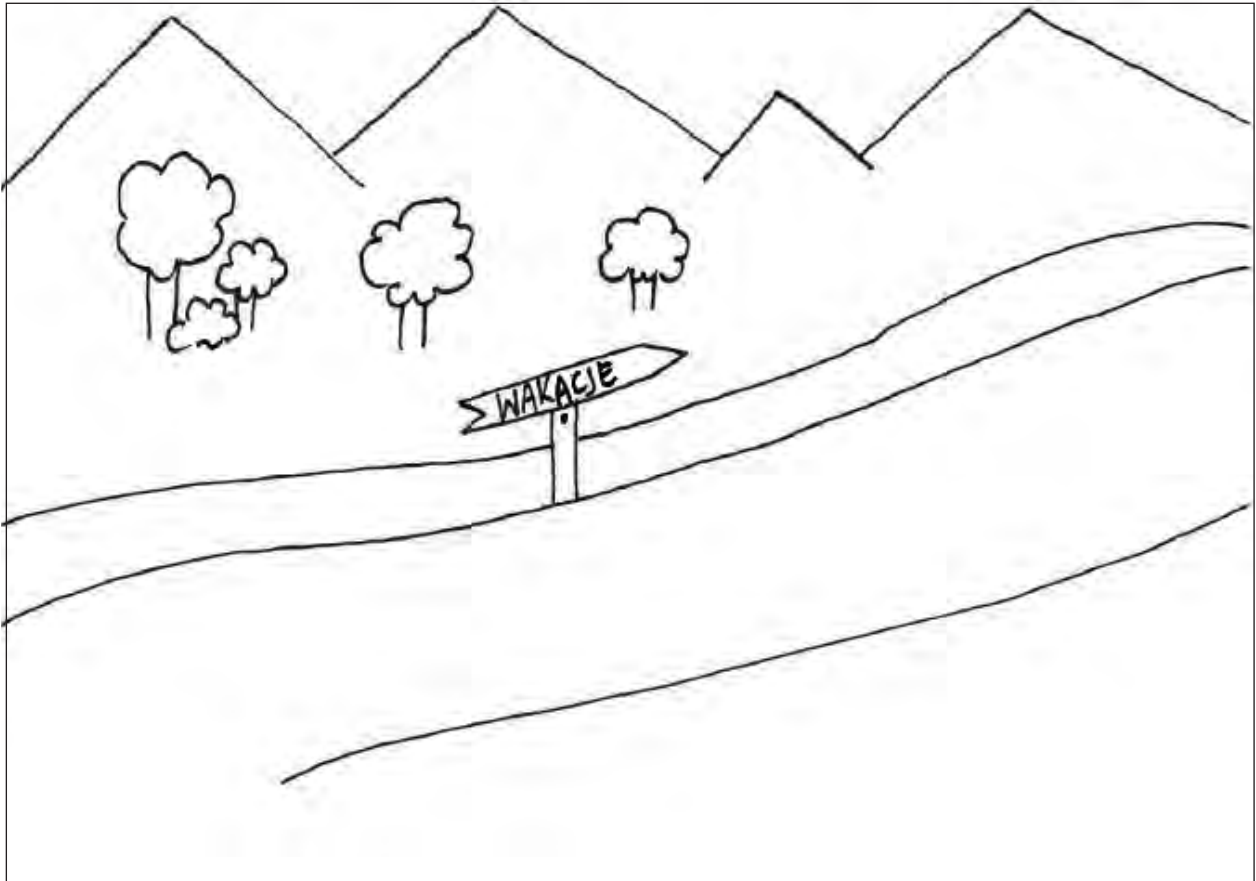
- o słomkowy kapelusz (Strohhut)



- o morze (die See/das Meer).



- o wakacje (Sommerferien)

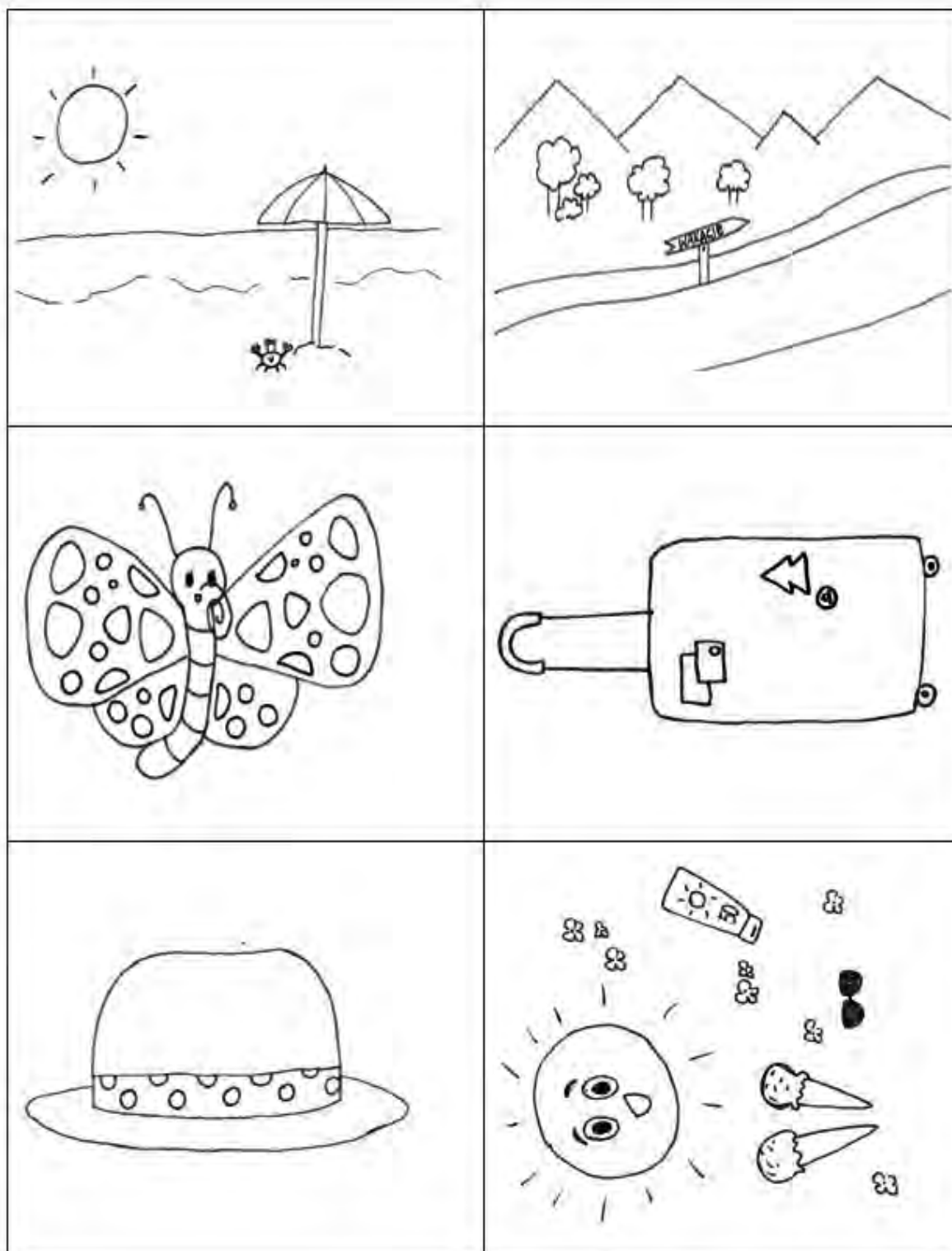


- Ausmalbild „Sommer“: „Kolorowanka Zabawa na plaży”, Artsashina, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/zabawa-na-plazy>, Lizenz: Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).





- Bilderset mit sechs Bildern für jedes Kind (gezeichnet von Hanna Prokop).



# Kupujemy sobie lody – Wir holen uns ein Eis

28

Autorin: Yasmin Rekitt

## 1. Ziele:

- Die Kinder lernen das Lied „Lody poziomkowe“.
- Die Kinder wiederholen die Farbadjektive in der Nachbarsprache.
- Die Kinder halten sich an die Hygienevorschriften und waschen sich die Hände, bevor sie das Eis zubereiten.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 4 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 2 x 20 Minuten (an 2 Tagen) und 1 x 30 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- Wörter aus dem Lied: *poziomka* (Walderdbeere), *lody poziomkowe* (Walderdbeereis), *lizać lody* (Eis lecken), *chcę* (ich will).
- Die Farben, die ein Eis haben kann: *różowy* (rosa), *brązowy* (braun), *biały* (weiß), *zielony* (grün), *żółty* (gelb), *niebieski* (blau).
- Eissorten: *lody truskawkowe* (Erdbeereis), *lody czekoladowe* (Schokoladeneis), *lody waniliowe* (Vanilleis).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied „Lody poziomkowe“
- Bilder vom Eis (grün, gelb, weiß, braun, rosa, blau).
- Zutaten für das Eis: 600g Erdbeeren, 1 ½ Bananen, 450g Joghurt, ½ Teelöffel Vanille, 6 Teelöffel Ahornsirup .
- Mixer, Eisformen.
- Ausmalbilder – Eis, Eisdiele, Eis essen (Anlagen).

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Der/Die Erzieher(in) fragt die Kinder, was sie mit dem Sommer verbinden. Er/Sie kommt nach den Antworten auf das Thema Eis zu sprechen. Welche Farben kann das Eis denn haben? Die Kinder benennen die verschiedenen Farbadjektive (z.B. rosa, grün, braun) auf Deutsch (oder auch schon auf Polnisch). Der/die Erzieher(in) spricht die Farben in der Nachbarsprache vor und die Kinder sprechen sie nach, gemeinsam wird wiederholt.
- Im Anschluss daran nennt der/die Erzieher(in) verschiedene Obst- und Gemüsesorten oder andere Produkte auf Polnisch, die von den Kindern leicht verstanden werden können, weil sie in beiden Sprachen ähnlich sind (Obst und Gemüse: *banan, cytryna, kiwi, ananas, ogórek, awokado, brokuł, oliwki, papryka, rabarbar, sałata, cukinia*, andere Produkte: *czekolada, kawa, kakao, salami*) – die Kinder können dazu wieder die Farben in der Nachbarsprache benennen.

### Tag 2

- Der/Die Erzieher(in) sagt den Kindern, dass er/sie ein neues Lied mitgebracht hat. Zuerst zeigt er/sie den Kindern ein Bild mit einer Eisdiele (Anlage). Die Kinder äußern ihre Vermutungen, wovon das Lied wohl handelt.
- Anschließend erklärt der/die Erzieher(in) den Kindern, dass in dem Lied ein Kind den Wunsch äußert, Walderdbeereis zu essen. Mama und Papa sind dabei – sagen sie ja oder nein? Dann spielt der/die Erzieher(in) das Lied vor und singt gleichzeitig mit – die Worte „Mama mówi nie, tata mówi nie“ werden betont. Nach dem Hören stellt der/die Erzieher(in) die Frage: Bekommt das Kind das Eis? (wahrscheinlich nicht).
- Der/Die Erzieher(in) erklärt den Kindern, wie man das Lied mit Gesten untermalen kann:

- o *Lo-lo-lo-lo-lo-lo-lody po-po-po-po-poziomkowe* ⇨ Die Kinder zeichnen in der Luft ein Eis.
- o *lu-lu-lu-lu-lubię lizać* ⇨ Die Kinder ahmen das Lecken nach.
- o *choć gardętko nie jest zdrowe.* ⇨ Die Kinder halten sich am Hals.
- o *Mama mówi nie, tata mówi nie!* ⇨ Die Kinder schütteln den Kopf.
- o *A ja lody poziomkowe lizać chcę!* ⇨ Die Kinder ahmen das Lecken nach.
- o *Mama mówi nie, tata mówi nie!* ⇨ Die Kinder schütteln den Kopf.
- o *A ja lodów poziomkowych chcę!* ⇨ Die Kinder ahmen das Lecken nach.

Der/Die Erzieher(in) spielt das Lied wieder vor, die Kinder begleiten ihn/sie durch Mimik und Gestik.

- Die Kinder lernen die Wörter *lody poziomkowe*, indem sie sie zuerst hören und dann nachsprechen.

### Tag 3

- Der/Die Erzieher(in) fragt, ob die Kinder noch wissen, was in dem Lied „Lody poziomkowe“ vorkommt, und singt es anschließend noch einmal mit den Kindern.
- Der/Die Erzieher(in) sagt, dass sie mit den Kindern selbstgemachtes Eis machen möchte und fordert die Kinder auf, ihre Hände gründlich zu waschen.
- Während der Zubereitung der Eisspeise wird das neue Lied „Lody poziomkowe“ abgespielt.
- Nachdem das Eis im Gefrierschrank ist, hören die Kinder und der/die Erzieher(in) das Lied noch einmal.

Nachmittag

- Der/Die Erzieher(in) holt das Eis aus dem Gefrierschrank und fragt die Kinder, welche Farbe ihr Eis hat. Wenn möglich, antworten sie in der Nachbarsprache. Nachdem die Kinder das Eis aufgesessen haben, hören alle gemeinsam ein letztes Mal das Lied „Lody poziomkowe“.

## 7. Text des Liedes:

### „Lody poziomkowe“

Lo-lo-lo-lo-lo-lo-lody  
 po-po-po-po-poziomkowe  
 lu-lu-lu-lu-lubię lizać,  
 choć gardętko nie jest zdrowe.  
 Mama mówi nie, tata mówi nie!  
 A ja lody poziomkowe lizać chcę!  
 Mama mówi nie, tata mówi nie!  
 A ja lodów poziomkowych chcę!

### „Waldbeereis“

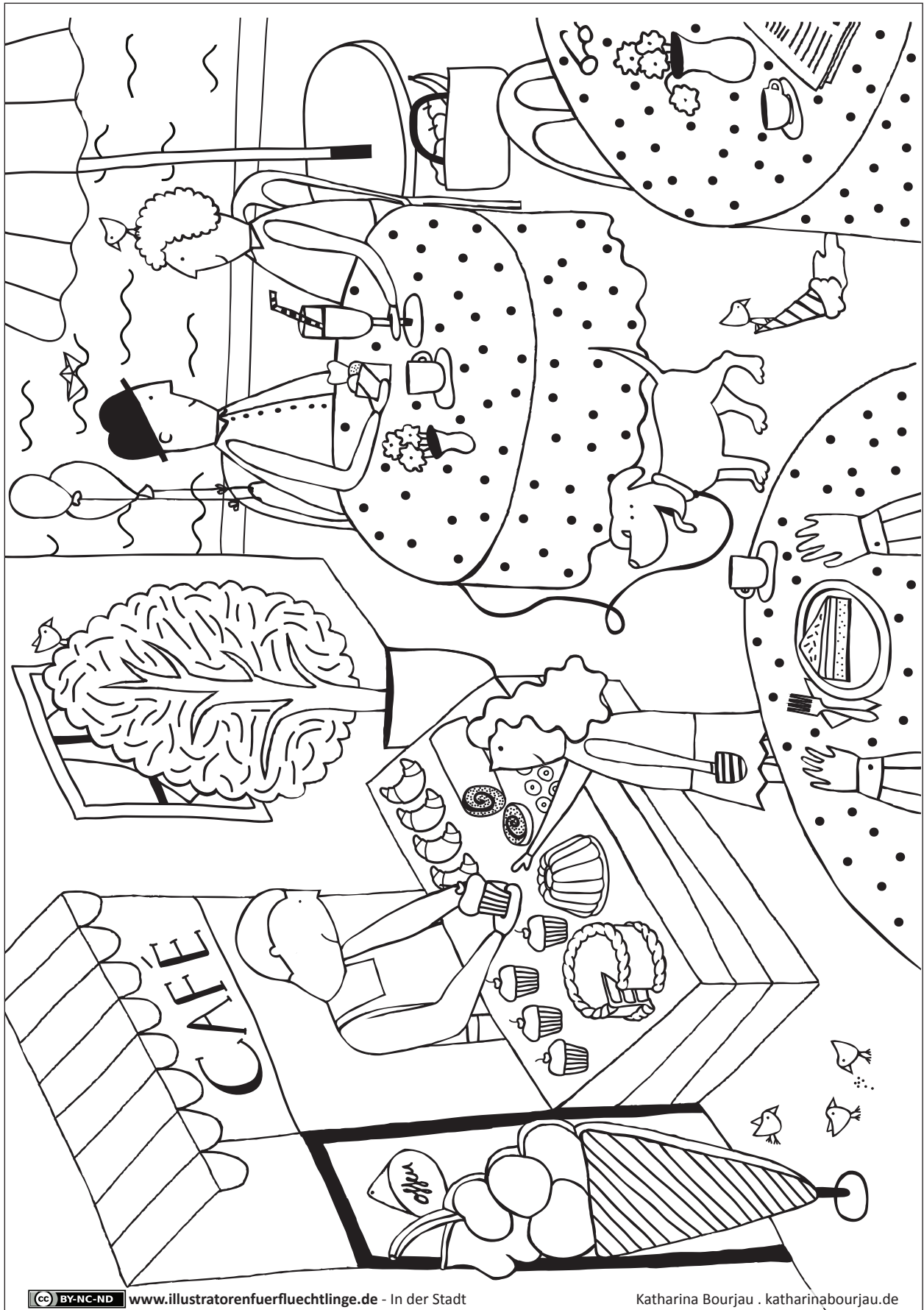
Ei – Ei – Ei – Ei – Eis  
 Wald- Wald- Wald- Waldbeereis  
 lecke ich gern,  
 obwohl mein Hals nicht gesund ist.  
 Mama sagt nein, Papa sagt nein!  
 Aber ich möchte Waldbeereis lecken (essen)!  
 Mama sagt nein, Papa sagt nein!  
 Aber ich möchte Waldbeereis!

- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=w8mPTZXGbe8>.



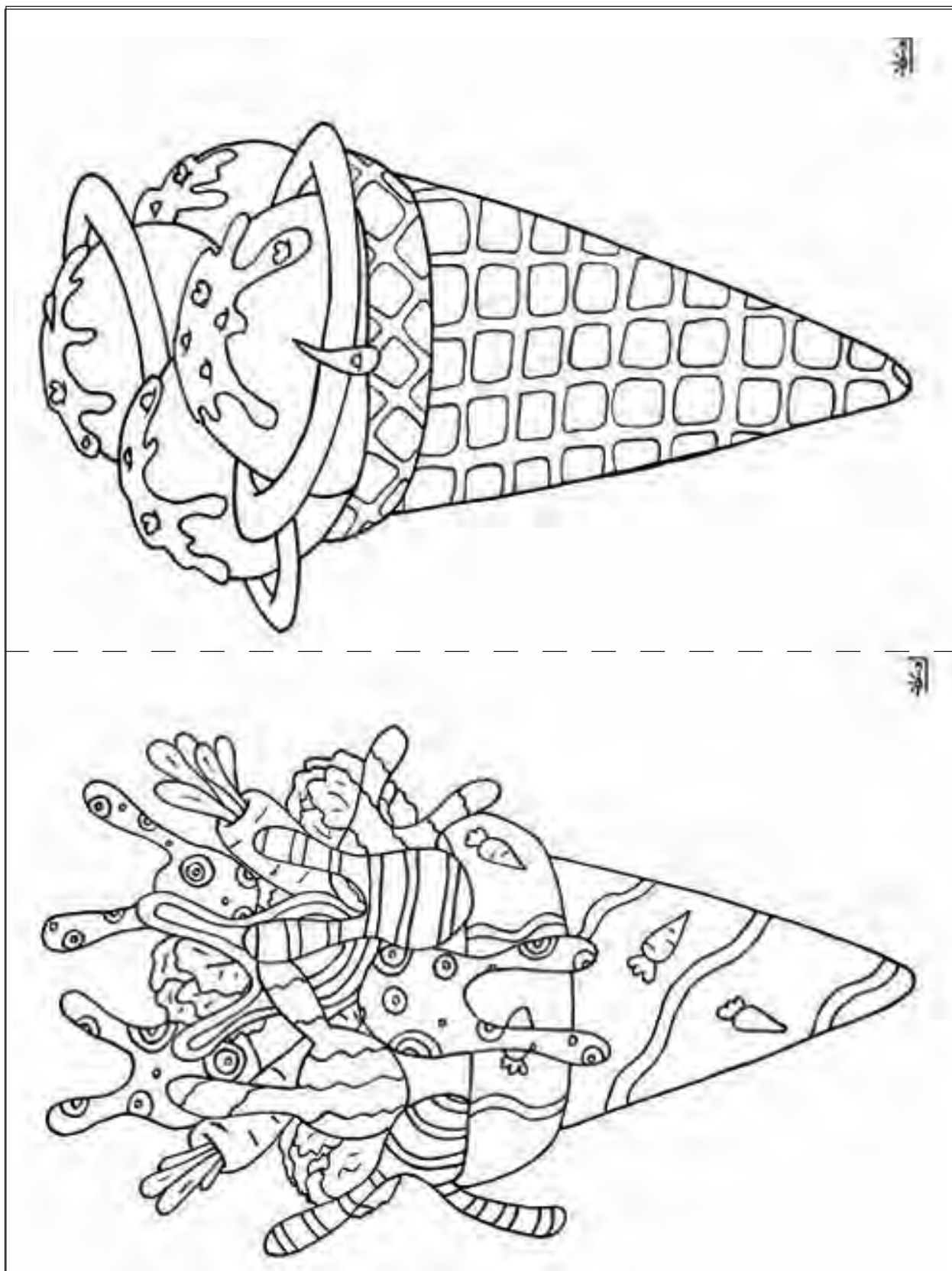
## 8. Anlagen:

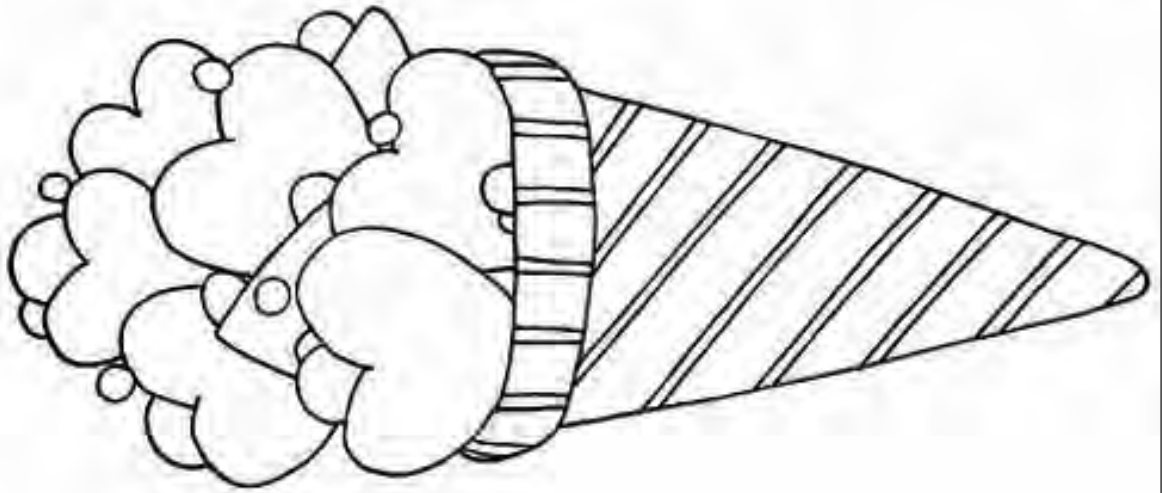
- Ausmalbild „Café Eis Kuchen“, Katharina Bourjau, <https://www.illustratorenfluechtlinge.de/cafe-eis-kuchen/>, Lizenz: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



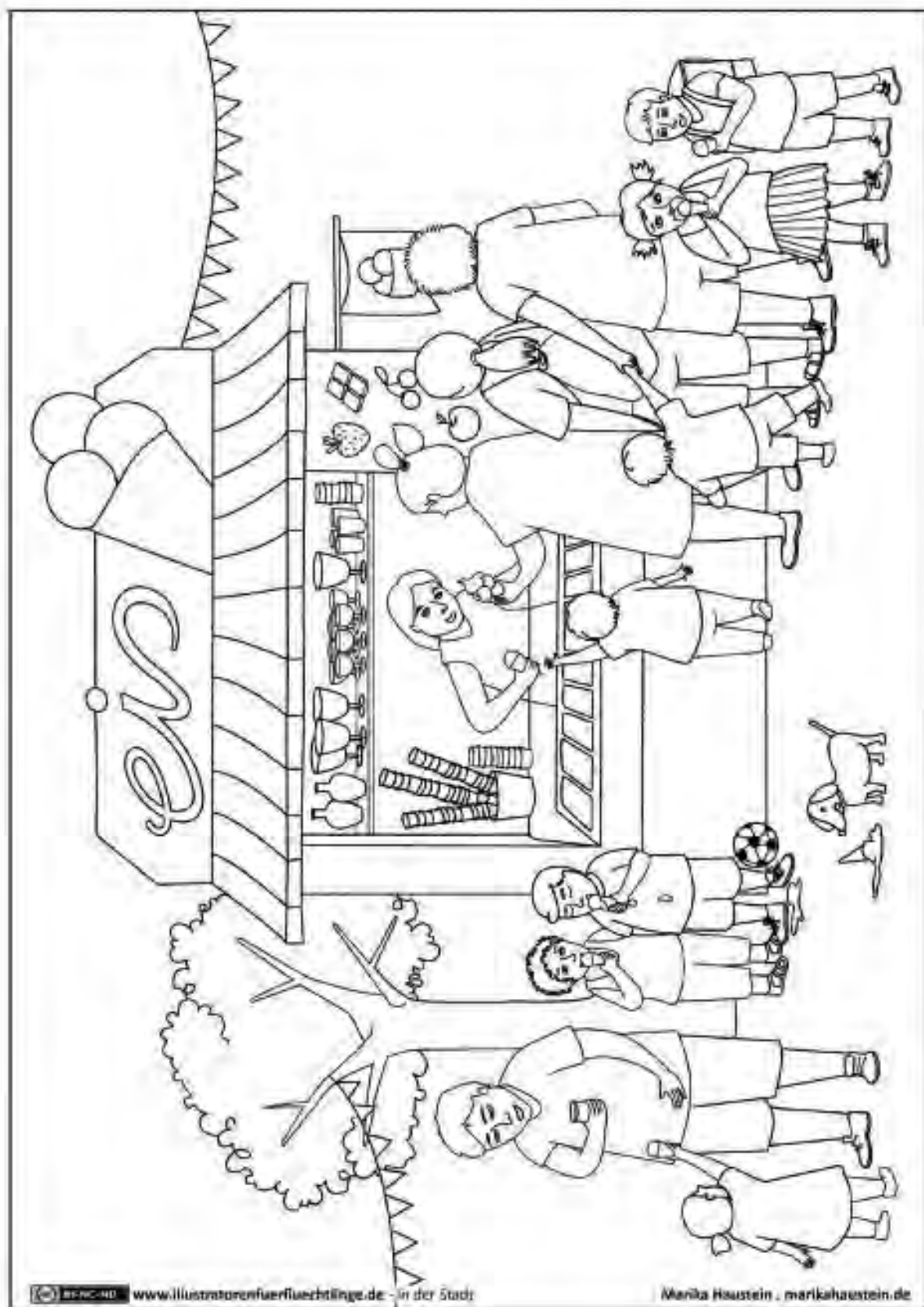


- Ausmalbilder „Phantasieeis“: Kosmos, Hasen, Herzen, Meer.  
 Quellen: „Kosmiczne lody“, Lara Kaluga, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/kosmiczne-lody>; „Zające lody“, Lara Kaluga, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/zajace-lody>; „Love lody“, Lara Kaluga, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/love-lody>; „Morze lody“, Lara Kaluga, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/morze-lody?tag=58284>; Lizenz für alle vier Ausmalbilder mit Eis: Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).





- Ausmalbild „Eisverkäufer Eis Eisdiele“, Marika Haustein, <https://www.illustratorenfuerfluechtlinge.de/eisverkaefer-eis-eisdiele/>, Lizenz: CC BY-NC-ND 3.0 DE (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/de/>).



# Letnie warzywa – Sommergemüse

29

Autorinnen: Emma-Josephine Wehner & Emma Selement

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören das polnische Lied „Jarzynowy wóz“ und verstehen seinen Inhalt.
- Die Kinder lernen einige polnische Vokabeln zum Thema Gemüse.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 3 Tage mit jeweils 30 – 45 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- Gemüse: *marchewka* (Karotte), *kapusta* (Kohl), *rzodkiewka* (Radieschen), *fasola* (Bohne), *szpinak* (Spinat), *burak* (Rübe).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied „Jarzynowy wóz“.
- Gemüse: Möhren, Kohl, Radieschen, Bohnen, Spinat, Rübe.
- Kopiervorlage „Gemüsewagen“ (Anlage).
- Bilder: Gemüsewagen, Gemüsestand (Anlage).
- Filzstifte und Buntstifte.

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Die Kinder setzen sich um den Tisch im Gruppenraum herum.
- Der/Die Erzieher(in) legt verschiedenes Gemüse auf den Tisch. Er/sie fragt die Kinder, welches Gemüse die Kinder bereits kennen. Gemeinsam geben der/die Erzieher(in) das Gemüse durch, wobei es durch die Hände der Kinder gereicht wird. Die Kinder beschreiben, wie sich das Gemüse anfühlt.
- Der/Die Erzieher(in) spielt das Lied „Jarzynowy wóz“ vor. Dabei zeigt er/sie bei den Vokabeln *marchew* (Möhre), *kapusta* (Kohl), *rzodkiewki* (Radieschen), *fasola* (Bohnen), *szpinak* (Spinat) und *burak* (Rübe) das entsprechende Gemüse hoch.
- Im Anschluss daran zeigt der/die Erzieher(in) zwei Bilder: Eines mit einem Wagen, auf dem sich Gemüse befindet, und eines mit einem Gemüsestand. Die Kinder sollten sich das Lied noch einmal anhören und danach sagen, welches Bild besser zu dem Lied passt. Das Geräusch eines tuckern den Wagens (tur, tur, tur...) lässt sie das vielleicht erraten. Wenn nicht, kann der/die Erzieher(in) die Kinder darauf aufmerksam machen.
- Der/Die Erzieher(in) benennt das Gemüse der Reihe nach auf Polnisch, die Kinder sprechen nach.
- Der/Die Erzieher(in) räumt gemeinsam mit den Kindern das Gemüse auf, dabei nennt er/sie das Gemüse auf Polnisch.

### Tag 2

- Die Kinder finden sich in einem Stuhlkreis zusammen. In der Mitte des Stuhlkreises liegt das Gemüse ausgebreitet (Möhre, Kohl, Radieschen, Bohnen, Spinat und Rübe).
- Der/Die Erzieher(in) nimmt jeweils ein Stück Gemüse und benennt die deutschen und die polnischen Vokabeln. Zuerst sprechen die Kinder die Wörter im Chor nach, dann überreicht der/die Erzieher(in) z.B. eine Karotte dem Kind links oder rechts. Das Kind benennt es und gibt es dem nächsten Kind. Das Gemüse wandert so von Kind zu Kind.
- Während des Tages hören die Kinder das Lied „Jarzynowy wóz“, z.B. beim Malen oder Spielen.

### Tag 3

- Die Kinder setzen sich an den Tisch, auf dem Filzstifte, Buntstifte und Kopiervorlagen bereit stehen. Gemeinsam wiederholen der/die Erzieher(in) und die Kinder die Begriffe auf Deutsch und Polnisch. Dazu kann das Gemüse ebenfalls wieder eingesetzt werden.



- Das Lied „Jarzynowy wóz“ wird während des Malens abgespielt.
- Um sich an die Gemüsesorten und Vokabeln zu erinnern, malen die Kinder die Kopiervorlagen nach ihrem Belieben aus.

## 7. Liedtext:

### „Jarzynowy wóz“

Refren  
 Tur, tur, tur, tur,  
 tur, tur tur, tur  
 tur, tur tur, tur, tur.  
 Jechał, jechał wóz,  
 smaczne rzeczy wioził.  
 Tur, tur, tur, turkotał,  
 smaczne rzeczy wioził.

Tu marchew czerwona,  
 kapusta zielona,  
 rzodkiewek różowe kuleczki,  
 w złocistym kolorze słonecznik.

Refren

Tu strąki fasoli  
 i bobu do woli,  
 szpinaku zielona tam góra,  
 i burak pąsowy jak burak.

Refren

### „Der Gemüsewagen“

Refrain:  
 Tur, tur, tur, tur,  
 tur, tur, tur, tur,  
 tur, tur, tur, tur, tur.  
 Es fuhr, es fuhr ein Wagen,  
 er brachte leckere Sachen mit.  
 Tur, tur, tur, tuckerte er,  
 er brachte leckere Sachen mit.

Hier ist eine rote Karotte,  
 ein grüner Kohl,  
 Radieschen – rote Kugeln,  
 Sonnenblume in sonniger Farbe.

Refrain

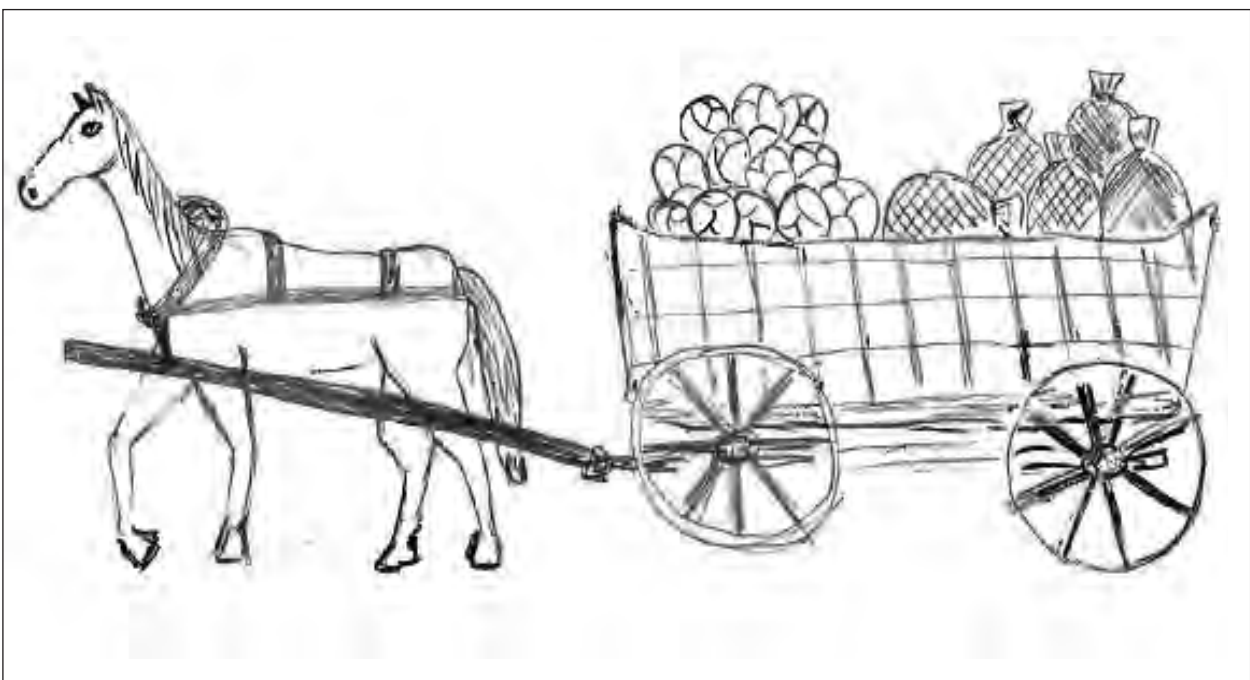
Hier sind die Schoten der Bohnen.  
 und dicke Bohnen nach Belieben,  
 ein Berg grüner Spinat dort,  
 und eine Rübe – rot wie eine Tomate.

Refrain

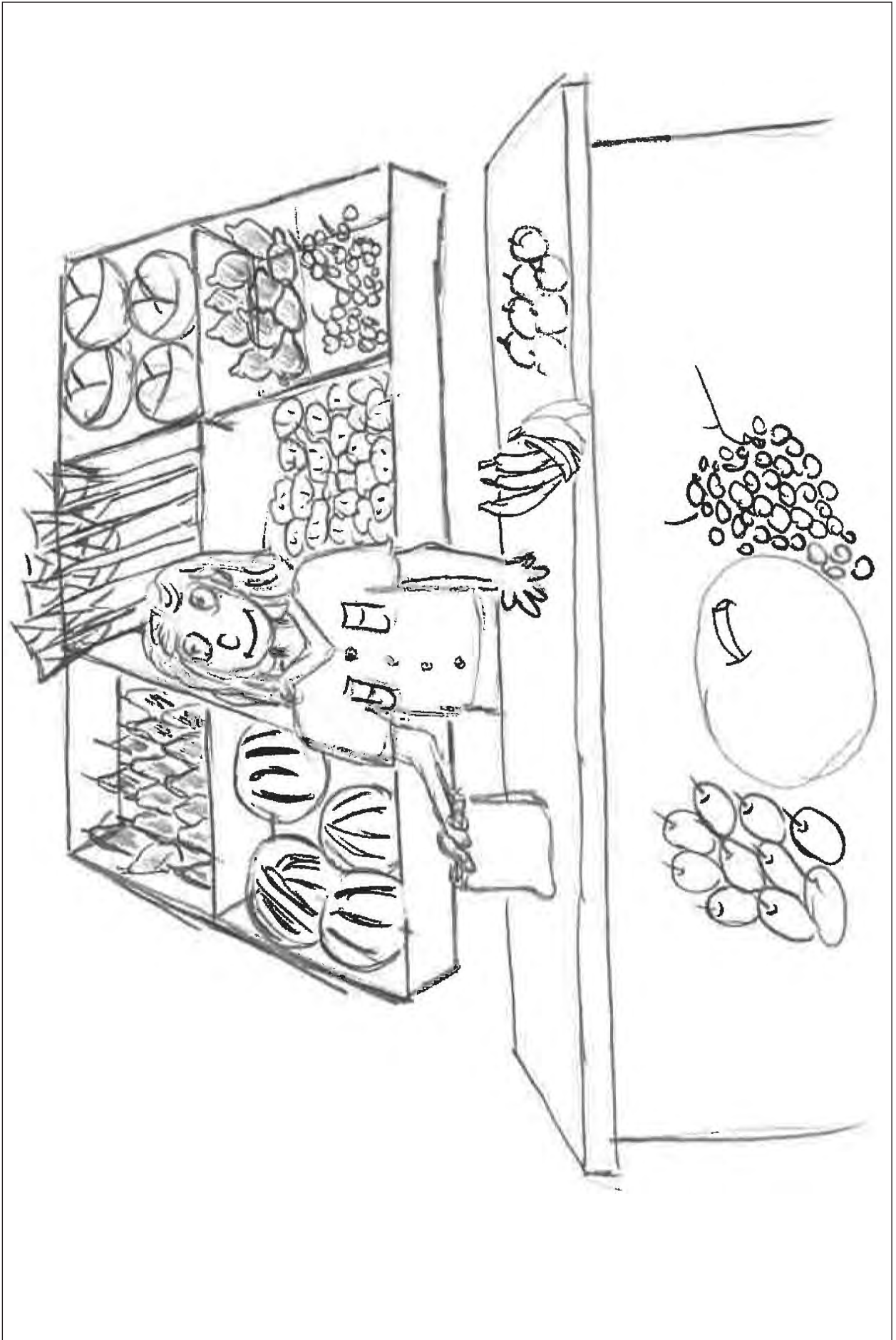
- Text: Maria Szypowska, Musik: Edward Pałłasz.
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=Ka2aezmtr90>.

## 8. Anlagen:

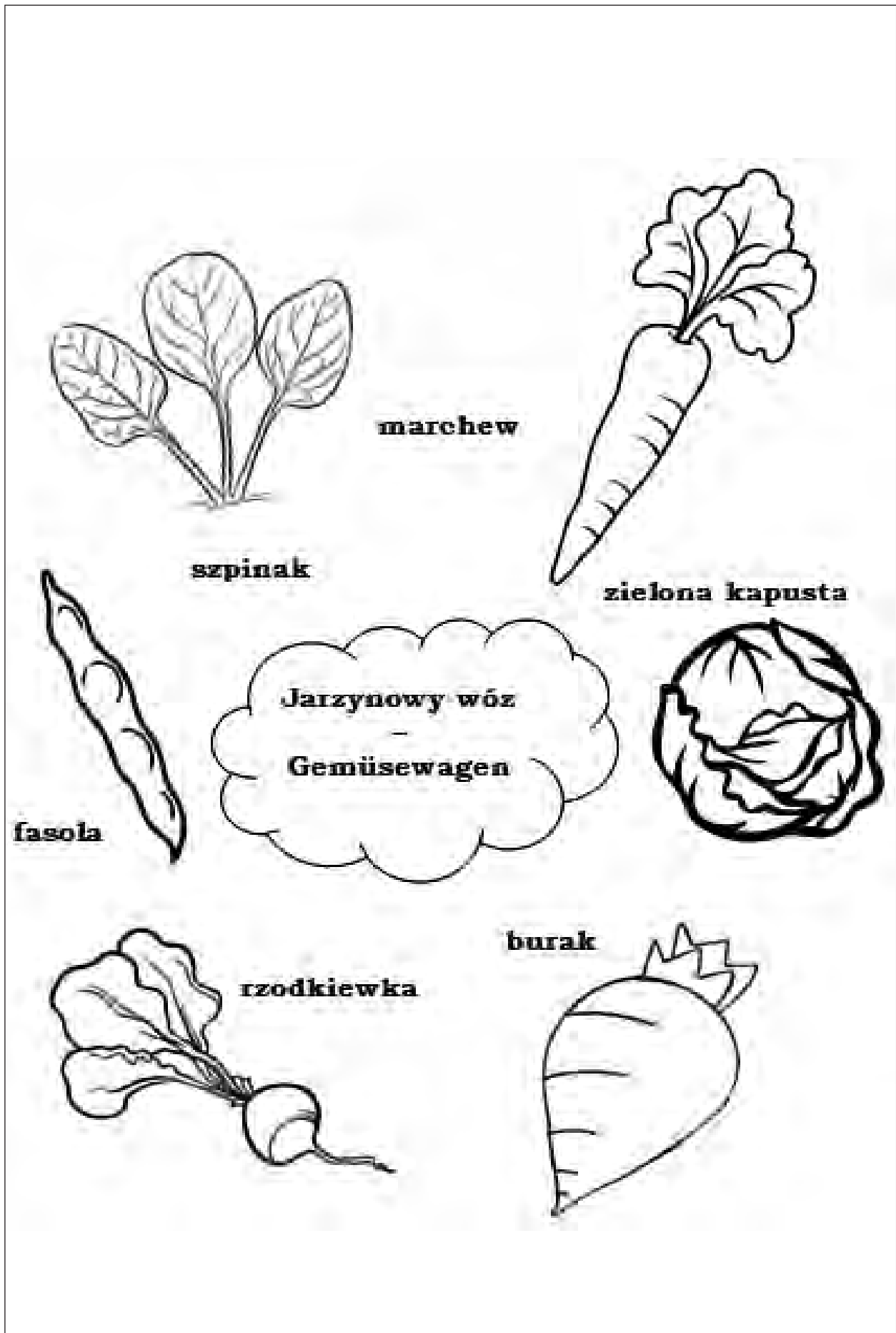
- Bilder: Gemüsewagen, Gemüsestand (gezeichnet von Krzysztof Prokop).



- Bilder: Gemüsewagen, Gemüsestand (gezeichnet von Krzysztof Prokop).



- Kopiervorlage „Der Gemüsewagen“.



# Jesienna pogoda – Herbstwetter

30

Autorinnen: Antonia Heine & Leni Fuhrmann

## 1. Ziele:

- Die Kinder verstehen das Lied „Jesienna pogoda“.
- Die Kinder lernen den Refrain des Liedes.
- Die Kinder verstehen einige Wörter aus dem Lied.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 45 – 60 Minuten.

## 4. Wortschatz:

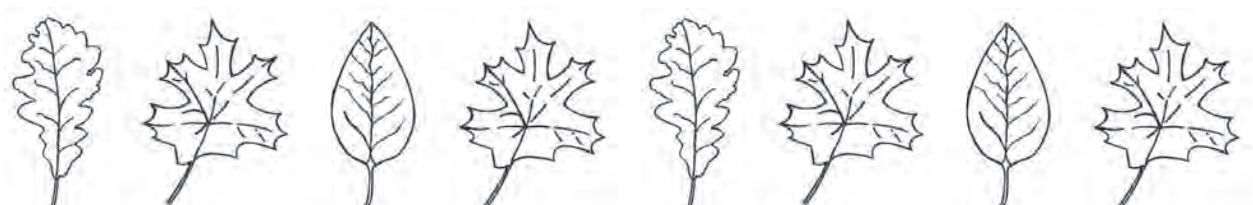
- *kap, kap, kap* (tropf, tropf, tropf), *pada deszcz* (es regnet), *niebo* (der Himmel), *z nieba* (vom Himmel), *parasol* (der Regenschirm), *oranżada* (die Limonade).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied: „Jesienna pogoda“ (CD, Track 30\_Jesienna\_c).
- Bildkarten zum Thema Herbst (Anlagen).
- Bilder zum Lied (Anlagen).

## 6. Ablauf:

- Der/Die Erzieher(in) begrüßt alle Kinder auf Deutsch-Polnisch mit „Guten Tag – Dzień dobry“. Zu Beginn verteilt der/die Erzieher(in) alle Bildkarten (Anlagen) auf dem Boden. Die Aufgabe der Kinder besteht darin, gemeinsam alle zum Herbst passenden Bildkarten herauszusuchen.
- Der/Die Erzieher(in) spielt das Lied vor und zeigt dabei drei Bilder. Danach fragt er/sie die Kinder, wie sie die Bilder und den Inhalt des Liedes verstehen. Anschließend erklärt er/sie den Text des Liedes.
- Der/Die Erzieher(in) zeigt den Kindern einige Bilder und die dazu passenden Gesten und nennt dabei die polnischen Wörter:
  - *pada deszcz* (es regnet) – Der/Die Erzieherin klopf mit Fingerspitzen auf den Tisch / Boden.
  - *parasol* (Regenschirm) – Der/Die Erzieherin hebt eine Hand, als halte er/sie darin einen Regenschirm.
  - *oranżada* (Limonade) – Der/Die Erzieherin ahmt Trinken nach.
  - *niebo* (Himmel) – Der/Die Erzieherin hebt eine Hand hoch, zeigt mit dem Zeigefinger nach oben.
  - *kap, kap, kap* (tropf, tropf, tropf) – Der/Die Erzieherin klopf dreimal auf den Tisch.
- Die Wörter wiederholt er/sie einige Male. Die Kinder zeigen entsprechende Gesten. Anschließend verteilt der/die Erzieher(in) die Bildkarten an die Kinder, nennt die polnischen Begriffe und das Kind mit dem passenden Bild darf dieses nach oben zeigen.
- Die Kinder lernen den Refrain auswendig. Der/Die Erzieher(in) spricht den Refrain vor, die Kinder sprechen nach. Anschließend wird das Lied vorgespielt, die Kinder singen den Refrain mit.





## 7. Liedtext:

### „Jesienna pogoda“

Jesienna pogoda, pada deszcz,  
parasol więc na spacer weź.  
Jesienna pogoda, lata szkoda,  
które odeszło gdzieś.

Refren:

Kap, kap, kap,  
deszcz z nieba pada.  
Kap, kap, kap,  
szkoda, że nie oranżada.

Jesienny wicherek listki gna!  
W prawo i w lewo, raz i dwa.  
Jesienny wicherek ma rowerek,  
którym objeżdża świat.

Refren

### „Herbstwetter“

Herbstwetter, es regnet,  
nimm also einen Regenschirm mit (wenn du spazieren gehst).  
Herbstwetter, schade,  
dass der Sommer irgendwohin gegangen ist.

Refrain:

Tropf, tropf, tropf,  
Regen fällt vom Himmel.  
Tropf, tropf, tropf,  
schade, dass es keine Limonade ist.

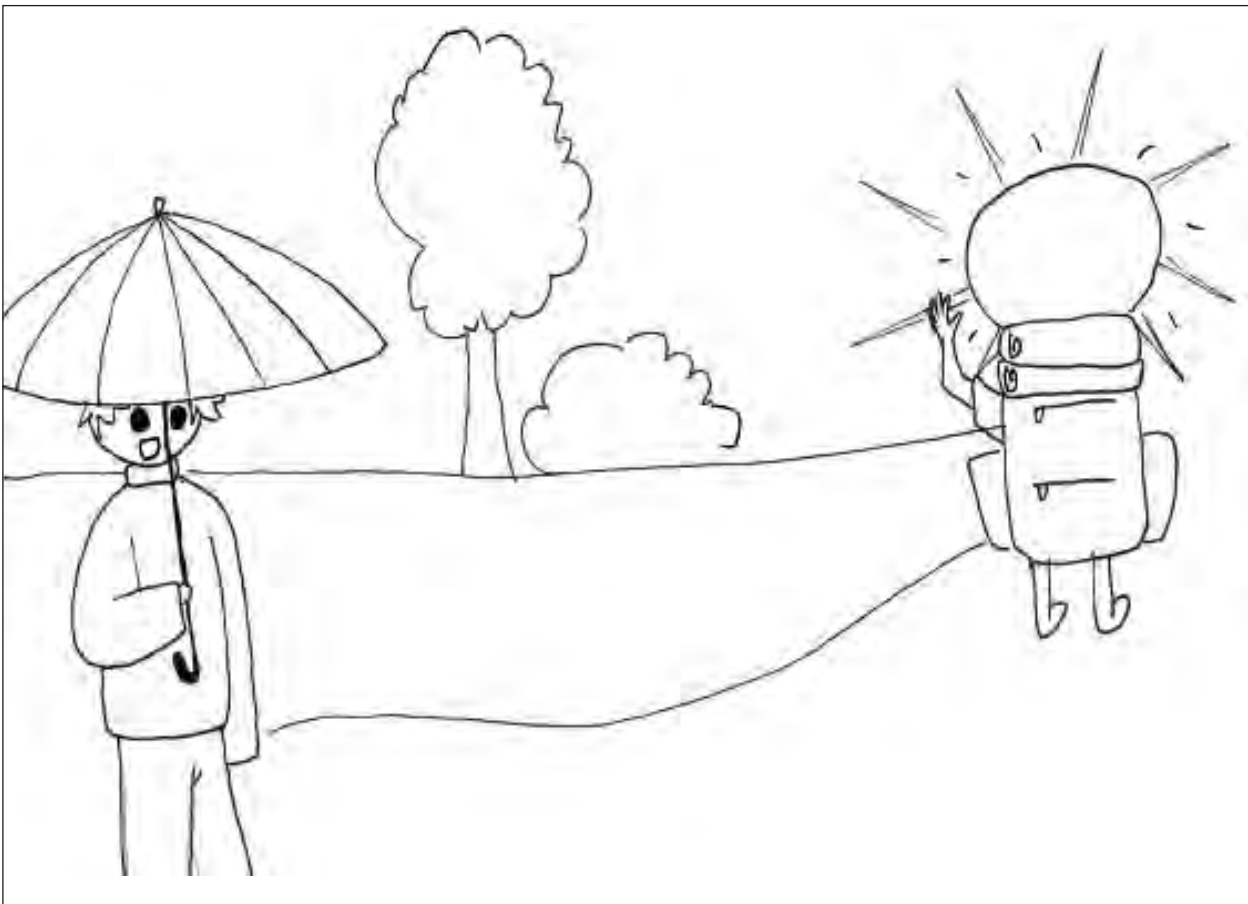
Der Herbstwind treibt Blätter vor sich her!  
Rechts und links, ein-und zweimal.  
Der Herbstwind hat ein Fahrrad,  
mit dem er die Welt bereist.

Refrain

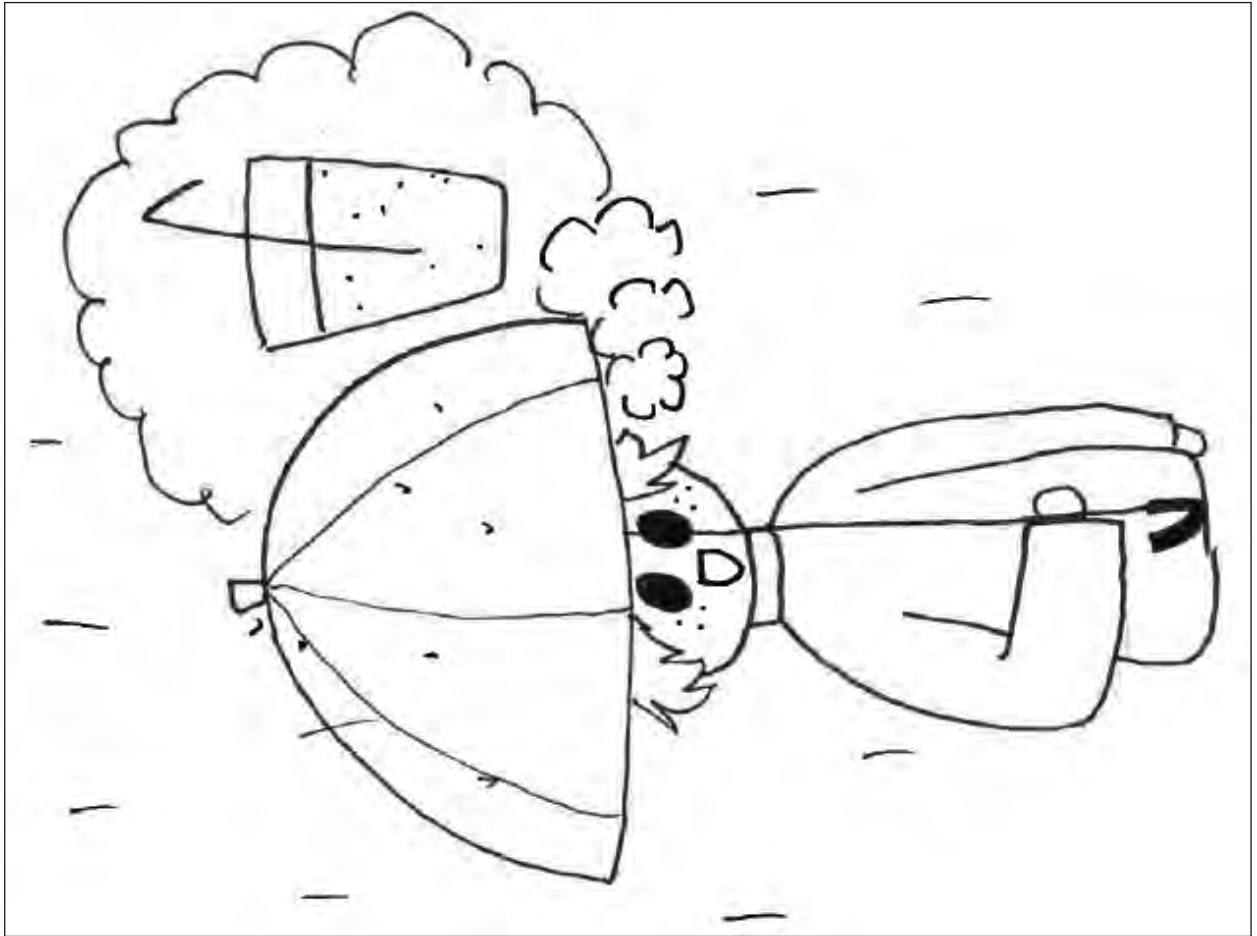
- Text & Musik: Maria Tomaszewska.
- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=XceGj4j0Xto>; <https://www.youtube.com/watch?v=Smz2iB79W9I>.

## 8. Anlagen:

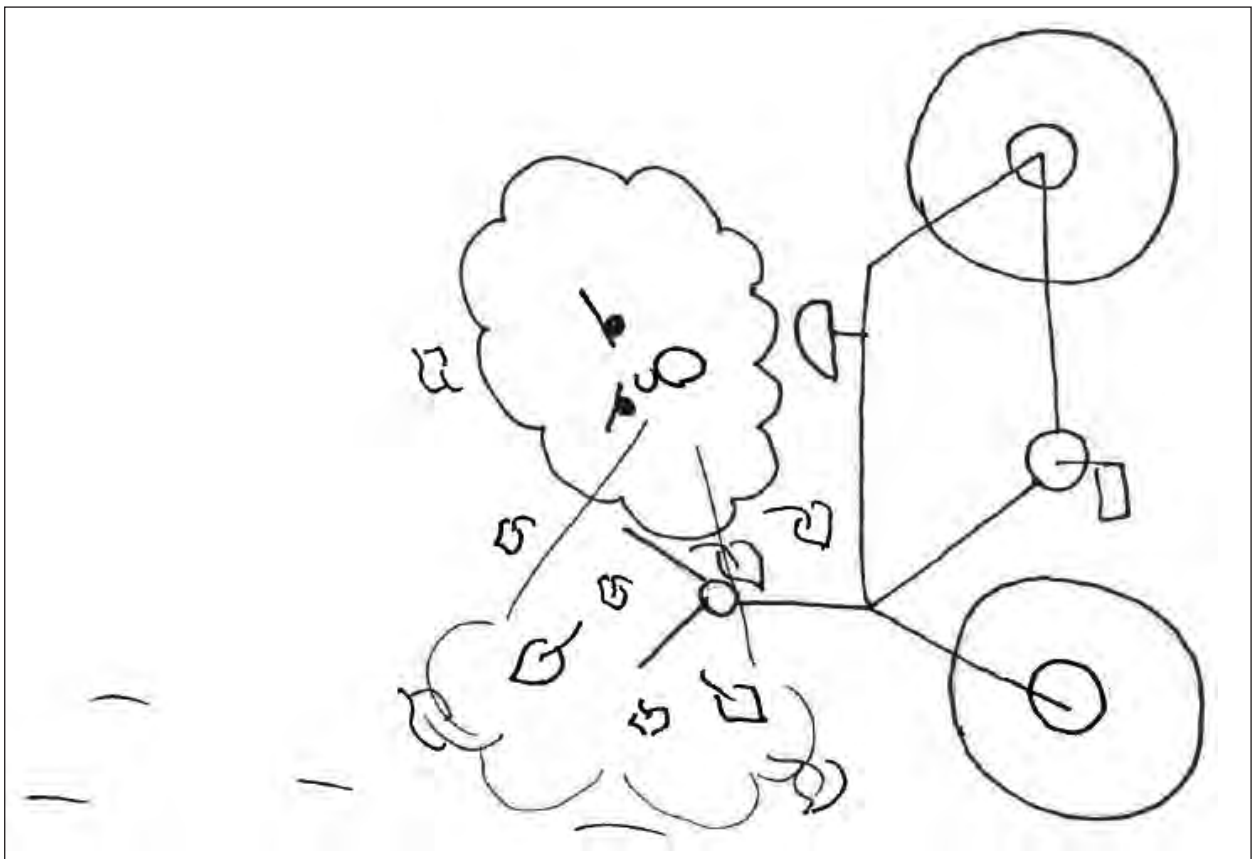
- Bilder zum Liedtext (gezeichnet von Hanna Prokop).
  - Strophe 1: Der Sommer geht weg.



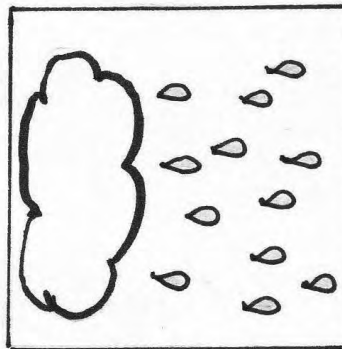
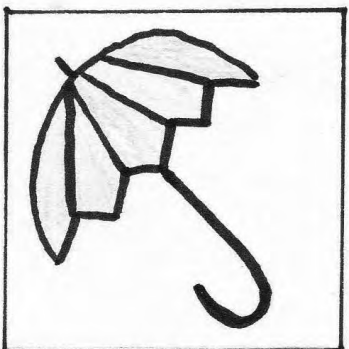
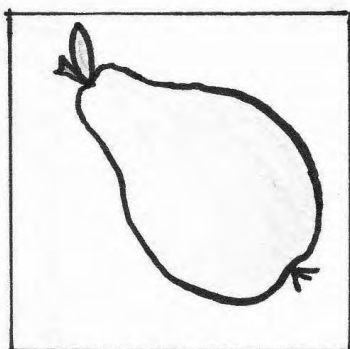
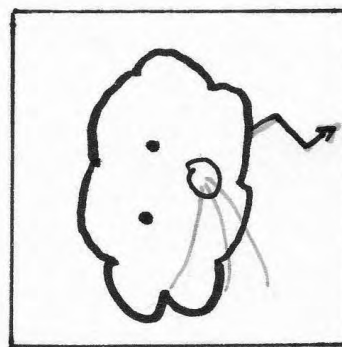
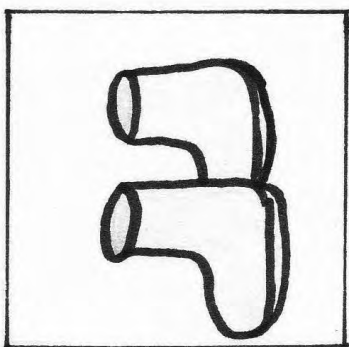
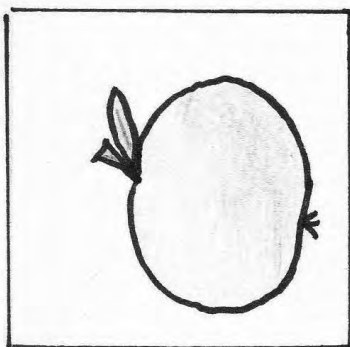
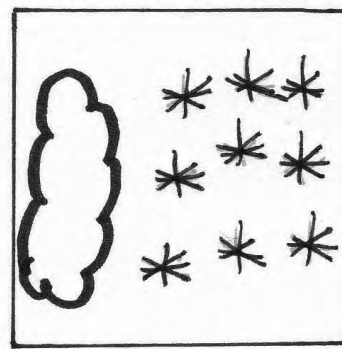
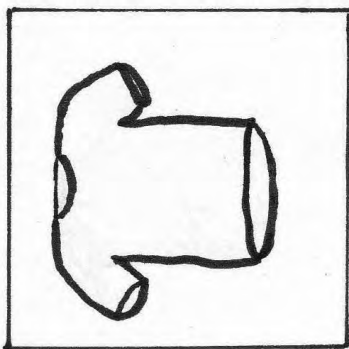
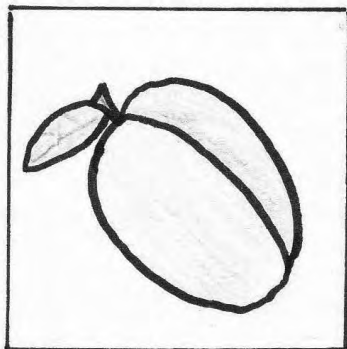
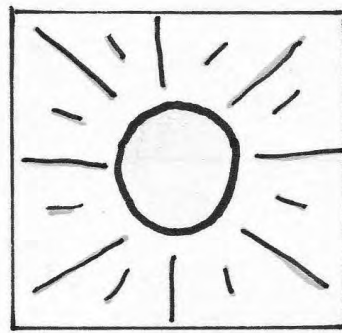
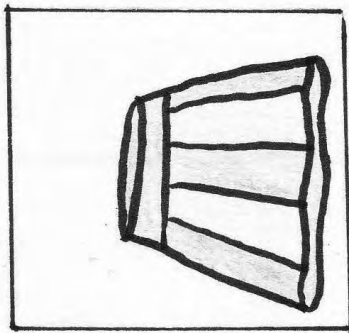
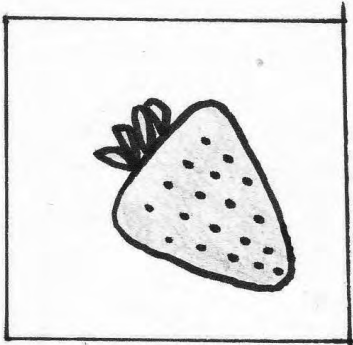
- Refrain: Regen fällt vom Himmel. Schade, dass es keine Limonade ist.



- Strophe 2: Der Wind fährt Fahrrad und treibt Blätter vor sich her.



- Welche Bilder passen zum Herbst? (gezeichnet von Antonia Heine und Leni Fuhrmann).



# Deszczyk pada – Nieselregen

31

Autorinnen: Linda Bernig & Linda Müller

## 1. Ziele:

- Die Kinder lernen das Lied „Deszczyk pada“.
- Die Kinder lernen polnische Wörter, die mit dem Wetter verbunden sind.

## 2. Zielgruppe: Kinder von 5 – 7 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 45 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- *jesień* (der Herbst), *deszcz* (der Regen), *deszczyk* (leichter Regen), *wiatr* (der Wind), *tęcza* (der Regenbogen), *niebo* (der Himmel), *kolorowy* (bunt), *blyskawica* (der Blitz), *grzmot* (der Donner).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied: „Deszczyk pada“.
- Bildkarten mit Wettererscheinungen (Anlagen).
- Puzzle „Nieselregen“ (Anlage).

## 6. Ablauf:

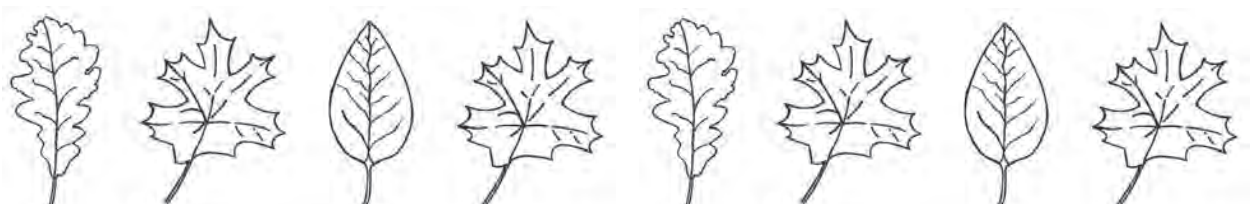
- Zum Einstieg ins Thema spricht der/die Erzieher(in) mit den Kindern über das Wetter im Herbst / lösen die Kinder Wetter-Rätsel / suchen die Kinder in Kleingruppen Wörter zum Herbst (ein Wort zu jedem Buchstaben) o.ä.
- Der/Die Erzieher(in) sagt den Kindern, dass sie ein polnisches Lied über das Wetter hören werden. Dabei zeigt ihnen der/die Erzieher(in) entsprechende Bewegungen. Die Aufgabe der Kinder besteht darin, die Wettererscheinungen im Lied zu erraten. Das Lied „Deszczyk pada“ wird vorgespielt und simultan werden die Bewegungen vorgezeigt. Anschließend sprechen die Kinder über die im Lied vorkommenden Wettererscheinungen.
- Der/Die Erzieher(in) vereinbart mit den Kindern die zu den Wettererscheinungen passenden Bewegungen:
  - *Deszczyk pada, deszczyk pada.* ⇨ Mit Fingern die Regentropfen darstellen.
  - *Wieje silny wiatr.* ⇨ Hände von einer Seite zur anderen und zurück bewegen.
  - *Błyskawica, grzmot.* ⇨ Klatschen, stampfen.
  - *A na niebie kolorowa tęcza.* ⇨ Mit den Händen einen Regenbogen zeigen.

Das Lied wird zum zweiten Mal vorgespielt, der/die Erzieherin zeigt entsprechende Bewegungen, die Kinder machen mit.









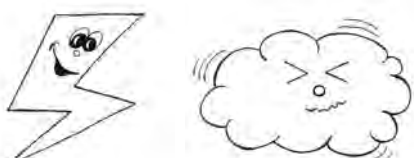

Jedes Kind bekommt ein Bilderset. Der/Die Erzieher(in) nennt der Reihe nach die polnischen Begriffe. Die Kinder zeigen entsprechende Bildkarten.

- In der Mitte des Kreises liegen Bilder, die den Text des Liedes illustrieren. Die Kinder hören das Lied noch einmal und gemeinsam legen sie die Karten so, dass ein „Paralleltext“ aus Bildern entsteht: Sind die Bilder in der richtigen Reihenfolge, kleben sie die Kinder auf ein großes Blatt Papier, so dass ein großer „Spickzettel“ für alle entsteht.

Das Lied wird gemeinsam mit den Kindern gesungen, wobei es anhand der Bildkarten mit den Bewegungen begleitet wird. Dies kann in den nächsten Tagen regelmäßig wiederholt werden.





Deszczyk pada, deszczyk pada.	
Wieje silny wiatr.	
Deszczyk pada, deszczyk pada.	
Wieje silny wiatr.	
Błyskawica, grzmot.	
Błyskawica, grzmot.	
A na niebie kolorowa tęcza.	
Błyskawica grzmot.	
Błyskawica grzmot.	
A na niebie kolorowa tęcza.	

## 7. Liedtext:

### „Deszczyk pada, deszczyk pada“

Deszczyk pada, deszczyk pada.  
Wieje silny wiatr.  
Deszczyk pada, deszczyk pada.  
Wieje silny wiatr.  
Błyskawica, grzmot.  
Błyskawica, grzmot.  
A na niebie kolorowa tęcza.  
Błyskawica, grzmot.  
Błyskawica, grzmot.  
A na niebie kolorowa tęcza.

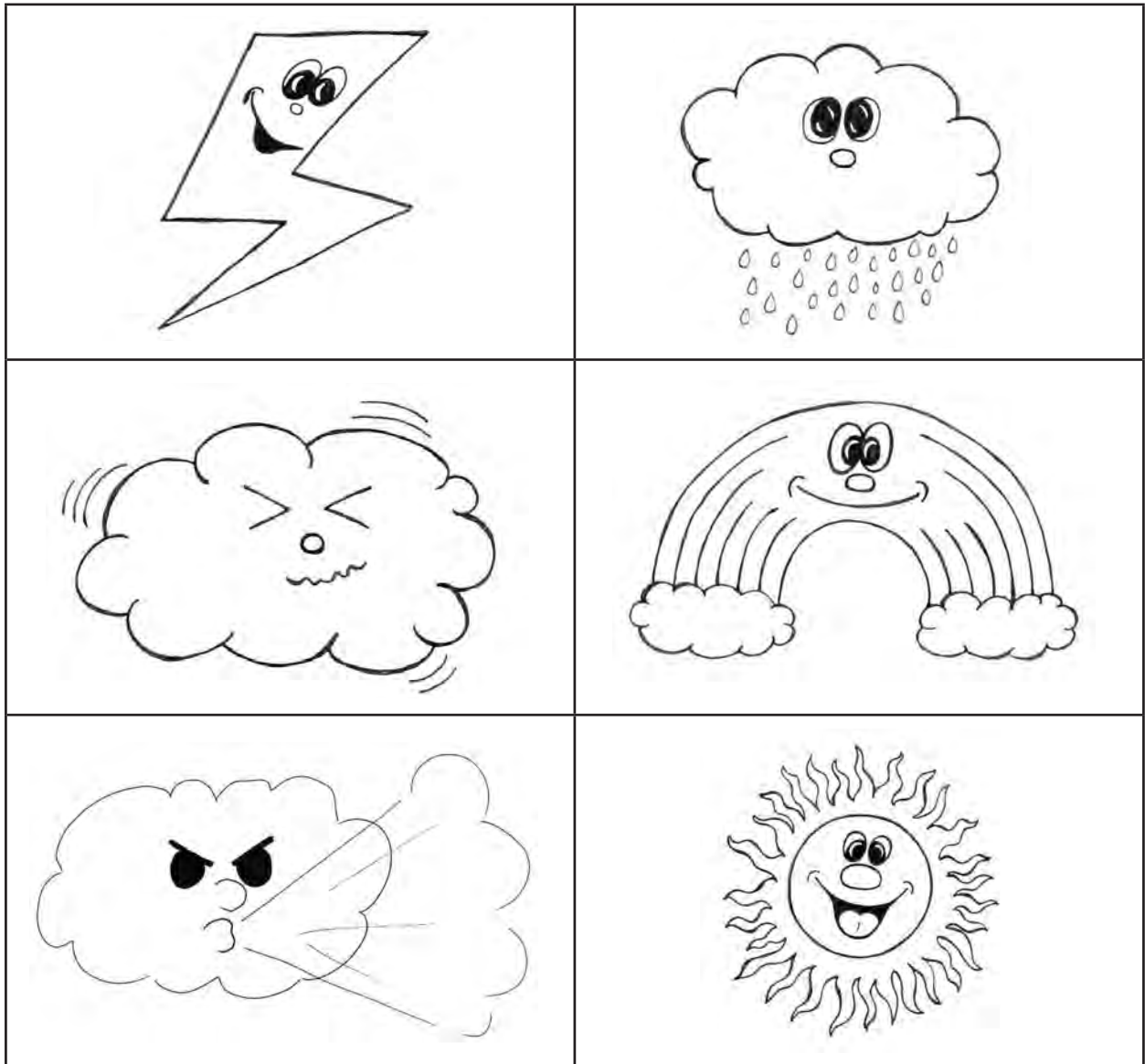
### „Es fällt leichter Regen“

Es fällt leichter Regen, es fällt leichter Regen.  
Es weht starker Wind.  
Es fällt leichter Regen, es fällt leichter Regen.  
Es weht starker Wind.  
Blitz, Donner.  
Blitz, Donner.  
Und am Himmel ein bunter Regenbogen.  
Blitz, Donner.  
Blitz, Donner.  
Und am Himmel ein bunter Regenbogen.

- Online: <https://www.youtube.com/watch?v=L3QdGJA7T4A>.

## 8. Anlagen:

- Bildkarten zum Ausschneiden und Ausmalen (gezeichnet von Linda Bernig).



- Puzzle „Nieselregen“: „Kolorowanka Krople deszczu na dachach“, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/krople-deszczu-na-dachach> , Lizenz: CC BY 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).



# Zwierzęta lasu – Tiere des Waldes

32

Autorin: Birgit Gayh

1. **Thema:** Zwierzęta lasu – Tiere des Waldes.

2. **Ziele:**

- Die Kinder erweitern ihren Wortschatz in der polnischen Sprache.
- Die Kinder sprechen darüber, wie sich die Tiere auf den Winter vorbereiten.
- Die Kinder hören polnische Begriffe vom Herbst und Winter und einigen Körperteilen.
- Sie haben an der gegenseitigen Rückenmassage und am Reimen Spaß.

3. **Zielgruppe:** Kinder im Alter von 5 Jahren.

4. **Zeitlicher Umfang:** 2 Projektstage, täglich ca. 30 Minuten.

5. **Wortschatz:**

- Jahreszeiten: *jesień* (der Herbst), *zima* (der Winter).
- Tiere: *jeż* (der Igel), *wiewiórka* (das Eichhörnchen), *chomik* (der Hamster), *ryby* (die Fische), *zajęce* (die Hasen), *niedźwiedź / miś* (der Bär), *borsuk* (der Dachs).
- Körperteile: *plecy* (der Rücken), *palce* (die Finger), *ręce* (die Hände), *pięść* (die Faust).

6. **Pädagogisches Material:**

- Bilder der 4 Jahreszeiten.
- Fotos von den Waldtieren.
- Text der Waldmassage.
- Reime vom Herbst.

7. **Ablauf:**

**Tag 1:**

- Die Kinder sind seit einigen Angeboten mit den polnischen Wörtern für die Jahreszeiten, Tiere und Körperteile vertraut.  
Der/Die Erzieher(in) lädt die Kinder ein, sich in einem großen Kreis auf den Teppich zu setzen. In der Mitte liegen sichtbar die Bilder von den 4 Jahreszeiten – verdeckt sind die Bilder der Tiere. Zuerst tragen wir die Namen der Jahreszeiten auf Deutsch zusammen, anschließend auf Polnisch. Jetzt dürfen einige Kinder nacheinander die Tierkarten aufdecken. Dabei werden ebenfalls erst der deutsche und dann der polnische Begriff benannt, außerdem gibt es eine Gesprächs- und Frageunde zu den Tieren: Was machen die Tiere im Herbst und vor dem Winter?
- Der/Die Erzieher(in) erzählt nun, dass sich die Kinder gleich mit einer Rückenmassage verwöhnen werden. Zu Beginn spricht der/die Erzieher(in) den Text der Massage zeilenweise auf Polnisch und mit deutscher Übersetzung. Gemeinsam wird überlegt, welche Bewegungen die Finger auf dem Rücken passend zum Text durchführen können. Wenn dieser Punkt geklärt ist, können sich die Kinder paarweise hintereinander aufstellen. Der/die Erzieher(in) liest nun die Massage vor, während die Kinder die entsprechenden Bewegungen ausführen. Der/die Erzieher(in) macht die Bewegungen während des Lesens mit. Nach der 1. Durchführung wechseln die Kinder die Plätze und es wird das jeweils andere Kind verwöhnt.

**Tag 2:**

- Wir treffen uns wieder im Kreis. Die Begriffe von den Jahreszeiten, Tieren und Körperteilen werden wieder mit Hilfe der Bilder wiederholt, die der/die Erzieher(in) hochhält. Gemeinsam sprechen wir über die Vorbereitung der Tiere auf den Winter. Anschließend stellt der/die Erzieher(in) den herbstlichen Reim vor. Die Kinder übersetzen die bereits bekannten Wörter. Der/Die Erzieher(in) spricht Zeile für Zeile auf Deutsch und Polnisch den Text mit der Gruppe durch. Beim nächsten Sprechen zeigt er/sie die passenden Bewegungen zum Text und die Kinder machen diese nach. Nun können alle Text und Bewegungen zusammen bringen und ein letztes Mal für diesen Tag festigen.



- In den nächsten Tagen sind regelmäßige Wiederholungen des Reimes und der Massage zum Festigen des Textes angebracht.

## 8. Texte:

### • Text der Waldmassage:

- |   |   |
|---|---|
| 1. Przez las idzie jeż, ten kłujący zwierz. | Ein Igel geht durch den Wald, dieses stachelige Tier. |
| 2. Wiewióreczka skacze,                     | Das Eichhörnchen springt,                             |
| 3. chomik w norce płacze.                   | der Hamster weint im Bau.                             |
| 4. Rybki w wodzie się pluskają              | Die Fische plätschern im Wasser                       |
| 5. a zajączki uciekają.                     | und die Hasen laufen weg.                             |
| 6. Maszeruje gruby miś,                     | Ein dicker Bär marschiert,                            |
| 7. strumień sam przeskoczy dziś.            | er springt heute über einen Bach.                     |
| 8. Borsuk w norce spaceruje                 | Der Dachs geht in seinem Bau herum                    |
| i zapasy na zimę szykuje.                   | und bereitet Vorräte für den Winter vor.              |

### Bewegungen:

1. Die Kinder klopfen abwechselnd mit den Fingern von oben nach unten.
2. Die Kinder hüpfen mit den Fingern über den Rücken.
3. Die Kinder malen einen Kreis mit beiden Händen.
4. Die Kinder zeichnen Wellen mit beiden Händen.
5. Die Kinder springen mit den Händen über den Rücken.
6. Die Kinder gehen mit den Fäusten über den Rücken.
7. Die Kinder zeichnen mit dem Finger ein „S“.
8. Die Kinder zeichnen vorsichtig Kreise.

### • Reime vom Herbst:

#### „Jesienne rymy”

Jeż się pod liściem układa,  
a deszcz pada,  
pada,  
pada,  
pada.

Wiewiórka w dziupli się śmieje,  
a wiatr wieje,  
wieje,  
wieje,  
wieje.

Niedźwiadek usnął i chrapie,  
a z chmur kapie,  
kapie,  
kapie,  
kapie.

Smutno zrobiło się w lesie,  
bo jest już jesień,  
jesień,  
jesień,  
jesień.

#### „Herbstreime”

Der Igel legt sich unter die Blätter,  
und es regnet,  
regnet,  
regnet,  
regnet.

Das Eichhörnchen in der Höhle lacht,  
und der Wind weht,  
weht,  
weht,  
weht.

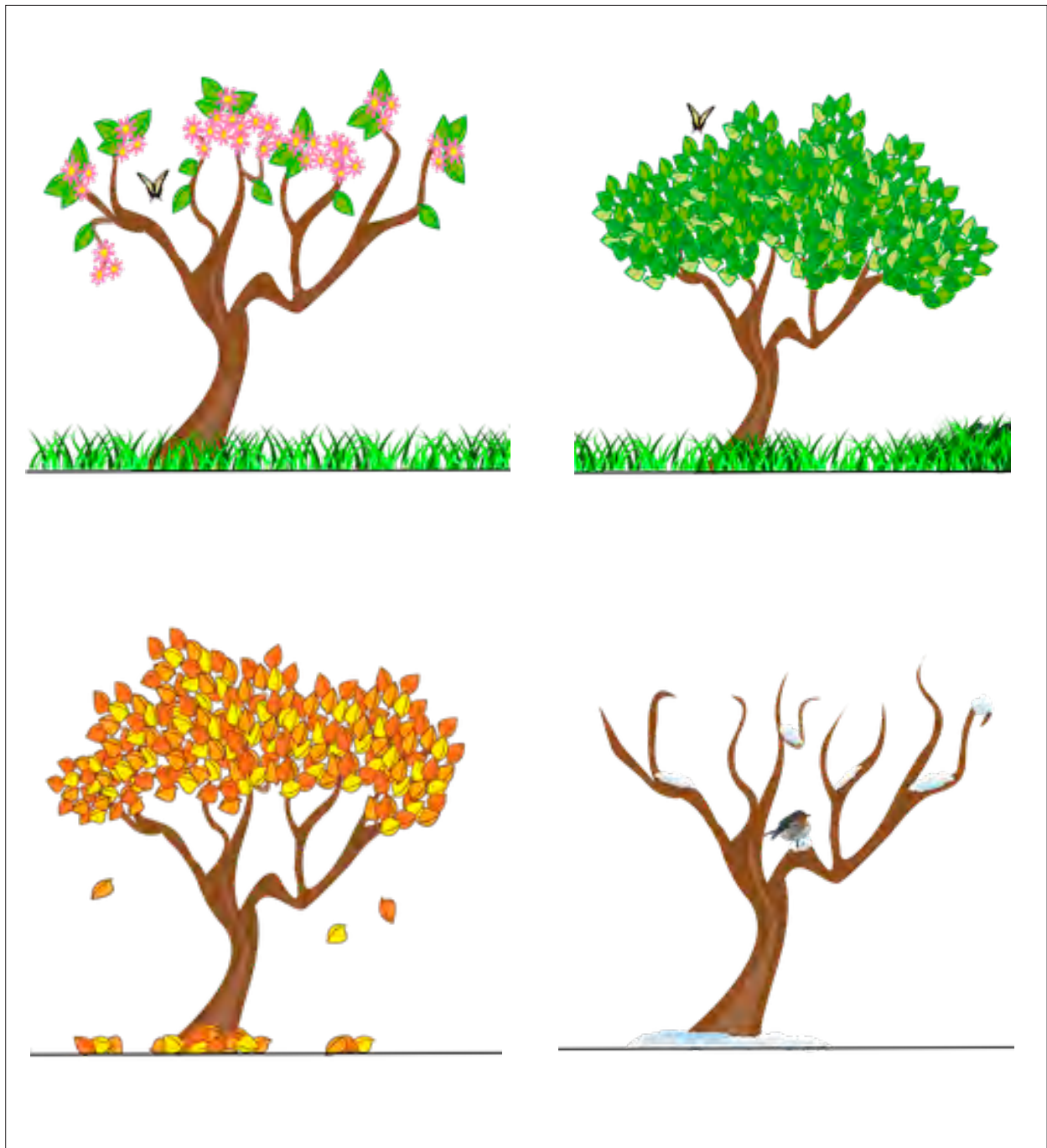
Der Bär ist eingeschlafen und schnarcht, und aus  
den Wolken tropft es,  
es tropft,  
es tropft,  
es tropft.

Traurig ist es im Wald geworden,  
denn es ist schon Herbst,  
Herbst,  
Herbst,  
Herbst.

- Text: Małgorzata Małyska.
- Quelle: <http://szkolapopolsku.de/wp-content/uploads/2016/09/5-6-cz1.pdf>.

## 9. Anlagen:

- Vier Jahreszeiten. Quelle: <https://pixabay.com/pl/vectors/pory-roku-cztery-pory-roku-drzewo-158601/>



- Tiere.

Quellen:

<https://pixabay.com/pl/vectors/wiewiórka-żywności-drzewo-stożek-47508/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/jeż-zwierząt-1295075/>

<https://pixabay.com/de/illustrations/dachs-logo-tier-symbol-design-3876743/>

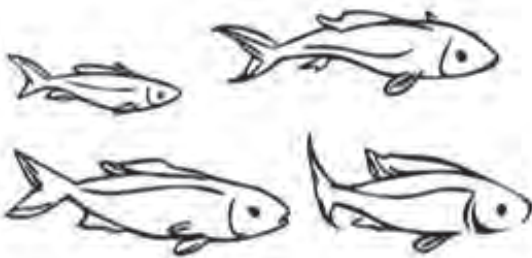
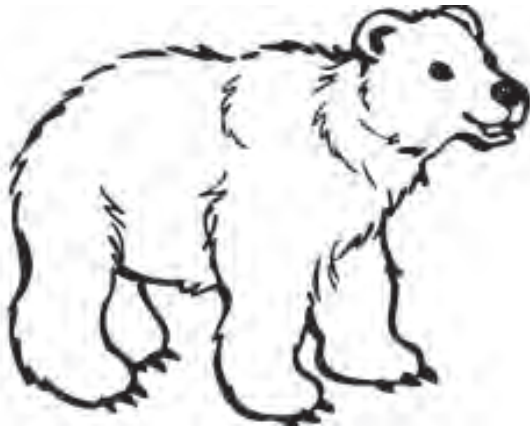
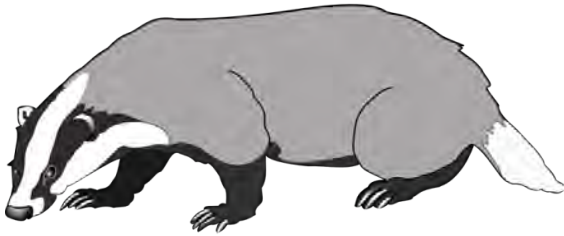
<https://pixabay.com/pl/vectors/chomik-gryzonia-rysunek-ssak-1530675/>

<https://pixabay.com/pl/vectors/niedźwiedź-cub-zwierząt-futro-30787/>

<https://pixabay.com/de/vectors/tier-hase-ccc-tiere-malbuch-comic-1294930/>

<https://pixabay.com/de/vectors/tier-fisch-ozean-ozeantheme-fluss-2023272/>

Hinweis: Unter <http://www.maerchen-welt.net/sitemap/> finden sich viele geeignete Bilder von Waldtieren.



# Bałwanek – Der Schneemann

33

Autoren: Martin Heimann & Kevin Klein

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören das Lied „Ulepiła Hanka“, je nach Kenntnisstand singen sie mit.
- Die Kinder zählen auf Polnisch bis drei.
- Die Kinder festigen die Farbadjektive auf Polnisch.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 – 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 4 x 30 Minuten.

## 4. Wortschatz:

- Farbadjektive: *czarny* (schwarz), *biały* (weiß), *czzerwony* (rot), *pomarańczowy* (orange), *żółty* (gelb).
- Zahlen: *jeden* (eins), *dwa* (zwei), *trzy* (drei).
- Beschreibung eines Schneemanns: *bałwan* / *bałwanek* (der Schneemann / kleiner Schneemann), *garnek* (der Topf), *szalik* (der Schal), *marchewka* (die Möhre), *węgielki* (Kohlestücke).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied: „Bałwanek“ (CD, Track 33\_Bałwanek\_c).
- Bilder, die das Lied illustrieren (Anlagen).
- 3 Tontöpfe, Farben (rot, weiß, schwarz), Halsband.
- Gegenstände: Möhre, Kohlestücke, Topf.

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Der/Die Erzieher(in) zeigt im Morgenkreis mit der Möhre, den Kohleaugen, dem Schal und dem Topf die verschiedenen Teile eines Schneemanns. Anschließend fragt er/sie, was diese Gegenstände gemeinsam haben, und wo sie im Winter zu finden sein können.
- Im Morgenkreis begrüßt der/die Erzieher(in) den Marienkäfer Biedronka. Biedronka erklärt den Kindern, dass aus all diesen Sachen ein Schneemann gebaut werden kann.
- Der/Die Erzieher(in) erklärt, dass die Kinder in der kommenden Woche zusammen einen Schneemann aus Tontöpfen basteln werden, und erklärt den Ablauf der Woche.
- Nach dem Morgenkreis malen die Kinder zusammen mit dem/der Erzieher(in) ihren ersten Tontopf weiß an. Dies wird das Unterteil des Schneemanns. Bei der Arbeit hören die Kinder das Lied „Bałwanek“.

### Tag 2

- Biedronka hat das Lied über das Mädchen namens Hanka und den Schneemann im Gepäck. Nach dem Singen des Liedes fragt Biedronka die Kinder, was sie auf den verschiedenen Bildern, die in der Mitte des Morgenkreises liegen, erkennen können. Die Kinder erklären, was sie auf den einzelnen Bildern erkennen können und beschreiben damit zugleich die Strophen des Liedes. Zusammen mit dem/der Erzieher(in) ordnen sie den Bildern die richtige Strophe zu. Jetzt stehen alle auf. Der/Die Erzieher(in) zeigt entsprechende Stellen gestisch: Schneemann bauen, lachen und tanzen, bis 3 zählen, die Karottennase, schwarze Augen, Topf auf dem Kopf, Sonne, Trauer. Anschließend spielt der/die Erzieher(in) das Lied „Bałwanek“ vor. Die Kinder machen dazu die passenden Bewegungen mit Unterstützung der/des Erziehers(in).
- Nach dem Morgenkreis können die Kinder weiter an ihren Tonschneemännern malen. Heute wird der Hut gemalt. Dieser ist schwarz.



### Tag 3

- Der/Die Erzieher(in) spielt das Lied vor, und die Kinder, die sich Vokabeln gemerkt haben, können mitsingen, die anderen machen wieder die entsprechenden Gesten. Der/Die Erzieher(in) begrüßt Biedronka im Morgenkreis. Biedronka bringt wieder die Möhre, die Kohleaugen, den Schal und den Topf mit. Biedronka benennt dabei die einzelnen Gegenstände in seiner Muttersprache Polnisch. Anschließend sprechen die Kinder ihm die Begriffe im Chor nach.
- Danach spielen die Kinder mit dem/der Erzieher(in) zur Auflockerung ein Schneemannspiel.
- An diesem Tag werden beide Töpfe zusammengeklebt. Die Kinder können auf den weißen Topf ein Gesicht aufmalen.

### Tag 4

- Der/Die Erzieher(in) geht am vierten Tag auf verschiedene Farben ein. Dafür hat er/sie ein Bild mit, das er/sie in die Mitte legt. Biedronka kommt auch wieder mit in den Morgenkreis. Er fragt die Kinder nach den polnischen Farbadjektiven. Anschließend sprechen die Kinder ihm die Adjektive im Chor nach.
- Am letzten Projekttag beenden die Kinder den gebastelten Schneemann. Dafür wird ein Band als Schal um die Klebestellen gebunden und angeklebt. Zur Individualisierung jedes Schneemanns können die Kinder selbst gewählte Aufkleber auf den Hut des Schneemanns kleben.

## 7. Liedext:

### Bałwanek

Ulepiła Hanka małego bałwanka,  
małego bałwanka – raz, dwa, trzy!  
Bardzo się cieszyła, wesoło tańczyła,  
wesoło tańczyła – raz, dwa, trzy!

Miał bałwanek nowy  
nosek marchewkowy,  
nosek marchewkowy – raz, dwa, trzy!  
I dwa oczka czarne,  
a na głowie garnek,  
a na głowie garnek – raz, dwa, trzy!

Słońko zaświeciło, śnieżek roztopiło,  
śnieżek roztopiło, – raz, dwa, trzy!  
Więc się smuci Hanka,  
że nie ma bałwanka,  
że nie ma bałwanka – raz, dwa, trzy!

Ulepiła Hanka nowego bałwanka,  
nowego bałwanka – raz, dwa, trzy!  
Bardzo się cieszyła, wesoło tańczyła,  
wesoło tańczyła – raz, dwa, trzy!

### Kleiner Schneemann

Hanka hat einen kleinen Schneemann gebaut,  
einen kleinen Schneemann – eins, zwei, drei!  
Sie hat sich sehr gefreut, hat fröhlich getanzt,  
fröhlich getanzt – eins, zwei, drei!

Der Schneemann hatte  
eine neue Möhrennase,  
Möhrennase – eins, zwei, drei!  
Und zwei schwarze Äuglein,  
und auf dem Kopf einen Topf,  
und auf dem Kopf einen Topf – eins, zwei, drei!

Die Sonne hat gestrahlt, hat den Schnee aufgetaut,  
den Schnee aufgetaut – eins, zwei, drei!  
Hanka ist darüber traurig,  
dass der Schneemann nicht mehr da ist,  
dass der Schneemann nicht mehr da ist – eins, zwei, drei!

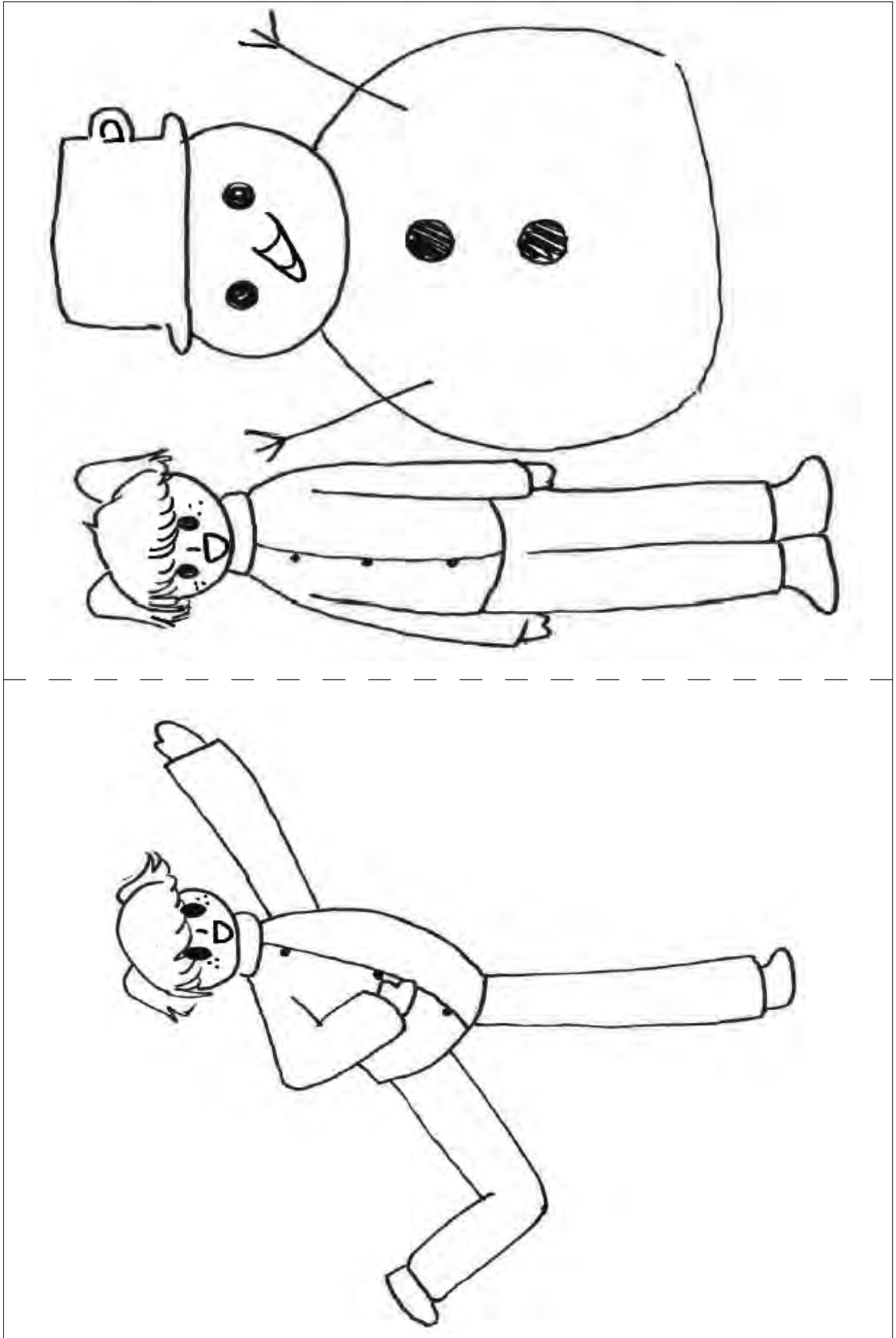
Hanka hat einen neuen Schneemann gebaut,  
einen neuen Schneemann – eins, zwei, drei!  
Sie hat sich sehr gefreut, hat fröhlich getanzt,  
fröhlich getanzt – eins, zwei, drei!

- Quelle: [http://przedszkole-krasnal.olsztyn.pl/sites/default/files/2016/wiersze\\_i\\_piosenki\\_.pdf](http://przedszkole-krasnal.olsztyn.pl/sites/default/files/2016/wiersze_i_piosenki_.pdf).
- Noten: <http://kreatywnamama.blox.pl/2009/12/Balwanek.html>.

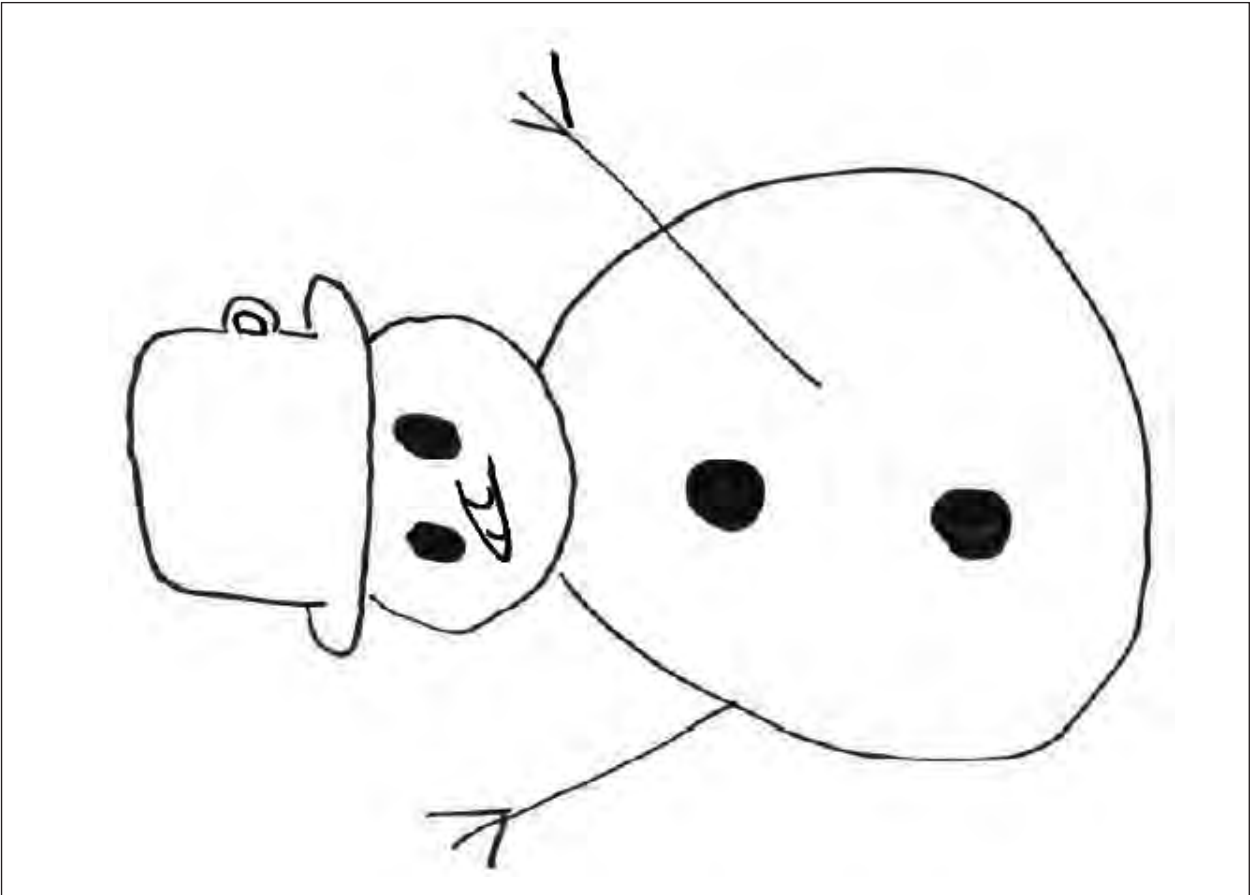
## 8. Anlagen:

- Bilder zum Lied „Ulepiła Hanka“ (gezeichnet von Hanna Prokop).

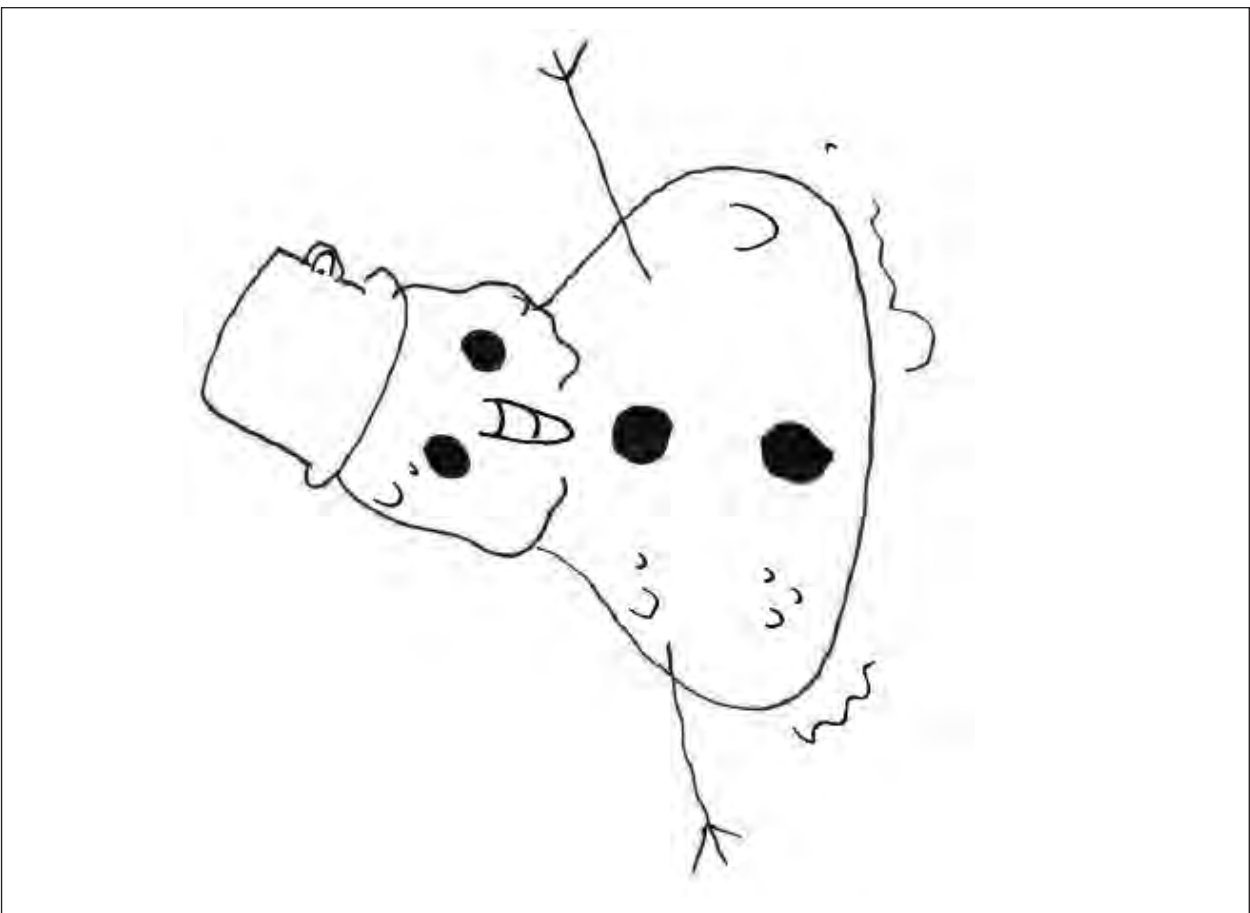
o Strophe 1, 4:

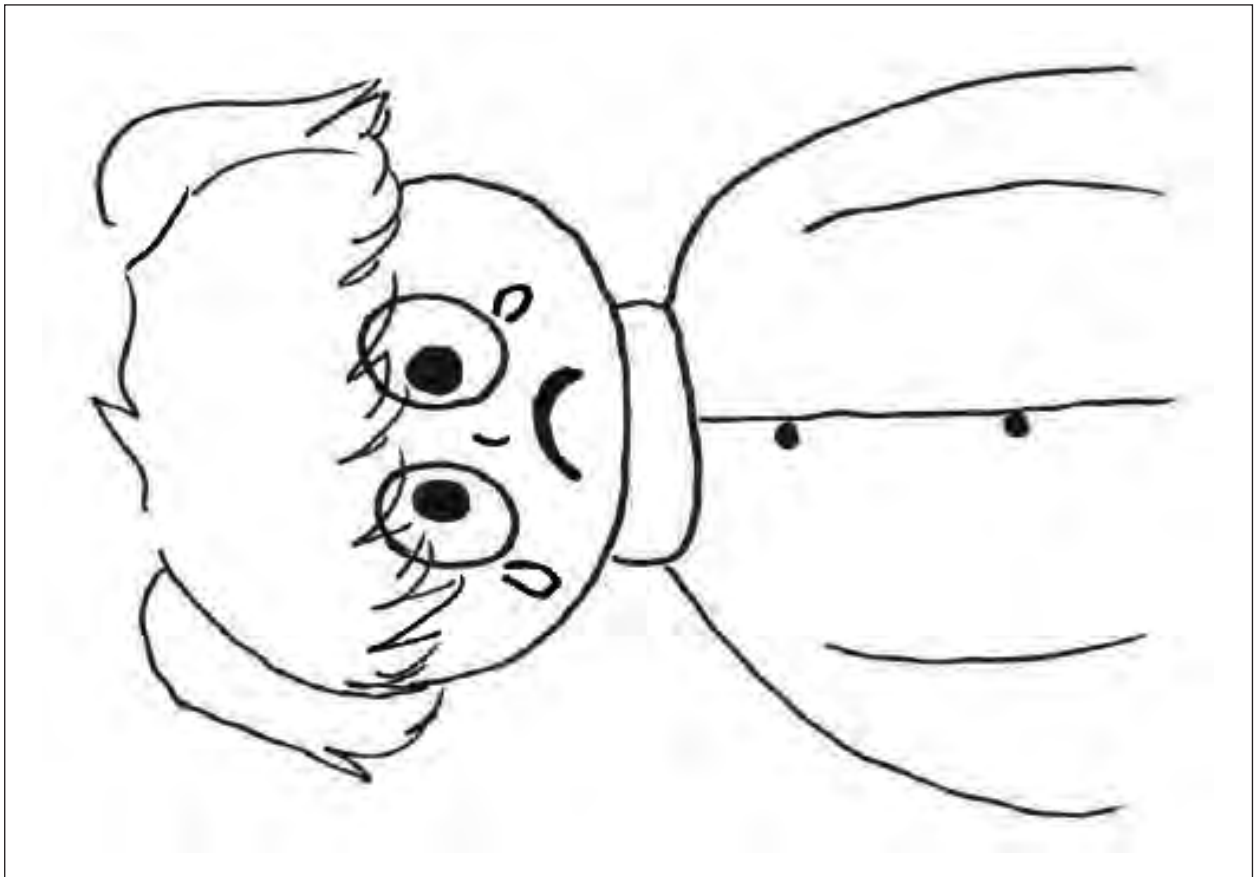


o Strophe 2:



o Strophe 3:





- Im Garten steht ein Schneemann (Spiellied).
  - Melodie: Ein Männlein steht im Walde
  - Text:

Im Garten steht ein Schneemann im weißen Rock,  
der drohet uns schon lange mit seinem Stock.  
Schneemann, Schneemann sieh nur her,  
wir fürchten uns schon lang nicht mehr,  
wir tanzen vor Vergnügen im Kreis herum.

Da scheint die liebe Sonne, sie scheint so warm.  
Dem Schneemann fällt vor Schrecken der Stock aus dem Arm.  
Und auf einmal, oh wie dumm,  
fällt der ganze Schneemann um.  
Wir tanzen vor Vergnügen im Kreis herum.

- Spielbeschreibung:

Dies ist ein altbekanntes Kreisspiel. Alle Kinder stehen in einem Kreis. Eines der Kinder ist der Schneemann. Es stellt sich in die Kreismitte und bekommt einen Stock in die Hand. Bei „der drohet uns schon lange mit seinem Stock.“ „droht“ der Schneemann und winkt mit seinem Stock. Bei der Textzeile „wir fürchten uns schon lang nicht mehr“ öffnen die anderen Kinder zum Schneemann. Danach tanzen sie im Kreis um ihn herum, wie im Lied vorkommend. Wenn in der zweiten Strophe von der Sonne gesungen wird, halten die anderen Kinder die Arme mit ausgestreckten Fingern hoch und überkreuzen die zwei Hände. Damit wird die Sonne dargestellt. Am Ende des Liedes fällt das Schneemann-Kind um bzw. lässt erst seinen Stock und dann sich selbst auf den Boden fallen. Letztlich tanzen die Kinder wieder um den Schneemann herum. Quelle: <https://www.kinderspiele-welt.de/winter/im-garten-steht-ein-schneemann.html>.



- Fertiger Schneemann aus Tontöpfen. Foto: Martin Heimann, Kevin Klein.



# Sanna – Schlittenfahrt

34

Autorinnen: Jasmin Freer & Sarah Friedrich

## 1. Ziele:

- Die Kinder hören das Lied „Sanna“ und verstehen seinen Inhalt.
- Die Kinder lernen einige polnische Vokabeln zum Thema Schlittenfahrt kennen.

## 2. Zielgruppe: Kinder im Alter von 5 bis 6 Jahren.

## 3. Zeitlicher Umfang: 3 x 30 min (3 Tage).

## 4. Wortschatz:

- Wörter zum Thema Schlittenfahrt: *zima* (Winter), *śnieg* (Schnee), *pada śnieg* (es schneit), *sanie* (der (Pferde)Schlitten), *sanki* (der Schlitten), *dzwoneczki* (die Glöckchen), *koń* (das Pferd), *dzyń dzyń* (klingeling).

## 5. Pädagogisches Material:

- Lied „Sanna“.
- Bild mit einem Pferdeschlitten (Anlagen).
- Ausmalbild „Schlitten fahren“ als Puzzle (Anlagen).
- Glöckchen (für jedes Kind ein Glöckchen).

## 6. Ablauf:

### Tag 1

- Der/Die Erzieher(in) fragt die Kinder, welche Begriffe ihnen zum Winter einfallen.
- Der/Die Erzieher(in) heißt den Marienkäfer Biedronka willkommen, der die Kinder während des Projekts zum Thema „Schlittenfahrt“ begleitet. Biedronka hat ein polnisches Lied mitgebracht. Das Lied trägt den Titel „Schlittenfahrt“. Biedronka fragt die Kinder, wie sie das Wort verstehen. Nachdem die Kinder ihre Meinungen geäußert haben, zeigt Biedronka ein Bild mit einem Pferdeschlitten (Anlage). Er fragt die Kinder, ob sie jemals mit einem Pferdeschlitten gefahren sind oder ob sie es gerne tun würden.
- Biedronka sagt den Kindern, dass an Pferdeschlitten sehr oft Glöckchen befestigt waren. Er fragt, welches Geräusch die Glocken machen. Dann bittet er die Kinder, das Lied zu hören und zu versuchen sich zu merken, welches Geräusch die polnischen Glöckchen machen. Die Kinder hören das Lied, der/die Erzieher(in) hebt ein Glöckchen, wenn im Lied die Wörter *dzyń, dzyń, dzyń* vorkommen. Nach dem Hören fragt Biedronka die Kinder, was sie gehört haben. Biedronka spricht *dzyń, dzyń, dzyń* vor, die Kinder sprechen nach.
- Der/Die Erzieher(in) erklärt den Kindern, worum es in dem Lied geht. Die Kinder bekommen Glöckchen. Sie hören das Lied erneut – der/die Erzieher(in) erklärt den Kindern, dass sie bei der Textstelle „*dzyń, dzyń, dzyń...*“ mit ihren Glöckchen klingeln sollen.

### Tag 2

- Der/Die Erzieher(in) teilt die Glöckchen aus und spielt das Lied vor, die Kinder können ihre Glöckchen einsetzen.
- Die Kinder lernen die Bedeutung einiger polnischer Wörter: *zima* (Winter), *pada śnieg* (es schneit), *sanki* (der Schlitten), *dzwoneczki* (die Glöckchen), *koń* (das Pferd). Der/Die Erzieher(in) zeigt nacheinander die Bilder und spricht die Wörter vor. Dann vereinbart er/sie mit den Kindern, wie sie die Wörter gestisch zeigen können. Dann spricht er/sie die Wörter noch einmal, die Kinder spielen Pantomime.

- Die Kinder stehen im Kreis. Jedes Kind bekommt eine Bildkarte. Der/Die Erzieher(in) nennt die Wörter – die Kinder, die eine passende Bildkarte haben, klatschen einmal. Anschließend hören die Kinder das Lied noch einmal – wenn sie „ihr“ Wort hören, klatschen sie.
- Die Kinder bekommen von Biedronka ein Ausmalbild mit einem Schlitten. Sie malen das Bild individuell aus und zeigen es dem Biedronka. Nun erklärt er den Kindern, dass sie aus dem Ausmalbild ein Puzzle herstellen. Der/Die Erzieher(in) unterstützt die Kinder beim Ausschneiden der Puzzle-teile. Danach können die Kinder ihr eigenes Puzzle austesten.
- Zum Abschluss hören die Kinder wieder das Lied und begleiten es mit ihren Glöckchen.

### Tag 3

- Biedronka fragt die Kinder, ob sie sich an die Wörter aus dem Lied erinnern. Er nennt sie, und die Kinder spielen Pantomime. Dann spielt der/die Erzieher(in) das Lied vor und die Kinder können ihre Glöckchen einsetzen.
- Danach lädt der/die Erzieher(in) die Kinder zum Abschluss zu einer Schlittenfahrt ein.
- Nach der Schlittenfahrt bedankt sich Biedronka bei den Kindern für die gute Mitarbeit und beendet das Projekt mit dem Lied „Sanna“ – die Kinder können wieder ihre Glöckchen einsetzen oder/ und mitsingen.

## 7. Liedtext:

### „Sanna“

Zima, zima, zima  
 Pada, pada śnieg  
 Jadę, jadę w świat sankami  
 Sanki dzwonią dzwoneczkami  
 Dzyń, dzyń, dzyń (x3)

Jaka pyszna sanna  
 Parska rażno koń  
 Śnieg rozbija kopytami  
 Sanki dzwonią dzwoneczkami  
 Dzyń, dzyń, dzyń (x3)

Zasypane pola  
 W śniegu cały świat  
 Biała droga hen przed nami  
 Sanki dzwonią dzwoneczkami  
 Dzyń, dzyń, dzyń (x3)

Text: Barbara Kossuth  
 Musik: Adam Markiewicz

### „Schlittenfahrt“

Winter, Winter, Winter,  
 es schneit, es schneit.  
 Ich fahre mit einem Pferdeschlitten in die Welt.  
 Die Glocken am Schlitten klingeln,  
 klingeling, klingeling, klingeling.

Wie schön die Schlittenfahrt ist.  
 Das Pferd schnaubt fröhlich.  
 Es zerstampft den Schnee mit den Hufen.  
 Die Glocken am Schlitten klingeln,  
 klingeling, klingeling, klingeling.

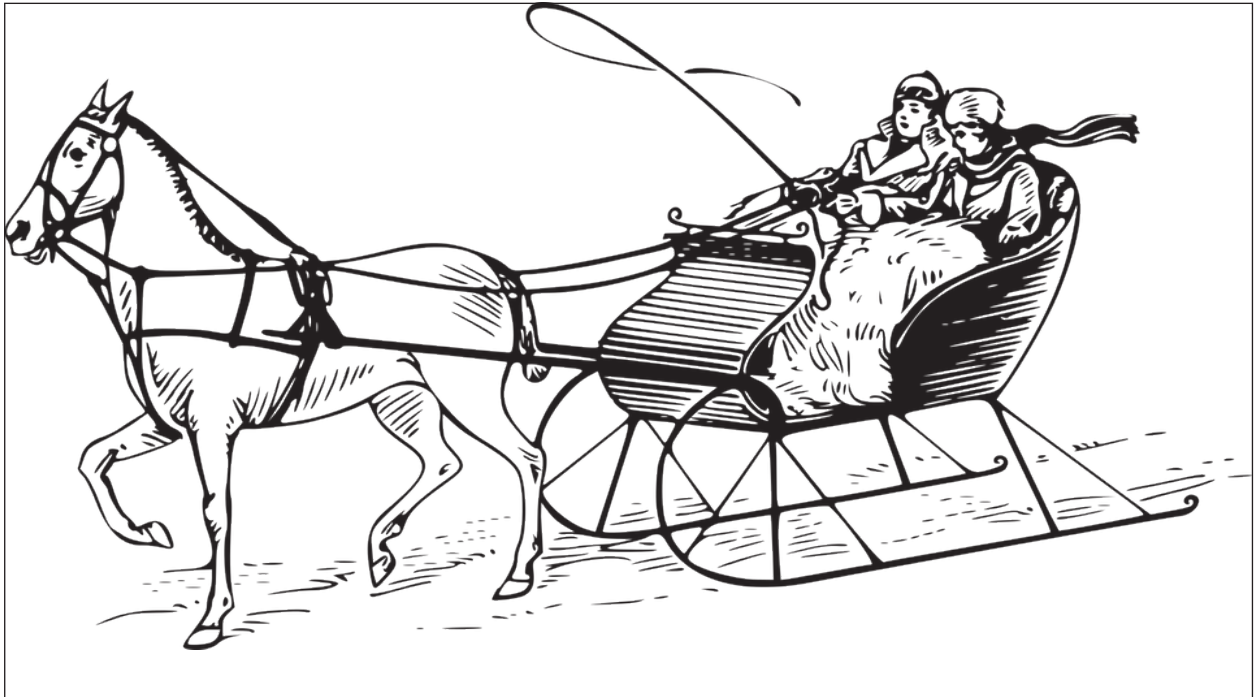
Die Felder sind eingeschneit.  
 Die ganze Welt liegt im Schnee.  
 Der weiße Weg liegt vor uns.  
 Die Glocken am Schlitten klingeln,  
 klingeling, klingeling, klingeling.

- Online unter: <https://www.youtube.com/watch?v=pvIkUq0XVnM>.
- Hinweis: Es gibt auch eine deutsche Version des polnischen Liedes „Sanna“ – unter <https://www.youtube.com/watch?v=vEY3yEa1oMg>.



## 8. Anlagen:

- Pferdeschlitten. Quelle: <https://pixabay.com/pl/vectors/kuter-koń-konnym-lód-sanki-2027231/>

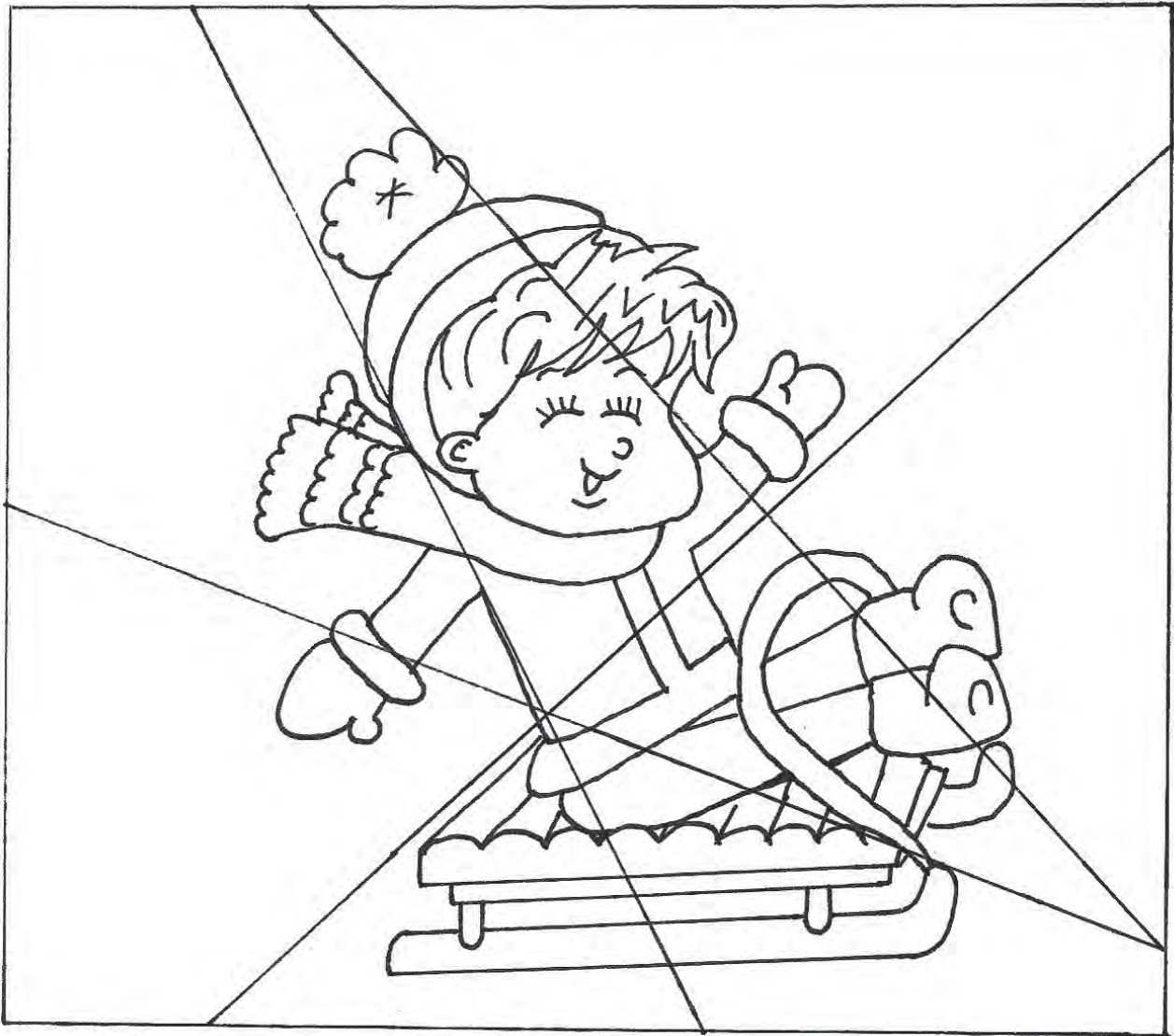


- Ausmalbild „Schlitten fahren“ als Puzzle. Quelle: „Sanie zimą“, Lena London, <http://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/sanie-zima>, Lizenz: CC BY 4.0. ( <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).



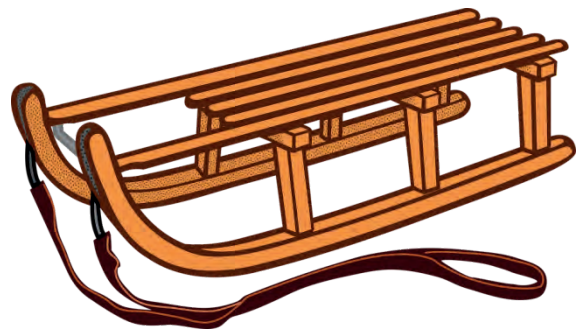
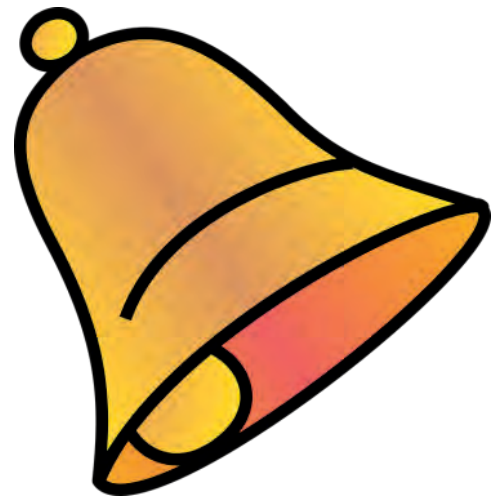
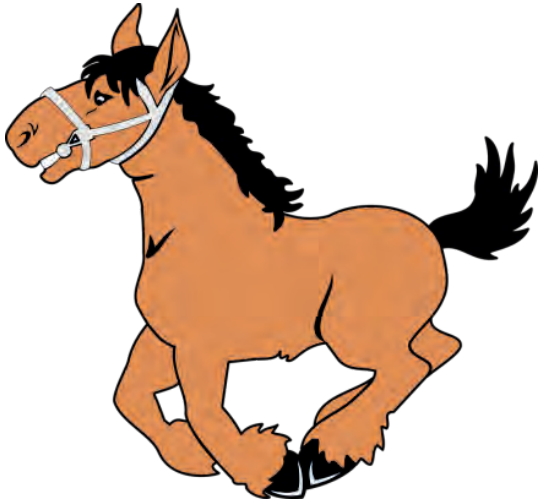


- Puzzle (gezeichnet von Jasmin Freer & Sarah Friedrich).

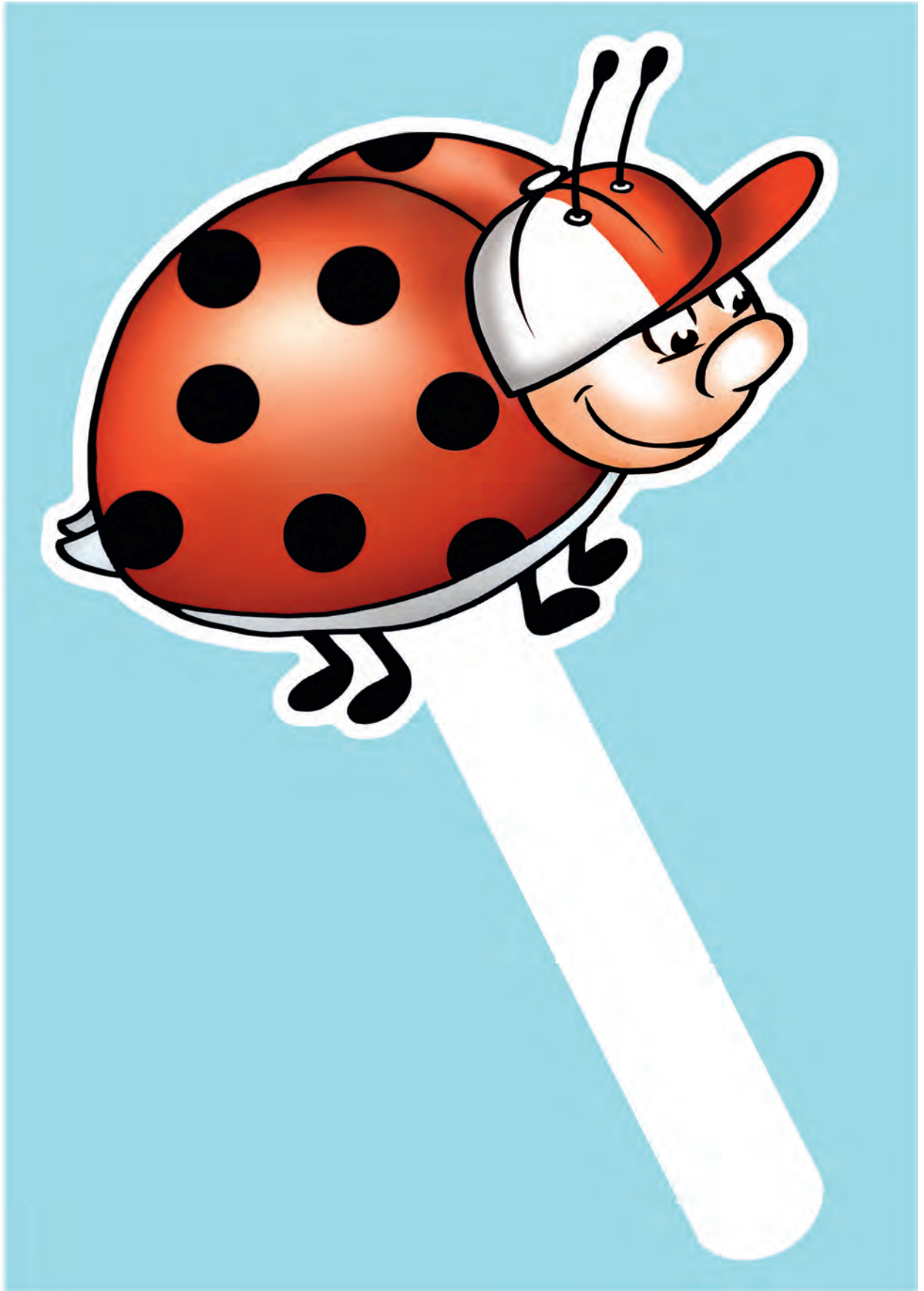


- Bildkarten. Quellen:  
<https://pixabay.com/de/vectors/glocke-kirche-gold-tempel-jingle-37464/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/pferd-im-galopp-cartoon-bewegung-48389/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/święty-mikołaj-sankach-3031236/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/rennrodel-schlitten-sport-rodelbahn-1295072/>  
<https://pixabay.com/de/vectors/wolke-winter-schnee-piktogramm-1970487/>  
<https://pixabay.com/pl/vectors/krajobraz-zima-lód-zimno-2024099/>













**Interreg  
Polen-Sachsen**

Europäischer Fonds für regionale Entwicklung



**DOLNY  
ŚLĄSK**



**Nachbarsprache  
von Anfang an!**  
Sächsische Landesstelle für  
frühe nachbarsprachige Bildung



**MEIN ZUHAUSE  
LANDKREIS  
GÖRLITZ  
WOKRZES ZHORJELC**

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020 Oś priorytetowa III – Edukacja transgraniczna.

Das Projekt wird finanziert aus Mitteln des Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung im Rahmen des Kooperations-programms INTERREG Polen-Sachsen 2014-2020 sowie aus Mitteln des DODN und des Landkreises Görlitz.

<https://dodn.dolnyślask.pl/projekty/gros-fur-klein-duzi-dla-malych/> [www.nachbarsprachen-sachsen.eu](http://www.nachbarsprachen-sachsen.eu)